AFRICOR LUGO

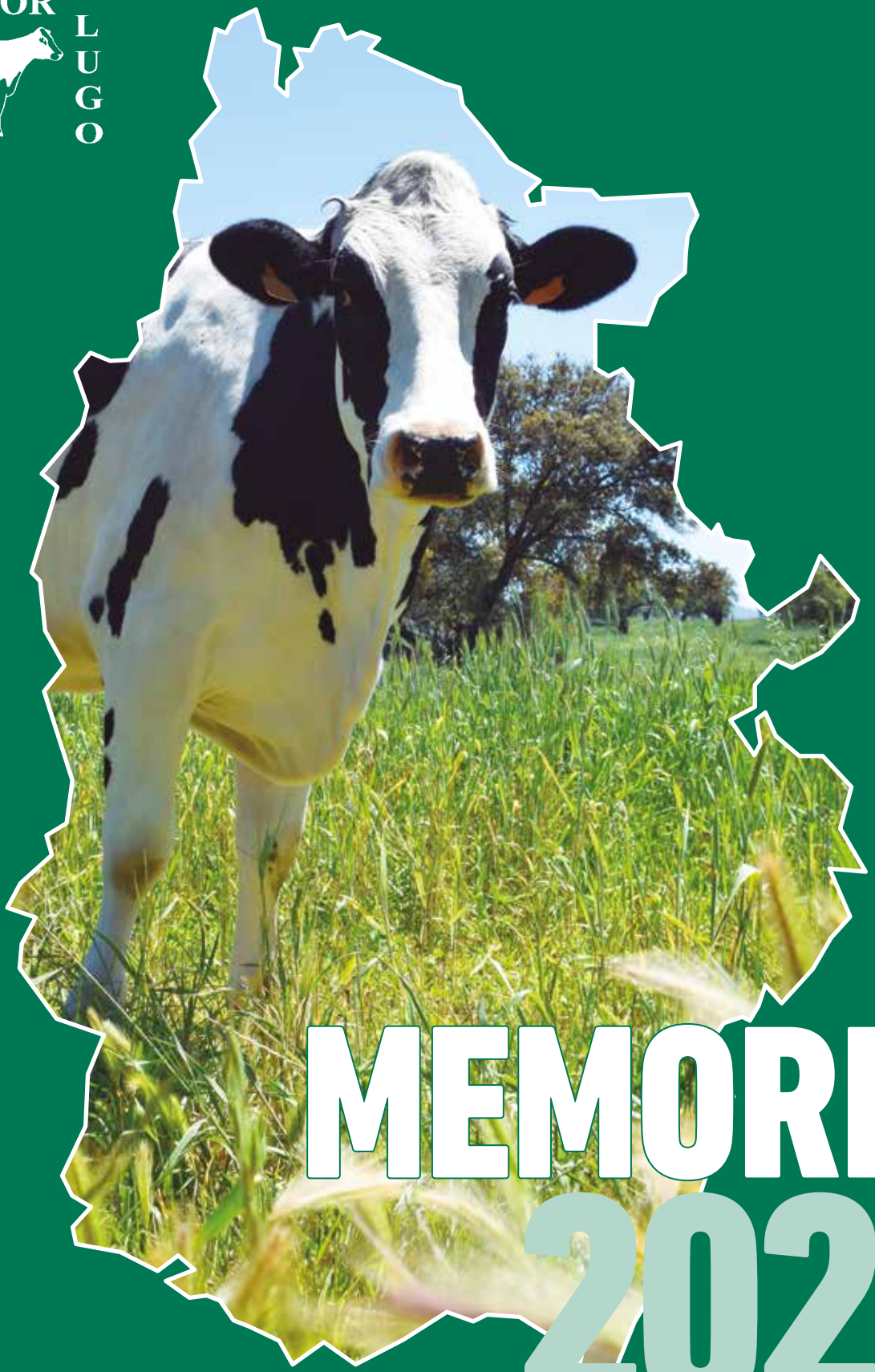

MEMORIA 2025

AFRICOR LUGO

ASOCIACIÓN PROVINCIAL DE CRIADORES DE FRISÓN DE LUGO PARA O CONTROL DE RENDEMENTOS

AFRICOR LUGO

Memoria de actividades da
Asociación Provincial de Criadores de Frisón
de Lugo para o Control de Rendementos,
AFRICOR LUGO, correspondente ao ano 2025

Edita:
Africor Lugo

Maquetación e deseño:
Transmedia Comunicación & Prensa

Depósito Legal:
LU 280-2007

É un pracer para nós podervos presentar a **Memoria de actividades de Africor Lugo** do ano 2025, onde se trata de reflectir o traballo desenvolvido pola Asociación, salientando os méritos das principais ganderías no seu labor como criadores e produtores de leite.

Dende a directiva de Africor Lugo traballamos para brindar os mellores servizos, conscientes de que estamos ante un sector en continua modernización. O Control Leiteiro sempre debe procurar ir por diante do gandeiro, ofrecéndolle servizos e información que cubran as súas expectativas.

No contexto actual, coa aparición de enfermidades novas, dispoñer de animais para poder seguir producindo leite pode condicionar a viabilidade das nosas explotacións. Dende a Asociación apostamos pola cría das futuras vacas da granxa a partir da xenética da explotación, buscando a mellora da seguinte xeración mediante a utilización dos datos de Control Leiteiro e das ferramentas dispoñibles, coma programas de acoplamentos, probas xenómicas e seme sexado.

Galicia é a principal rexión produtora de leite do Estado e unha das máis importantes de Europa; de feito, a produción de leite constitúe o motor de moitas das comarcas galegas, motivo polo que debemos protexer a nosa cabana ante estes novos riscos sanitarios, pois arredor das ganderías hai moitas empresas e profesionais traballando para elas, cuxo futuro vai ligado ao das propias granxas.

Ano tras ano diminúe o número de gandeiros e tamén o de socios, pero, aínda así, o número de vacas en Control segue bastante estable grazas ao continuo crecemento das ganderías que continúan en activo, gandeiros cada vez máis profesionais que son capaces de seguir cubrindo a demanda dun produto, o leite, tan bo coma necesario para a sociedade.

Estamos convencidos de que o Control Leiteiro é unha ferramenta importante na xestión das explotacións, axudando na toma de decisións e permitindo identificar os animais verdadeiramente rendibles.

No meu nome e no da Xunta de Goberno, quixera achegar o noso agradecemento a todos aqueles que entenden o Control Leiteiro coma unha ferramenta de xestión e a todos os traballadores de Africor Lugo, polo seu esforzo en mellorar a recollida de datos e en transmitirlles información ás ganderías asociadas, así como agradecer a confianza que están a depositar todos os socios de Africor Lugo nesta, a súa Asociación.

Así mesmo, queremos deixar constancia do noso agradecemento ás institucións que financian e apoian o Control Leiteiro, xa que, deste xeito, están a potenciar o sector produtivo máis importante da provincia.

Manuel Sandamil Cabana
Presidente de Africor Lugo

ÍNDICE

1. INTRODUCIÓN 7

2. SERVIZOS PRESTADOS AOS ASOCIADOS 9

3. O CONTROL LEITEIRO 13
- 3.1. Evolución do número de explotacións en Control Leiteiro en Galicia
- 3.2. Evolución do Programa de Control Leiteiro na provincia de Lugo
- 3.3. Estrutura do rabaño
- 3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

4. FORMACIÓN 19
- 4.1. XVII Xornada Técnica de Produción de Leite
- 4.2. Xornada Formativa
- 4.3. Escolas Inciciación Futur@s Gandeir@s
- 4.4. Xornada Formativa

5. MERCADO DE ANIMAIS 25
- 5.1. Poxas
- 5.2. Bolsa de recría

6. PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DO SECTOR PRODUTOR DE LEITE 29
- 6.1. XXXVII Open de Frisón GandAgro
- 6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu
- 6.3. IV Open Internacional Raza Frisona (Feiradeza)
- 6.3. 45.º Concurso Nacional Conafe

7. DATOS DE CONTROL LEITEIRO 42
- 7.1. Produción
- 7.2. Analíticas
- 7.3. Partos
- 7.4. Inseminacións

8. ESTUDO DAS PRODUCIÓNS 49
- 8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia
- 8.2. Producións medias por provincia
- 8.3. Evolución dos grupos de produción
- 8.4. Produción por raza

9. MELLORES GANDERÍAS POR PRODUCIÓN 55
- 9.1. Mellores explotacións por produción diaria
- 9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos
- 9.3. Mellores explotacións por concello

10. PRODUCIÓNS MEDIAS POR CONCELLO 66

11. CLASIFICACIÓN DAS MELLORES VACAS POR PRODUCIÓN 68
- 11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto
- 11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos
- 11.3. Mellores vacas por produción vitalicia

12. LONXEVIDADE 83
12.1. Motivos de baixa
12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia
12.3. Produción por día de vida
12.4. Mellores vacas por produción por día de vida
12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

13. RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS 94
13.1. Reconto celular diferenciado
13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

14. LIBRO XENEALÓXICO 103
14.1. Animais inscritos no Libro Xenealóxico
14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

15. CUALIFICACIÓN MORFOLÓXICA 106
15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos
15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis
15.3. Vacas Excelentes

16. VALORACIÓN XENÉTICA 114
16.1. Mellores ganderías por media de ICO
16.2. Mellores vacas por ICO
16.3. Mellores xovencas por ICO
16.4. Animais de alta valoración xenética

17. ESTUDO DAS FILLAS DE TOUROS DE XENÉTICA FONTAO 122
17.1. Datos xerais
17.2. Produción das fillas de touros de Xenética Fontao
17.3. Cualificación das fillas de touros de Xenética Fontao

18. INFORME REPRODUTIVO 134
18.1. Taxa de non retorno
18.2. Número de inseminacións por vaca preñada
18.3. Intervalo entre partos
18.4. Intervalo de parto-primeira inseminación
18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante

19. ESTUDO DOS TOUROS USADOS EN CONTROL LEITEIRO 140
19.1. Touros máis usados
19.2. Taxa de non retorno (TNR)
19.3. Seme sexado
19.4. Facilidade de parto
19.5. Velocidade de muxido

20. INFORMACIÓN DO CONTROL LEITEIRO 156
20.1. Informe mensual
20.2. Informe de lactacións
20.3. Informe técnico
20.4. Informe anual

21. MELLORES GANDERÍAS DA PROVINCIA DE LUGO 163

1. INTRODUCIÓN

A Asociación Provincial de Gandeiros de Lugo para o Control de Rendementos, Africor Lugo, é unha asociación sen ánimo de lucro, que, dende o ano 1992, vén realizando o Control Leiteiro Oficial na provincia de Lugo.

Na actualidade dáselles servizo a 1.044 socios, a través dun cadro de persoal de 46 empregados.

Os controladores visitan mensualmente todas as explotacións asociadas, recollendo datos de produción, reprodución e mostras de leite de cada vaca, o que permite obter unha información que, unha vez procesada, é remitida ao gandeiro en informes con periodicidade mensual.

Toda esta información serve para unha mellor xestión das ganderías asociadas, tanto a nivel reprodutivo, como sanitario, para o control da alimentación, a orientación sobre a mellora xenética, a recría etc. Así mesmo, con esta información realízanse as avaliacións xenéticas oficiais a nivel nacional, que permiten valorar tanto as vacas coma os touros utilizados na inseminación artificial.

A estrutura organizativa de Africor Lugo é a seguinte:

- Asemblea Xeral: formada por todos os socios, órgano supremo de decisión.
- Consello Xeral de Delegados: composta polos representantes de cada concello. É un órgano consultivo.
- Xunta de Goberno: composta polos sete delegados con maior número de votos elixidos pola Asemblea Xeral.

Xunta de Goberno de Africor Lugo:

Presidente:	D. Manuel Sandamil Cabana
Vicepresidente:	D. José Alberto Iglesia Vila
Secretaria:	Dna. María Castro López
Tesoureira:	Dna. Águeda Capón Fernández
Interventor:	D. Julio López Fernández
Vogal:	D. Moisés Vispalia Pernas
Vogal:	D. Iván Río Lorenzo

Africor Lugo forma parte, xunto co resto das Africores provinciais, da Federación Frisona Galega (Fefriga), a entidade que representa a Galicia a nivel nacional na Confederación Nacional de Frisona Española (Conafe). Actualmente, o presidente de Africor Lugo é tamén o presidente de Fefriga e de Conafe.

Á súa vez, Africor Lugo forma parte do Centro Autonómico de Control Leiteiro (Cegacol), entidade que ostenta a delegación da Administración autonómica para a realización do Control Leiteiro en Galicia.

Os datos presentados nesta Memoria pretenden amosar o traballo das ganderías lucenses na mellora das súas explotacións. A mellora das producións está baseada nun manexo máis axeitado do gando, tanto no que se refire ás instalacións, como á alimentación ou ás condicións de produción e ao benestar animal.

Igualmente, estase a poñer moita máis énfase na recría, tanto en calidade coma en cantidade, xunto cunha mellor selección dos animais a recría e dos touros que se han de empregar, o que contribúe igualmente ao melloramento das ganderías.

Aínda que a Memoria salienta aqueles animais e ganderías máis produtoras, o obxectivo das granxas debe ser a rendibilidade, polo que cada unha debe axustar o seu nivel de produción ás súas posibilidades e ao seu sistema de manexo. Nesa busca da rendibilidade é onde a mellora xenética pode achegar animais que sexan capaces de transformar mellor o alimento en leite, cunha maior resistencia ás enfermidades, e que duren máis tempo, obtendo así altas producións de leite, de boa calidade e a baixo custo.

Como asociación colaboradora do Plan de Mellora Gandeira de Galicia, destácanse de xeito particular os datos das fillas de touros de Xenética Fontao.

Para a elaboración da Memoria utilízanse datos correspondentes ata o 31 de decembro de 2025.

As lactacións son normalizadas a 305 días e non se empregan lactacións proxectadas. As lactacións empregadas corresponden a vacas con data de secado entre o 1 de xaneiro e o 31 de decembro de 2025, cun mínimo de 240 días en produción. As lactacións reais só se empregan nos cálculos de produción vitalicia.

As avaliacións xenéticas empregadas corresponden ás publicadas por Conafe en novembro de 2025.

Africor Lugo ten a certificación ISO 9001-2015, e é a primeira asociación de control leiteiro de España que conseguiu esta acreditación.

Esta certificación de calidade ten os seguintes alcances:

- Control Leiteiro
- Testaxe de equipos de medición
- Trámite e envío de documentación ao Libro Xenealóxico
- Xestión de toma de mostras para probas de filiación por ADN

O sistema de xestión da calidade que ten implantada a asociación cumpre coas esixencias da norma ISO 9001:2015 e trata de desenvolver procedementos de traballo que redunden nunha mellor calidade do servizo que se lles presta aos socios e clientes.

Bureau Veritas Certification

Certificación

Concedida a

AFRICOR LUGO - ASOCIACION PROVINCIAL DE GANDEIROS DE LUGO PARA O CONTROL DE RENDEMENTOS

RONDA DE FINGOI, 117 - BAJO - 27002 - LUGO - ESPAÑA

Bureau Veritas Certification certifica que el Sistema de Gestión ha sido auditado y encontrado conforme con los requisitos de la norma:

NORMA

ISO 9001:2015

El Sistema de Gestión se aplica a:

CONTROL LECHERO OFICIAL. TESTAJE DE EQUIPOS. TRÁMITE Y ENVÍO DE DOCUMENTACIÓN AL LIBRO GENEALÓGICO. GESTIÓN DE TOMA DE MUESTRAS PARA PRUEBAS DE FILIACIÓN POR ADN.

Número del Certificado:	ES155234 - 1
Fecha de certificación inicial con otra Entidad de Certificación:	31-12-2007
Auditoria de certificación/renovación:	28-05-2025
Caducidad del ciclo anterior:	16-05-2025
Certificado en vigor:	11-06-2025
Caducidad del certificado:	16-05-2028

Este certificado está sujeto a los términos y condiciones generales y particulares de los servicios de certificación

ENAC

Bureau Veritas Iberia S.L.
C/ Valportillo Primera 22-24, 28108 Alcobendas - Madrid, España

1/1

2. SERVIZOS PRESTADOS AOS ASOCIADOS

CONTROL LEITEIRO

É a actividade principal desenvolvida pola Asociación, que ten carácter oficial, ao estar integrada no Centro Galego de Control Leiteiro (Cegacol), entidade que coordina a realización do Control Leiteiro Oficial en Galicia.

Os técnicos de campo visitan cada unha das explotacións asociadas unha vez ao mes, durante a realización do muxido, anotando a produción de cada animal e tomando unha mostra de leite por animal, para o seu posterior envío ao Laboratorio Interprofesional Galego de Análise do Leite (Ligal), onde se realiza a analítica de graxa, proteína, reconto de células somáticas e BHB (betahidroxibutirato, indicador de cetose) e urea.

Durante estas visitas tamén se recollen datos reprodutivos como datas de parto, incidencias do parto, inseminacións etc., e procédense a actualizar os censos (altas e baixas) dende a última visita. Na propia visita emítese un informe do traballo realizado, o cal contén índices e ratios calculados a partir dos datos recollidos.

Cada visita realízase cun intervalo entre 26 a 35 días dende a visita do mes anterior, sempre cambiando de mes.

Toda a información recóllese en dispositivos móbiles e procésase en Africor Lugo, onde se xeran informes que son remitidos ao gandeiro, como ferramenta de traballo para realizar unha xestión máis adecuada da súa explotación. Esta información almacénase na Coleweb, a páxina web do Control Leiteiro Oficial de Galicia: https://cegcol.xunta.gal.

No ano 2025 realizáronse 906.381 controis, recolléronse 276.912 inseminacións e déronse de alta 93.009 partos, o que dá idea do volume de datos recollidos.

XESTIÓN DE ENVÍO DE DATOS AO LIBRO XENEALÓXICO

Os técnicos de campo, en cada visita á explotación, son os encargados de recoller a información necesaria para dar de alta os animais que se atopen de novo na granxa, xa sexan altas por nacemento ou compra.

Os animais son identificados co CIB (código de identificación bovina). O controlador envía a información a Africor Lugo e, tras cotexala, envíase a Fefriga, entidad que lles asigna un número de rexistro e emite un certificado conforme está inscrito no Libro Xenealóxico. O certificado de rexistro entrégaselle ao gandeiro a través do controlador na seguinte visita.

Os gandeiros en Control Leiteiro teñen a obriga de controlar todos os efectivos da explotación e de inscribir todos os seus animais de raza frisoa no Libro Xenealóxico

No ano 2025 tramitáronse 37.058 expedientes, dos que 31.598 corresponden a nacementos na propia explotación e o resto, a compras, transferencias, cambios etc.

PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DA RAZA FRISOA

Outra das actividades da Asociación é a organización de eventos onde os gandeiros poidan amosar os seus animais como criadores de frisón, promovendo as súas ganderías. Os concursos de gando son, a maiores, eventos que permiten ver os avances acadados na mellora da raza frisoa, tanto a nivel xenético coma de manexo da recria, e son un punto de encontro de profesionais de dedicados á produción de leite.

Africor Lugo colabora coa Asociación de Empresarios de Muimenta na organización do concurso de gando frisón de Moexmu.

COMERCIALIZACIÓN DE ANIMAIS

Calquera socio pode publicitar os seus animais a través da bolsa de recría da páxina web e da aplicación para teléfonos móbiles, tanto machos como femias, para a súa venda. Tamén pode inscribir as femias nas poxas organizadas pola Asociación, sempre que cumpran os requisitos esixidos.

A inscrición ás poxas debe realizarse, como mínimo, cun mes de antelación á súa celebración a fin de poder realizar as probas sanitarias.

A compra nas poxas organizadas por Africor Lugo está aberta a todos os gandeiros, socios ou non.

ACTIVIDADES FORMATIVAS

Africor Lugo organiza charlas formativas sobre temas de interese para o sector, onde interveñen relatores de prestixio, tanto nacionais coma estranxeiros. De xeito periódico, en colaboración con Vaca Pinta, organízase unha Xornada Técnica, entre os meses de febreiro e marzo, onde acoden centos de gandeiros e técnicos relacionados co sector para actualizar coñecementos sobre a produción de leite.

ENVÍO DE INFORMACIÓN AO MÓBIL

Permite achegar de forma fácil e rápida a información sobre eventos de importancia para os socios, como a celebración de poxas, charlas, calendario de repartición de doses etc.

Tamén se pode solicitar o envío de datos de reconto celular e de BHB a través do móbil, e son enviados no mesmo día no que se dispón das analíticas, sen ter que estar pendente de cando se publican na páxina web. O servizo é gratuíto.

PROGRAMA DE APAREAMENTOS

É un programa independente, sen interese comercial, levado a cabo por técnicos da Asociación. Trátase de acoplar os touros que o gandeiro desexe, para obter o máximo rendemento ao investimento levado a cabo en doses seminais. Disponse dun programa informático que traballa cos índices xenéticos de vacas e touros, que se actualiza constantemente. Un dos obxectivos é minimizar a consanguinidade nos cruzamentos e orientar a mellora xenética de forma personalizada en cada unha das ganderías. Existen varias modalidades en función de se o técnico visita a granxa ou non, así como do número de veces ao ano que se realizan os apareamentos. Na actualidade utilizan este servizo o 30 % dos socios.

ANÁLISE DE ADN

Este servizo préstase en colaboración co Laboratorio de Xenética Molecular de Xenética Fontao, ao que se lle remiten mostras de sangue, pelo ou cartílago, para illar o ADN do animal e poder realizar diferentes determinacións:

Freemartin: con este nome coñécense as femias xemelgas con macho. A análise do sangue de femias nadas de parto xemelgar con macho permite diferenciar aqueles animais que poden ser non aptos para a reprodución, dende o mesmo momento tras o nacemento.

A porcentaxe de femias aptas para a reprodución nadas xunto cun macho é do 16 %. É unha porcentaxe baixa, polo que non se debe arriscar a recriar unha xemelga de macho sen facerlle esta proba.

Probas xenómicas: a análise xenómica permite estimar con maior fiabilidade o valor xenético do animal, o que axuda a seleccionar mellor os animais a recriar, á vez que estas probas permiten determinar determinados xenotipos de interese, como xenes recesivos non desexables (transmisión hereditaria de enfermidades) ou xenotipos relacionados cunha maior rendibilidade para a produción de queixo (como a K-caseína) ou unha mellor dixestibilidade do leite (B-caseína).

TESTAXE DOS EQUIPOS DE MEDICIÓN

Todos os equipos utilizados para determinar a cantidade de leite producida polas vacas son testados, seguindo a normativa do ICAR, para garantir a fiabilidade da información recollida. A testaxe dos equipos realízase de forma gratuíta para os socios, tanto dos medidores portátiles como dos que dispoñen as instalacións (medición electrónica). A maiores, lévase a cabo a testaxe dos equipos doutras asociacións de Control Leiteiro do resto de España.

REPARTICIÓN DE DOSES SEMINAIS

Africor Lugo pon a disposición do socio as doses que comercializa Xenética Fontao, achegándolle toda a información a través de catálogos informativos. Así mesmo, repártense as doses da campaña de seme dentro do Programa de Mellora Gandeira de Galicia.

PÁXINA WEB

A páxina web de Africor Lugo www.africorlugo.com serve de medio de divulgación das actividades desenvolvidas pola Asociación, á vez que é o portal de referencia para a consulta de datos de Control Leiteiro.

APP

Aplicación gratuíta para o teléfono móbil que lles permite aos gandeiros aceder á información dun xeito máis rápido e sinxelo.

Esta aplicación consta basicamente de dúas partes: unha pública, dedicada a amosar as novas máis salientables do sector, así como unha bolsa de animais á venda, e outra personalizada, na que cada gandeiro pode consultar os datos dos seus animais. Así, con tan só teclear os catro últimos díxitos do crotal da vaca podemos acceder aos datos do animal, o leite producido no último control, a analítica, a súa xenealoxía, o seu estado reprodutivo e ata unha recomendación de apareamento.

Amosa dun xeito rápido e áxil a información máis salientable dunha vaca e permite comprobar a información de calquera animal sen ter que ir ata a oficina e consultar os informes en papel ou en Internet. Aínda que é preciso conectarse para actualizar os datos, unha vez descargados, pódense consultar sen necesidade de cobertura, en calquera parte do establo.

Esta aplicación é gratuíta e está dispoñible en Internet, accedendo a ela como "cegacol". Unha vez descargada en configuración, hai que darse de alta coas credenciais de Control Leiteiro (REGA e contrasinal).

3. O CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro é unha ferramenta para o manexo da explotación. Os técnicos que visitan as explotacións recollen os datos, que, unha vez procesados, retornan ao gandeiro nun formato que lle permite utilizar esa información na xestión da explotación.

3.1. Evolución do número de explotacións en Control Leiteiro en Galicia

Ano	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	
					Neto	Acumulado
1992	139	330	15	99	**583**	**1.729**
1993	94	155	-2	22	**269**	**1.998**
1994	62	317	8	119	**506**	**2.504**
1995	103	182		44	**329**	**2.833**
1996	211	183	4	111	**509**	**3.342**
1997	75	154	-2	65	**292**	**3.634**
1998	75	196	-2	83	**352**	**3.986**
1999	33	185	1	57	**276**	**4.262**
2000	78	221		101	**400**	**4.662**
2001	9	5	-3	-26	**-15**	**4.647**
2002	9	-36	-1	-11	**-39**	**4.608**
2003	-30	-42	0	1	**-72**	**4.536**
2004	11	50	-1	-1	**59**	**4.595**
2005	-27	-54	-4	-11	**-96**	**4.497**
2006	-30	-73	0	-27	**-130**	**4.367**
2007	-38	-28	-4	-26	**-96**	**4.271**
2008	-25	-33	0	-9	**-67**	**4.204**
2009	10	-32	2	1	**-19**	**4.185**
2010	-56	-108	-5	-64	**-233**	**3.952**
2011	-37	-98	0	-29	**-165**	**3.787**
2012	-43	-119	0	-31	**-193**	**3.594**
2013	-41	-93	-2	-26	**-162**	**3.436**
2014	-22	-59	-1	-20	**-102**	**3.335**
2015	-41	-102	0	-21	**-164**	**3.171**
2016	-44	-107	-7	-28	**-186**	**2.985**
2017	-32	-49	-4	-23	**-108**	**2.877**
2018	-32	-45	0	-18	**-93**	**2.784**
2019	-20	-55	2	-13	**-86**	**2.698**
2020	-23	-37	1	-12	**-71**	**2.627**
2021	-26	-40	-2	-24	**-92**	**2.535**
2022	-21	-53	-1	-22	**-97**	**2.438**
2023	-32	-48	0	-15	**-95**	**2.343**
2024	-25	-58	-1	-20	**-103**	**2.240**
2025	-15	-38	-1	-24	**-78**	**2.162**

TOTAL	**775**	**1.068**	**13**	**306**
%	**35,8**	**49,4**	**0,6**	**14,2**

3.2. Evolución do Programa de Control Leiteiro na provincia de Lugo

Ano	Explotacións	Vacas (maiores de 2 anos)	Vacas/gandería
1990	216	4.260	19,7
1993	982	23.725	24,2
1996	1.664	42.550	25,6
1999	2.199	63.220	28,7
2002	2.389	88.336	37,0
2005	2.343	93.126	39,7
2008	2.209	94.899	43,0
2009	2.177	96.669	44,4
2010	2.069	97.669	47,2
2011	1.971	99.812	50,6
2012	1.852	96.264	52,0
2013	1.759	97.988	55,7
2014	1.700	98.983	58,2
2015	1.598	97.390	60,9
2016	1.491	93.394	62,6
2017	1.432	96.129	67,1
2018	1.389	96.305	69,3
2019	1.337	96.792	72,4
2020	1.304	96.097	73,7
2021	1.258	96.752	76,9
2022	1.210	97.046	80,2
2023	1.153	100.970	87,6
2024	1.106	98.688	89,2
2025	1.068	98.780	92,5

De forma gráfica:

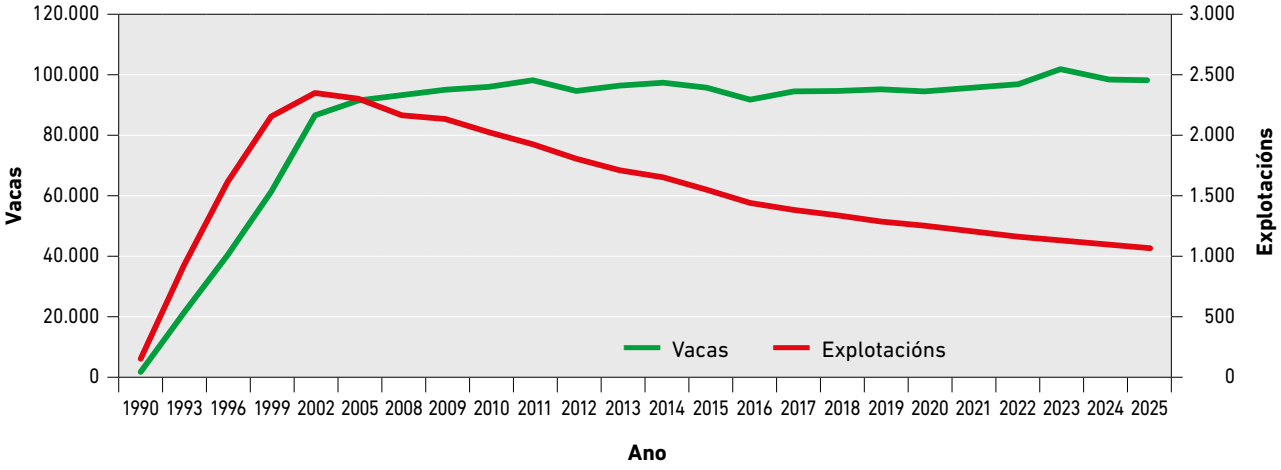

Obsérvase un continuo incremento do tamaño das explotacións, o que, sen dúbida, é unha mostra da profesionalidade do sector.

3.3. Estrutura do rabaño

Vacas por gandería	Ganderías	Porcentaxe	Media vacas	Porcentaxe recría
Menor de 20	27	2,5	14	51,3
De 20 a 39	203	19,0	31	47,3
De 40 a 59	191	17,9	49	57,5
De 60 a 79	209	19,6	70	63,7
De 80 a 99	119	11,1	89	62,0
De 100 a 149	169	15,8	123	65,6
De 150 a 200	73	6,8	171	64,1
>200	77	7,2	317	70,6

De forma gráfica:

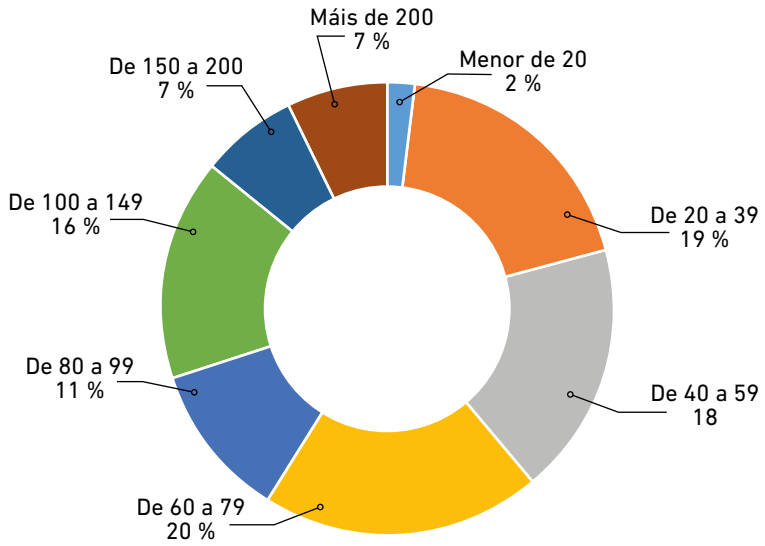

Podemos ver como, malia que aumenta o número de grandes explotacións, o 39 % delas teñen menos de 60 vacas.

Temos que traballar na procura dun servizo que sexa capaz de servir tanto a esas explotacións máis pequenas coma as máis grandes, que, sen dúbida, seguirán a medrar, tal e como indica a súa maior porcentaxe de recría.

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

Concello / Comarca	N.º explotacións	Vacas	Media por explotación
A FONSAGRADA	2	109	
BALEIRA	12	1.177	
A FONSAGRADA	**14**	**1.286**	**91,9**
LOURENZÁ	3	186	
MONDOÑEDO	2	106	
A MARIÑA CENTRAL	**5**	**292**	**58,4**
A PONTENOVA	3	201	
BARREIROS	12	1.185	
RIBADEO	20	1.877	
TRABADA	17	1.771	
A MARIÑA ORIENTAL	**52**	**5.034**	**96,8**
ANTAS DE ULLA	9	657	
MONTERROSO	27	2.518	
PALAS DE REI	32	3.432	
A ULLOA	**68**	**6.607**	**97,2**
CARBALLEDO	16	1.173	
CHANTADA	54	3.409	
TABOADA	38	3.048	
CHANTADA	**108**	**7.630**	**70,6**
CASTROVERDE	43	3.479	
FRIOL	33	2.424	
GUNTÍN	35	5.220	
LUGO	49	4.225	
O CORGO	21	1.254	
OUTEIRO DE REI	18	1.157	
PORTOMARÍN	26	3.303	
LUGO	**225**	**21.062**	**93,6**
MEIRA	9	891	
POL	48	5.074	
RIBEIRA DE PIQUÍN	2	45	
RIOTORTO	8	532	
MEIRA	**67**	**6.542**	**97,6**

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

Concello / Comarca	N.º explotacións	Vacas	Media por explotación
BARALLA	10	726	
BECERREÁ	4	143	
OS ANCARES	**14**	**869**	**62,1**
LÁNCARA	25	1.953	
O INCIO	6	517	
O PÁRAMO	22	2.393	
PARADELA	28	2.707	
SAMOS	15	1.218	
SARRIA	75	6.155	
TRIACASTELA	2	129	
SARRIA	**173**	**15.072**	**87,1**
ABADÍN	11	667	
BEGONTE	8	684	
CASTRO DE REI	63	8.532	
COSPEITO	36	3.286	
GUITIRIZ	58	4.146	
PASTORIZA	82	8.926	
VILALBA	17	2.091	
XERMADE	24	2.188	
A TERRA CHÁ	**299**	**30.520**	**102,1**
A POBRA DO BROLLÓN	3	232	
BÓVEDA	6	346	
MONFORTE	7	987	
O SAVIÑAO	25	2.101	
SOBER	2	200	
TERRA DE LEMOS	**43**	**3.866**	**89,9**
LUGO	**1.068**	**98.780**	**92,5**

3.4. Distribución por concello das explotacións en Control Leiteiro

Distribución xeográfica das ganderías en Control Leiteiro

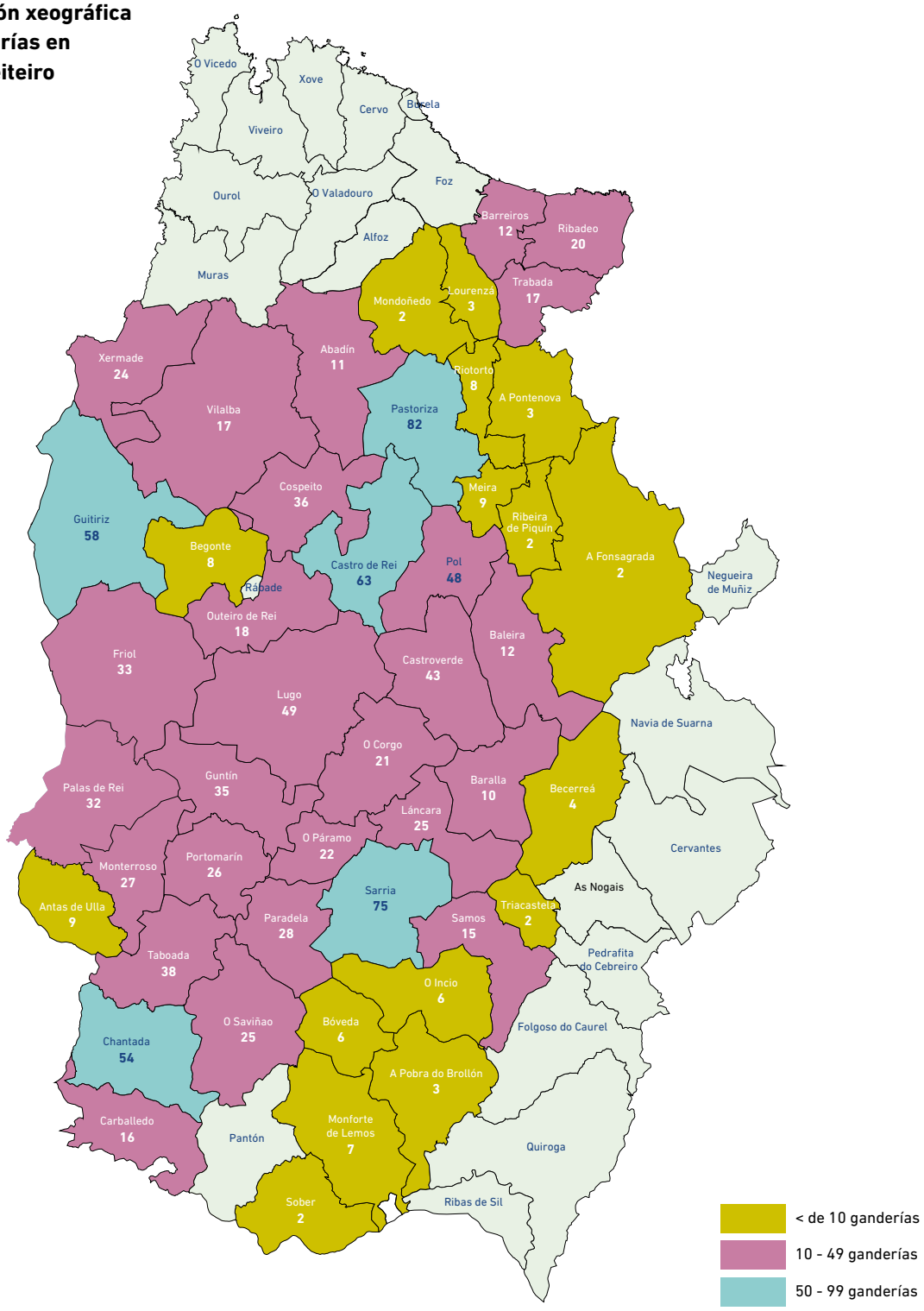

4. FORMACIÓN

Africor Lugo sempre apostou pola formación como vía para acadar explotacións capaces de producir moito leite, de boa calidade e con baixos custos, pois está é a única forma de garantir o futuro do sector, traballando para ser cada vez máis eficaces e eficientes. Por iso, organízase anualmente unha Xornada Técnica dirixida a gandeiros e técnicos que traballan na produción de leite.

4.1. XVII Xornada Técnica de Produción de Leite

O auditorio da Facultade de Veterinaria de Lugo acolleu unha nova edición da xornada técnica anual organizada por Africor Lugo e a revista *Vaca Pinta*. O encontro serviu para debater sobre os principais asuntos de actualidade do sector vacún leiteiro, con especial atención **á loita contra a mamite, ao uso da xenómica, aos retos da profesión veterinaria e á importancia dos ensaios de millo forraxeiro**.

A inauguración oficial correu a cargo da conselleira do Medio Rural, **María José Gómez**, quen estivo acompañada por **Manuel Sandamil**, presidente de Africor Lugo; Carlos Seco, especialista de Abanca Agro, e **José Manuel Gegúndez**, director executivo de *Vaca Pinta*.

Belén Pombo

O programa técnico arrincou coa intervención de **Belén Pombo**, veterinaria do Laboratorio Interprofesional Galego de Análise do Leite (Ligal), quen analizou as ferramentas dispoñibles na entidade para combater a mamite. Na súa exposición, abordou a utilidade do reconto diferencial de células somáticas, o valor dos informes de ensaio de antibiogramas e os contidos clave da nova *Guía terapéutica en mamite bovina* editada polo Ligal.

Rita Casals

A continuación, **Jesús Combarro**, director de Banca Sectorial de Abanca, expuxo as estratexias clave para acadar unha xestión económica e financeira eficiente nas ganderías. Seguidamente, **Rita Casals** (Federación Frisona de Cataluña) e **Eduard Vila** (xerente de Agropecuaria Can Barrina SL) presentaron o relatorio "Utilización das probas xenómicas en Cataluña. Aplicación práctica en Agropecuaria Can Barrina SL", no que compartiron a súa experiencia práctica e o impacto desta tecnoloxía na produción, eficiencia e rendibilidade das explotacións. A sesión matinal pechouse coa intervención de **Carlos Carbonell** (MSD Animal Health), quen afondou nos usos prácticos da identificación electrónica en granxa.

Jesús Combarro

Carlos Carbonell

A xornada de tarde articulouse arredor de dúas mesas de debate. A primeira centrouse nos retos veterinarios do futuro e contou coa participación de catro profesionais que comparten a dobre condición de veterinarios e gandeiros: **Fermín Rico** (Centro Veterinario Meira), **Román González** (SAT Prolesa), **Roi Capón** (Cooperativa Aira) e **Juan Rodríguez** (Xunta de Galicia). A mesa estivo moderada por **Ramiro Fouz**, profesor da Facultade de Veterinaria de Lugo.

Eduard Vila

O peche do evento veu da man dunha segunda mesa redonda dedicada aos ensaios de millo forraxeiro e á importancia de empregar variedades adaptadas a cada territorio. **Adela Martínez** (con ampla traxectoria nos ensaios desenvolvidos polo Serida en Asturias) e **María Bande** (do Centro de Investigacións Agrarias de Mabegondo) analizaron a situación actual, a evolución e o futuro deste cultivo, nun debate moderado por **María Melle**, xornalista, e **José Manuel Gegúndez**, director executivo de *Vaca Pinta*.

4.2. Xornada formativa

O 27 de xuño, coincidindo coa celebración da Asemblea Xeral da Asociación, en colaboración con *Vaca Pinta* e co patrocinio de Boehringer e Caixa Rural, contamos con **Oriol Franquesa**, un veterinario catalán experto en calidade do leite e xestión de equipos, que nos presentou o relatorio titulado "Equipos humanos en la sala de ordeño. Formación y motivación".

Nesta exposición, Oriol fixo fincapé na necesidade de valorar o traballo e as persoas que o realizan, porque a tarefa nunha sala de muxido require unha cualificación, ten uns horarios e unha retribución acorde na maioría dos casos, pero socialmente segue a estar peor valorada que noutro tipo de industria. Por que?

Franquesa incidiu en que, na situación actual, os traballadores son un dos condicionantes para moitas ganderías; así, hai que pensar que temos que competir para atraer e reter os bos profesionais. Para acadar isto, debemos buscar a súa valorización no sector primario, pois é tan necesario coma o sanitario ou a educación, pero sen a valorización social destes sectores.

Nesta xornada tamén se entregaron as distincións ás mellores ganderías da provincia.

4.3. Escolas Iniciación Futur@s Gandeir@s

A Federación Frisona Galega (Fefriga), en colaboración co Clube de Xóvenes Gandeiros (CXG), organizou dúas escolas de iniciación de futuros gandeiros. Estas escolas están deseñadas para inculcar na mocidade o amor polas vacas, ensinarlles a preparalas e coidalas, e fomentar o encontro entre rapaces con intereses similares.

As escolas tiveron lugar na finca Mouriscade de Lalín grazas á colaboración coa Deputación de Pontevedra.

Grazas ao apoio da cooperativa CLUN, un grupo de seis rapaces do CXG viaxaron a Bélxica para participar na Young Breeders School, un concurso de manexo e preparación de animais onde participan equipos de todo o mundo, e onde o grupo de Galicia outra vez volveu destacar.

O equipo estivo formado por Claudia López, da gandería López Fontela; Xabi Montes, da gandería Casa do Rei; Bruno Bande, da gandería Finca Airavella; Simón Blanco, da gandería Queirugueira; Iker García, da gandería O Rubio, e María e Andrea Otero da gandería Fontixón, que representaron a España, baixo a dirección de Miguel Expósito, no Young Breeders School 2025, celebrado en Battice (Bélxica).

4.4. Xornada formativa

O 28 de novembro tivo lugar unha xornada dirixida ao persoal das Africores. Patrocinada por Xenética Fontao, permitiu a reunión de todo o persoal que traballa no Control Leiteiro en Galicia para recibir unha aprendizaxe conxunta.

A formación estivo a cargo de Ramiro Fouz, da Universidade de Santiago de Compostela (USC), e dos técnicos de Conafe José Antonio Jiménez e Santiago Souto. Esta Xornada aproveitouse para explicarlles aos técnicos que visitan as explotacións como podemos usar a información xerada, para que estes, á súa vez, poidan trasladárllela aos gandeiros mes tras mes nas súas visitas.

Os técnicos de Xenética Fontao amosáronlle ao persoal o deseño e touros da campaña de seme.

5. MERCADO DE ANIMAIS

Como asociación de criadores, entre os nosos obxectivos está o de favorecer a cría de animais de raza frisoa, así como axudar os nosos asociados a facer máis rendibles as súas ganderías. Apoiar a comercialización dos animais repercute directamente sobre os gandeiros, tanto axudándolles a vendelos coma a mercalos; deste xeito, favorecemos a recría nas explotacións, pois saber que hai un mercado que valora os animais recriados nas ganderías anima algúns gandeiros a recriar máis do que precisan, buscando así un ingreso extra a tráves da venda de animais para vida.

Cada gandería ten as súas particularidades; para algunhas pode ser unha boa opción a recría, debido ás instalacións, dispoñibilidade de forraxe, nivel xenético etc. En cambio, outras prefiren centrar os seus esforzos en producir leite, ben por falta de instalación, situación sanitaria etc.

Por iso, cada unha debe escoller a estratexia que mellor se adapte ás súas circunstancias, pero Galicia é unha rexión deficitaria en animais. Todos os anos chegan miles de vacas procedentes doutras rexións do Estado ou doutros países; daquela, temos que ser conscientes de que esta dependencia fai que o prezo dos animais vai depender da nosa situación e da situación das rexións de orixe, o que pode descontrolarse en calquera momento por condicionantes económicos, sanitarios ou sociais. por iso, consideramos básico traballar no fomento da recría, como garantía de futuro para o sector produtor de leite.

Por esta razón dende Africor Lugo levamos anos a traballar na organización de poxas e na publicidade de animais en venda, na procura dun mercado interno que facilite as transacións de proximidade, pois isto pode carrexar beneficios tanto para os vendedores coma para os compradores e tamén a sociedade en xeral, creando postos de traballo e axudando ao mantemento do tecido rural, algo que só se pode acadar mediante a potenciación de actividades que leven asociada a creación de postos de traballo ligados á terra, coma é o caso da cría do gando.

5.1. Poxas

Africor Lugo, en colaboración cos concellos de Friol, Chantada, Cospeito, Sarria e O Páramo, coa Consellería do Medio Rural e con outras entidades, leva varios anos organizando poxas onde os gandeiros poidan ofertar os seus excedentes de recría. A través delas búscase crear canles de comercialización e potenciar un mercado de recría na nosa provincia.

Cómpre salientar as estritas condicións sanitarias que deben pasar os animais ofertados, os cales, grazas á colaboración dos servizos sanitarios da Consellería do Medio Rural e do Laboratorio de Sanidade e Produción Animal, son analizados fronte á rinotraquite infecciosa bovina (IBR), diarrea vírica bovina (BVD), neosporose e paratuberculose, incluíndo a analítica das súas nais, de estar na explotación, a maiores das probas sanitarias oficiais.

Lembramos que Xenética Fontao tamén colabora na promoción destas poxas coa doazón dun lote de doses por cada animal adquirido na poxa.

No ano 2025 celebráronse cinco poxas entre os meses de xaneiro a xuño.

Lugar	Data	Animais presentados	Porcentaxe de vendas	Prezo medio remate	Rango de prezos	Volume total de vendas
Friol	25 xaneiro	16	100 %	3.141	De 2.300 a 5.000	50.250
Chantada	12 marzo	14	93 %	2.723	De 2.200 a 3.350	35.400
Moexmu	5 abril	11	100 %	3.323	De 2.700 a 4.000	36.550
Sarria	10 maio	12	92 %	3.318	De 2.700 a 4.450	36.500
O Páramo	7 xuño	15	100 %	3.260	De 2.750 a 4.350	48.900
	TOTAL	**68**	**97 %**	**3.153**		**207.600**

5.1. Poxas

Ano	Animais presentados	Volume de venda	Prezo medio
2025	66	207.600	3.153
2024	60	124.700	2.602
2023	43	107.750	2.675
2022	50	123.850	2.456
2020	20	40.550	2.134
2019	63	126.500	2.074
2018	52	100.200	1.991
2017	72	141.000	2.075
2016	85	141.850	1.964
2015	109	181.950	2.073
2014	96	187.900	2.191
2013	91	181.200	2.187
2012	82	164.550	2.173
2011	71	155.700	2.278
2010	63	95.950	1.942
2009	68	131.303	2.028
2008	50	112.300	2.246
2007	77	169.750	2.517
2006	83	135.100	1.734
2005	78	114.600	1.573

Dende Africor Lugo dámoslles as grazas a todas as entidades que colaboran na dinamización do sector, ofrecéndolles a posibilidade aos gandeiros de comercializar os seus animais neste tipo de poxas.

Poxa de Friol

5.1. Poxas

Poxa de Chantada

Poxa de Moexmu

Poxa de Sarria

5.1. Poxas

Poxa do Páramo

5.2. Bolsa de recría

As poxas son unha boa canle de comercialización dos excedentes da recría, pero, dado o seu escaso número e dadas as estritas condicións de admisión para os animais alí ofertados, a bolsa de recría preséntase coma outra ferramenta a disposición dos gandeiros para poñer á venda os seus animais.

Hai que salientar a boa demanda que están a ter xatas de recría máis novas, de dous ou tres meses de idade; neste sentido, a nosa páxina web converteuse nun referente para os compradores que permanecen atentos ás novas actualizacións. Este servizo préstase a través da páxina web de Africor Lugo (**www.africorlugo.com**) e tamén a través da *app* no teléfono móbil, dun xeito áxil e dinámico. Tamén se inclúe un apartado para venda de machos para monta natural e de embrións.

Oferta

Calquera gandeiro interesado en ofertar animais para a venda pode facelo poñéndose en contacto directamente con Africor Lugo ou a través da súa controladora e procederase a actualizar a páxina web coa súa oferta.

Demanda

Aquelas persoas interesadas en saber onde poden mercar animais non teñen máis que consultar a páxina web ou poñerse en contacto con Africor Lugo.

6. PROMOCIÓN E DIFUSIÓN DO SECTOR PRODUTOR DE LEITE

O sector produtor de leite é un dos motores da nosa comunidade, unha actividade que xera emprego, produce alimentos de calidade, mantén xente no rural e contribúe a preservar a paisaxe galega, onde se alternan zonas de monte con zonas de cultivo, sendo este o mellor metodo de protección contras os incendios, pois estas zonas de cultivo actúan como cortalumes e protexen as casas.

Galicia é a principal produtora de leite de España, pero tamén unha das principais rexións produtoras de leite de Europa, algo do que nos debemos sentir orgullosos, pois, probablemente, xunto coa pesca, sexan os sectores nos que temos un maior protagonismo.

Pola súa climatoloxía, Galicia é unha rexión privilexiada dentro de Estado para a produción de leite, o cal permite que os gandeiros na nosa comunidade sexan, ademais, agricultores que producen a maior parte do alimento para as súas vacas, algo que non pasa noutras partes de España e que permite pechar o ciclo, producindo alimento nas terras e fertilizándoas logo co esterco e xurros da gandería para que continúen sendo fértiles. Para este labor, os que poderían ser residuos desta actividade son utilizados como fertilizantes de alto valor co fin de conservar a fertilidade dos solos; sen dúbida, o mellor xeito de conseguir unha actividade sostible.

Por todo isto, consideramos fundamental darlle a coñecer a sociedade a importancia deste sector e a súa contribución tanto en valor economico, social e medioambiental coma produtor duns alimentos indispensables para o resto das persoas. Así, consideramos que as feiras e os concursos nos que participan os gandeiros non deben ser utilizados tan só para valorizar os animais, senón tamén para mellorar a raza e outros fins directos que sirvan para mostrar as persoas alleas ao sector o que facemos, e para que vexan coidamos os animais, como nos preocupa o seu benestar e como, co noso traballo e dedicación, estamos contribuíndo para que toda a sociedade poida gozar das paisaxes —con zonas de cultivo e monte—, de alimentos de calidade e da riqueza que se xera a partir dos recursos naturais.

6.1. GandAgro 2025

Silleda, Pontevedra, 20-22 de marzo de 2025

O día 22 de febreiro en Silleda tiveron lugar o XXXIII Concurso Autonómico da Raza Frisona Fefriga 2025 e o XXXVII Open de Frisón GandAgro 2025.

O xulgamento destes certames estivo a cargo do suízo Marcel Egli axudado en pista por Santiago Mato. Durante eses días Silleda converteuse no centro nacional do sector agrario, pois, ademais dos concursos de frisón, tivo lugar a Feira Abanca Cimag-GandAgro 2025, que levou ata o recinto feiral da localidade pontevedresa as principais empresas do sector, as cales, unha vez máis, utilizaron este escaparate para mostrar as súas novidades.

No concurso participaron ganderías chegadas de Cataluña, Cantabria, Asturias, Portugal, así coma das tres provincias galegas con maior importancia no sector produtor de leite. Cun total de 137 animais na pista, estes concursos mostraron os mellores animais da raza.

As ganderías participantes da provincia de Lugo foron as seguintes:

Gandería	Enderezo
A Lagoa Serabel	A Besura, Miraz, Xermade
A Vereda	Pacios, Castro de Rei
Casa Pozo	Galegos, Saa, Lugo
Rey de Miñotelo	Miñotelo, Aguarda, Pastoriza

A continuación, indícanse os campionatos obtidos polos animais destas ganderías en cada un dos concursos, onde se pode comprobar a súa boa actuación. De entre todas, debemos salientar a Ganadería Rey de Miñotelo como a gran triunfadora nas sección de xatas e xovencas e Casa Pozo, coma a mellor vaca de Galicia.

XXXIII Concurso Autonómico da Raza Frisoa Fefriga 2025

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xata Campiona	Rey 1310 Maxl Holinight	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xovenca Campiona/Gran Campiona	Rey 1239 Chief Divina	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xovenca Campiona/Campiona Reserva	Rey 1273 Haxl Bambi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Mellor Criador de Xovencas de Galicia		Rey de Miñotelo	Pastoriza

6.1. GandAgro 2025

Rey 1310 Maxl Holinight

Rey 1239 Chief Divina

Rey 1273 Haxl Bambi

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Intermedia Subcampiona	Rey 1066 Chief Bruna	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Vaca Adulta Campiona/Gran Campiona	Pozosaa Krusader 9450 Xela	Casa Pozo	Lugo

Rey 1066 Chief Bruna

Pozosaa Krusader 9450 Xela

6.1. GandAgro 2025

XXXVII Open de Frisón GandAgro 2025

Ademais das vacas galegas, no Open participan tanto animais mercados polos gandeiros galegos coma animais procedentes doutras autonomías. Nesta edición, a provincia de Lugo acadou varios galardóns nas seguintes categorías:

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xovenca Campiona/Gran Campiona	Rey 1239 Chief Divina	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xovenca Campiona/Campiona Reserva	Rey 1273 Haxl Bambi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Mellor Criador de Xovencas Open		Rey de Miñotelo	Pastoriza
Vaca Nova Campiona	Trump Posa Radar	A Vereda	Castro de Rei
Vaca Adulta Campiona/Gran Campiona	Kergo Ozalid 6818	A Lagoa Serabel	Xermade

Rey de Miñotelo

Trump Posa Radar

Kergo Ozalid 6818

6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu

Muimenta (Cospeito), do 4 ao 6 de abril

Xuíz do Concurso: D. Francisco Javier Freije Freije

Ganderías participantes: **17** Animais presentados: **85**

Gandería	Concello	Provincia
A Lagoa Serabel	Xermade	Lugo
A Vereda	Castro de Rei	Lugo
Anila	Rodeiro	Pontevedra
Antelo	Zas	A Coruña
Carballeiras	Lalín	Pontevedra
Carro	Mesía	A Coruña
Casa Pozo	Lugo	Lugo
Casás	Carballo	A Coruña
Cavadas	Xermade	Lugo
Finca La Asunción	Touro	A Coruña
Gaigo	Meira	Lugo
Gorrello	Castropol	Asturias
López Fontela y otros	Aranga	A Coruña
O Rubio	Santa Comba	A Coruña
Penelas	Castro de Rei	Lugo
Queirugueira	Val do Dubra	A Coruña
Rey de Miñotelo	Pastoriza	Lugo

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xata Campiona/Reserva Gran Campiona	Rey 1303 Fitters Yuvi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xata Subcampiona	Rey 1332 Haniko Sony	Rey de Miñotelo	Pastoriza

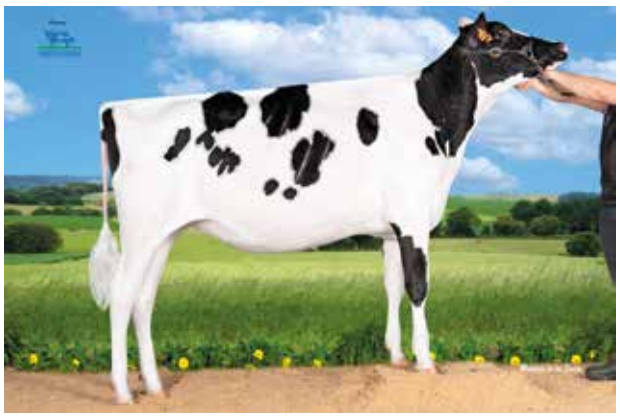

Rey 1303 Fitters Yuvi

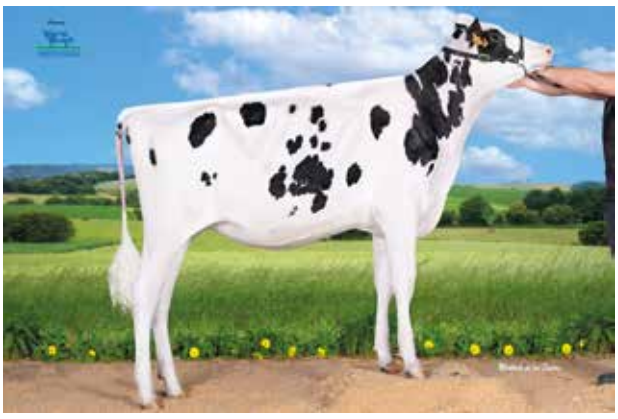

Rey 1332 Haniko Sony

6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Xovenca Campiona/Gran Campiona	Rey 1273 Haxl Bambi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xovenca Subcampiona	Rey 1246 Dani Brahina	Rey de Miñotelo	Pastoriza

Rey 1273 Haxl Bambi

Rey 1246 Dani Brahina

Campionato	Gandería	Concello
Mellor Criador de Xatas	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Segundo Mellor Criador de Xatas	Carballeiras	Lalín

Rey de Miñotelo

Carballeiras

6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Nova Campiona	O Rubio Thunder Mascastorm ET	O Rubio	Santa Comba
Vaca Nova Subcampiona	Casa-Nova Diana Fitters 1716	Carro	Mesía

O Rubio Thunder Mascastorm ET

Casa-Nova Diana Fitters 1716

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Intermedia Campiona	Rey 1066 Chief Bruna	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Vaca Intermedia Subcampiona	Ponderosa Ridgeline Lorena	Rey de Miñotelo	Pastoriza

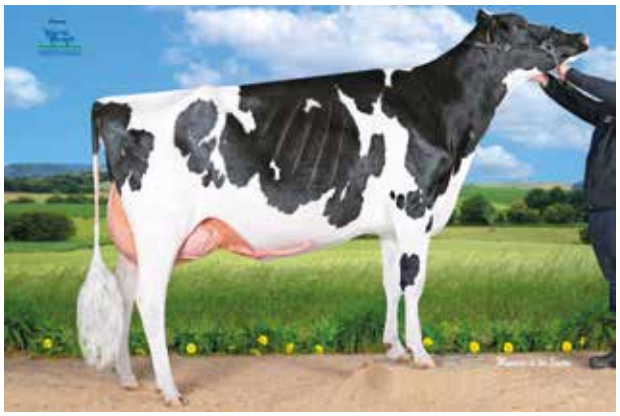

Rey 1066 Chief Bruna

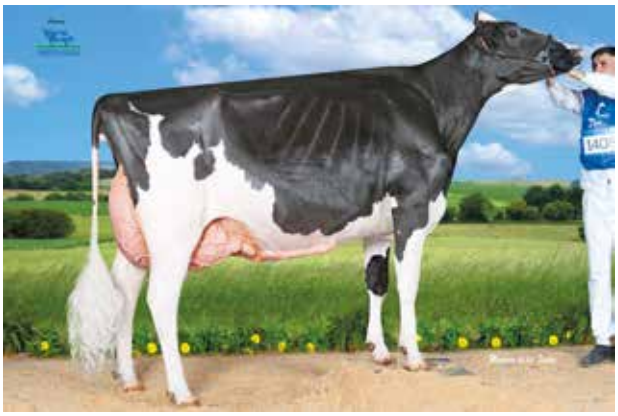

Ponderosa Ridgeline Lorena

6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu

Campionato	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Adulta Campiona/Gran Campiona	Kergo Ozalid 6818	A Lagoa Serabel	Xermade
Vaca Adulta Subcampiona	Panama de L'orangerie	Finca La Asunción	Touro

Kergo Ozalid 6818

Panama de L'orangerie

Campionato	Nai	Gandería
Mellor Descendencia de Vaca	Penelas Lundy Skalinata 5213	Penelas
Segunda Mellor Descendencia de Vaca	Carballeiras Discjockey Mega	Carballeiras

Campionato	Gandería	Concello
Mellor Criador	Ponderosa	Lleida
Segundo Mellor Criador	Gorrello	Castropol

Ponderosa

Gorrello

6.2. XXXIX Concurso de Gando Frisón Moexmu

Campionato	Gandería	Concello
Mellor Rabaño	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Segundo Mellor Rabaño	A Vereda	Castro de Rei
Mellor Gandería Nova Participación	Antelo	Zas
Segunda Mellor Gandería Nova Participación	Queirugueira	Val do Dubra

Mellor Concello	Pastoriza
Segundo Mellor Concello	Castro de Rei

Campionato	Vaca	Gandería
Mellor Ubre do Concurso	Kergo Ozalid 6818	A Lagoa Serabel
Vaca con Maior Produción do Concurso	Gaigo Torrel Cobiña	Gaigo

Gaigo Torrel Cobiña

CONCURSO DE NOVOS PREPARADORES

Posto	Nome	Gandería
Campión	Simón Blanco Vázquez	Queirugueira
Subcampión	María Otero Naval	Fontixón

CONCURSO DE NOVOS MANEXADORES

Posto	Nome	Gandería
Campión	Andrea Otero Naval	Fontixón
Subcampión	Xabier Montes Vilar	Anila

Concurso de Novos Manexadores

6.3. IV Open Internacional Raza Frisoa

Lalín, Pontevedra, do 7 ao 9 de xullo

Coincidindo coa celebración de Feiradeza, o Concello de Lalín organizou un Open da raza frisoa ao que puideron acudir animais de calquera procedencia.

O xuíz encargado de xulgar o certame foi o francés Anthony Le Trionnaire.

As ganderías participantes da provincia de Lugo foron as seguintes:

Gandería	Enderezo
A Lagoa Serabel	A Besura, Miraz, Xermade
A Vereda	Pacios, Castro de Rei
Rey de Miñotelo	Miñotelo, Aguarda, Pastoriza

Indícanse os premios acadados polos animais de Lugo:

Campionatos	Vaca	Gandería	Concello
Xata Campiona/Reserva Gran Campiona	Rey 1332 Haniko Sony	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xata Subcampiona	Rey 1303 Fitters Yuvi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Xovenca Campiona/Gran Campiona de Xovencas	Rey 1273 Haxl Bambi	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Mellor Criador Xovencas		Rey de Miñotelo	Pastoriza

Rey 1273 Haxl Bambi

6.3. IV Open Internacional Raza Frisoa

Rey 1332 Haniko Sony

Rey 1303 Fitters Yuvi

Rey de Miñotelo, Mellor Criador de Xovencas

Campionatos	Vaca	Gandería	Concello
Vaca Intermedia Campiona	Ponderosa Ridgeline Lorena	Rey de Miñotelo	Pastoriza
Vaca Adulta Campiona/Gran Campiona	Kergo Ozalid 6818	A Lagoa Serabel	Xermade

Kergo Ozalid 6818

Ponderosa Ridgeline Lorena

6.4. 45.º Concurso Nacional Conafe 2025

Xixón, Asturias 25-28 de setembro

O xuíz desta edición foi Santiago García Souto, axudado en pista por Francisco Javier Freije Freije.

As ganderías de Lugo que participaron no certame foron A Vereda, de Castro de Rei; A Lagoa Serabel, de Xermade; Cid, de Barreiros, e Rey de Miñotelo, de Pastoriza.

Coma de costume, o concurso comezou coas seccións de xatas e xovencas, no que, unha vez máis, a gandería Rey de Miñotelo foi a triunfadora indiscutible como o demostran os títulos recollidos: o de **Gran Campiona** foi para **Rey 1346 Dani Negariel**; o de **Reserva Gran Campiona** foi para **Rey 1370 Zulu ZYPI**; **Reserva Gran Campiona Roxa** levouno **Rey AMG GDG Turbo S Red** e, finalmente, a propia gandería foi recoñecida coma o **Mellor Criador de Xatas e Xovencas**.

Sen dúbida, as mellores xatas de España están en Pastoriza.

Rey 1346 Dani Negariel

Rey 1370 Zulu ZYPI

Rey Amg GDG Turbo S Red

Rey de Miñotelo, Mellor Criador Nacional de Xatas e Xovencas

45.º Concurso Nacional Conafe 2025

Nas seccións de vacas en lactación tamén destacou Lugo, pois a **gran campiona nacional roxa** vive na gandería Cid de Barreiros, **Ferreiro Rocio Jordy Red Roja**, unha vaca copropiedade de G. Eloy, Santiago Filgueiras, Quim Serrabasa e Agriber. A **vaca adulta subcampiona** foi da gandería Rey de Miñotelo, **Ponderosa Ridgeline Lorena**, O resto dos participantes tamén quedaron ben situados; entre eles, cómpre destacar o segundo posto na sección de vacas de cinco anos de Vilarmor Cayenne Nanci, da gandería A Lagoa Serabel (Xermade).

Ferreiro Rocio Jordy Red Roja

Ponderosa Ridgeline Lorena

6.5. 35.º Concurso Nacional da Raza Parda

O venres 25 de setembro tivo lugar o Concurso Nacional da Raza Parda, onde participou a **gandería Neifra** de Mondoñedo con tres animais e acadou o título de Xata Subcampiona Nacional con **Neifra BS Cavral 4131 Paola**, unha xata de apenas un ano de idade que abraiou o xuíz do concurso, o italiano Daniele Galbardi.

Neifra BS Cavral 4131 Paola

7. DATOS DE CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro é unha ferramenta básica na xestión dunha explotación produtora de leite, capaz de xerar índices e informes a partir da información recollida polos técnicos da asociación, que axuden o gandeiro na mellora e avaliación das prácticas realizadas na gandería.

Ademais, esta información é enviada ao Libro Xenealóxico, constituíndo a base das avaliacións xenéticas.

7.1. Produción

A produción vaca a vaca e mes a mes é un dos datos básicos recollidos no Control Leiteiro, a partir da cal se calcula o leite producido por vaca na lactación.

Os controis realizados durante o ano 2025, distribuídos mensualmente, foron os seguintes:

Mes	Vacas muxidas	Leite/vaca/día	% graxa	% proteína	PL (puntuación lineal)
Xaneiro	81.503	34,8	4,22	3,49	2,64
Febreiro	81.787	35,5	4,17	3,48	2,58
Marzo	82.766	35,6	4,17	3,47	2,57
Abril	83.346	35,9	4,13	3,45	2,46
Maio	83.031	36,0	4,11	3,44	2,44
Xuño	82.290	35,9	3,98	3,38	2,41
Xullo	82.604	35,5	3,96	3,37	2,61
Setembro	82.345	35,0	4,13	3,48	2,56
Outubro	81.998	34,9	4,18	3,53	2,53
Novembro	82.009	35,1	4,24	3,55	2,50
Decembro	82.449	35,4	4,25	3,54	2,46
Total	**906.381**	**35,4**	**4,14**	**3,47**	**2,52**

De forma gráfica:

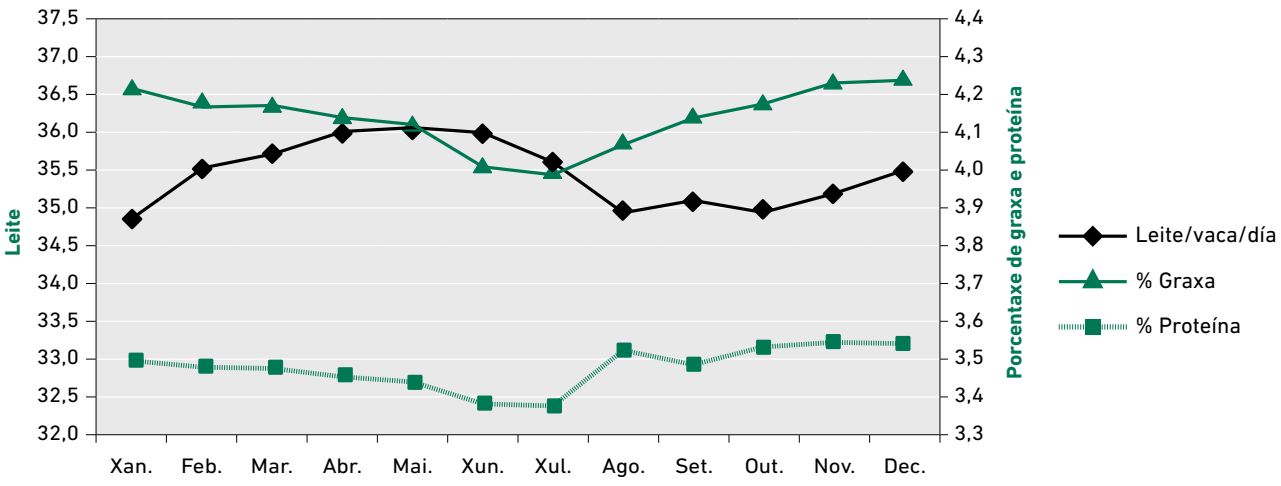

A produción media sempre é un pouco superior nos meses de primavera, un dato arrastrado polas ganderías con sistemas de manexo máis extensivos.

7.1. Produción

Produción ao longo da lactación

Indícanse os datos medios de produción en función do número de control.

N.º control	N.º vacas	Leite	% Graxa	% Proteína	PL
1	90.146	36,5	4,30	3,34	2,48
2	88.019	41,4	3,89	3,14	2,11
3	86.275	40,7	3,90	3,24	2,21
4	84.646	39,3	3,96	3,33	2,31
5	83.504	37,8	4,01	3,41	2,42
6	80.821	36,5	4,07	3,46	2,48
7	79.008	35,1	4,13	3,52	2,54
8	76.646	33,5	4,20	3,58	2,59
9	68.736	31,8	4,28	3,64	2,68
10	53.270	30,3	4,34	3,70	2,79
11	37.346	28,8	4,39	3,76	2,94
12	24.792	27,4	4,45	3,82	3,05
13	17.068	26,4	4,47	3,86	3,13
14	11.618	25,6	4,50	3,88	3,21
15	7.867	25,0	4,50	3,89	3,24
16	5.352	24,3	4,50	3,89	3,29
17	3.782	23,9	4,49	3,89	3,32
18	2.709	23,6	4,50	3,90	3,40
19	1.855	23,3	4,51	3,90	3,35
20	1.287	23,1	4,48	3,90	3,39
21	934	22,7	4,52	3,90	3,41
22	700	22,0	4,46	3,90	3,55

Con estes datos podemos elaborar a curva de lactación tipo das vacas de Lugo:

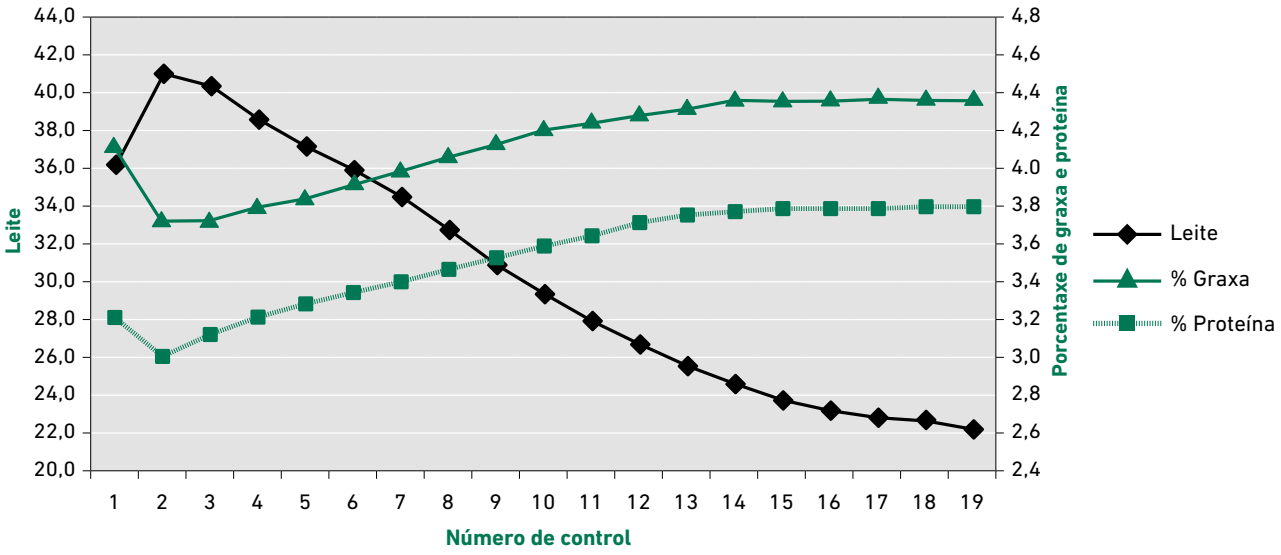

7.2. Analíticas

Un valor único do Control Leiteiro son as análises de leite de todas as vacas e todos os meses, porque esta continuidade na mostraxe é o que nos permite monitorizar os animais e a explotación, detectando posibles problemas de forma rápida e obxectiva, o que, sen dúbida, debe ser unha grande axuda na xestión da explotación.

As mostras recollidas polo controlador son enviadas ao Ligal, onde se procede á súa análise, determinando as porcentaxes de graxa e proteína e o reconto de células somáticas. Ademais destes parámetros básicos, tamén se están a realizar outras determinacións, betahidroxibutirato e urea e ácidos graxos, e é o Control Leiteiro o que máis información achega de España.

BHB (betahidroxibutirato)

En Africor Lugo levamos dende o ano 2014 realizando a determinación de BHB (betahidroxibutirato) a todas as vacas na mostra correspondente ao primeiro control despois do parto.

O BHB é un indicador de cetose subclínica, unha enfermidade que causa moitas perdas económicas nas explotacións de produción de leite. Con 78.931 mostras analizadas de vacas con menos de 36 días ao parto, no 16,6 % das mostras o valor de BHB foi superior a 0,09 (punto de corte para considerar unha vaca en risco de cetose) e afectou ao 99 % das explotacións.

Se analizamos o resultado destas mostras en función dos días en leite, obtemos o seguinte gráfico:

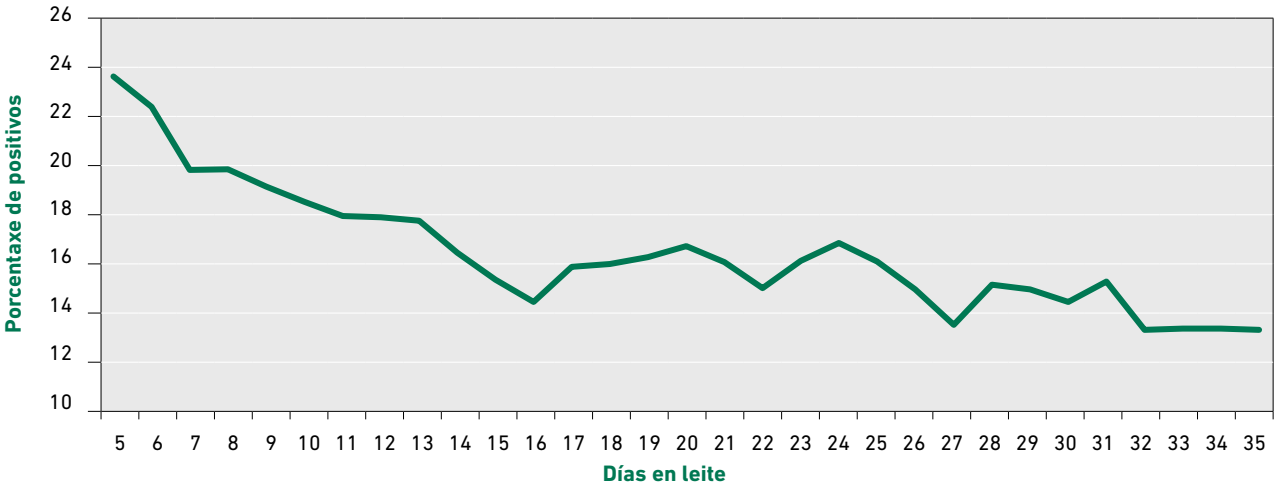

Observamos como a porcentaxe de mostras con valores elevados de BHB é maior nos primeiros días tras o parto, o que nos índica que realmente a incidencia desta doenza é superior. Se nos fixamos nas vacas analizadas nos primeiros 15 días despois do parto, a porcentaxe de positivos é do 19 %

Urea

A urea é outro parámetro que se está a analizar en todas as mostras de Control Leiteiro, xa que se trata dun valor que pode axudar os gandeiros e técnicos de alimentación na optimización da ración.

Dada a variación individual, os valores de urea deben analizarse por grupos de produción, así no informe mensual xa se indican estes valores en función dos días en leite ou do número de parto das vacas.

7.2. Analíticas

Se analizamos as explotacións en función do valor medio de urea, vemos como a maioría das ganderías están entre 200 e 300 o que podemos considerar valores óptimos.

Urea	Porcentaxe de explotacións	Leite	Graxa	Proteína
Menor de 200	18	28,3	4,01	3,39
Entre 200 e 300	78	33,6	4,10	3,47
Maior de 300	5	33,1	4,18	3,50

Ácidos graxos

Dende mediados de 2021, o Control Leiteiro de Galicia comezou a determinar a composición de ácidos graxos do leite en todas as mostras analizadas no Ligal. Trátase dunha determinación innovadora que consideramos que pode ser moi útil na xestión das explotacións. As determinacións que se están realizando son en función do grao de saturación: saturados, insaturados, monoinsaturados e poliinsaturados; en función da lonxitude de cadea: cadea curta (c4,46, c8 e c10), cadea media (c12, c14, c16) e cadea longa (c18 e máis), pero tamén se determinan os valores dos principais acedos do leite: palmítico, esteárico, oleico e mirístico.

Non todas estas determinacións son recollidas nos informes mensuais, pero están dispoñibles na páxina web do Cegacol e tanto gandeiros coma técnicos poden acceder a esa información. Nos informes mensuais estamos mostrando os valores de cadea curta, cadea longa e insaturados vaca a vaca e no resumo por grupos estamos mostrando os valores de preformados e *de novo*. Isto non é unha determinación directa da analítica senón que estes valores son calculados en función das determinacións realizadas e corresponden á orixe deses ácidos graxos. Así, os ácidos graxos *de novo* son sintetizados no ubre e os preformados proceden da comida e das reservas corporais. Esta clasificación vai axudar os técnicos de alimentación a coñecer mellor o estado do rabaño e mellorar a súa eficiencia.

Clasificación dos ácidos graxos do leite en función da súa orixe

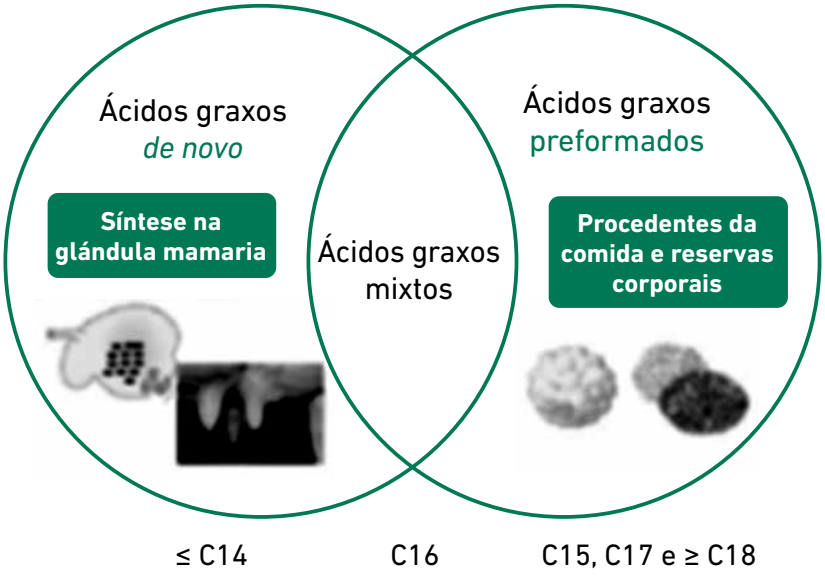

7.3. Partos

Durante o ano 2025 recolleuse a información de 93.009 partos, repartidos ao longo do ano do seguinte xeito:

Mes	Total	Porcentaxe	% machos	% femias	% xemelgos
Xaneiro	8.425	9,1	45,7	54,3	3,0
Febreiro	7.463	8,0	45,6	54,4	2,5
Marzo	7.599	8,2	46,2	53,8	2,4
Abril	7.018	7,5	45,9	54,1	2,8
Maio	6.689	7,2	46,2	53,8	3,7
Xuño	7.610	8,2	45,7	54,3	4,4
Xullo	7.880	8,5	47,0	53,0	4,0
Agosto	8.137	8,7	46,5	53,5	3,1
Setembro	7.761	8,3	46,1	53,9	2,6
Outubro	7.933	8,5	46,7	53,3	2,8
Novembro	8.049	8,7	45,2	54,8	2,9
Decembro	8.445	9,1	45,5	54,5	3,1
Total	**93.009**		**46,0**	**54,0**	**3,1**

Non se observa estacionalidade nos partos. A porcentaxe de nacementos macho é inferior á de femias. Isto é debido á utilización de seme sexado; así, 9.356 partos foron de inseminacións con seme sexado, cunha porcentaxe de femias do 89 %.

Distribución dos partos en función do número de parto

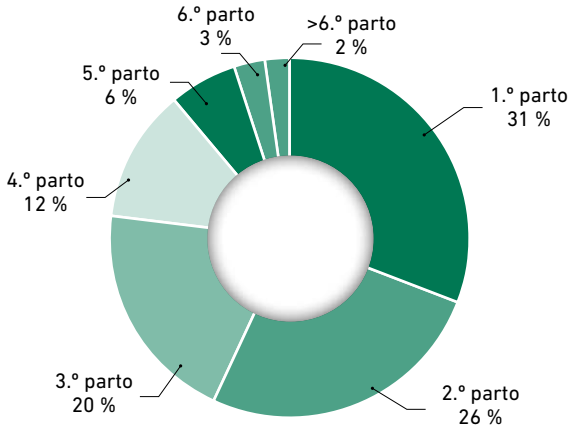

A porcentaxe de reposición (de primeiros partos) é do 31 %.

7.4. Inseminacións

Durante o ano 2025 realizáronse un total de 276.912 cubricións sobre as vacas en Control Leiteiro. Na súa maioría foron inseminacións, con tan só un 2,0 % de cubricións con touros de monta natural.

Agrupación das cubricións en función da raza ou orientación produtiva do touro empregado:

Raza ou grupo	N.º de cubricións
Frisoa	183.027
Azul belga	47.036
Angus	18.695
Limousin	14.547
Cárnica (raza non definida)	3.101
Montbeliard	2.310
Rubia galega	1.674
Roxa danesa	1.516
Fleckvieh	910
Jersey	817
Rubia de Aquitania	603
Híbrida	598
Parda alpina	515
Sen identificar	363
Asturiana	328
Cachena	318
Charolesa	217
Wagyu	208
Beefmaster	83
Normanda	29
Leiteira (raza non definida)	16
Mry	1

Cando a información está dispoñible para o controlador, márcanse as inseminacións con seme sexado, un dato que é necesario recoller dada a súa importancia para o seguimento deste tipo de seme.

7.4. Inseminacións

A evolución do número de inseminacións con seme sexado é a seguinte:

Ano	N.º de inseminacións
2013	73
2014	1.682
2015	3.119
2016	5.703
2017	8.015
2018	10.808
2019	11.821
2020	15.976
2021	20.043
2022	22.116
2023	23.508
2024	24.998
2025	32.015

O seme sexado segue gañando protagonismo. Cada vez é máis usado, nos dous sentidos, sexado femia para razas produtoras de leite e sexado macho cando se usan razas de aptitude cárnica para o cruzamento.

8. ESTUDO DAS PRODUCIÓNS

8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia

Producións medias a 305 días segundo o ano de finalización da lactación

Ano	N.º lact. rematadas	Leite kg	Graxa		Proteína		Días lact.	Interv. partos	Duración secado
			kg	%	kg	%			
1990	6.777	6.000	215	3,59			303	402	99
1991	11.132	6.247	228	3,66			305	406	101
1992	16.795	6.491	231	3,57	198	3,06	313	406	93
1993	26.619	6.574	245	3,73	203	3,09	318	409	91
1994	34.910	6.604	247	3,75	207	3,13	320	413	93
1995	44.165	6.824	253	3,71	214	3,14	322	413	91
1996	54.457	6.995	258	3,69	218	3,12	324	415	91
1997	61.821	6.983	258	3,70	218	3,13	323	417	94
1998	69.451	6.988	259	3,70	218	3,11	325	419	94
1999	80.247	7.265	270	3,71	229	3,16	327	418	91
2000	90.021	7.406	275	3,72	233	3,15	328	418	90
2001	101.895	7.426	279	3,76	232	3,13	332	420	88
2002	116.909	7.716	290	3,76	241	3,12	336	423	87
2003	121.471	7.911	299	3,78	247	3,12	339	426	87
2004	123.582	8.004	307	3,83	250	3,12	342	432	90
2005	126.321	8.258	318	3,85	259	3,14	343	431	88
2006	124.891	8.449	325	3,85	266	3,15	356	433	77
2007	127.379	8.701	332	3,82	274	3,16	368	439	71
2008	133.120	8.823	335	3,80	277	3,14	370	442	72
2009	135.441	8.750	333	3,80	275	3,14	371	443	72
2010	136.274	8.971	336	3,76	284	3,17	369	440	71
2011	140.686	9.182	344	3,75	291	3,17	367	437	70
2012	145.182	9.368	351	3,75	299	3,19	366	433	67
2013	142.692	9.385	352	3,75	301	3,20	370	434	64
2014	150.021	9.598	358	3,74	308	3,21	369	433	64
2015	148.715	9.753	361	3,70	311	3,19	365	430	65
2016	148.913	9.930	374	3,76	318	3,21	364	428	64
2017	146.544	10.033	383	3,81	324	3,23	368	428	60
2018	150.448	10.263	392	3,82	334	3,26	368	425	57
2019	153.136	10.438	400	3,83	340	3,26	371	424	53
2020	155.973	10.632	411	3,86	348	3,27	368	425	57
2021	156.090	10.812	418	3,87	357	3,30	366	425	59
2022	160.790	10.890	425	3,90	360	3,31	365	420	55
2023	164.045	10.876	426	3,92	364	3,34	370	423	53
2024	167.226	11.042	431	3,91	371	3,36	367	420	53
2025	164.331	11.228	445	3,97	378	3,37	367	419	52

8.1. Evolución da media de produción por vaca en Galicia

De forma gráfica:

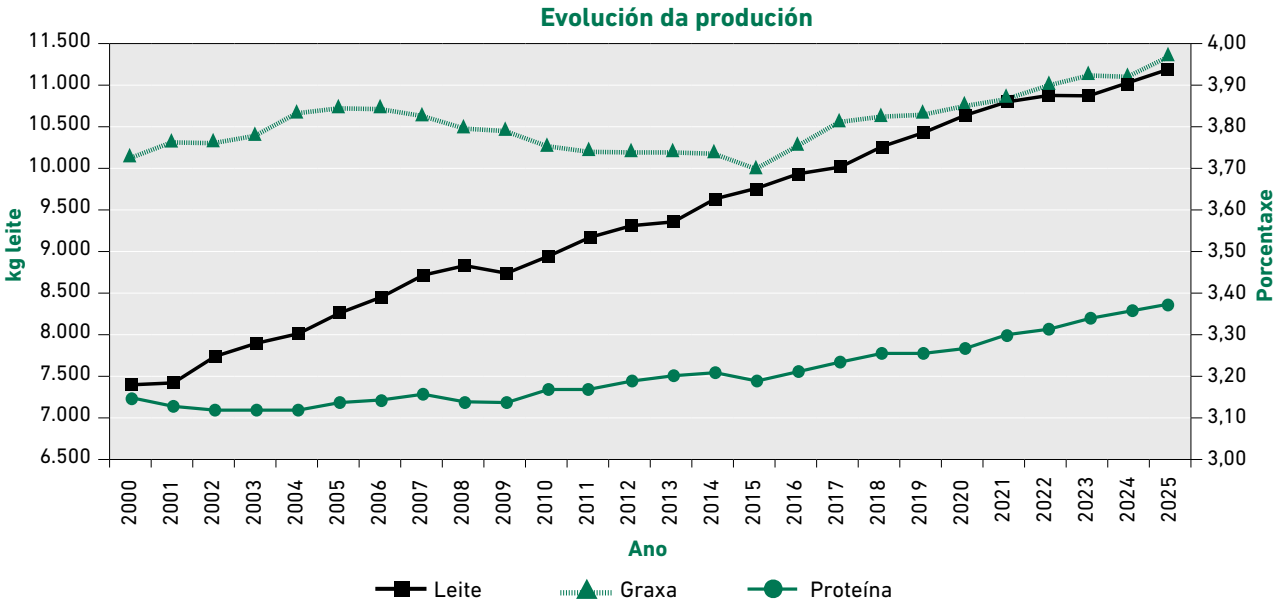

Obsérvase como a liña que representa o leite segue á alza. Logo dunha pequena redución o ano 2023, en 2024 volveu incrementarse e así continúa en 2025, de xeito que non sabemos cal será o teito da produción por vaca, pero, polo de agora, todo parece indicar que segue a existir capacidade para aumentar o rendemento das vacas.

Analizando a evolución da produción fronte a duración da lactación, vemos como nos últimos anos a duración da lactación e o intervalo entre partos se manteñen estables ou mesmo tenden algo á baixa, mentres a produción segue a medrar.

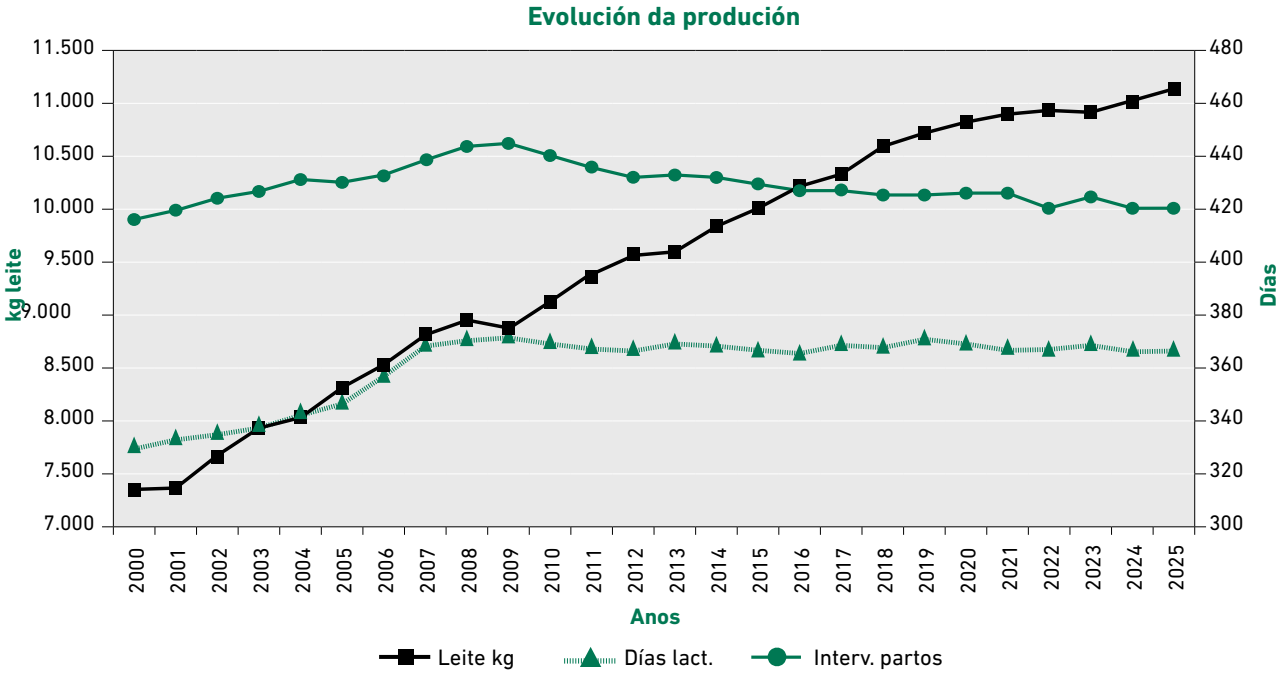

8.2. Producións medias por provincia

A CORUÑA	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	24.792	363	12.041	4,04	3,49	10.195	3,98	3,43
Adultas	45.798	364	13.898	4,01	3,44	12.102	3,97	3,38
TOTAL	**70.590**	**363**	**13.246**	**4,02**	**3,45**	**11.432**	**3,97**	**3,40**

LUGO	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	25.772	367	11.852	4,03	3,44	9.920	3,97	3,38
Adultas	50.406	371	13.693	4,03	3,39	11.751	3,98	3,33
TOTAL	**76.178**	**370**	**13.071**	**4,03**	**3,41**	**11.132**	**3,98**	**3,35**

PONTEVEDRA	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	5.460	370	11.584	3,98	3,45	9.646	3,91	3,39
Adultas	11.128	373	13.433	3,95	3,40	11.460	3,89	3,34
TOTAL	**16.588**	**372**	**12.824**	**3,96**	**3,42**	**10.863**	**3,90**	**3,35**

OURENSE	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	323	390	11.750	4,05	3,43	9.521	3,98	3,36
Adultas	652	377	12.317	3,97	3,40	10.505	3,90	3,34
TOTAL	**975**	**381**	**12.129**	**3,99**	**3,41**	**10.179**	**3,93**	**3,35**

GALICIA	N.º lactacións	Produción real				Produción normalizada		
		Días	kg leite	% Gr	% Pt	kg leite	% Gr	% Pt
1.ª lactación	56.347	366	11.909	4,03	3,46	10.012	3,97	3,40
Adultas	107.984	368	13.745	4,02	3,41	11.862	3,97	3,35
TOTAL	**164.331**	**367**	**13.115**	**4,02**	**3,43**	**11.228**	**3,97**	**3,37**

8.3. Evolución dos grupos de produción

Imos analizar as ganderías da provincia de Lugo en función da media de produción.

kg de leite por vaca	N.º ganderías	Porcentaxe 2025
maior de 14.000	24	2,2
14.000 - 13.000	56	5,1
12.999 - 12.000	130	11,8
11.999 - 11.000	232	21,0
10.999 - 10.000	207	18,7
9.999 - 9.000	181	16,4
8.999 - 8.000	126	11,4
7.999 - 7.000	72	6,5
6.999 - 6.000	36	3,3
5.999 - 5.000	28	2,5
menor de 5.000	13	1,2

Vemos como máis do 50 % das explotacións teñen unha media superior a 10.000 quilos.

Cada gandería ten unhas características e condicionantes propios que van definir o seu nivel óptimo de produción. Non é o mesmo unha gandería en ecolóxico que unha gandería en intensivo. Cada gandeiro debe buscar a eficiencia, atendendo as súas condicións como única vía para facer máis rendible a súa explotación.

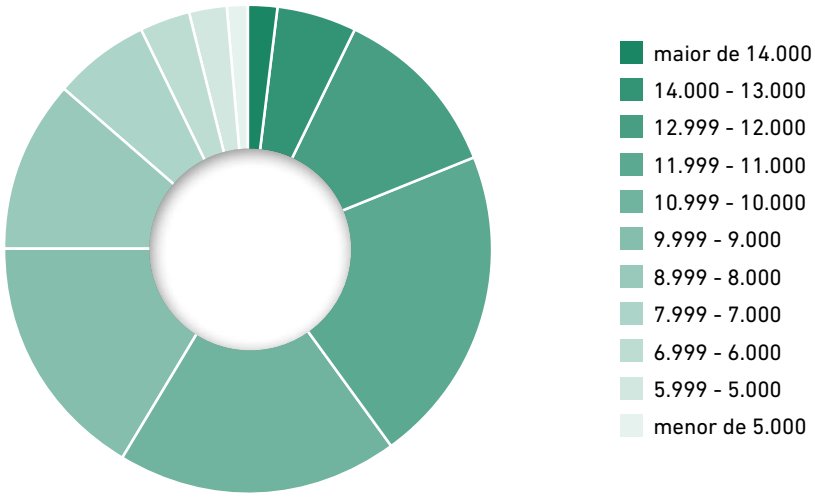

8.4. Produción por raza

Todas as vacas producen leite e todas serven para carne, se ben existen razas capaces de producir moito máis leite a partir da mesma cantidade de alimento, ao igual que hai razas capaces de alcanzar maiores pesos no mesmo tempo e co mesmo alimento que outras. Isto débese fundamentalmente ás súas características orixinais e á selección que se foi facendo ao longo dos anos delas.

A raza máis utilizada a nivel mundial para a produción de leite é a frisoa, unha vaca capaz de transformar dunha forma moi eficiente o alimento en leite, pois acumula moitos anos de selección nesta liña, malia que hoxe en día algunhas ganderías apostan por outras razas ou cruzamentos de animais que se adapten mellor ás súas condicións.

Nas explotacións en Control Leiteiro da provincia de Lugo o 94 % das vacas son de raza frisoa, como podemos ver no censo de animais en Control Leiteiro a finais de ano por raza.

Raza	Censo	Porcentaxe
Frisoa	152.910	94,31
*Cruzamento	7.853	4,84
Jersey	520	0,32
Fleckvieh	455	0,28
Parda	240	0,15
Montbeliard	105	0,06
Roxa danesa	48	0,03
Normanda	6	0,00

* Cruzamento engloba todos os animais que non son dunha raza pura, independentemente da raza e da porcentaxe de sangue de cada unha delas.

8.4. Produción por raza

A continuación, amosamos os resultados das lactacións rematadas en 2025 por raza. Co fin de facilitar a comparación entre producións con diferentes porcentaxes de graxa e proteína, indícase o leite corrixido por enerxía que nos permite comparar a produción como se todas as vacas tivesen un 4,0 % de graxa e un 3,3 % de proteína.

Raza	Lactacións	Leite	% Gr	% Pt	LCE	Duración da lactación (días)
Frisoa	70.516	11.259	3,98	3,34	11.266	371,0
Cruzamento	3.293	9.801	4,02	3,46	9.938	347,2
Fleckvieh	305	8.161	3,94	3,47	8.209	352,5
Jersey	253	6.088	5,33	4,03	7.431	361,3
Parda	150	7.666	4,18	3,60	8.017	363,5
Montbeliard	78	9.361	4,15	3,46	9.652	350,0
Roxadanesa	35	7.498	4,55	3,62	8.194	328,9
Normanda	3	9.241	4,31	3,47	9.714	350,3

Ao tratarse de censos moi reducidos, o efecto do rabaño no que se atopan os animais vai ser determinante; por iso, estes resultados non son comparables entre si. As ganderías de Galicia en Control Leiteiro reciben, xunto co informe mensual, un agrupamento por raza, onde cada gandeiro pode comparar na súa explotación o resultado dun grupo de animais fronte ao outro, xa que, na maior parte dos casos, reciben o mesmo manexo e a mesma alimentación. Deste xeito, é moito máis fiable esa comparación dentro da mesma explotación que a que podemos facer a nivel global.

De forma gráfica:

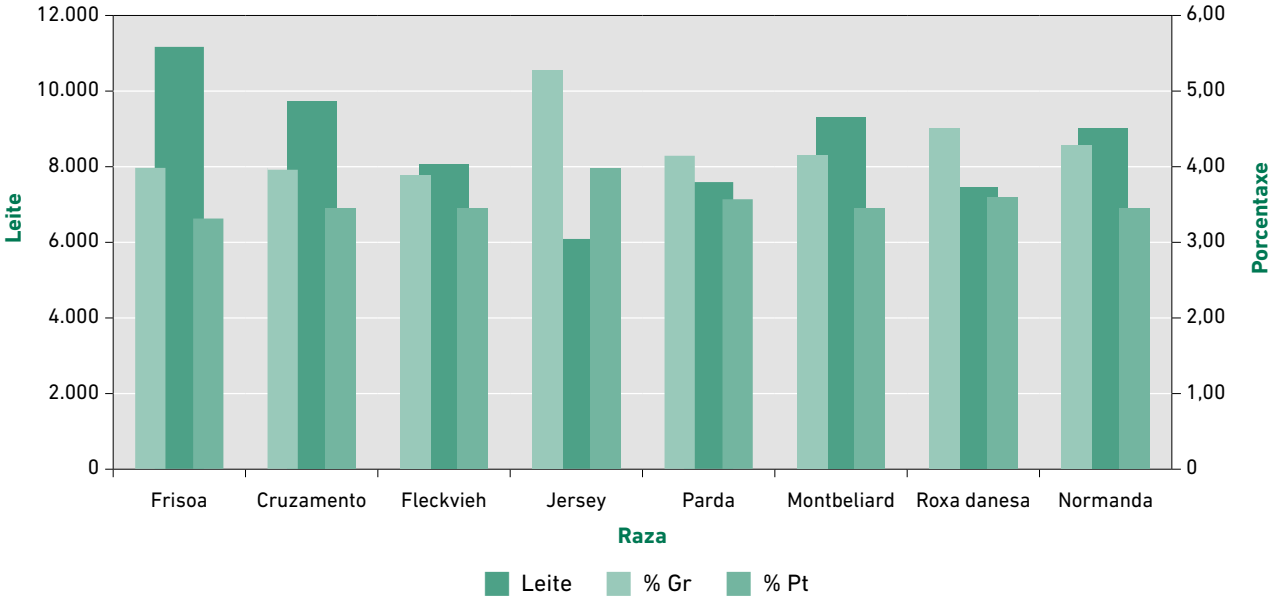

Actualmente, en España só existe Libro Xenealóxico para as razas de leite frisoa, parda e fleckvieh.

9. MELLORES GANDERÍAS POR PRODUCIÓN

A produción de leite é a actividade principal das ganderías en Control Leiteiro, por iso cómpre salientar aquelas que acadaron unhas producións máis elevadas.

9.1. Mellores explotacións por produción diaria

Calcúlase a media de produción de todos os controis realizados ao longo do ano en cada gandería e obtemos a produción diaria por explotación; relaciónanse as 20 mellores explotacións da provincia por este valor.

Gandería	Concello	Leite	% graxa	% proteína	PL	Muxido
RODASINDE	O SAVIÑAO	51,6	3,46	3,58	2,8	3x
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	50,5	3,82	3,30	2,2	R
FONDÓN	RIBADEO	50,5	3,88	3,43	2,0	3x
AS PANDAS	VILALBA	50,0	3,82	3,41	2,9	R
CASANA	OUTEIRO DE REI	49,7	3,76	3,35	2,4	R
ZORRO	SARRIA	48,8	3,84	3,46	1,9	
CASA DO REGO	LÁNCARA	47,9	4,20	3,59	2,4	R
ESTEBANO	TRABADA	47,0	3,58	3,35	2,1	
BERLAI	GUNTÍN	46,5	4,08	3,41	2,6	3x
CONDÓN	LÁNCARA	46,2	3,38	3,26	2,0	R
LAR DE GRACOZA	COSPEITO	46,0	3,79	3,44	2,7	R
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	45,9	3,85	3,38	1,7	3x
VARELA	CASTROVERDE	45,4	3,93	3,41	2,2	R
BLANCO	SARRIA	45,4	3,48	3,57	2,1	
CID	BARREIROS	45,4	4,00	3,38	2,2	3x
RÍO	CASTROVERDE	45,3	3,57	3,39	2,2	R
LEBÓN	SAMOS	45,1	3,80	3,50	3,0	R
FINCA DE EIRAS	POL	44,6	4,03	3,36	1,8	3x
XUSTO	CASTRO DE REI	44,6	5,19	3,55	2,6	

PL: puntuación lineal de RCS; 3x: explotación con tres muxidos diarios; R: explotación con muxido robotizado

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

NL: n.º de lactacións normalizadas no ano 2025, MU: materia útil (quilos de graxa máis proteína)
3x: explotación con tres muxidos diarios, R: explotación con muxido robotizado
%NFR: Porcentaxe de vacas non frisoas; indícase cando é superior ao 5 %

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
RODASINDE	O SAVIÑAO	65	16.809	3,09	3,34	1.081	3x	
CASA DO REGO	LÁNCARA	47	15.887	3,87	3,37	1.150	R	
FONDÓN	RIBADEO	249	15.603	3,69	3,34	1.096	3x	
AS PANDAS	VILALBA	140	15.580	3,64	3,27	1.077	R	
ZORRO	SARRIA	30	15.447	3,47	3,32	1.049		
CASANA	OUTEIRO DE REI	55	15.192	3,60	3,19	1.031	R	
SERABEL MOMÁN	XERMADE	41	15.131	3,43	3,29	1.017	R	
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	177	15.121	3,67	3,23	1.043	R	
CID	BARREIROS	90	15.060	3,55	3,22	1.019	3x	
XUSTO	CASTRO DE REI	118	14.715	5,11	3,36	1.247		
CASA SAN ANDRÉS	PARADELA	79	14.611	3,68	3,39	1.033	R	10,1
NEIRAS	SARRIA	55	14.571	3,73	3,37	1.034	R	
A LAGOA SERABEL	XERMADE	51	14.536	3,50	3,29	986	3x	
UNAI CELEIRO	LÁNCARA	26	14.412	2,56	3,22	832		
ESTEBANO	TRABADA	204	14.283	3,36	3,29	950		
LAR DE GRACOZA	COSPEITO	73	14.205	3,80	3,38	1.019	R	
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	236	14.189	3,75	3,27	996	3x	
VARELA	CASTROVERDE	62	14.180	3,81	3,27	1.003	R	
LEBÓN	SAMOS	142	14.157	3,62	3,35	986	R	
BERLAI	GUNTÍN	515	14.126	4,02	3,24	1.026	3x	
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	145	14.111	3,50	3,40	974	R	
GARCÍA QUINTANA	TRABADA	243	14.102	3,48	3,33	960	R	8,2
TENDEIRO	O PÁRAMO	99	14.045	3,84	3,39	1.015	R	
CASA CAPITÁN	CASTROVERDE	51	13.958	3,67	3,35	979		
O CASTRO	PASTORIZA	57	13.924	3,92	3,30	1.005		
EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA	265	13.847	3,47	3,28	936	R	
CABO DA VILA	CASTRO DE REI	168	13.825	3,64	3,38	970	3x	
MADRA	CASTRO DE REI	55	13.792	3,60	3,28	949	R	
FOLGUEIRA	PASTORIZA	86	13.791	3,89	3,27	987		
OS FOROS	PASTORIZA	223	13.763	3,78	3,29	973	3x	
EDRADA	PARADELA	98	13.754	3,36	3,30	916		

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	66	13.749	3,54	3,36	948		
LÓPEZ ZOLLE	PARADELA	189	13.742	3,78	3,38	983	R	
OS CABALLEROS	PASTORIZA	68	13.738	3,58	3,19	930	R	
GRANXA CARLOTA	CASTROVERDE	82	13.729	3,63	3,36	960	3x	
DO FERREIRO	CASTRO DE REI	291	13.729	3,48	3,28	927		6,2
GRANXA BRUZOS	PALAS DE REI	89	13.709	3,63	3,40	964	R	
CONDÓN	LÁNCARA	49	13.649	3,31	3,20	889	R	
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	181	13.649	3,21	3,36	897	R	9,4
MENORA	COSPEITO	53	13.578	4,77	3,05	1.062		
AGUSTÍN	SARRIA	82	13.560	3,56	3,35	937	R	
DO REI	PASTORIZA	64	13.516	4,21	3,32	1.017		
SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI	210	13.512	2,79	3,30	822	R	
XERLEA	COSPEITO	297	13.484	3,29	3,38	900	3x	
BLANCO	SARRIA	38	13.482	3,33	3,40	907		
GALLARDO	GUNTÍN	101	13.469	3,30	3,49	915	R	63,4
PAZO	PALAS DE REI	69	13.453	3,46	3,24	901	R	
CARREIRA	O INCIO	74	13.422	4,39	3,32	1.034		
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	92	13.383	4,19	3,33	1.007		
RÍO	CASTROVERDE	132	13.381	3,47	3,33	910	R	
CORDEIRO	COSPEITO	73	13.381	2,51	3,36	785	R	
MORADO	GUITIRIZ	241	13.379	3,31	3,41	899	3x	
VILLAMEITIDE	TRABADA	162	13.377	4,24	3,29	1.007	3x	97,5
FINCA DE EIRAS	POL	142	13.350	4,05	3,26	976	3x	
CASA FERREIRO	FRIOL	39	13.324	3,59	3,26	913	R	
FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	107	13.304	4,05	3,38	988	R	
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	56	13.285	3,71	3,26	925	R	
VILAR	CASTROVERDE	114	13.262	3,81	3,42	959	R	
GOMELLE	GUNTÍN	254	13.260	4,55	3,36	1.049		
PEDROLAS	CASTROVERDE	218	13.259	3,64	3,40	934	R	
CELOIRAS	SAMOS	47	13.256	3,74	3,48	958	R	
O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI	107	13.255	3,39	3,24	879	R	
FONTEGRANDE	PORTOMARÍN	41	13.235	3,84	3,31	946	R	
VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN	169	13.197	3,41	3,34	890	R	
CARBAJALES	TABOADA	101	13.185	3,35	3,37	886	R	
LA NAVE	O CORGO	122	13.162	4,97	3,38	1.098	3x	

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
CASA PEDRO	PARADELA	50	13.142	3,74	3,35	931		
CASA XACOBE	LUGO	106	13.138	3,35	3,25	867	R	
NOVOA	TABOADA	106	13.108	3,81	3,36	939	R	
CASA MELCHOR	MONTERROSO	128	13.105	3,87	3,37	949	R	
FERPAR	O INCIO	114	13.105	3,63	3,25	902	R	
OTERO NOVO	CASTRO DE REI	362	13.093	4,05	3,29	961		
CASA DE POLO	BARREIROS	96	13.076	3,96	3,41	964	R	
CANCELA	SARRIA	33	13.073	4,48	3,24	1.010		9,1
REVOLTA	VILALBA	282	13.046	3,35	3,33	871	R	
O PALOMAR	LÁNCARA	299	13.024	4,26	3,31	987		
FRAGUEIRO	LUGO	44	13.011	4,10	3,06	931		
RUBIÑOS	POL	85	13.001	4,10	3,21	949		
CASA CRESPO	LUGO	51	12.999	3,37	3,25	860	R	
CEDRÓN	LUGO	48	12.993	3,83	3,54	957	R	95,8
FERMÍN	LÁNCARA	136	12.981	4,05	3,35	961		
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	138	12.979	3,71	3,32	912	R	
CAXOTE DO SOUTO	O CORGO	86	12.977	3,10	3,40	844		8,1
BREA	PARADELA	68	12.976	3,54	3,32	891	R	
RIAZÓN	CHANTADA	54	12.970	3,96	3,36	949	R	5,6
BALTAR	CHANTADA	104	12.954	3,85	3,42	942	R	
LODEIRO	TRABADA	171	12.934	3,61	3,32	896	R	
DEPUTACIÓN DE LUGO	CASTRO DE REI	51	12.919	3,92	3,34	937	R	
GRELA	FRIOL	57	12.904	3,68	3,25	895	R	10,5
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	68	12.900	3,76	3,32	913	R	
PRADEDA POZO	GUNTÍN	56	12.884	3,89	3,37	936		
PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI	133	12.883	3,63	3,41	906	R	12,8
CASA ROMÁN	CASTROVERDE	154	12.877	4,18	3,31	964		
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	246	12.856	3,94	3,41	945		
PENAVAL	LUGO	326	12.845	3,65	3,33	896	R	
CASANOVA	BALEIRA	56	12.842	4,14	3,49	980	R	
CASA COCHERO	GUITIRIZ	90	12.840	3,37	3,47	878	R	
VILASILVESTRE	VILALBA	118	12.818	3,91	3,44	943	R	
ABRITA	PORTOMARÍN	234	12.816	3,53	3,38	886	R	
CAMPOLONGO	CARBALLEDO	73	12.794	3,59	3,46	902	R	
ESCARLÁN	SARRIA	52	12.771	3,42	3,40	871	R	

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
H. VALIÑA IRIMIA	PASTORIZA	108	12.749	3,79	3,28	901	R	
VILARIÑO	CASTRO DE REI	69	12.730	4,96	2,98	1.010		
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	43	12.713	3,53	3,41	882	R	
AS PRESAS	PORTOMARÍN	59	12.691	3,00	3,30	800	R	
DORNA	LUGO	177	12.680	4,52	3,31	993	R	
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	46	12.675	5,14	3,33	1.074		
SIDORIO	CASTROVERDE	62	12.673	3,40	3,33	852	R	
ESPERANTE	TABOADA	98	12.672	3,41	3,38	860	R	59,2
DEMATÍAS	LUGO	103	12.665	3,93	3,40	928	R	
ALAMBRERO	RIBADEO	86	12.661	4,67	3,33	1.013	R	
CASA XULIANA	GUNTÍN	43	12.660	4,31	3,37	973		
VEIGARÍA	O INCIO	56	12.660	3,54	3,38	876	R	
ROMEPÉN	SARRIA	162	12.656	3,70	3,41	900	R	
CASA ROXA	LUGO	70	12.643	3,59	3,26	867	R	
DO LANCERO	CHANTADA	29	12.638	3,02	3,15	779		
VILAR	PORTOMARÍN	89	12.637	3,52	3,35	868		
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	209	12.627	3,99	3,46	940		
GONZAR	PORTOMARÍN	224	12.616	3,79	3,35	902	R	
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	59	12.614	3,90	3,44	926	R	
CASA DE CASTEDO	LUGO	47	12.606	3,95	3,32	916	R	8,5
RIAZÓN	TABOADA	56	12.591	3,75	3,36	895		
ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI	206	12.574	3,94	3,37	919	R	
GONZÁLEZ	SAMOS	133	12.572	3,34	3,22	824	3x	
A CAMPIÑA	PORTOMARÍN	203	12.564	3,95	3,32	913	R	
GAINAS	TRABADA	77	12.558	3,71	3,35	887	R	
ARDILLEIROS	CASTRO DE REI	49	12.558	4,20	3,34	947		
FLORIDA	PALAS DE REI	120	12.552	3,93	3,35	914	R	
GANDARELA	PALAS DE REI	145	12.550	4,04	3,44	939	R	
CASA DON MANUEL	SARRIA	136	12.546	4,64	3,35	1.003		
OS PENEDOS	PASTORIZA	497	12.531	3,89	3,36	908		
XUANA	LUGO	60	12.514	3,78	3,37	894	R	8,3
CASA ROXO	SARRIA	70	12.509	2,83	3,46	787		
SUFUENTES	GUNTÍN	49	12.508	3,75	3,37	891	R	
LACPI	SARRIA	100	12.498	4,52	3,37	986		
CONDADO	CASTRO DE REI	134	12.489	3,44	3,52	869		83,6

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
CAMPOS	PASTORIZA	114	12.487	4,02	3,40	927	R	
GRANJA ILLOA	MONTERROSO	58	12.484	2,95	3,43	796		
CASA DA GRANDELA	CASTRO DE REI	101	12.473	3,81	3,30	887	R	
CASA DE FONTELA	PASTORIZA	42	12.461	3,69	3,37	879		
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	48	12.450	5,45	3,33	1.093		
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	64	12.445	4,01	3,38	919	R	
RÍO DE SANTALLA	A PONTENOVA	58	12.443	4,21	3,32	938	R	
PARDO	FRIOL	59	12.440	3,83	3,28	885	R	
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	55	12.439	3,78	3,21	869	R	
CASTELO	PASTORIZA	95	12.433	3,82	3,39	896	R	
ELVA	COSPEITO	13	12.423	3,40	3,15	814		
MILLÁN	TABOADA	61	12.422	3,72	3,37	881	R	
CHAÍN	POL	249	12.416	3,87	3,31	891	3x	
CASA TABERNEIRO	LUGO	27	12.416	4,66	3,14	970		
HEDRA	OUTEIRO DE REI	121	12.410	3,57	3,26	847	R	6,6
BARREIRO BALTAR	PASTORIZA	76	12.389	4,31	3,32	945		
CASIMIRO	PORTOMARÍN	35	12.374	4,12	3,48	940	R	
PROLESA	SARRIA	495	12.364	4,01	3,31	905	3x	
CASA DE REY	LUGO	50	12.357	3,28	3,28	810		
ORXAÍNZA	O SAVIÑAO	61	12.354	2,89	3,44	782		
CASA QUINTELA	TRIACASTELA	61	12.350	3,81	3,20	866	R	
LADEIRA	O PÁRAMO	221	12.350	3,55	3,42	860	R	62,9
PENA GUISANDE	O PÁRAMO	197	12.346	3,73	3,39	879	R	
PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ	221	12.342	3,78	3,27	870	3x	
SEIXAS	TABOADA	211	12.328	4,24	3,39	940	3x	
CHUSCO	RIBADEO	90	12.320	5,02	3,29	1.024		
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	116	12.312	3,90	3,33	891		
VILA PALACIO	SARRIA	79	12.311	3,47	3,36	840	R	
PETEIRA	CASTRO DE REI	234	12.296	3,83	3,23	869	3x	
BENITO	CASTROVERDE	85	12.295	4,04	3,37	910		
CASA DE EDUARDO	CASTRO DE REI	122	12.294	4,43	3,10	926		
CASA LOYO	SARRIA	73	12.287	5,04	3,38	1.035		
VEIGA	PARADELA	51	12.287	3,82	3,42	889		
LEJO RIVAS	PASTORIZA	47	12.286	4,42	3,29	947		
ESVI	TRABADA	64	12.274	4,86	3,30	1.002		
PORTELA RIVAS	POL	71	12.268	4,34	3,24	930		

9.2. Ganderías con media de produción superior a 12.000 quilos

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	MU	Muxido	% NFR
LIXEIRO	MONFORTE	338	12.266	4,23	3,42	939	3x	
CASA DEVESA	MONFORTE	114	12.264	3,71	3,35	866	R	
BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN	101	12.239	3,67	3,41	866	R	
CASA NILO	TABOADA	45	12.236	3,60	3,37	853		
ANDRADE	LUGO	82	12.216	4,80	3,39	1.000		28,0
CASA DO CABO	BALEIRA	109	12.214	3,97	3,53	917	R	
GRANXA O CONDE	POL	251	12.213	4,95	3,40	1.020		
NELÁN	CASTRO DE REI	64	12.203	4,10	3,29	902	R	
VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	244	12.194	4,97	3,33	1.012		
ANTONIO DA LAURA	COSPEITO	17	12.180	3,72	3,21	843		11,8
ANDIÓN	POL	125	12.176	3,86	3,32	875	R	
CABANA	PASTORIZA	321	12.165	4,77	3,30	981		
A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	149	12.155	4,29	3,41	935	R	
MARTIÑO	GUITIRIZ	67	12.153	3,73	3,34	859	R	
GALÁN	PASTORIZA	87	12.150	3,80	3,26	857	R	
RAFAEL	PASTORIZA	30	12.148	3,75	3,16	840		
BACORELLE	PARADELA	84	12.145	3,50	3,30	825	R	
TEIXEIRO	PASTORIZA	118	12.144	4,17	3,44	925	R	
CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO	44	12.124	5,25	3,44	1.054		
CASA ADRIANO	GUITIRIZ	47	12.118	3,75	3,30	854	R	
FIGUEIRA	TABOADA	53	12.118	4,24	3,34	919	3x	
SAN ANTONIO	PALAS DE REI	299	12.112	4,31	3,51	948		
AGROPEGAL	POL	212	12.086	3,99	3,38	890		
TORRE MARELLE	RIBADEO	163	12.085	3,81	3,34	864		
CASA CHANCELA	PALAS DE REI	148	12.077	3,90	3,22	860	R	
CASA DO ALBAÑIL	O PÁRAMO	126	12.074	3,89	3,29	867		
CASA PENELAS	GUNTÍN	452	12.072	3,51	3,43	838	R	
CASA DÍAZ	SARRIA	81	12.058	4,25	3,39	921		
EDROSA RABADE	CASTRO DE REI	66	12.031	4,21	3,33	908		
CASA DO MUÍÑO	CASTRO DE REI	29	12.028	4,22	3,41	918		
CASA ROXA	PALAS DE REI	89	12.026	4,02	3,33	883		5,6
VILABOA	CASTROVERDE	43	12.025	3,64	3,19	820		
CHINELO	RIBADEO	69	12.022	4,46	3,39	943		
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	72	12.013	3,75	3,23	838		
A VEREDA	CASTRO DE REI	275	12.011	4,73	3,41	977		
BELLA	GUNTÍN	205	12.008	3,71	3,58	876	3x	9,3

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	Muxido	% NFR
FERREIROS MARTÍNEZ	A FONSAGRADA	58	8.047	4,49	3,07		
CASA EMILIO	A FONSAGRADA	14	5.016	3,50	3,15		14,3
CABE	A POBRA DO BROLLÓN	107	10.615	3,94	3,43	R	
CASA FERRERÍA	A POBRA DO BROLLÓN	21	10.253	3,69	3,24		33,3
CERVELA	A POBRA DO BROLLÓN	56	9.992	2,48	3,38		
RÍO DE SANTALLA	A PONTENOVA	58	12.443	4,21	3,32	R	
ZARRALLEIRO	A PONTENOVA	92	11.054	4,48	3,29		
DÍAZ	A PONTENOVA	27	9.603	3,87	3,18		
VEIGA BARRELA	ABADÍN	60	10.716	4,68	3,14		
A RECTORAL	ABADÍN	88	9.595	4,62	3,18		
CASA CRISANTO	ABADÍN	48	9.451	4,55	3,31		
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	66	13.749	3,54	3,36		
FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	107	13.304	4,05	3,38	R	
VENCE GARCÍA	ANTAS DE ULLA	62	11.708	3,98	3,35		
EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA	265	13.847	3,47	3,28	R	
CASANOVA	BALEIRA	56	12.842	4,14	3,49	R	
CASA DO CABO	BALEIRA	109	12.214	3,97	3,53	R	
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	209	12.627	3,99	3,46		
CASA AGUSTÍN	BARALLA	80	11.711	4,21	3,40		
XESTEIRO	BARALLA	106	9.931	3,82	3,36		
CID	BARREIROS	90	15.060	3,55	3,22	3x	
CASA DE POLO	BARREIROS	96	13.076	3,96	3,41	R	
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	246	12.856	3,94	3,41		
LÓPEZ	BECERREÁ	30	8.581	3,83	3,16		
CORREDOIRA	BECERREÁ	16	8.444	3,87	3,26		18,8
CASA XASTRE	BECERREÁ	21	8.318	3,96	3,34		
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	46	12.675	5,14	3,33		
CASA DA SAA	BEGONTE	185	11.683	5,30	3,24		
CONCHADOS	BEGONTE	65	10.988	5,20	3,35		
XUÍZ	BÓVEDA	112	11.795	4,17	3,42		
CASA PAXARO	BÓVEDA	42	8.983	3,53	3,42		21,4
CASA MARCELINO	BÓVEDA	29	8.117	3,94	3,12		17,2
CAMPOLONGO	CARBALLEDO	73	12.794	3,59	3,46	R	
LULAS	CARBALLEDO	60	11.841	3,75	3,34	R	5,0
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	58	11.727	3,86	3,40	R	

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	Muxido	% NFR
XUSTO	CASTRO DE REI	118	14.715	5,11	3,36		
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	236	14.189	3,75	3,27	3x	
CABO DA VILA	CASTRO DE REI	168	13.825	3,64	3,38	3x	
VARELA	CASTROVERDE	62	14.180	3,81	3,27	R	
CASA CAPITÁN	CASTROVERDE	51	13.958	3,67	3,35		
GRANXA CARLOTA	CASTROVERDE	82	13.729	3,63	3,36	3x	
RIAZON	CHANTADA	54	12.970	3,96	3,36	R	5,6
BALTAR	CHANTADA	104	12.954	3,85	3,42	R	
DO LANCERO	CHANTADA	29	12.638	3,02	3,15		
LAR DE GRACOZA	COSPEITO	73	14.205	3,80	3,38	R	
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	145	14.111	3,50	3,40	R	
MENORA	COSPEITO	53	13.578	4,77	3,05		
CASA FERREIRO	FRIOL	39	13.324	3,59	3,26	R	
GRELA	FRIOL	57	12.904	3,68	3,25	R	10,5
PARDO	FRIOL	59	12.440	3,83	3,28	R	
MORADO	GUITIRIZ	241	13.379	3,31	3,41	3x	
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	68	12.900	3,76	3,32	R	
CASA COCHERO	GUITIRIZ	90	12.840	3,37	3,47	R	
BERLAI	GUNTÍN	515	14.126	4,02	3,24	3x	
GALLARDO	GUNTÍN	101	13.469	3,30	3,49	R	63,4
GOMELLE	GUNTÍN	254	13.260	4,55	3,36		
CASA DO REGO	LÁNCARA	47	15.887	3,87	3,37	R	
UNAI CELEIRO	LÁNCARA	26	14.412	2,56	3,22		
CONDÓN	LÁNCARA	49	13.649	3,31	3,20	R	
CASA ROXO	LOURENZÁ	23	11.206	3,56	3,33		8,7
MORENO	LOURENZÁ	85	10.527	4,65	3,36		
O PINAL	LOURENZÁ	19	7.591	3,37	3,13		10,5
CASA XACOBE	LUGO	106	13.138	3,35	3,25	R	
FRAGUEIRO	LUGO	44	13.011	4,10	3,06		
CASA CRESPO	LUGO	51	12.999	3,37	3,25	R	
CASA DE BLAS	MEIRA	64	11.852	4,06	3,37		
FIDALGO CABANA	MEIRA	86	11.470	3,68	3,42		
GAIGO	MEIRA	125	11.031	4,81	3,35		
GANADERÍA NEIFRA	MONDOÑEDO	61	9.588	4,09	3,59	R	91,8
CASA DE SERGIO	MONDOÑEDO	30	5.477	3,94	3,11		50,0

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	Muxido	% NFR
LIXEIRO	MONFORTE	338	12.266	4,23	3,42	3x	
CASA DEVESA	MONFORTE	114	12.264	3,71	3,35	R	
CARAVES	MONFORTE	37	11.193	3,57	3,31	R	
CASA MELCHOR	MONTERROSO	128	13.105	3,87	3,37	R	
GRANJA ILLOA	MONTERROSO	58	12.484	2,95	3,43		
CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO	44	12.124	5,25	3,44		
LA NAVE	O CORGO	122	13.162	4,97	3,38	3x	
CAXOTE DO SOUTO	O CORGO	86	12.977	3,10	3,40		8,1
CAMPO	O CORGO	56	11.794	3,54	3,47		
CARREIRA	O INCIO	74	13.422	4,39	3,32		
FERPAR	O INCIO	114	13.105	3,63	3,25	R	
VEIGARÍA	O INCIO	56	12.660	3,54	3,38	R	
TENDEIRO	O PÁRAMO	99	14.045	3,84	3,39	R	
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	64	12.445	4,01	3,38	R	
LADEIRA	O PÁRAMO	221	12.350	3,55	3,42	R	62,9
RODASINDE	O SAVIÑAO	65	16.809	3,09	3,34	3x	
ORXAINZA	O SAVIÑAO	61	12.354	2,89	3,44		
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	72	12.013	3,75	3,23		
CASANA	OUTEIRO DE REI	55	15.192	3,60	3,19	R	
HEDRA	OUTEIRO DE REI	121	12.410	3,57	3,26	R	6,6
XAN NOVO VILELA	OUTEIRO DE REI	87	11.497	3,45	3,20	3x	
GRANXA BRUZOS	PALAS DE REI	89	13.709	3,63	3,40	R	
PAZO	PALAS DE REI	69	13.453	3,46	3,24	R	
FLORIDA	PALAS DE REI	120	12.552	3,93	3,35	R	
CASA SAN ANDRÉS	PARADELA	79	14.611	3,68	3,39	R	10,1
EDRADA	PARADELA	98	13.754	3,36	3,30		
LÓPEZ ZOLLE	PARADELA	189	13.742	3,78	3,38	R	
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	177	15.121	3,67	3,23	R	
O CASTRO	PASTORIZA	57	13.924	3,92	3,30		
FOLGUEIRA	PASTORIZA	86	13.791	3,89	3,27		
FINCA DE EIRAS	POL	142	13.350	4,05	3,26	3x	
RUBIÑOS	POL	85	13.001	4,10	3,21		
CHAÍN	POL	249	12.416	3,87	3,31	3x	
FONTEGRANDE	PORTOMARÍN	41	13.235	3,84	3,31	R	
VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN	169	13.197	3,41	3,34	R	
ABRITA	PORTOMARÍN	234	12.816	3,53	3,38	R	

9.3. Mellores explotacións por concello

Gandería	Concello	NL	Leite	% Gr	% Pt	Muxido	% NFR
FONDÓN	RIBADEO	249	15.603	3,69	3,34	3x	
ALAMBRERO	RIBADEO	86	12.661	4,67	3,33	R	
CHUSCO	RIBADEO	90	12.320	5,02	3,29		
CASA DA GRAÑA	RIBEIRA DE PIQUÍN	24	9.528	3,97	3,20		
CASA FIDALGO	RIBEIRA DE PIQUÍN	14	7.167	3,26	3,24		
CASA GARBOSO	RIOTORTO	129	11.430	4,50	3,52		17,8
GANADERÍA REAL	RIOTORTO	75	10.898	4,18	3,49		
CASA AMADO	RIOTORTO	74	10.068	4,12	3,45	R	28,4
LEBÓN	SAMOS	142	14.157	3,62	3,35	R	
CELOIRAS	SAMOS	47	13.256	3,74	3,48	R	
GONZÁLEZ	SAMOS	133	12.572	3,34	3,22	3x	
ZORRO	SARRIA	30	15.447	3,47	3,32		
NEIRAS	SARRIA	55	14.571	3,73	3,37	R	
AGUSTÍN	SARRIA	82	13.560	3,56	3,35	R	
LÓPEZ LAMPAZA	SOBER	102	9.360	3,89	3,27	R	
TOMÁS E JUAN DE MER	SOBER	60	9.037	4,22	3,34		90,0
CARBAJALES	TABOADA	101	13.185	3,35	3,37	R	
NOVOA	TABOADA	106	13.108	3,81	3,36	R	
ESPERANTE	TABOADA	98	12.672	3,41	3,38	R	59,2
ESTEBANO	TRABADA	204	14.283	3,36	3,29		
GARCÍA QUINTANA	TRABADA	243	14.102	3,48	3,33	R	8,2
VILLAMEITIDE	TRABADA	162	13.377	4,24	3,29	3x	97,5
CASA QUINTELA	TRIACASTELA	61	12.350	3,81	3,20	R	
PERICO	TRIACASTELA	16	9.063	3,01	3,01		
AS PANDAS	VILALBA	140	15.580	3,64	3,27	R	
REVOLTA	VILALBA	282	13.046	3,35	3,33	R	
VILASILVESTRE	VILALBA	118	12.818	3,91	3,44	R	
SERABEL MOMÁN	XERMADE	41	15.131	3,43	3,29	R	
A LAGOA SERABEL	XERMADE	51	14.536	3,50	3,29	3x	
SILDARÉN	XERMADE	76	11.536	4,41	3,31		

10. PRODUCIÓNS MEDIAS POR CONCELLO

Calculado a partir das lactacións normalizadas rematadas durante o ano 2025, con socios activos a 31/12/2025.

Concello/Comarca	N.º lactacións	TOTAIS			PRIMÍPARAS			ADULTAS		
		kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pr
A FONSAGRADA	72	7.458	4,36	3,08	7.742	4,14	3,00	7.370	4,43	3,11
BALEIRA	943	11.460	3,79	3,38	10.253	3,85	3,42	12.179	3,76	3,36
A FONSAGRADA	**1.015**	**11.176**	**3,81**	**3,37**	**10.137**	**3,86**	**3,40**	**11.770**	**3,79**	**3,35**
LOURENZÁ	127	10.211	4,29	3,33	8.955	4,35	3,36	10.707	4,27	3,32
MONDOÑEDO	91	8.233	4,06	3,49	7.985	4,09	3,55	8.454	4,04	3,43
A MARIÑA CENTRAL	**218**	**9.385**	**4,21**	**3,39**	**8.427**	**4,21**	**3,46**	**9.929**	**4,20**	**3,35**
A PONTENOVA	177	11.288	4,30	3,29	9.470	4,29	3,37	11.984	4,31	3,27
BARREIROS	914	11.908	3,91	3,35	10.149	3,96	3,41	12.607	3,90	3,34
RIBADEO	1.457	11.815	4,09	3,33	10.444	4,14	3,39	12.459	4,07	3,31
TRABADA	1.452	12.503	3,88	3,31	10.920	3,87	3,36	13.304	3,88	3,29
A MARIÑA ORIENTAL	**4.000**	**12.063**	**3,98**	**3,33**	**10.530**	**4,00**	**3,38**	**12.770**	**3,97**	**3,31**
ANTAS DE ULLA	516	11.149	3,79	3,34	9.548	3,68	3,37	11.836	3,82	3,33
MONTERROSO	1.827	10.815	4,18	3,40	9.623	4,18	3,44	11.395	4,19	3,38
PALAS DE REI	2.729	10.989	3,95	3,39	9.789	3,97	3,44	11.647	3,94	3,38
A ULLOA	**5.072**	**10.943**	**4,01**	**3,39**	**9.709**	**4,01**	**3,43**	**11.575**	**4,01**	**3,37**
CARBALLEDO	871	10.589	3,85	3,34	9.144	3,83	3,36	11.210	3,86	3,33
CHANTADA	2.682	10.340	3,84	3,33	9.110	3,81	3,37	10.947	3,85	3,32
TABOADA	2.410	11.113	3,86	3,35	9.909	3,85	3,36	11.743	3,86	3,34
CHANTADA	**5.963**	**10.689**	**3,85**	**3,34**	**9.449**	**3,83**	**3,37**	**11.303**	**3,86**	**3,33**
CASTROVERDE	2.710	10.921	3,78	3,35	9.651	3,80	3,39	11.508	3,77	3,34
FRIOL	1.772	10.036	3,88	3,32	9.088	3,93	3,36	10.542	3,86	3,30
GUNTÍN	4.048	11.751	3,99	3,37	10.521	3,99	3,40	12.439	3,99	3,35
LUGO	3.015	11.070	3,99	3,33	9.977	4,04	3,37	11.654	3,97	3,31
O CORGO	986	10.854	4,08	3,33	9.584	4,04	3,36	11.383	4,10	3,32
OUTEIRO DE REI	895	10.558	3,99	3,27	9.323	4,03	3,29	11.183	3,98	3,26
PORTOMARÍN	2.421	11.756	3,76	3,37	10.371	3,76	3,40	12.479	3,76	3,36
LUGO	**15.847**	**11.165**	**3,91**	**3,35**	**9.973**	**3,93**	**3,38**	**11.781**	**3,90**	**3,33**

10. PRODUCIÓNS MEDIAS POR CONCELLO

Concello/Comarca	N.º lactacións	TOTAIS			PRIMÍPARAS			ADULTAS		
		kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pt	kg L	% Gr	% Pr
MEIRA	623	10.268	4,18	3,38	9.463	4,09	3,43	10.727	4,23	3,36
POL	3.949	11.054	4,21	3,33	9.924	4,17	3,36	11.666	4,23	3,32
RIBEIRA DE PIQUÍN	38	8.658	3,76	3,21	6.970	3,64	3,29	9.536	3,80	3,19
RIOTORTO	456	9.701	4,20	3,43	8.711	4,18	3,45	10.126	4,20	3,43
MEIRA	**5.066**	**10.817**	**4,20**	**3,34**	**9.749**	**4,16**	**3,38**	**11.388**	**4,22**	**3,33**
BARALLA	599	10.674	3,92	3,34	9.750	3,99	3,35	11.151	3,89	3,34
BECERREÁ	89	7.518	3,77	3,20	6.607	3,97	3,24	7.749	3,73	3,18
OS ANCARES	**688**	**10.266**	**3,91**	**3,33**	**9.495**	**3,99**	**3,34**	**10.633**	**3,87**	**3,32**
LÁNCARA	1.438	11.446	3,84	3,36	10.232	3,83	3,39	12.123	3,85	3,35
O INCIO	381	11.545	3,89	3,28	10.216	3,83	3,29	12.156	3,92	3,27
O PÁRAMO	1.678	11.284	3,83	3,37	9.891	3,82	3,42	11.981	3,83	3,35
PARADELA	1.983	11.062	3,95	3,35	9.947	3,94	3,39	11.705	3,95	3,33
SAMOS	874	11.518	3,81	3,33	10.334	3,78	3,38	12.131	3,82	3,31
SARRIA	4.687	11.339	4,06	3,37	10.178	4,03	3,41	11.982	4,07	3,35
TRIACASTELA	77	11.667	3,68	3,17	11.054	3,77	3,19	11.999	3,64	3,16
SARRIA	**11.118**	**11.319**	**3,95**	**3,36**	**10.120**	**3,93**	**3,40**	**11.970**	**3,95**	**3,34**
ABADÍN	499	8.726	4,18	3,20	7.812	4,18	3,23	9.137	4,18	3,19
BEGONTE	511	10.605	4,79	3,31	9.261	4,54	3,38	11.179	4,88	3,29
CASTRO DE REI	6.898	11.936	4,12	3,34	10.503	4,09	3,38	12.678	4,13	3,33
COSPEITO	2.505	11.587	3,95	3,34	10.435	3,95	3,36	12.228	3,95	3,32
GUITIRIZ	3.195	10.165	3,72	3,35	9.303	3,68	3,36	10.585	3,73	3,34
PASTORIZA	7.059	11.187	4,09	3,34	9.829	4,10	3,38	11.828	4,09	3,32
VILALBA	1.638	11.710	3,85	3,33	10.501	3,79	3,35	12.394	3,88	3,32
XERMADE	1.622	9.997	3,94	3,34	8.849	3,94	3,37	10.613	3,95	3,33
TERRA CHÁ	**23.927**	**11.200**	**4,03**	**3,34**	**9.956**	**4,00**	**3,37**	**11.827**	**4,04**	**3,32**
A POBRA DO BROLLÓN	184	10.384	3,48	3,39	9.405	3,43	3,42	11.104	3,51	3,38
BÓVEDA	269	9.235	4,46	3,36	8.608	4,43	3,35	9.583	4,48	3,37
MONFORTE	751	11.487	4,07	3,39	10.263	3,99	3,37	12.150	4,10	3,40
O SAVIÑAO	1.436	10.927	3,78	3,38	9.977	3,76	3,42	11.461	3,78	3,37
SOBER	162	9.240	4,01	3,30	7.967	4,05	3,33	9.970	3,99	3,28
TERRA DE LEMOS	**2.802**	**10.781**	**3,91**	**3,38**	**9.761**	**3,87**	**3,40**	**11.360**	**3,93**	**3,37**

11. CLASIFICACIÓN DAS MELLORES VACAS POR PRODUCIÓN

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Relaciónanse as 100 mellores vacas por produción de 1.º parto cunha idade ao parto inferior a 30 meses.

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
FERREIRO SOCHI 4176	19.473	3,09	3,12	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
FERREIRO SOCHI 4179	18.401	3,42	3,19	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
XUSTO GALON MALLADORA	18.244	3,80	2,91	XUSTO	CASTRO DE REI
XUSTO GALON MUCHA	18.163	4,13	3,05	XUSTO	CASTRO DE REI
QUEIZAN PEPSI 6670	17.633	3,10	3,22	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
RODASINDE HUMBLENKIND 686 7776	17.475	2,62	3,14	RODASINDE	O SAVIÑAO
S. ANDRES RORY 0192	17.443	3,02	3,37	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
FERREIRO PRUDENCI 6510	17.417	2,93	3,08	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
XERLEA STELO 5016	17.403	2,12	3,07	XERLEA	COSPEITO
PEDRON-PONTE PEPSI 2427	17.305	2,91	3,36	PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI
FONDON ALTAEPIX 5814	17.251	3,42	3,21	FONDÓN	RIBADEO
AGUSTIN LOVER 1676	17.116	3,18	3,28	AGUSTÍN	SARRIA
FERREIRO GERO 6532	17.088	3,23	3,11	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
XUSTO KING DOC BAIÑA	16.946	4,19	3,24	XUSTO	CASTRO DE REI
S. ANDRES PEPSI 0195	16.932	2,78	3,41	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
7459	16.889	3,13	2,91	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
RODASINDE STOIC 711 2678	16.866	3,16	3,71	RODASINDE	O SAVIÑAO
FONDON COPYON 5676	16.848	3,00	3,20	FONDÓN	RIBADEO
RODASINDE JOSUPER 710 2677	16.811	3,01	3,52	RODASINDE	O SAVIÑAO
FERREIRO DUKE 2578	16.768	2,90	3,09	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
MELCHOR RAGER 2755 210	16.763	2,61	3,13	CASA MELCHOR	MONTERROSO
CAMPOLONGO GIGI TELMA 20	16.730	2,43	3,06	CAMPOLONGO	CARBALLEDO
MINERO HAZARD 1220 OSAMA	16.710	3,93	3,11	LÓPEZ ZOLLE	PARADELA
RODASINDE HOUSE 716 2684	16.694	3,38	3,29	RODASINDE	O SAVIÑAO
LEBON GERO GENARA 678	16.641	3,26	2,97	LEBÓN	SAMOS
VICTORIO HEROPLUS 1123	16.630	2,86	3,09	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
RODASINDE FORTNITE 734 2708	16.601	3,01	3,51	RODASINDE	O SAVIÑAO
CID MASTER MAHELA	16.598	3,43	2,95	CID	BARREIROS
RODASINDE MAGELLAN 740 0393	16.583	3,18	3,42	RODASINDE	O SAVIÑAO
LUCHANA RONALD 5315	16.557	2,59	3,22	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
SAT REVOLTA RISTO 7926	16.548	2,95	3,16	REVOLTA	VILALBA
LODOS JAMISON PILAR	16.548	3,07	3,11	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
LEBON GENUINE GELEN 649	16.491	3,57	3,29	LEBÓN	SAMOS
TENDEIRO RENEGADE 0664	16.479	3,07	3,19	TENDEIRO	O PÁRAMO
FERREIRO HEROPLUS 5629	16.463	2,38	3,16	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
PENAVAL DEFENSE 109 7454	16.461	3,42	3,08	PENAVAL	LUGO
FONDON GENO 5711	16.449	3,50	3,27	FONDÓN	RIBADEO
RODASINDE TRUXTON 721 2692	16.447	3,28	3,42	RODASINDE	O SAVIÑAO
FERREIRO ALTAZAZZLE 6500 ET	16.391	3,53	3,47	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
RODASINDE BRASS 704 2666	16.380	3,13	3,37	RODASINDE	O SAVIÑAO
RODASINDE CROWN 719 2688	16.371	3,37	3,46	RODASINDE	O SAVIÑAO
NEIRAS MASTER 4302	16.325	3,26	3,19	NEIRAS	SARRIA
S. ANDRES MELPHY 0194	16.288	3,60	3,36	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
ESTEBANO ALTAHOTROD 2249	16.271	2,64	3,39	ESTEBANO	TRABADA
XUSTAS ALPHABET 984	16.258	3,36	3,06	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
VICTORIO GOTHAM 1106	16.225	2,52	3,03	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
LIXEIRO ALTAALTUVE 9005	16.206	3,73	2,87	LIXEIRO	MONFORTE
OTERO NOVO JEDI 3619	16.202	3,14	3,31	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
LUCHANA SANXURXO 4707	16.202	2,68	2,88	LEBÓN	SAMOS
CONDON BASIC 5934 CAMPECHANA	16.201	3,12	3,11	CONDÓN	LÁNCARA
ESTEBANO BASIC 2237	16.162	3,46	2,86	ESTEBANO	TRABADA
QUEIZAN DOCTOR 9272	16.158	2,58	3,05	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
PENAVAL KOKOMO 103 2295	16.113	3,41	3,18	PENAVAL	LUGO
XUSTAS IDEALIST 978	16.103	3,40	3,27	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
RODASINDE SPARTACUS 726 2697	16.088	3,03	3,44	RODASINDE	O SAVIÑAO
CONDON GIGI 8787 LAIKA	16.081	3,18	3,30	CONDÓN	LÁNCARA
MINERO HANLEY 1221 ANASTASIA	16.081	3,40	3,42	LOPEZ ZOLLE	PARADELA
OTERO NOVO SISPLAU 3663	15.967	3,62	3,38	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
REGO GAUDI GARBIÑE 7143	15.967	3,41	3,19	CASA DO REGO	LÁNCARA
AS PANDAS SALVAME 113	15.938	3,17	3,23	AS PANDAS	VILALBA
QUEIZAN COPYRIGHT 1441	15.933	3,16	3,27	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
QUEIZAN RONALD 6654	15.912	3,59	3,51	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
DEVESA PALMER 5971	15.898	3,43	3,28	CASA DEVESA	MONFORTE
LEBON GIGABALL GIMAN 652	15.895	3,44	3,29	LEBÓN	SAMOS
PENAVAL STOIC 256 2494	15.894	2,96	3,30	PENAVAL	LUGO
FERREIRO BULLSEYE 4152	15.886	2,82	3,20	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA

11.1. Mellores vacas por produción de 1.º parto

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
6986	15.882	3,95	3,52	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
FONDON ALTAEPIX 5801	15.868	3,89	3,26	FONDÓN	RIBADEO
LEBON GENUINE GAITA 655	15.867	2,64	3,03	LEBÓN	SAMOS
SAT REVOLTA AIRAS 0177	15.861	2,72	3,05	REVOLTA	VILALBA
7456	15.838	3,84	3,15	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
S. ANDRES RORY 0219	15.824	3,08	3,73	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
FOROS SANXURXO ESTONIA	15.800	3,44	2,96	OS FOROS	PASTORIZA
VICTORIO GLOP 1151	15.748	2,62	3,01	SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI
EDRADA DEWEY 0797	15.730	3,09	3,13	EDRADA	PARADELA
GARCIA CAPTIVATING 1232	15.725	3,43	3,39	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
RODASINDE FORTNITE 730 2704	15.712	3,51	3,60	RODASINDE	O SAVIÑAO
AGROMILK DELCO 2290	15.700	3,99	3,01	BERLAI	GUNTÍN
CABO PARFECT 7425	15.688	3,33	3,37	ABRITA	PORTOMARÍN
TORRE EUGENIO 5107	15.685	2,89	3,15	GRANXA BRUZOS	PALAS DE REI
FERREIRO DUKE 2395	15.669	4,35	3,31	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
AS PANDAS PALMER 101	15.660	3,70	3,32	AS PANDAS	VILALBA
QUEIZAN RONALD 6675 RED	15.653	2,46	3,10	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
SAT REVOLTA GLOP 8225	15.644	2,86	3,15	REVOLTA	VILALBA
S. ANDRES GIGASTAR 5289	15.633	2,89	3,22	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
7166	15.632	3,75	3,19	GRANXA CARLOTA	CASTROVERDE
REIGADA KEY 5870	15.632	3,16	3,12	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
BREA ALLEYOOP 7968	15.612	2,82	3,22	BREA	PARADELA
ROMEPEN MILKOR 596 8172	15.603	3,14	3,01	ROMEPÉN	SARRIA
AGROPEGAL KING DOC 7700	15.596	4,39	3,19	AGROPEGAL	POL
CONDON ACCELRENOWN REGA	15.592	3,14	3,01	CONDÓN	LÁNCARA
EDRADA GERO 3862	15.586	2,89	2,82	EDRADA	PARADELA
FONDON LAMBEAU 5837	15.583	3,11	3,43	FONDÓN	RIBADEO
CHACO GIO 1472	15.576	4,68	3,29	CHAÍN	POL
FERREIRO HUDSON 4175	15.573	3,56	3,17	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
TENDEIRO HEROPLUS 2152	15.571	3,38	3,16	TENDEIRO	O PÁRAMO
ESTEBANO SPIKE 5607	15.562	3,33	3,24	ESTEBANO	TRABADA
FERPAR GENUINE 0549	15.549	3,42	3,31	FERPAR	O INCIO
REGO BASIC BERTA 7137	15.529	3,68	3,26	CASA DO REGO	LÁNCARA
G.Q BRASS 9720	15.521	2,24	3,30	GARCÍA QUINTANA	TRABADA

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Relaciónanse as 100 mellores vacas por produción.

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
RODASINDE BRASS 639 7364	2	24.408	2,93	2,99	RODASINDE	O SAVIÑAO
LODOS APPRENTICE TESLA	4	23.455	2,80	2,92	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
LODOS SOCHI DAMA	3	23.269	2,90	3,04	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
LODOS MERIDIAN ZIVA 3912	5	22.919	2,75	2,95	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
FONDON SANXURXO 4085	5	22.894	3,33	3,06	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS DONSIMON 9	3	22.568	3,85	3,26	AS PANDAS	VILALBA
RODASINDE KING DOC 631 7352	2	22.494	3,04	3,11	RODASINDE	O SAVIÑAO
FERREIRO HUMBLENKIND 7025	2	22.483	2,44	2,95	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
RODASINDE KING DOC 649 7711	2	22.238	2,16	3,26	RODASINDE	O SAVIÑAO
FERREIRO EINSTEIN 4229	2	22.074	2,68	3,23	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
FONDON SANXURXO 3320	4	22.068	3,52	2,98	FONDÓN	RIBADEO
LODOS ELECTRIC VIMIA	4	22.046	2,55	2,87	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
AS PANDAS DONSIMON 970	2	22.034	2,75	2,85	AS PANDAS	VILALBA
EDRADA SUPERTORO 9117	3	22.030	2,17	2,82	EDRADA	PARADELA
LODOS ADAWAY UNA	3	21.994	2,92	3,03	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
CID JACOBY ANITA	4	21.948	3,41	3,23	CID	BARREIROS
G.Q ARION 5774	4	21.806	3,54	2,90	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
FERREIRO EINSTEIN 4234	2	21.761	2,93	3,44	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
SAT VARELA HEINZ 1031	6	21.755	3,15	2,96	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
FONDON EVEREST 3269	4	21.733	3,79	3,14	FONDÓN	RIBADEO
XUSTO XF NEUTRON SHYLA ET	3	21.655	4,13	3,40	XUSTO	CASTRO DE REI
LODOS B52 SETE	4	21.635	3,31	3,05	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
REGO KINGDOM KETTA 1016	4	21.603	3,73	3,02	CASA DO REGO	LÁNCARA
CID DELTA META	6	21.532	3,37	2,95	CID	BARREIROS
FONDON SMURF 4086	5	21.526	3,22	3,01	FONDÓN	RIBADEO
LODOS FORTUNE BENDIA	5	21.496	3,09	3,07	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
GALLARDO APPRENTICE 7103	4	21.479	3,10	3,15	GALLARDO	GUNTÍN
CARAVILLAS HAPPY LUNA	3	21.347	2,78	2,83	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
FONDON APPRENTICE 3278	5	21.324	3,33	3,02	FONDÓN	RIBADEO
FERREIRO MONTROSS 9618	4	21.312	2,77	3,07	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
RODASINDE KING DOC 635 7357	2	21.274	2,07	2,99	RODASINDE	O SAVIÑAO
LODOS CLUN LEÑA	4	21.242	3,73	3,08	LODOS E PÉREZ	A PASTORIZA
FERREIRO MONTROSS 3282	3	21.201	2,05	3,00	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
VICTORIO GOLDOURO 4103	3	21.184	2,24	2,63	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
RODASINDE KING DOC 641 7367	2	21.166	2,31	3,04	RODASINDE	O SAVIÑAO
FONDON TAHITI 8182	3	21.128	3,70	3,00	FONDÓN	RIBADEO
LODOS TROY LORCA	6	21.095	3,10	2,97	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
CRUZ OUTLAY 5462	3	21.093	3,25	3,22	ESTEBANO	TRABADA
CID CHIEF FABA	4	21.072	3,00	3,05	CID	BARREIROS
MINERO FRAZZLED 5408 ANA	2	21.059	3,84	3,21	LÓPEZ ZOLLE	PARADELA
MINERO FRAZZLED 7376 YENY	3	21.043	3,39	3,10	LÓPEZ ZOLLE	PARADELA
FERREIRO LEOMARCOS 3285	4	21.021	2,77	3,01	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
FONDON KINGBOY 3280	5	20.958	2,73	3,33	FONDÓN	RIBADEO
ARROXOS RONALD TEA	3	20.909	3,31	3,02	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CASILMOURE LEOMARCOS 3531	3	20.890	3,92	3,05	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
G.Q SUPERSIRE 1246	3	20.848	3,25	3,12	GARCIA QUINTANA	TRABADA
RODASINDE KING DOC 648 7709	2	20.814	3,07	3,45	RODASINDE	O SAVIÑAO
AGROPEGAL KING DOC 1773	2	20.799	3,03	2,89	AGROPEGAL	POL
CASILMOURE DELETE 1815	7	20.762	4,21	2,69	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
SERABEL CHIEF MAREA	2	20.733	3,00	3,00	A LAGOA SERABEL	XERMADE
VILAR GINGER 0568 REICHEL	3	20.729	3,37	3,17	VILAR	CASTROVERDE
PANAMA 5656	4	20.712	4,00	2,94	CASA GARBOSO	RIOTORTO
CHACO SALVATIER 3272	3	20.704	4,97	3,12	CHAIN	POL
AS PANDAS GERO 82	2	20.688	2,65	2,88	AS PANDAS	VILALBA
FONDON REMINGTON 0652	2	20.666	3,85	3,17	FONDÓN	RIBADEO
RODASINDE KING DOC 647 7708	2	20.662	2,98	3,08	RODASINDE	O SAVIÑAO
XUSTAS COLINPEN 807	3	20.628	3,16	2,97	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
CANAL DELUXE 6219	5	20.590	3,31	2,88	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
CERRACIN 684 LINDA VANHALEN	3	20.567	2,86	3,11	SERABEL MOMÁN	XERMADE
LEBON SUPERTORO TORITA 405	5	20.558	3,14	3,10	LEBÓN	SAMOS
FERPAR BI BATTLE 2273	2	20.549	3,27	3,07	FERPAR	O INCIO
LODOS ALTAANTONIO MARXA	4	20.512	3,35	3,07	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
XUSTO SALVUS NETFLIX RED	3	20.498	4,28	3,00	XUSTO	CASTRO DE REI
FERPAR SANXURXO 7491	4	20.498	3,32	2,99	FERPAR	O INCIO
AS PANDAS INVICTUS 711	5	20.481	3,13	2,65	AS PANDAS	VILALBA
QUEIZAN LUSTER 9251	2	20.472	2,48	3,10	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
G.Q SUPERSIRE 5552	3	20.457	3,43	3,10	GARCÍA QUINTANA	TRABADA

11.2. Mellores vacas por produción de dous ou máis partos

Vaca	NP	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
REIGADA GENIAL 9603	3	20.453	3,07	3,00	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
LODOS GIGANTE CONTRA	2	20.433	2,97	3,09	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
OPAZE 0427	3	20.426	2,78	2,93	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
CASILMOURE LEOMARCOS 4850	5	20.412	5,63	3,32	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CID CHIEF OCA	2	20.392	2,95	3,03	CID	BARREIROS
OTERO NOVO DAFT PUNK 2853	4	20.363	3,26	2,90	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
SERABEL CHIEF LEIRE	2	20.358	3,61	3,28	A LAGOA SERABEL	XERMADE
G.Q BRAUN 5504	4	20.322	3,40	3,24	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
FONDON TIMBERLAKE 2220	3	20.309	3,24	3,29	FONDÓN	RIBADEO
XUSTAS JULE P ROJO 800	3	20.280	2,55	2,85	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
AS PANDAS GELIZAT 744	5	20.271	3,01	2,92	AS PANDAS	VILALBA
CABO DA VILA NISSAN 710	3	20.253	3,52	3,17	CABO DA VILA	CASTRO DE REI
VEIGUEIRO OUTFITTER XESTA	4	20.249	2,43	3,17	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
TENDEIRO JEDI 3215	4	20.249	2,97	3,23	TENDEIRO	O PÁRAMO
XUSTO DATELINE MELODIE	2	20.237	4,74	3,30	XUSTO	CASTRO DE REI
TENDEIRO SHIMMER 9558	3	20.212	3,09	3,36	TENDEIRO	O PÁRAMO
S. ANDRES KARTEL 8306	3	20.210	3,05	3,13	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
G.Q SUPERSIRE 5483	4	20.196	2,98	2,98	GARCIA QUINTANA	TRABADA
SAT REVOLTA THOS 6307	4	20.195	2,50	3,03	REVOLTA	VILALBA
SAT REVOLTA SOBRADO 4134	2	20.194	2,56	3,19	REVOLTA	VILALBA
FERREIRO GENIAL 9251	3	20.185	4,32	3,22	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
ZORRO GENIAL 9336 RULA	3	20.176	2,36	3,24	ZORRO	SARRIA
QUEIZAN RONALD 8546	2	20.174	2,68	2,97	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
LODOS GIGANTE JATIZ	3	20.171	4,06	3,09	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
REMEYE 2787 RIDGELINE	2	20.134	2,98	3,04	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
G.Q VANHALEN 1274	3	20.109	3,78	3,33	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
FONDON MUSKETEER 9370	4	20.089	3,84	3,26	FONDÓN	RIBADEO
S. ANDRES MUGABE 9360	2	20.074	3,61	3,38	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
XUSTO MYTH HEVIA	4	20.074	5,04	2,84	XUSTO	CASTRO DE REI
G.Q KING ROYAL 1249	2	20.049	3,56	3,25	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
RODASINDE KING ROYAL 583 1734	3	20.047	3,22	3,56	RODASINDE	O SAVIÑAO
FONDON MARTIN 2207	3	20.042	3,41	3,25	FONDÓN	RIBADEO
RODASINDE TIGER RED 6465	3	20.027	2,45	3,22	RODASINDE	O SAVIÑAO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vacas cunha produción vitalicia superior a 100.000 kg que remataron unha lactación no ano 2025.

MU: materia útil (quilos de graxa máis proteína), NL: número de lactacións controladas

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
SAT VARELA TRIGGER 780	171.057	13.084	8	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
SAT VARELA DORCY 834	160.436	10.763	8	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
CASILMOURE DELETE 1815	153.250	8.947	7	B	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
XUSTAS CHUSCO 649	150.552	9.068	8	B	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
AS PANDAS INVICTUS 711	149.991	9.107	5	B	AS PANDAS	VILALBA
FONDON LANERO 1838	145.315	9.756	8		FONDÓN	RIBADEO
CTGD ROMEPEN 932 XACOBEO	144.135	9.711	9	B	ROMEPÉN	SARRIA
SAT XUSTAS JETT AIR 595	143.583	8.704	9	B	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
GARCIA ROLAND TALIA 8224	143.129	9.086	5		HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
FONDON STOP 6614	140.157	9.088	8	B	FONDÓN	RIBADEO
VEIGUEIRO FACEBOOK VICTORIA	138.874	9.205	8	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
MENORA TORREL 382	137.172	9.902	7		MENORA	COSPEITO
PORTAGANDARA LEON ROJO 8705	136.824	8.096	11	B	PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ
JONQUILLE	136.699	8.813	7		AGROPEGAL	POL
CTGD SUSAO 92 MSCLS ESTELA	136.552	8.233	6	B	LACPI	SARRIA
CORDEIRA HEFTY 9408	135.697	7.826	8		CORDEIRO	COSPEITO
SAT XUSTAS JETT AIR 611	134.976	8.554	8	B	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
SEIXAS GREENWAY 4503	134.242	9.466	6	B	SEIXAS	TABOADA
AS PANDAS SNOWSEN 712	132.296	9.198	5	B	AS PANDAS	VILALBA
LODOS JETTA AIR YESICA	131.799	9.285	8	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
ROQUE LOLO 109	131.221	9.147	10	B	ROQUE	MONTERROSO
REAL FRIEND 7121	129.910	9.800	7		REAL	RIOTORTO
AS PANDAS GELIZAT 744	129.821	8.232	5	B	AS PANDAS	VILALBA
SAMPAYO BETANZOS GATA	129.020	8.403	9	B	SAMPAIO & CORDEIRO	O PÁRAMO
MENORA GABOR 386	128.732	8.796	7	B	MENORA	COSPEITO
XUSTO LAUTHORITY CLAUDIA	127.637	11.575	9	B	XUSTO	CASTRO DE REI
LODOS TROY LORCA	127.591	8.844	6	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
ALAMBRERO LAUTAMIC CHABELI	126.592	10.175	7	B	ALAMBRERO	RIBADEO
AS PANDAS TORREL 721	126.592	8.164	6	B	AS PANDAS	VILALBA
SAT VARELA CHASE 914	126.572	9.326	6		VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
LODOS SILVER LOURDES	125.808	9.077	7	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
MINERO MCCUTCHEN 5418 LOUSADA	125.671	9.615	8	B	LÓPEZ ZOLLE	PARADELA
CHINELO KAMPMAN 0633	125.442	8.825	7	B	CHINELO	RIBADEO
ARROXOS ATHLETE FELIPA	125.396	8.938	8		OS ARROXOS	CASTRO DE REI
SAT VARELA LAZARO 1016	125.113	8.269	6		VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
VICTORIO ARTES 7804	125.109	9.484	9	B	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
CAS DE PEDRO BRADNICK ELOISA	124.443	7.987	7		CAS DE PEDRO	CARBALLEDO
ARROXOS XACOBEO MAIA	124.120	9.504	7	B	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
RIO MASTERCHEF 7150	123.915	7.840	7	B	RÍO	CASTROVERDE
CANAL AMSTERDAM 1838	123.627	8.956	11	B	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
CORDEIRA ARTES 2277	123.385	7.193	6	B	CORDEIRO	COSPEITO
FORNO XACOBEO BAMBI	123.207	8.413	9	B	CASA FORNO	LÁNCARA
FONDON ROZALIN 0074	122.398	8.032	7	B	FONDÓN	RIBADEO
OTERO NOVO LANCOME 9606	121.060	9.707	6	B	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
FONDON MERIDIAN 5553	121.015	7.010	5	B	FONDÓN	RIBADEO
ARMANDO TXAPELDUM CARETA	120.272	8.883	10	B	VEIGA BARRELA	ABADÍN
TIO ANDRES 232-9272 CONTROL	120.090	8.495	8	B	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
BACORELLE SELECTO CAROLINA	119.826	7.104	8	B	BACORELLE	PARADELA
5406	119.744	8.555	8		PENA GUISANDE	O PÁRAMO
V.NEGRAL CHAP 428	119.628	8.733	7	B	VILAMAIOR DE NEGRAL	GUNTÍN
MANTOÑO WINDBROOK PROZY ET	119.350	8.929	8		MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MENTHE 3426	119.317	7.023	6		FERMÍN	LÁNCARA
LEBON GERARD GIRAFA 309	119.143	8.197	6	B	LEBÓN	SAMOS
6542	118.984	9.540	8	B	AGROPEGAL	POL
VILAR-ALAXE SMURF 1085	118.905	8.620	7	B	VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
CASA NOVA TORREL BARBARA	118.896	7.915	7	B	CASANOVA	TRABADA
LODOS SILVER PEPA	118.857	8.600	7	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
LIXEIRO PORTU 8927	118.554	7.871	7		LIXEIRO	MONFORTE
RUBIÑOS SANTISO 185	118.418	8.736	10		RUBIÑOS	POL
LEBON SNOWSEN NOA 348	118.407	7.026	6		LEBÓN	SAMOS
CABANA INVICTUS 1457	118.398	7.546	6	B	BENITO	CASTROVERDE
REY 747 JULY HIGH OCTANE	118.380	7.784	6	B	REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA
VALCARCE DELETE DELETA 7958	118.214	8.280	8	B	VALCARCE	BALEIRA
CANDO BRAWLER 6326	117.905	10.168	8		CANDO	CASTRO DE REI
SAT VARELA PETY 958	117.533	7.541	7	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
CADENAS MCCUTCHEN 281	117.503	7.410	7	B	CADENAS	CASTRO DE REI
LIXEIRO CAPRICHO 6228	117.317	8.794	6	B	LIXEIRO	MONFORTE
FONDON MONTROSS 8746	117.311	7.886	7		FONDÓN	RIBADEO
POZOSAA GOLDEN DREAMS 2318	116.736	7.284	8	B	CASA POZO	LUGO
VILAR-ALAXE CAPITAL GAIN 1172	116.679	9.503	7		VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
GONZAR JAY 7110	116.470	9.351	8	B	GONZAR	PORTOMARÍN
GONZAR FAMOUS MAN 1611	116.318	8.933	8	B	GONZAR	PORTOMARÍN
ROQUE TORREL 4307	116.047	8.300	8	B	ROQUE	MONTERROSO
VEIGUEIRO GAMBLER KIARA	116.003	7.452	6		COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
NEIRAS BARMAN 8254	115.968	9.241	5	B	NEIRAS	SARRIA
FOROS XACOBEO BRAVA	115.949	8.178	7	B	OS FOROS	PASTORIZA
SAT VARELA HEINZ 1031	115.715	7.870	6	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
POZOSAA ATWOOD 7128 TAMARA	115.657	7.985	8	B	CASA POZO	LUGO
ANDION SILVA LORITA	115.616	6.993	5	B	ANDIÓN	POL
XERCAS CAV SUPRA SUPERSIRE	115.491	8.181	7		LÓPEZ LAMPAZA	SOBER
CID DELTA META	115.234	7.401	6	B	CID	BARREIROS
REGO PEPPER LUCILLE 6296	115.020	9.721	6		CASA DO REGO	LÁNCARA
ROBERTO TORREL MORA	114.889	7.125	5	B	CASA ROBERTO	TABOADA
REY 599 DESOLADA DUDE ET	114.748	9.186	6	B	REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA
POLO JORDAN LEONA	114.729	7.313	6		CASA DE POLO	BARREIROS
SAT VARELA PETY 1043	114.702	6.666	6	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
NOVO SUPER SANTA	114.658	9.513	7	B	NOVO CASTRO	COSPEITO
XUSTO DELTA AMANDA	114.619	9.304	6	B	XUSTO	CASTRO DE REI
LODOS SUPERSIRE RAMIRA	114.610	7.415	6		LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
CAINZADA PAROCAS CHOCOLATE	114.550	7.500	7	B	CAINZADA	CASTRO DE REI
GARCIA SUPERSIRE ADELINA 6932	114.514	8.196	6		HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
6512 CR	114.351	7.159	7	B	CASA GRANDA	BARREIROS
FERPAR PORTELO 0835	114.157	8.721	5		XUSTO	CASTRO DE REI
REGO MIKKEL MIKAELA 6291	113.797	8.456	5	B	CASA DO REGO	LÁNCARA
SAT VARELA PARADISE 893	113.697	8.721	7	B	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
RIGUEIRO TORREL MIRIAN	113.553	8.920	9		RIGUEIRO	SARRIA
GARCIA ROLAND PICHA 9946	113.490	7.390	7		HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
0819	113.374	7.921	6	B	CASA PENELAS	GUNTÍN
LA CHAPELLE LIVVY VITA 6585	113.357	7.780	6	B	CASA PENELAS	GUNTÍN

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
BLAS ELEGANT 340-6917	113.315	7.614	6	B	CASA DE BLAS	MEIRA
RAMOS TORREL MIKA	113.288	6.657	7		RAMOS	XERMADE
CABO ATLANTA AQUINA	113.034	8.031	6	B	CASA DO CABO	BALEIRA
BAIXO BRADNICK MARUXY	112.888	7.381	6		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
TENDEIRO HAMMING ISY 1079	112.731	7.821	5	B	TENDEIRO	O PÁRAMO
CAS DE PEDRO BRADNICK HAYA ET	112.666	7.649	7		CAS DE PEDRO	CARBALLEDO
VICTORIO GAMBLER 0781	112.586	6.324	6	B	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
BLAS DIAMOND 355-3216	112.545	8.814	6	B	CASA DE BLAS	MEIRA
CANAL DELUXE 6219	112.542	6.986	6		O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
CANAL BEYO 5573	112.505	7.527	6	B	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
BARREIRO RESTELL REICHEL	112.434	7.443	8	B	BARREIRO BALTAR	PASTORIZA
GANDERIA BENITA SHAJOLI DANZA	112.079	7.112	8	B	GANADERÍA BENITA	LÁNCARA
CARBALLO KIAN 1390	112.065	7.724	6	B	CASA CARBALLO	POL
BAIXO BRADNICK LOLY	111.835	7.639	6	B	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
ZORRO SUPREM 3475 VICKI	111.729	6.890	6	B	ZORRO	SARRIA
ROMEPEN HOF 129 1131	111.522	7.334	6		ROMEPÉN	SARRIA
FONDON SANXURXO 4087	111.362	7.520	5	B	FONDÓN	RIBADEO
ALGARBENSA	110.999	7.486	6	B	A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
ROQUE TORREL 8724	110.827	7.325	6		ROQUE	MONTERROSO
PENEDOS SHOWART 0250	110.753	8.604	8	B	OS PENEDOS	PASTORIZA
LUNIVERS	110.724	8.564	5		AGROPEGAL	POL
VEIGUEIRO MONTROSS MEGAFLOR	110.711	8.128	8		COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
FONDON ENTAIL 5559	110.452	7.854	5	B	FONDÓN	RIBADEO
SANMARTIÑO GABOR SANTA	110.449	7.397	7	B	SAN MARTIÑO	PORTOMARÍN
CELSO GERARD 5400 URSULA	110.332	7.557	6	B	CELSO	GUITIRIZ
VILLAMEITIDE PAROCAS HILARIA	110.111	7.560	7	B	VILLAMEITIDE	TRABADA
SAA GABOR 8002	110.103	9.225	8	B	CASA DA SAA	BEGONTE
XUSTAS INDIANO 652	110.071	7.795	8		GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
CARBALLO DE BAIXO JORDAN BRAVA	109.822	7.904	8		ROMUALDO POUSADA	PASTORIZA
A CAMPAZA ARKANSAS 3512	109.812	7.884	7		A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
AGUSTIN SUPER 9702	109.554	7.932	7	B	AGUSTÍN	SARRIA
GAIGO EPIC ARRUÑADA	109.514	8.429	8	B	GAIGO	MEIRA
TENDEIRO WINDBROOK 4390	109.499	9.196	7	B	TENDEIRO	O PÁRAMO
A CAMPAZA NUMERO UNO 1523	109.435	8.295	9	B	A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
POZOSAA KRUSADER 9450 XELA	109.411	7.796	8		CASA POZO	LUGO
MANTOÑO ATWOOD DUMBRIA	109.359	8.984	7		MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
3290	109.319	7.056	5	B	FONDÓN	RIBADEO
SAMPAYO SUPER CAMPANILLA	109.309	8.213	9	B	SAMPAIO & CORDEIRO	O PÁRAMO
CANDO SNOWSEN 1324	109.262	8.428	6	B	CANDO	CASTRO DE REI
A CHOUSA SUSHI NOEMI	109.168	8.829	8	B	A CHOUSA	RIBADEO
RECANTO PORTOMARIN 4627	109.096	7.780	7	B	O RECANTO	VILALBA
TENDEIRO FINGER 7855	108.684	7.787	7		TENDEIRO	O PÁRAMO
6912 TERBEEK S. ANDRES	108.614	6.978	8		CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
SAT OS CARRIS CAPRICHO 2328	108.598	7.097	5	B	OS CARRÍS	FRIOL
CABANA STOP 1403	108.356	8.784	7		CABANA	A PASTORIZA
TENDEIRO MASCALESE 9823	108.261	8.068	8		TENDEIRO	O PÁRAMO
PENELA TORREL 169	108.239	7.182	5	B	A PENELA	O PÁRAMO
CANAL SNOWSEN 2628	108.193	7.019	7		O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
VIDAL ORDES PARQUESA	108.150	7.448	9		CASA VIDAL	FRIOL
5387	108.087	6.570	6		VILAR	PORTOMARÍN
REAL DELETE 4348	108.006	7.115	8		REAL	RIOTORTO
CONDE XACOBEO ROSANA	107.946	6.946	9		CASA CONDE	CHANTADA
LODOS WICKHAM ELMA	107.899	7.750	6	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
BAIXO DEMPSEY SARAY	107.798	8.108	7		BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
VILAR TORREL TORRETA	107.793	7.783	6		VILAR	CASTROVERDE
J. ANTONIO OLIMPO 8835	107.763	7.734	8	B	FONTIXÓN	CASTRO DE REI
LODOS MERIDIAN ZIVA 3912	107.745	6.646	5		LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
POLO BRAWLER LOLES	107.154	7.472	7	B	CASA DE POLO	BARREIROS
FONDON FREEZE 0107	107.138	8.021	6	B	FONDÓN	RIBADEO
RIO SECO XACOBEO 7155	107.051	6.763	8	B	PUCHA RÍO SECO	GUITIRIZ
50324 RED	107.047	8.268	8	B	ABRITA	PORTOMARÍN
OS CABALLEROS FROST 6268	107.037	7.640	6	B	OS CABALLEROS	PASTORIZA
PIZARRO SANXENXO CARBALLEIRA	106.833	7.032	8		PIZARRO	CHANTADA
BALTAR PUZZLE 1131	106.816	7.349	7	B	BALTAR	CHANTADA
SEIXAS SUPREM 8051	106.627	8.130	6	B	SEIXAS	TABOADA
O CONDE POLICY 6120	106.604	6.710	7	B	GRANXA O CONDE	POL
GRANDE BRAWLER 6716	106.516	7.508	8		CASA GRANDE	O SAVIÑAO
OUTEIRO DOMINANT BRISA ROJA	106.491	7.683	8		CASA PAINZA	O PÁRAMO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
VILAR-ALAXE CAPITAL GAIN 1178	106.299	7.765	6	B	VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
REDONDA BETANZOS PALMIRA	106.071	8.749	9	B	REDONDA	OUTEIRO DE REI
GANDARELA DELETE 8515	106.041	7.067	6	B	GANDARELA	PALAS DE REI
TABERNEIRO LUCUS 1751	106.041	6.881	8	B	CASA TABERNEIRO	LUGO
FONDON EUGENIO 4111	105.962	5.882	5		FONDÓN	RIBADEO
O PALOMAR MCCUTCHEN BOUZA	105.871	7.670	8	B	O PALOMAR	LÁNCARA
49 VIEITO DELETE 2105	105.871	6.860	7		PENA GUISANDE	O PÁRAMO
RAXEIRAS KINGBOY 8859	105.813	5.573	4	B	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
A CAMPAZA LAUTHORITY 5673	105.701	8.371	7	B	A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
FRUXINDE EMAIL 5147	105.663	7.965	9	B	FRUXINDE	PARADELA
NILO STOP 9208	105.659	7.724	7	B	CASA NILO	TABOADA
PROLESA AUTOPILOT 0207	105.412	6.812	8	B	PROLESA	SARRIA
SAA SPUR 0223	105.322	7.511	6	B	CASA DA SAA	BEGONTE
FONDON SMURF 4086	105.223	6.801	5		FONDÓN	RIBADEO
PENELAS MONTROSS 5354	104.999	6.618	5		CASA PENELAS	GUNTÍN
CASEIRODERNES DOORMAN CLAUDIA	104.906	10.221	6	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
MAYOTTE	104.810	7.068	5	B	MURADO PORTELA	PASTORIZA
ADONIS BETANZOS COLUNGA	104.789	7.092	8	B	A LAGOA SERABEL	XERMADE
OTERO NOVO ROURKE 9634	104.786	8.267	6	B	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
ALAMBRERO TEDDY PILETA	104.781	8.571	7	B	ALAMBRERO	RIBADEO
PORTAGANDARA MANILA 9005	104.772	6.974	6	B	PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ
BERLAI JETT AIR 984	104.669	8.081	7		CASA DO CAMPO	GUNTÍN
FONDON SANXURXO 3320	104.582	7.023	4	B	FONDÓN	RIBADEO
LAMELAS JETT AIR 537 TARIX	104.556	8.110	7		LAMELAS	POL
AS PANDAS DELANO 734	104.526	7.468	6	B	AS PANDAS	VILALBA
FONDON APPRENTICE 3278	104.521	6.856	5		FONDÓN	RIBADEO
VARELA DELANO 3781	104.429	7.078	7		VARELA	CASTROVERDE
CANAL MELENDI 2645	104.312	6.963	6		O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
XUSTAS DEDUCTIVE 650	104.302	6.558	9	B	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
COSTUREIRO LAUTAMIC CARLOTA	104.271	7.702	8	B	COSTUREIRO	O CORGO
PENELA MANEIRO 204	104.247	7.285	6	B	A PENELA	O PÁRAMO
GARCIA MAYFLOWER CHULA 6904	104.190	7.249	6	B	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
CASA NOVA DOMINO LOURIDA	104.167	6.898	8		CASANOVA	TRABADA
PACIN LAZARITH LARISA	104.123	6.220	6	B	GANDERÍA PACÍN	MONTERROSO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
MELISSA 55 CLER RED	104.092	7.800	7	B	A RUBIAL	PORTOMARÍN
PAINZA GABOR 2113 TAMARA	104.075	7.894	8	B	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
GRANDA BARMAN 6272	103.918	7.141	6	B	CASA GRANDA	BARREIROS
DON MANUEL TORREL 0115	103.852	8.386	6	B	CASA DON MANUEL	SARRIA
CAPITAN STOP BRUJA	103.846	7.404	8		CASA CAPITÁN	CASTROVERDE
LARIFLETTE 3732	103.795	7.169	6		QUEITANO	CASTROVERDE
RAMALLEIRA REUTER 9722	103.763	8.607	9		CASA RAMALLEIRA	PASTORIZA
V. DA LAMA DELUXE 7173	103.762	7.062	7		VEIGA DA LAMA	CASTRO DE REI
CASEIRODERNES 5G LILA E	103.709	8.848	7	B	CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
FERREIRO BUILDER SONATA 151	103.706	7.959	6		FERREIRO	MONTERROSO
8 VIEITO GOSPELL 9206	103.578	7.760	8	B	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
JAIME GYOCO 628	103.563	8.365	8	B	CASA JAIME	COSPEITO
ARROXOS INVICTUS CAPRI	103.561	7.475	7	B	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CREXAL SNOWSEN 1106	103.524	7.055	6	B	CREXAL	PASTORIZA
4497	103.467	7.689	6		VILAR	PORTOMARÍN
REGO KINGDOM KETTA 1016	103.392	6.973	4		CASA DO REGO	LÁNCARA
XUSTAS NEIPIN 734 5685	103.353	6.992	6		GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
FONDON SNAKE 4093	103.208	6.270	5	B	FONDON	RIBADEO
A CAMPAZA DEDUCTIVE 6156	103.149	7.769	7		A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
CORDEIRA DERBI 4245	103.130	6.275	5	B	CORDEIRO	COSPEITO
NAVE BRADNICK CARMIÑA 6682	103.010	7.206	6		LA NAVE	O CORGO
FERRO SPUR 8963	102.963	7.566	7	B	FERRO	POL
CASEIRODERNES SEAVER LIANA	102.875	8.345	7		CASEIRO DE ERNES	COSPEITO
VEIGUEIRO SUPREM RETINA	102.809	7.073	8	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
CARBALLAL SUPER CLAUDINA	102.733	7.159	6	B	CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI
XESTOSELO PIKACHU 5232	102.730	6.411	7	B	XESTOSELO	GUITIRIZ
ARROXOS XACOBEO WANDA	102.704	7.048	7	B	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CARLOTA XACOBEO 7080	102.624	7.768	10		ARROXO	POL
CID MONTANA AUSONIA	102.611	6.020	6		CID	BARREIROS
RAMIL HOSPADOR 2170	102.608	8.833	8	B	GAELA	CASTRO DE REI
NOVOA TORREL CANARIA	102.531	6.767	6		DAVID NOVOA	MONTERROSO
CASILMOURE LEOMARCOS 4850	102.462	7.802	5		CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CAMPIÑA ROSENDO 5710	102.431	8.708	7	B	A CAMPIÑA	PORTOMARÍN
CORDEIRA DELETE 4266	102.355	6.035	7	B	CORDEIRO	COSPEITO

11.3. Mellores vacas por produción vitalicia contabilizada no ano 2025

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
CARBALLAL DELANO 0220	102.332	7.411	8	B	CASA CARBALLAL	O PÁRAMO
HEBDO 5013 SISIPI	102.248	8.789	6		MURADO PORTELA	PASTORIZA
LODOS DELUXE SINFA	102.244	6.861	6	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
O CONDE JULIUS 6125	102.188	8.113	5		XUSTO	CASTRO DE REI
SAT SABADELLE TORREL 5825	102.166	6.224	6	B	SABADELLE	CHANTADA
VICTORIO XACOBEO 5036	102.090	6.461	6	B	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
BLANCO TORREL 1503	102.081	7.334	8	B	BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN
NOUETTE 3690 0192	101.979	6.741	6		DO FERREIRO	CASTRO DE REI
G.Q DELETE 7624	101.893	7.868	6	B	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
MAREY BRAWLER FLORINDA	101.772	7.887	8	B	MAREY CASTRO	POL
GAIGO HILL GILDA	101.759	7.914	7	B	GAIGO	MEIRA
LODOS APPRENTICE LUBIA	101.759	6.099	5	B	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
MARICRUZ	101.672	7.134	8	B	ARROXO	POL
PROLESA KIAN 0037	101.669	6.957	7		PROLESA	SARRIA
POZOSAA CONTROL 1984	101.577	6.256	7	B	CASA POZO	LUGO
VEIGA SMURF PRINCESA	101.526	6.868	6	B	CASA VEIGA	CARBALLEDO
CATRIEN 20 084	101.495	7.150	5	B	CABO DA VILA	CASTRO DE REI
GARCIA WONKA VANESA 6918	101.487	6.892	6	B	HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA
G. Y G. SUPREM SINMA	101.487	7.081	6		GÓMEZ GONZÁLEZ	PASTORIZA
NEIRAS MELENDI 9123	101.452	7.206	5	B	NEIRAS	SARRIA
FOROS 1684 EPIC PRISCA	101.439	6.870	5	B	OS FOROS	PASTORIZA
SANCHEZ SMURF NUBE 1200	101.375	7.425	6		SÁNCHEZ	O CORGO
PENEDOS 3416 TORREL GESTORA	101.359	6.345	5	B	OS PENEDOS	PASTORIZA
VILLARINO DELANO 6137	101.339	7.528	6		VILLARINO	CASTRO DE REI
FONDON SUPREM 5508	101.253	7.163	6		FONDÓN	RIBADEO
CEDRON LAUTAMIC SARA 6054	101.212	7.955	7		CEDRÓN	LUGO
POLO MELENDI LEONA	101.058	6.355	4	B	CASA DE POLO	BARREIROS
XERCAS CAV MELI JACEY	100.965	6.729	7	B	CAVADAS	XERMADE
XULIANA STOP 3636 ANDREA	100.833	8.063	6	B	CASA XULIANA	GUNTÍN
REY DELANO CASTAÑA	100.829	6.935	9	B	CASA DE REY	LUGO
LIXEIRO PORTU 3344	100.656	9.059	6		LIXEIRO	MONFORTE
NAVE FEVER NEVADA 0501	100.653	9.148	7	B	LA NAVE	O CORGO
VICTORIO TOÑO 2221	100.615	6.605	8	B	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
A CAMPAZA SUPER 7321	100.592	7.770	7		A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA

Clasificación das mellores vacas por produción

Vaca	Leite	MU	NL	Baixa	Gandería	Concello
PINTEGA MELENDI XIL	100.568	8.589	6	B	XIL	SARRIA
PENAGUISANDE ROMANO 2326	100.513	6.120	5	B	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
NOVO LOVERMAN 755	100.475	7.278	8		NOVO	CASTRO DE REI
VEIGUEIRO INIESTA GOLDA	100.463	5.939	6	B	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
NAVE DEFENDER GERLA 6686	100.397	8.149	7	B	LA NAVE	O CORGO
OTERO NOVO GAMBLER 3435	100.397	7.502	6		OTERO NOVO	CASTRO DE REI
VICTORIO TORREL 5002	100.389	5.983	6		SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
CAMPAZA DELETE 6143	100.267	6.971	6	B	A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA
CABO DA VILA SHOPPING 547	100.242	7.299	6	B	CABO DA VILA	CASTRO DE REI
CHUSCO KINGBOY PERLA	100.241	8.282	7		CHUSCO	RIBADEO
IBAI 32010	100.221	7.375	5	B	MURADO PORTELA	A PASTORIZA
REY SUPERISRE SISI	100.182	6.770	7		CASA DE REY	LUGO

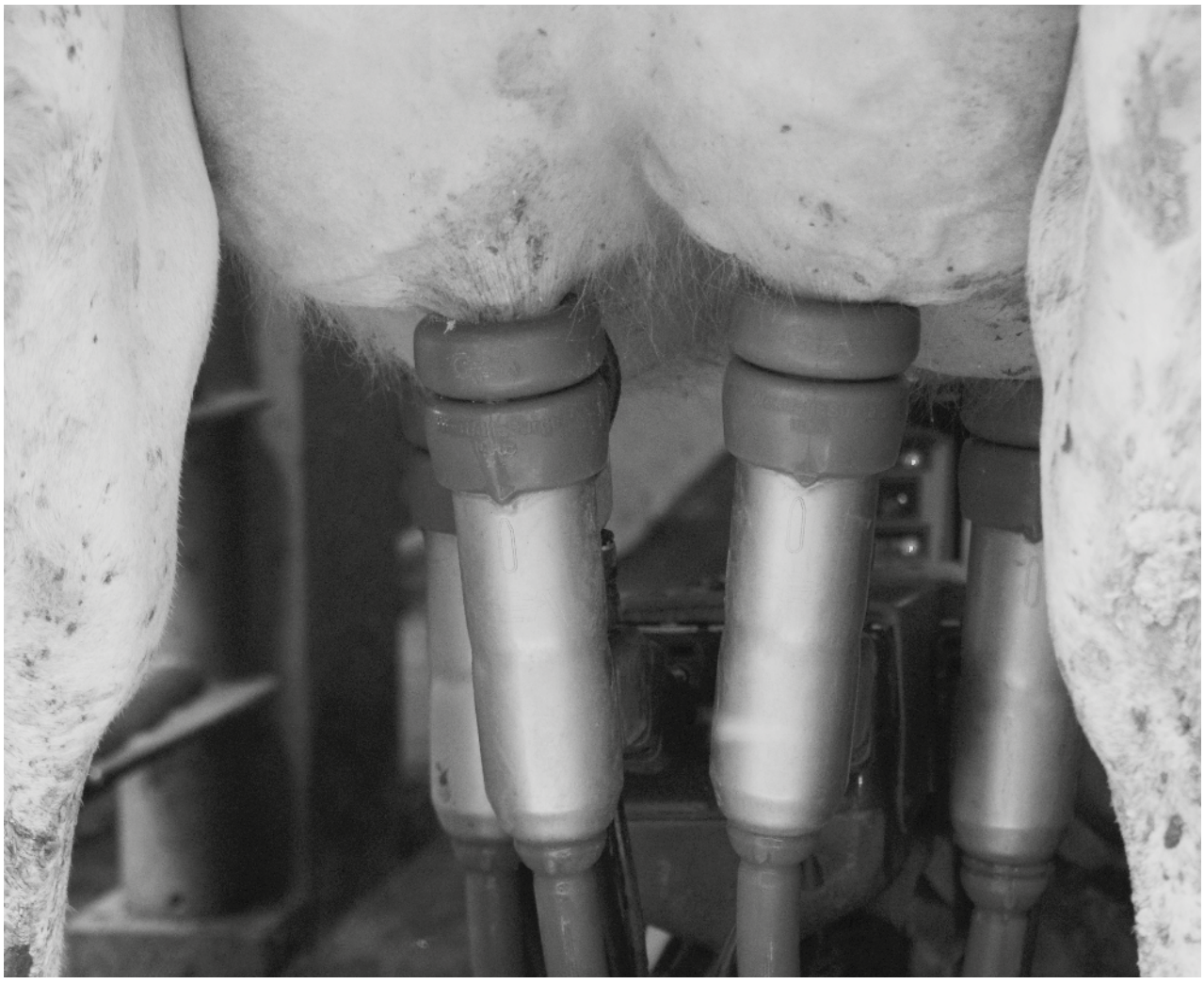

12. LONXEVIDADE

'Lonxevidade' é unha palabra que fai referencia á duración da vida. Así, a primeira forma de cuantificar isto é pola idade das vacas cando abandonan a granxa, ben por morte ou descarte, pero, ao tratarse de animais criados para producir leite, o realmente importante é canto leite deixa producido esa vaca, pois o custo de criar unha xovenca ata o parto é un gasto que hai que repartir entre os quilos de leite producido: a máis quilos menos gasto por quilo.

A vida media das vacas (aquelas que polo menos tiveron un parto) é de 5,5 anos, 3,1 partos e deixan producido 35.976 quilos de leite.

12.1. Motivos de baixa

Esta información recóllese de xeito habitual no Control Leiteiro cando se dá de baixa un animal. Permítenos ver cales son os principais motivos de eliminación e comparar con outras ganderías.

No ano 2025 rexistráronse 33.515 baixas en Control Leiteiro, sen contar as vendas para vida, das cales 27.243 tiñan algún parto rexistrado, mentres que o 19 % restante corresponde a animais non paridos.

Análise das baixas en función do motivo:

Motivo	N.º baixas	Porcentaxe
Morta na explotación	5.710	17,0
Sacrificio urxente	356	1,1
Improdutividade	7.244	21,6
Mamite	2.583	7,7
Esterilidade	5.698	17,0
Campaña de saneamento	75	0,2
Coxeira	2.036	6,1
Accidente	2.941	8,8
Enfermidade	4.476	13,4
Conformación	375	1,1
Lenta de muxir	53	0,2
Temperamento	31	0,1
Outras causas	1.937	5,8

Os motivos de baixa clasifícanse segundo a codificación que marca a normativa oficial de Control Leiteiro (RD 663/2023).

Esta información, que se mostra nos diferentes informes entregados aos gandeiros ao longo do ano, pode ser moi útil nunha gandería, pero, para iso, é necesario anotar de forma o máis precisa posible a causa pola que cada vaca foi baixa. Deste xeito, a información pode ser de moita utilidade na xestión da explotación, sinalando puntos febles do manexo e contribuíndo á mellora dos resultados da explotación.

12.1. Motivos de baixa

Baixas en función do número de parto

Neste gráfico indícase a porcentaxe de baixas por número de parto. Nel saliéntase que un 15 % das xatas rexistradas non chegan a realizar o primeiro parto e o outro 15 % causa baixa durante a primeira lactación, unhas ao principio e outras ao final, pero na maioría das explotacións unha lactación non basta para amortizar o animal. **Deste xeito, temos un 30 % de animais que causan baixa sen amortizar os custos de crianza ou compra**.

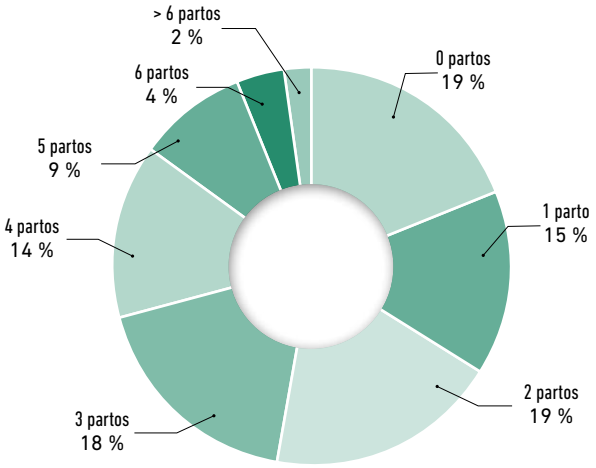

Outra forma de analizar as baixas sería en función do leite que deixan producido. Neste caso, o cálculo está realizado tendo en conta só as vacas con algún control.

Porcentaxe de baixas en función do leite producido

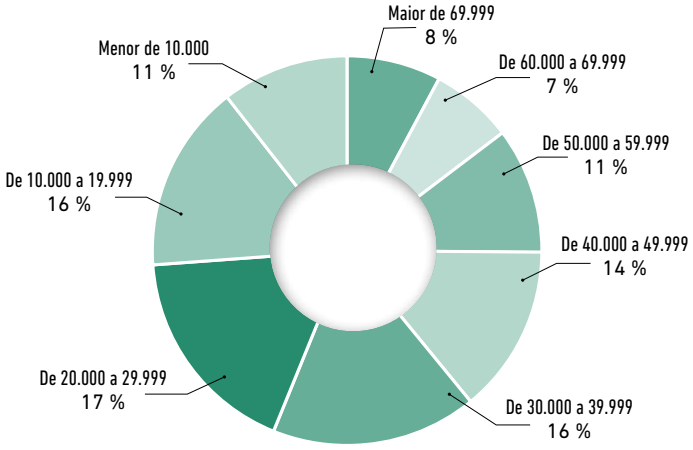

12.1. Motivos de baixa

Na seguinte táboa amósase para cada número de parto, a porcentaxe de vacas que causaron baixa por cada un dos motivos codificados. O número de parto "0" correspóndelles aos animais que causaron baixa antes do primeiro parto.

	Número de parto							
Motivo	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**> 6**
Morta na explotación	45,1	13,3	11,6	10,4	9,4	8,5	7,1	7,7
Sacrificio urxente	0,6	1,4	1,2	1,1	1,2	0,9	1,1	1,1
Improdutividade	4,4	18,6	20,7	23,0	29,4	35,0	40,9	44,5
Mamite	1,5	6,8	8,2	10,0	10,4	11,4	9,1	7,7
Esterilidade	12,0	18,6	21,3	19,7	16,5	14,6	12,8	10,5
Campaña de saneamento	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	-
Coxeira	1,2	4,9	7,0	7,6	8,5	7,9	8,8	7,2
Accidente	6,9	14,7	10,8	8,5	6,3	5,6	5,4	4,9
Enfermidade	20,1	14,5	12,7	12,2	10,9	9,1	6,6	8,6
Conformación	0,8	1,4	1,0	1,4	1,2	0,9	1,0	0,7
Lenta de muxir	-	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
Temperamento	0,1	0,2	0,0	0,0	0,1	-	0,1	0,1
Outras causas	7,2	5,2	4,8	5,6	5,6	5,7	6,9	6,9

O principal motivo de baixa antes de que empecen a producir leite é a morte na explotación, sobre todo a causa de diarreas e pneumonías. Unha vez que acadan o primeiro parto, a fertilidade pasa a ser a primeira causa de baixa.

Tamén é importante **o momento da lactación no que causan baixa**. Así, analizamos os motivos fundamentais destas baixas en función dos días en leite das vacas no momento no que as causan.

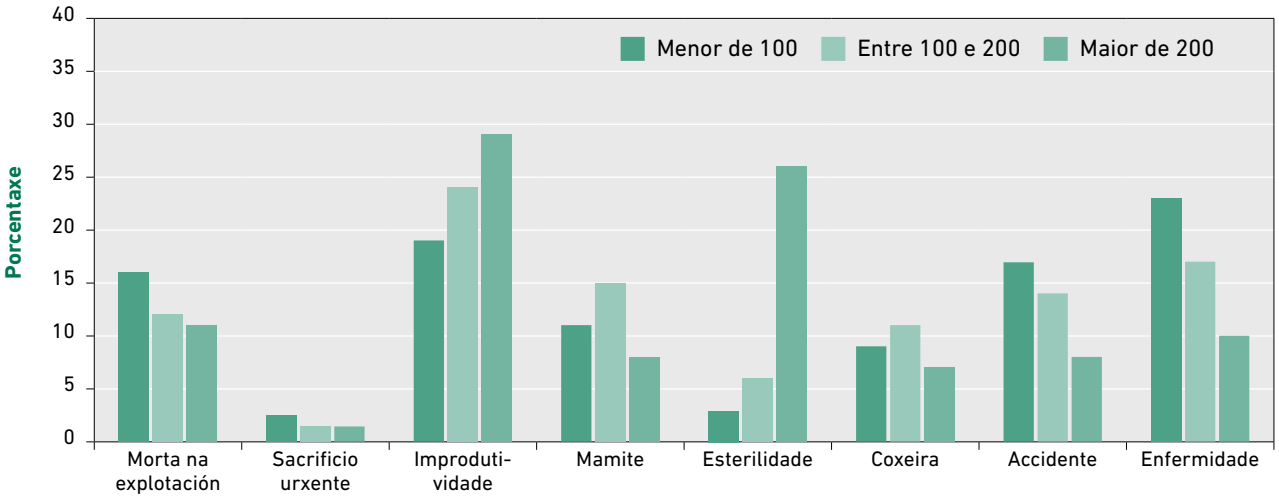

Ao inicio da lactación as baixas correspóndense con causas imprevistas —enfermidade, morte e accidente, principalmente—, mentres que as causas que implican a decisión do gandeiro de desbotar ese animal, esterilidade ou improdutividade causan baixa ao final da lactación.

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Dada a importancia que para o rendemento dunha explotación ten o leite que as vacas deixen producido no momento de abandonar a explotación, presentamos esta clasificación. Para o cálculo, tivéronse en conta as baixas en cada gandería durante os anos 2024 e 2025. Relaciónanse as explotacións con máis de 10 baixas nestes dous anos e cunha produción vitalicia media superior a 45.000 quilos de leite corrixido por enerxía (ECM), ordenadas de maior a menor produción.

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	LCE
LA NAVE	O CORGO	152	20	6,2	3,8	63.930
PUCHA RÍO SECO	GUITIRIZ	36	25	8,9	6,2	63.814
DOMÍNGUEZ BARREIRO	POL	38	24	9,2	6,1	62.849
A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	179	19	7,3	4,5	62.346
MAREY CASTRO	POL	49	34	6,8	4,7	60.494
CASA DO REGO	LÁNCARA	74	20	6,5	3,4	58.498
CASTIÑEIRO	GUNTÍN	153	21	7,6	4,6	58.205
CHUSCO	RIBADEO	115	15	6,3	3,7	57.786
CASA VEIGA	CARBALLEDO	24	25	7,7	4,8	57.684
CASA DE POLO	BARREIROS	110	20	6,4	3,7	57.597
XUSTO	CASTRO DE REI	169	26	5,9	3,3	57.455
MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS	152	12	7,4	4,2	57.177
CASA DA SAA	BEGONTE	252	22	6,2	3,6	56.964
CASA DE BLAS	MEIRA	77	26	7,0	3,9	56.641
A CHOUSA	RIBADEO	169	21	6,4	4,0	56.133
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	69	28	5,9	3,5	55.544
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	148	18	6,9	3,4	55.361
VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	274	23	5,9	3,7	55.272
MARÍA MANUELA	MONTERROSO	33	20	7,4	4,8	55.211
MORENO	LOURENZÁ	118	20	6,9	4,0	53.963
CASA DO XASTRE	PASTORIZA	69	25	6,8	4,1	53.904
XUSTO	POL	124	19	6,8	4,4	53.728
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	179	25	5,5	3,6	53.652
FONDÓN	RIBADEO	299	26	5,7	3,4	53.485
ARGEREY	FRIOL	37	15	7,6	5,5	53.402
CASANOVA	BALEIRA	62	35	6,0	3,7	53.314
CASA CUÍÑA	GUNTÍN	60	18	7,2	4,0	53.031
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	154	22	6,2	3,8	53.027
MENORA	COSPEITO	71	22	5,9	3,5	52.532
ALAMBRERO	RIBADEO	113	29	5,8	3,1	52.166

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	LCE
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	67	32	6,3	3,9	52.164
VILLAMEITIDE	TRABADA	193	18	6,0	3,5	52.137
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	183	28	6,3	4,0	52.056
FELIPE	O CORGO	84	20	6,6	3,7	51.786
CASA XULIANA	GUNTÍN	49	30	6,1	3,7	51.647
TENDEIRO	O PÁRAMO	143	14	6,0	3,5	51.609
CASA DE CAPADOR	GUITIRIZ	78	17	6,4	4,2	51.568
GAYOSO	CASTRO DE REI	60	24	6,5	3,8	51.033
VILABOA	CASTROVERDE	52	22	6,8	4,2	50.660
DÍAZ	A PONTENOVA	34	34	8,2	5,0	49.993
REDONDA	OUTEIRO DE REI	136	27	5,9	3,4	49.832
DO RÍO	CASTROVERDE	20	28	7,3	4,6	49.813
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	206	30	5,8	3,7	49.588
XANARES	PARADELA	51	21	8,2	5,0	49.583
FERREIRO	MONTERROSO	96	22	5,7	3,5	49.452
CARREIRA	O INCIO	113	15	5,5	2,9	49.427
CHINELO	RIBADEO	112	25	6,1	3,2	49.267
DAVID NOVOA	MONTERROSO	46	27	6,4	4,0	49.258
DO REI	PASTORIZA	85	27	5,7	3,5	49.095
FOLGUEIRA	PASTORIZA	95	23	5,7	3,5	49.023
ELVA	COSPEITO	19	61	7,0	3,5	48.869
CASA CAPITÁN	CASTROVERDE	60	23	6,5	4,0	48.808
AS PANDAS	VILALBA	184	32	5,3	2,9	48.657
OTERO NOVO	CASTRO DE REI	445	26	5,8	3,7	48.537
BARREIRO BALTAR	PASTORIZA	100	32	6,6	3,6	48.154
VILAR	TABOADA	40	16	7,2	4,5	48.134
GRANDÍO	PASTORIZA	37	22	7,6	4,2	48.019
BLANCO	SARRIA	46	17	5,8	3,6	47.931
RÍO	CASTROVERDE	156	21	5,5	3,4	47.747
CONDADO	CASTRO DE REI	141	29	5,5	3,6	47.737
VILAR	PORTOMARÍN	117	20	6,1	3,5	47.737
CASA GRANDA	BARREIROS	137	30	6,2	3,5	47.638
XAN BLANCO	PASTORIZA	112	20	6,9	4,0	47.610
VEIGA BARRELA	ABADÍN	78	26	6,4	4,2	47.544
O CAMPO	CASTRO DE REI	180	31	5,5	3,3	47.492

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	LCE
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	68	18	6,1	3,6	47.387
CASA DE XACOBE	GUITIRIZ	38	17	8,1	5,1	47.363
LOUSADA	TRABADA	122	21	6,2	3,6	47.361
OS FOROS	PASTORIZA	286	28	5,6	3,1	47.317
GRANXA ALMUÍÑA	TABOADA	21	26	8,1	5,5	47.125
HÉRBON NÚÑEZ	BARALLA	244	26	5,8	3,4	47.073
CASA JAIME	COSPEITO	521	20	5,8	3,3	47.012
CASA DE REY	LUGO	59	23	6,4	4,3	47.012
CABO DE VILA	SAMOS	183	17	6,6	3,7	46.940
VEIGA DA LAMA	CASTRO DE REI	200	27	5,5	3,4	46.841
GRANJA DE LEA	POL	144	21	7,3	4,2	46.709
REQUIÁN	PALAS DE REI	78	28	5,9	3,5	46.602
SILDARÉN	XERMADE	99	21	6,6	3,7	46.597
LEBÓN	SAMOS	191	24	5,4	3,1	46.579
CASA FORNO	LÁNCARA	75	27	6,8	3,6	46.541
CASA LOYO	SARRIA	100	28	5,4	3,0	46.533
RUBIÑOS	POL	102	23	5,5	3,4	46.445
MARIPEPA	CASTROVERDE	26	23	7,8	5,5	46.395
DAVIÑA	TABOADA	161	22	6,5	3,9	46.384
CASA DO CABO	PORTOMARÍN	75	18	6,2	3,0	46.297
FOUFEIRO	BARREIROS	50	25	6,2	3,6	46.295
GRANXA O CONDE	POL	296	17	5,5	3,3	46.073
CASA NANDEIRO	TABOADA	42	25	6,9	4,1	46.064
CASA POMBO	FRIOL	84	24	6,5	3,8	46.050
CASA DA BAIXO	MONTERROSO	44	26	6,8	4,3	46.031
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	129	35	6,2	3,3	45.983
LEDO	MONTERROSO	40	40	5,9	3,3	45.867
MADRA	CASTRO DE REI	78	33	5,8	3,3	45.856
A RECTORAL	ABADÍN	107	26	6,7	4,3	45.850
PRADEDA POZO	GUNTÍN	68	26	5,7	3,2	45.776
BACORELLE	PARADELA	116	28	6,1	3,8	45.765
AUGASANTAS	PALAS DE REI	54	16	8,4	4,9	45.693
GAIGO	MEIRA	167	18	6,0	3,5	45.672
GONZAR	PORTOMARÍN	302	21	6,0	3,4	45.627
XIL	SARRIA	87	35	5,7	3,4	45.569

12.2. Mellores ganderías por produción vitalicia

Gandería	Concello	N.º de vacas	% anual de baixas	Anos	NP	LCE
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	55	35	5,6	3,2	45.537
MAYORDOMO	CASTROVERDE	91	19	7,0	4,3	45.493
NEIRAS	SARRIA	84	27	5,3	3,0	45.487
A COSTIÑA	SARRIA	85	24	6,3	3,5	45.480
PREVISOR	FRIOL	59	32	6,8	3,5	45.450
CABANA	PASTORIZA	373	30	5,4	3,2	45.300
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	97	22	6,1	3,5	45.285
BARRIO	LUGO	99	22	6,2	3,7	45.180
PETEIRA	CASTRO DE REI	267	26	5,7	3,4	45.160
BENITO	CASTROVERDE	110	16	5,6	3,4	45.037
CONCHADOS	BEGONTE	79	27	5,8	3,4	45.036
ESPERANTE	TABOADA	113	19	6,2	3,8	45.010

12.3. Produción por día de vida

Se importante é o leite que deixa producido unha vaca cando abandona a explotación, non é menos como produciu ese leite, pois a vida dunha vaca, dende o punto de vista do seu rendemento, divídese en tres bloques: o tempo de recría, o período no que non produce leite entre partos (seca) e o tempo no que está a dar leite (duración das lactacións).

A produción por día de vida é un indicador do rendemento da granxa e de como esta manexa os períodos non produtivos da vaca e a duración destes.

A media de produción por día de vida en Galicia é de 16,4 kg/vaca.

12.4. Mellores vacas por produción por día de vida

Relaciónanse as 20 vacas que causaron baixa durante 2025 e deixaron unha maior cantidade de leite producido por día de vida.

Vaca	Leite/día	Partos	Leite	Gandería	Concello
AS PANDAS INVICTUS 711	42,7	5	149.991	AS PANDAS	VILALBA
FONDON SANXURXO 4087	40,1	5	111.362	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS GELIZAT 744	39,7	5	129.821	AS PANDAS	VILALBA
CASILMOURE DELETE 1815	39,3	7	153.250	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
AS PANDAS TORREL 721	39,1	6	126.592	AS PANDAS	VILALBA
XUSTAS CHUSCO 649	38,8	8	150.552	GRANXA XUSTÁS	COSPEITO
FONDON SANXURXO 3320	38,6	4	104.582	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS SNOWSEN 712	38,4	5	132.296	AS PANDAS	VILALBA
SAT VARELA DORCY 834	38,2	8	160.436	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
LODOS SILVER LOURDES	38,2	7	125.808	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
LODOS APPRENTICE LUBIA	38,1	5	101.759	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
LODOS TROY LORCA	38,1	6	127.591	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
FONDON MERIDIAN 5553	37,5	5	121.015	FONDÓN	RIBADEO
SEIXAS GREENWAY 4503	37,4	6	134.242	SEIXAS	TABOADA
SAT VARELA TRIGGER 780	36,4	8	171.057	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
SAT VARELA PETY 1043	36,2	6	114.702	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
RAXEIRAS KINGBOY 8859	36,2	4	105.813	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
SAT VARELA HEINZ 1031	36,1	6	115.715	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
LEBON KINGBOY KINGBA 414	35,9	5	94.628	LEBÓN	SAMOS
FONDON SNAKE 4093	35,6	5	103.208	FONDÓN	RIBADEO

12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

Ganderías con cinco ou máis vacas con leite producido que causaron baixa en 2025 ordenadas por produción por día de vida.

Gandería	Concello	Baixas	NP	Leite	Leite/día
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	47	4,0	62.836	27,5
FONDÓN	RIBADEO	69	3,8	64.579	27,5
FOLGUEIRA	PASTORIZA	20	4,0	60.865	26,0
CASA DO REGO	LÁNCARA	16	3,3	60.760	24,9
CASANA	OUTEIRO DE REI	19	3,6	54.034	24,3
LA NAVE	O CORGO	40	3,9	58.512	24,3
CORDEIRO	COSPEITO	28	4,0	58.660	23,5
DO REI	PASTORIZA	23	3,7	52.657	23,4
PRADEDA POZO	GUNTÍN	15	3,5	52.763	23,1
MENORA	COSPEITO	18	3,8	53.713	23,0
AS PANDAS	VILALBA	73	2,8	49.825	22,9
CASA DE BLAS	MEIRA	23	4,0	62.983	22,8
OS FOROS	PASTORIZA	105	3,2	50.242	22,8
GRANXA XUSTÁS	COSPEITO	56	3,9	55.652	22,7
LEBÓN	SAMOS	72	2,9	46.498	22,6
BLANCO	SARRIA	9	3,9	50.214	22,5
MAREY CASTRO	POL	25	5,0	63.131	22,5
CASA DE POLO	BARREIROS	24	3,6	54.170	22,4
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	63	3,7	53.726	22,4
GRANXA VÁZQUEZ	LUGO	9	4,4	57.090	22,2
RUBIÑOS	POL	35	3,6	48.370	22,2
BACORELLE	PARADELA	31	4,2	56.254	22,1
CANCELA	SARRIA	13	3,5	53.849	22,1
CASANOVA	BALEIRA	20	3,3	48.499	22,1
VARELA	CASTROVERDE	20	3,4	48.294	22,0
VILLAMEITIDE	TRABADA	42	3,6	51.684	22,0
A CAMPAZA XANA STAR	CHANTADA	69	4,7	62.874	22,0
CONDADO	CASTRO DE REI	48	3,3	44.503	22,0
TENDEIRO	O PÁRAMO	28	3,5	52.627	21,9
XUSTO	CASTRO DE REI	46	3,5	53.778	21,9
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	71	3,5	49.076	21,9
CASA DO LEITEIRO	CHANTADA	23	3,9	54.598	21,8

12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

Gandería	Concello	Baixas	NP	Leite	Leite/día
CASA DO XASTRE	PASTORIZA	19	4,4	59.131	21,8
VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	86	3,9	51.834	21,8
CID	BARREIROS	27	3,0	47.711	21,5
GANDARELA	PALAS DE REI	67	3,3	48.906	21,4
MADRA	CASTRO DE REI	25	3,5	50.050	21,4
VILABOA	CASTROVERDE	14	4,1	52.967	21,4
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	42	4,0	53.583	21,2
BERLAI	GUNTÍN	282	2,7	39.490	21,2
ZORRO	SARRIA	9	2,8	44.976	21,2
VILAR	PORTOMARÍN	33	3,6	48.258	21,2
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	26	3,6	60.866	21,1
CASA DE REY	LUGO	24	4,6	53.784	21,1
CARBAJALES	TABOADA	39	3,6	47.499	21,0
NEIRAS	SARRIA	30	3,0	46.502	21,0
RÍO	CASTROVERDE	31	3,2	44.841	21,0
BENITO	CASTROVERDE	22	3,5	46.057	20,9
CASA XULIANA	GUNTÍN	16	3,7	48.519	20,8
CASA VEIGA	CARBALLEDO	7	4,6	62.081	20,8
SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI	82	3,4	47.915	20,8
GARCÍA QUINTANA	TRABADA	94	2,8	40.473	20,7
FERREIRO	MONTERROSO	22	3,8	48.606	20,7
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	19	3,8	53.781	20,7
FINCA DE EIRAS	POL	59	2,8	40.836	20,6
VERICA	PASTORIZA	67	3,5	44.668	20,6
XUSTO	POL	28	4,7	56.154	20,5
OTERO NOVO	CASTRO DE REI	141	3,6	46.823	20,5
VILAR	CASTROVERDE	42	3,2	42.411	20,5
CASA JUSTO	GUITIRIZ	6	5,0	62.840	20,4
RODASINDE	O SAVIÑAO	44	2,0	41.681	20,4
ALAMBRERO	RIBADEO	40	3,3	49.810	20,4
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	121	2,6	38.903	20,4
AGUSTÍN	SARRIA	34	2,8	42.938	20,3
CASA CAPITÁN	CASTROVERDE	21	4,0	51.748	20,3
COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS	109	3,4	44.212	20,3

12.5. Mellores ganderías por produción por día de vida

Gandería	Concello	Baixas	NP	Leite	Leite/día
CASA PEDRO	PARADELA	23	2,9	42.893	20,2
GALLARDO	GUNTÍN	50	3,2	41.013	20,2
CASA ROMÁN	CASTROVERDE	68	3,0	38.827	20,2
A CHOUSA	RIBADEO	38	3,6	47.659	20,2
CASA DE FONTELA	PASTORIZA	14	3,2	40.248	20,2
PUCHA RÍO SECO	GUITIRIZ	10	6,6	71.954	20,2
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	36	2,8	42.368	20,2
TEIXEIRO	PASTORIZA	57	3,3	40.657	20,2
CONTARELO	RIBADEO	36	3,3	42.909	20,1
LACPI	SARRIA	44	3,3	45.747	20,1
GOMELLE	GUNTÍN	150	3,3	43.185	20,1
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	52	3,6	49.403	20,1
CASA DON MANUEL	SARRIA	54	2,8	39.434	20,1
PETEIRA	CASTRO DE REI	83	3,5	45.033	20,1
O CASTRO	PASTORIZA	26	3,1	44.559	20,0
CONDÓN	LÁNCARA	24	3,0	41.410	20,0
FLORIDA	PALAS DE REI	56	3,4	43.169	20,0
SEIXAS	TABOADA	85	2,9	42.334	20,0
ESPERANTE	TABOADA	22	3,5	44.613	20,0
CASA DA SAA	BEGONTE	61	3,5	48.106	20,0
CASA CRESPO	LUGO	23	3,0	42.828	20,0
DEPUTACIÓN DE LUGO	CASTRO DE REI	11	2,9	44.540	20,0

13. RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS

O reconto celular é un indicador da saúde do ubre das vacas: a menor reconto, mellor saúde do ubre. Esta información é cada día máis importante, xa que as novas esixencias relativas ao uso de antibióticos obrigan a variar as pautas de secado que se viñan levando a cabo; así, cada vez é máis necesario coñecer a situación do ubre de cada vaca e o Control Leiteiro constitúe unha fonte inmellorable de información, xa que nola achega todos os meses.

Esta información envíaselle ao gandeiro mediante os seguintes medios:

- SMS o mesmo día da análise
- *E-mail* co informe mensual
- Web do Cegacol
- *App* para móbil

O reconto celular pode ser medido como células/ml, o que normalmente se coñece como reconto de células somáticas (RCS) ou como puntuación lineal (PL). Esta última é unha transformación logarítmica do reconto de células somáticas que nos permite facer medias de valores cunha dispersión tan ampla coma o reconto celular, con vacas de 10.000 ata 10.000.000 de células somáticas nun mesmo control e nunha mesma gandería.

Táboa de equivalencias entre PL e RCS

RCS	50	100	200	400	800	1.600	3.200	6.400
PL	2	3	4	5	6	7	8	9

No informe anual de Control Leiteiro inclúese un seguimento do reconto celular na gandería, antes e despois do período de secado para facer un seguimento tanto das taxas de curación coma de novas infeccións. Igualmente, no informe mensual indícase o reconto celular do último control do parto anterior, nas vacas de primeiro control tras un novo parto.

Os datos medios da provincia de Lugo no ano 2025 foron os seguintes:

- Porcentaxe de vacas cun RCS elevado ao secado. . . . . 23 %
- Porcentaxe de vacas curadas ao secado . . . . . 65 %
- Porcentaxe de novas infeccións tras o secado . . . . . 21 %
- Porcentaxe de primíparas cun RCS elevado ao parto . . . . . 15 %

Neste informe anual, ademais do valor para cada explotación, aparecen os valores medios da provincia, o que pode servir de referencia para avaliar o programa de control de mamite da nosa explotación.

13. RECONTO DE CÉLULAS SOMÁTICAS

Análise da PL en función do mes de control

Porcentaxe de mostras cunha PL maior de 4 (equivalente a máis de 200.000 cels./ml)

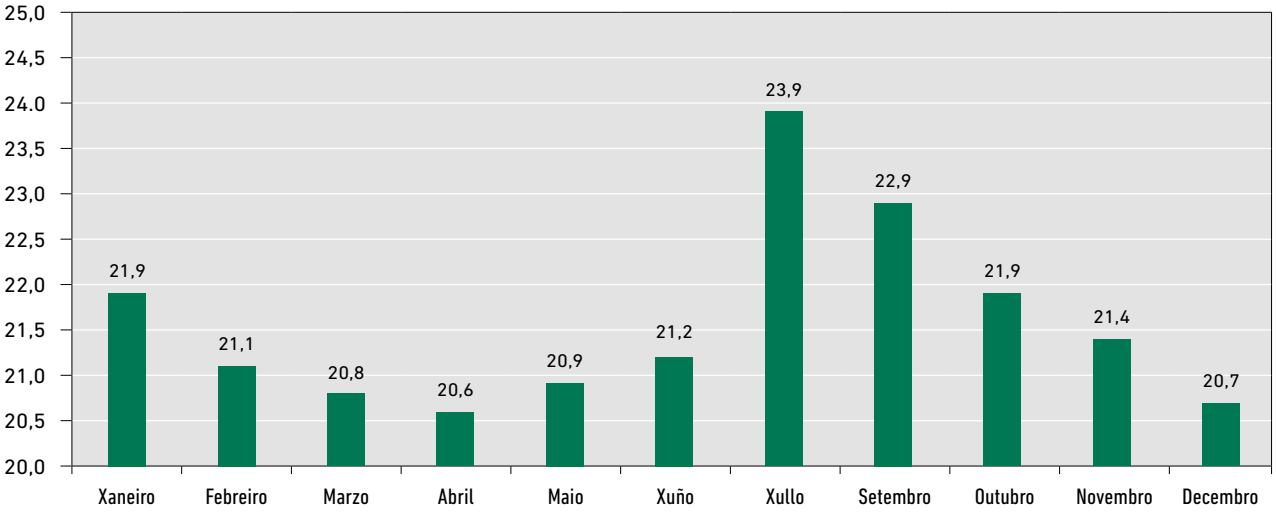

No ano 2025 a variación estacional mostra unha certa repunta a finais do verán e no outono.

O reconto celular varía en función do número de parto e dos días en leite, tal e como se aprecia no seguinte gráfico:

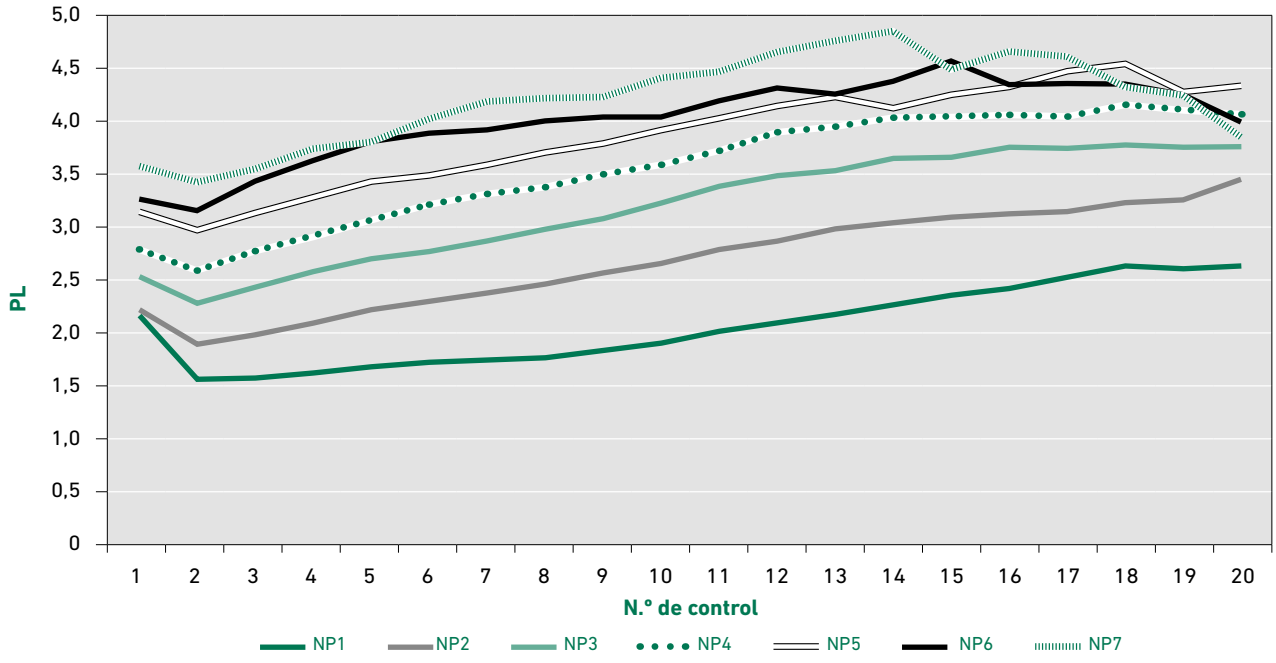

O valor da PL aumenta ao longo da lactación e co número de parto da vaca.

13.1. Reconto celular diferenciado

As células somáticas están formadas por leucocitos e células epiteliais; os primeiros, á súa vez, podemos dividilos entre neutrófilos, polimorfonucleares, linfocitos e macrófagos. Así, o Control Leiteiro quere ir un paso máis; daquela, en colaboración co Ligal nun grupo de 250 explotacións, entre as que se inclúen aquelas que recollen datos complementarios de enfermidades próximas ao parto, estamos determinando a porcentaxe que representan sobre o total do reconto o grupo de neutrófilos, polimorfonucleares e linfocitos. Desta maneira, as vacas en función desta porcentaxe e do valor de reconto celular podemos clasificalas tomando coma puntos de corte 200 RCS e o 65 % de netrofilos e linfocitos, de xeito que formamos 4 cuadrantes:

C1: vacas sas
C2: infección subclínica
C3: infección activa
C4: infección crónica

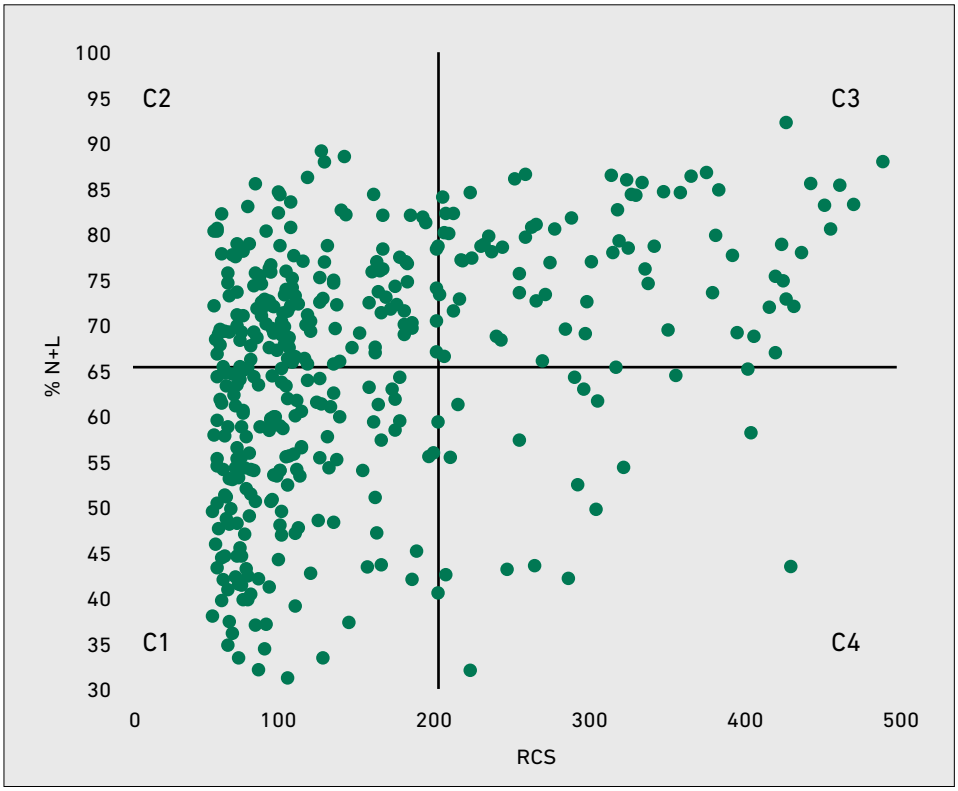

Cando o reconto celular é alto, xa sabemos que temos un problema, pero con esta información queremos centrar a atención sobre o cuadrante C2, cun reconto celular baixo, pero cunha elevada porcentaxe de neutrófilos e linfocitos. Segundo os primeiros estudos, indica unha reacción do sistema inmunolóxico, aínda que o reconto celular total non sexa moi elevado. Isto significa que serían vacas que se deben observar, pois pode que nos seguintes días sufran unha infección activa: por isto son as que se marcan no informe mensual.

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Do mesmo xeito que se publican as listaxes das mellores ganderías por produción ou por cualificación morfolóxica, manter unha boa saúde no ubre das vacas tamén é un mérito que se debe salientar, pois é o froito dun bo manexo e dunhas rutinas de muxido axeitadas.

A continuación, relaciónanse as explotacións cun valor de puntuación lineal igual ou inferior a 2, como valor medio das vacas controladas durante o ano 2025.

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
PRADEDA POZO	GUNTÍN	1,1	42,8	4,10	3,46	623	
CASA DAS CRUCES	CASTROVERDE	1,2	30,0	4,13	3,27	236	
CASTRILLÓN	FRIOL	1,2	30,5	3,96	3,55	471	
ACILLEIROS	CARBALLEDO	1,3	33,5	2,93	3,55	494	
CASA DE FONTELA	PASTORIZA	1,3	43,0	3,76	3,48	394	
ÁNXEL	CHANTADA	1,3	21,8	3,83	3,61	337	
MARIPEPA	CASTROVERDE	1,3	28,9	3,70	3,25	210	
CASA MEILÁN	SARRIA	1,3	31,6	3,80	3,53	554	
MORADO	GUITIRIZ	1,3	43,5	3,56	3,50	2613	3x
MANUELA NOGUERO	CHANTADA	1,4	26,1	3,98	3,42	147	
FEIROBAL	CASTROVERDE	1,4	31,4	3,25	3,44	794	
CASA DE XACOBE	GUITIRIZ	1,4	33,2	4,02	3,42	344	
XEMARE	XERMADE	1,4	30,6	3,45	3,45	583	
CASA BEA	COSPEITO	1,4	33,3	3,98	3,44	518	
CASA DE BISPO	CHANTADA	1,4	34,9	3,11	3,58	592	
MONTES	GUITIRIZ	1,4	24,0	4,13	3,43	423	
O EIXIDO	CHANTADA	1,4	18,7	3,45	3,06	279	
CASA VIDAL	PALAS DE REI	1,4	39,2	3,98	3,50	547	
FONFRÍA	POL	1,4	35,6	3,67	3,51	685	
AGROCARFRÁN	LUGO	1,4	30,2	4,05	3,42	489	3x
RIGUEIRO REY	PASTORIZA	1,5	38,9	3,29	3,56	988	
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	1,5	40,8	5,22	3,42	508	
FINCA SUATORRE	CHANTADA	1,5	34,9	3,91	3,62	563	
LANZOS	TRABADA	1,5	39,2	4,04	3,49	454	
CASA DE LEONARDO	PASTORIZA	1,5	36,1	4,13	3,54	564	
CASA ESTANQUEIRO	PARADELA	1,6	34,5	3,95	3,26	838	
FERREIRO	CHANTADA	1,6	33,9	3,93	3,28	123	
CASTRO	SARRIA	1,6	39,6	3,97	3,44	695	R
CASA DA ROXA	LUGO	1,6	31,8	3,97	3,55	273	

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
VALDORRAMA	O SAVIÑAO	1,6	38,9	4,57	3,60	923	
CASA GALÁN	CASTRO DE REI	1,6	33,4	4,12	3,45	274	
VEIGARÍA	O INCIO	1,6	40,2	3,83	3,52	752	R
CIMA DE VILA	TABOADA	1,6	36,4	3,81	3,36	427	
CASA LOURÉS	FRIOL	1,6	23,8	4,32	3,46	305	
NOGUEIRA	O SAVIÑAO	1,6	32,9	4,39	3,56	654	
CASA ROXA	LUGO	1,6	41,4	3,68	3,38	734	R
AGRELOS	CASTRO DE REI	1,6	31,8	3,66	3,26	591	
CONTARELO	RIBADEO	1,6	36,8	3,89	3,56	554	
LEJO RIVAS	PASTORIZA	1,6	39,5	4,63	3,38	519	
DO RÍO	CASTROVERDE	1,6	37,8	3,90	3,32	204	
GARCÍA	TABOADA	1,6	32,2	3,96	3,52	1283	
GRANJA ILLOA	MONTERROSO	1,6	41,3	3,11	3,59	579	
CASA DE PITO	GUITIRIZ	1,6	30,6	4,00	3,59	868	
TOUZA	CHANTADA	1,6	37,8	3,87	3,50	889	
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	1,6	43,1	3,33	3,55	669	
AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA	1,6	34,3	4,39	3,72	576	R
CABADO	VILALBA	1,6	35,4	4,77	3,51	876	
CASA DE ZOQUEIRO	LUGO	1,7	32,5	4,60	3,38	558	
CASA REIGADA	CASTRO DE REI	1,7	45,9	3,85	3,38	2763	3x
NOVO CASTRO	COSPEITO	1,7	38,3	5,05	3,48	1153	
CASA DON MANUEL	SARRIA	1,7	40,3	4,68	3,45	1532	
CASA CRESPO	LUGO	1,7	40,5	3,53	3,45	448	R
CASA DE BAIXO	CHANTADA	1,7	29,7	4,17	3,22	510	
VILLAR MIRAGAYA	FRIOL	1,7	32,6	3,99	3,35	345	R
CASA DE TORRES	SARRIA	1,7	33,7	3,29	3,51	419	
ADRIAGO	FRIOL	1,7	32,7	3,59	3,46	357	
CASA FERREIRO	XERMADE	1,7	29,9	4,08	3,60	642	
CASA TABERNEIRO	LUGO	1,7	36,9	4,95	3,38	220	
CASA XAN	CHANTADA	1,7	38,3	3,92	3,29	751	R
BLAS	SARRIA	1,7	34,8	3,54	3,50	403	
OS PARENTES	CARBALLEDO	1,7	34,6	4,55	3,38	2081	
AGROBA	PALAS DE REI	1,7	36,5	3,50	3,59	526	R
MADARRO	CASTROVERDE	1,7	35,8	3,99	3,47	552	
CASA CAMILO	PASTORIZA	1,7	33,7	4,02	3,39	624	R

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
CASA FIDALGO	TRABADA	1,7	33,2	3,60	3,36	350	
A PENELA	O PÁRAMO	1,7	35,6	3,49	3,47	1418	R
A CABADA	CHANTADA	1,7	30,5	4,56	3,39	477	
SILVA	O CORGO	1,7	38,4	4,46	3,34	415	
CASA FANAGUEIRO	LUGO	1,8	27,0	3,98	3,34	409	
CASA ARNADE	MONTERROSO	1,8	34,3	3,94	3,41	185	
CAXOTE DO SOUTO	O CORGO	1,8	43,1	3,23	3,46	851	
CASA DO ANGELITO	PASTORIZA	1,8	34,3	4,27	3,61	485	
CANCELA	SARRIA	1,8	41,3	4,42	3,34	410	
LINDEIROS	GUITIRIZ	1,8	27,2	3,98	3,55	255	
PERNAS E TABOADA	VILALBA	1,8	36,0	3,24	3,42	352	
BELLO QUINTELA	FRIOL	1,8	41,9	3,62	3,33	46	R
CASA MARROTE	PASTORIZA	1,8	37,0	3,95	3,49	691	
VARELA	POL	1,8	19,8	3,80	3,14	177	
CASA FERREIRO	FRIOL	1,8	41,5	3,95	3,45	418	R
RUBIÑOS	POL	1,8	42,6	4,38	3,31	986	
FINCA DE EIRAS	POL	1,8	44,6	4,03	3,36	1667	3x
CASA FIDEL	CASTRO DE REI	1,8	35,9	3,58	3,25	461	
CARBAJALES	TABOADA	1,8	40,7	3,66	3,49	1188	R
PICARRETE	CHANTADA	1,8	32,7	3,79	3,18	171	
MONASTERIO	TRABADA	1,8	36,6	4,87	3,40	706	
CASA FONTES	SARRIA	1,8	40,0	3,47	3,41	418	
AGROLAIA	PALAS DE REI	1,8	35,2	3,90	3,50	215	
CASA SOUTO	SAMOS	1,8	34,2	4,78	3,49	946	
LAMAS LÓPEZ	CASTRO DE REI	1,8	35,6	4,50	3,36	1238	
LODEIRO	FRIOL	1,8	31,7	4,42	3,55	976	
CASA NILO	TABOADA	1,8	38,8	3,79	3,47	463	
TEIXEIRO	LUGO	1,8	32,7	4,74	3,59	1408	
REFONTEIRA	TABOADA	1,8	34,1	3,93	3,37	310	
EUTIQUIA	COSPEITO	1,8	39,9	4,11	3,46	160	
PALMEIRO	POL	1,8	39,4	4,11	3,45	1214	R
OS CARRÍS	FRIOL	1,8	36,8	3,79	3,42	2154	R
VILAR	TABOADA	1,8	35,0	3,70	3,56	331	
CASTELO	CASTRO DE REI	1,8	28,9	4,20	3,69	395	
CASA GABINO	FRIOL	1,8	35,2	4,19	3,45	997	R

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
JOSJARA	BALEIRA	1,8	36,9	4,34	3,55	1609	
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	1,8	37,0	4,06	3,35	907	
MARÍA MANUELA	MONTERROSO	1,8	31,4	4,07	3,44	285	
CASA MACHIÑO	GUITIRIZ	1,8	33,6	3,82	3,69	906	
CHAÍN	POL	1,9	40,7	4,01	3,39	2636	3x
PENELAS	CASTRO DE REI	1,9	37,9	4,70	3,38	1011	
CASA MENOR	CHANTADA	1,9	37,2	4,04	3,26	775	R
A TOLDA	PASTORIZA	1,9	33,4	3,87	3,27	547	
MARTIÑO	SARRIA	1,9	36,5	5,05	3,53	656	
CASA CABO	PARADELA	1,9	29,2	3,96	3,29	262	
CASA RAMALLEIRA	PASTORIZA	1,9	31,0	4,85	3,57	836	
VILAR ALAXE	CASTRO DE REI	1,9	39,0	4,89	3,44	2682	
COTOBADE	CHANTADA	1,9	32,0	4,60	3,34	573	
CASA DA MÁMOA	O PÁRAMO	1,9	20,3	4,04	3,33	533	
LAGOA	CHANTADA	1,9	25,8	5,65	4,18	780	R
NÚÑEZ	SARRIA	1,9	39,8	3,47	3,51	556	
A CORTIÑA	PORTOMARÍN	1,9	38,1	4,82	3,49	655	
CAMPO	O CORGO	1,9	39,5	3,67	3,57	569	
CASA ROCA	FRIOL	1,9	36,6	4,18	3,37	550	
GRANXA VÁZQUEZ	LUGO	1,9	36,3	4,75	3,85	287	
NANDULFE	CHANTADA	1,9	34,3	3,86	3,50	530	
A PENA 43	O SAVIÑAO	1,9	35,8	4,21	3,46	838	
CASA MARIO	TABOADA	1,9	35,7	4,05	3,54	679	R
CASA CODESAL	FRIOL	1,9	20,9	3,86	3,36	673	
CHINELO	RIBADEO	1,9	37,2	4,76	3,57	902	
COSTUREIRO	O CORGO	1,9	35,5	3,80	3,45	545	
SAN ANTONIO	PALAS DE REI	1,9	41,2	4,38	3,56	3413	
CASA VEIGA	CARBALLEDO	1,9	33,4	3,78	3,18	234	
LÓPEZ Y TOUBES	O SAVIÑAO	1,9	30,6	3,40	3,35	1278	
SILDARÉN	XERMADE	1,9	36,6	4,59	3,38	950	
CASA DO PITO	PASTORIZA	1,9	33,1	4,68	3,36	1391	
CASA RUBIO	SARRIA	1,9	32,4	3,76	3,36	267	
ANDRADE	LUGO	1,9	37,1	4,86	3,58	932	
CASA DE BAIXO	SARRIA	1,9	32,3	3,89	3,32	427	
LIXEIRO	MONFORTE	1,9	40,6	4,34	3,47	4230	3x

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
FERNANDO	ABADÍN	1,9	25,1	3,79	3,24	668	
QUEIXEIRO	TABOADA	1,9	34,9	3,82	3,45	488	
XERLEA	COSPEITO	1,9	42,8	3,48	3,44	3202	3x
CUÍÑA	LUGO	1,9	37,0	4,11	3,43	652	R
FONTELA	CASTRO DE REI	1,9	31,7	2,93	3,52	227	
PARDO	FRIOL	1,9	41,1	3,94	3,37	694	R
CASA DÍAZ	SARRIA	1,9	35,4	4,09	3,56	1050	
OS PENEDOS	PASTORIZA	1,9	40,5	3,99	3,45	5093	
CELOIRAS	SAMOS	1,9	42,0	3,78	3,51	661	R
SERABEL MOMÁN	XERMADE	1,9	42,9	3,80	3,50	476	R
EDROSA RABADE	CASTRO DE REI	1,9	39,1	4,25	3,42	689	
VEIGA	PARADELA	1,9	39,5	4,14	3,57	639	
XAN	RIBADEO	1,9	36,2	4,20	3,58	446	
SEARA	LUGO	1,9	36,4	3,80	3,34	750	
NELÁN	CASTRO DE REI	1,9	39,6	4,13	3,39	969	R
CASAGRANDE	LUGO	1,9	35,8	3,70	3,48	907	R
CASA DO CAMPO	GUNTÍN	1,9	30,7	5,53	3,53	627	
CASA ZOQUEIRO	SARRIA	1,9	37,2	4,68	3,47	1174	
XANXUMIL	O SAVIÑAO	1,9	31,0	3,46	3,43	385	
ZORRO	SARRIA	1,9	48,8	3,84	3,46	360	
SABADELLE	CHANTADA	1,9	37,7	3,99	3,43	1333	R
COSME	VILALBA	1,9	33,3	3,96	3,37	656	R
COOP. CRECENTE	GUNTÍN	2,0	36,1	3,63	3,47	1036	R
RAMÓN RODRÍGUEZ	CHANTADA	2,0	37,0	4,23	3,54	709	R
CARRANCÁN	CHANTADA	2,0	28,6	3,82	3,46	364	
CASA DE MODESTO	PASTORIZA	2,0	29,4	3,68	3,30	614	
CASA PAXARO	BÓVEDA	2,0	28,4	3,82	3,57	545	
SAN ROMÁN	LUGO	2,0	33,8	4,01	3,63	606	R
AGUSTÍN	SARRIA	2,0	43,1	3,81	3,50	968	R
O RECANTO	VILALBA	2,0	33,9	4,61	3,40	2309	
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	2,0	39,1	5,49	3,46	590	
CASA POMBO	FRIOL	2,0	35,9	3,78	3,50	783	
FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA	2,0	42,5	4,12	3,47	1270	R
DO REI	PASTORIZA	2,0	42,5	4,32	3,42	813	
BARREIRO BALTAR	PASTORIZA	2,0	38,0	4,68	3,45	890	

13.2. Mellores explotacións por reconto celular medio

Gandería	Concello	PL	Leite	%Gr	%Pt	Mostras	Muxido
FONDÓN	RIBADEO	2,0	50,5	3,88	3,43	2810	3x
ANCAMI	PARADELA	2,0	33,3	3,99	3,51	636	R
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	2,0	41,9	3,85	3,41	649	R
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	2,0	39,7	4,10	3,49	681	R
CALEXO	CARBALLEDO	2,0	29,3	2,92	3,33	206	
CASA ROMÁN	CASTROVERDE	2,0	40,2	4,44	3,42	1711	
PORTELA RIVAS	POL	2,0	39,9	4,54	3,38	782	
CARBALLO GONZÁLEZ	PASTORIZA	2,0	36,3	3,04	3,53	627	R
GRANXA ALMUÍÑA	TABOADA	2,0	25,9	3,97	3,35	210	
DO LANCERO	CHANTADA	2,0	39,0	3,26	3,26	348	
PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI	2,0	41,9	3,81	3,56	1646	R
CASA DE CASTEDO	LUGO	2,0	41,2	3,74	3,45	636	R
FÉLIX	GUNTÍN	2,0	31,3	4,33	3,46	777	
CASA DO XASTRE	PASTORIZA	2,0	35,8	4,06	3,50	648	
PATORNA	SARRIA	2,0	30,4	4,00	3,36	256	
FERREIRO	MONTERROSO	2,0	37,3	5,18	3,49	912	
BARRIO	SARRIA	2,0	33,8	5,20	3,41	708	
CASAS DE BARBADELO	SARRIA	2,0	36,8	3,56	3,62	388	
REQUIÁN	PALAS DE REI	2,0	37,0	4,24	3,50	682	R
CASA GARCÍA	GUNTÍN	2,0	34,9	3,94	3,48	687	R
CONDÓN	LÁNCARA	2,0	46,2	3,38	3,26	600	R
REDONDA	OUTEIRO DE REI	2,0	36,6	4,60	3,44	1257	
CHARENT	GUNTÍN	2,0	35,7	3,86	3,45	923	R
NEIFRA	MONDOÑEDO	2,0	30,6	4,19	3,65	630	R
ANTONIO DE PEDRO	GUITIRIZ	2,0	22,5	4,32	3,53	681	
AREALBA DE SANTABALLA	VILALBA	2,0	38,6	4,04	3,46	1232	
CASA COBAS	PASTORIZA	2,0	36,0	4,53	3,47	536	
CASA TALLÓN	BARALLA	2,0	31,7	3,72	3,52	428	

14. LIBRO XENEALÓXICO

O Libro Xenealóxico é o que nos permite coñecer os ascendentes e descendentes dun animal, así como as súas características, dotándoos deste xeito dun valor engadido.

14.1. Animais inscritos no Libro Xenealóxico

Os animais inscritos no Libro Xenealóxico a 31 de decembro de 2025 segundo os datos da Federación Frisona Galega (Fefriga) en cada unha das provincias son os seguintes:

	Socios	Vacas	Animais
A Coruña	744	86.014	140.937
Lugo	998	93.468	145.754
Ourense	11	1.149	1.764
Pontevedra	212	15.741	24.591
Galicia	**1.965**	**196.372**	**313.046**

Porcentaxe que representa cada provincia:

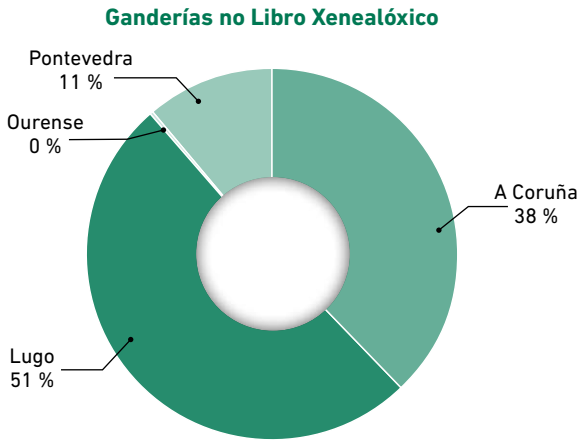

14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

O Libro Xenealóxico da raza frisoa consta basicamente dos seguintes tipos de rexistros:

Rexistro Auxiliar A: femias que, cumprindo coas características raciais da frisoa, carecen de documentación que acredite a súa ascendencia. As lactacións destes animais non son subvencionadas, polo que non axudan a financiar o Control Leiteiro.

Rexistro Auxiliar B: femias fillas de vacas en Rexistro Auxiliar A e pai pertencente ao Rexistro Principal.

Rexistro Principal: animais cuxos pais e avós estean inscritos neste rexistro ou a nai no Rexistro Auxiliar B e o pai en Rexistro Principal.

Rexistro Auxiliar A Plus: de nova creación, engloba femias con proba xenómica que nos achega pai e avó, pero con nai descoñecida ou non verificada. En Lugo, polo de agora, só hai 80 animais nesta categoría.

14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

Os animais da provincia de Lugo distribúense entre estas categorías nas seguintes porcentaxes:

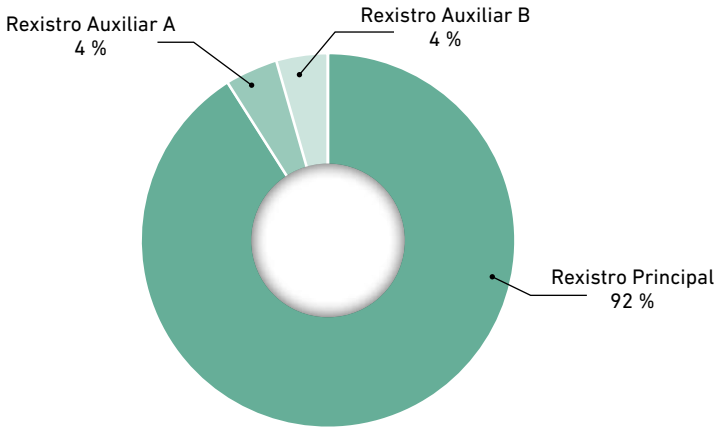

Observamos como o 92 % dos animais pertencen ao Rexistro Principal.

Analizando a porcentaxe de animais en cada unha das categorías en función do ano de nacemento, obsérvase unha clara tendencia a diminuír a porcentaxe de animais no Rexistro Auxiliar. Esta diminución fíxose evidente na medida en que deixou de haber incorporacións masivas de novas ganderías incorporadas ao Control Leiteiro. Estas novas incorporacións rexistraban os seus animais en Rexistro Auxiliar (por non ter datos de xenealoxía).

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	< 2018
Rexistro Principal	94,7	94,0	92,6	91,5	91,0	90,7	89,7	89,1	86,2
Rexistro Auxiliar Plus	-	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	-	0,2
Rexistro Auxiliar A	1,5	2,2	3,8	4,6	4,9	5,5	6,7	7,2	9,6
Rexistro Auxiliar B	3,8	3,8	3,5	3,9	4,0	3,7	3,6	3,7	4,0

Os animais pertencentes aos Rexistro Principal, Rexistro Auxiliar B e Rexistro Auxiliar A Plus son cualificados polos técnicos de Conafe logo de valorar as distintas partes do animal, chegando a un valor de cualificación final en función da cal este se asimila a unha ou a outra categoría.

Categorías		Puntos
EX	Excelente	90 puntos ou máis
MB	Moi boa	85-89 puntos
BB	Máis que boa	80-84 puntos
B	Boa	75-79 puntos
R	Regular	70-74 puntos
IN	Insuficiente	60-69 puntos

14.2. Categorías dos animais no Libro Xenealóxico

Analizando os animais cualificados e vivos na provincia de Lugo en función da categoría de cualificación á que pertencen, temos os seguintes resultados:

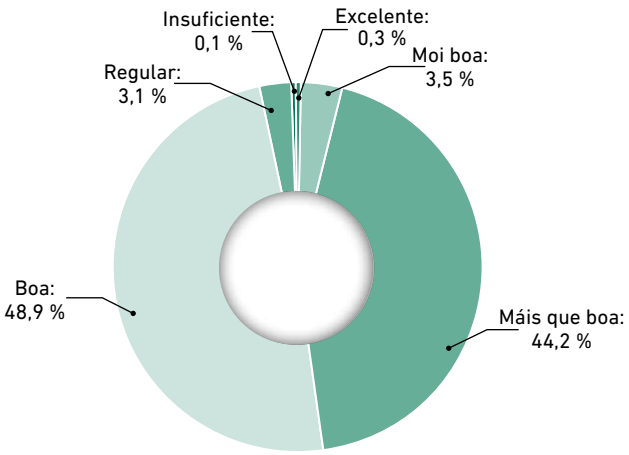

Observamos que máis do 96 % dos animais pertencen a categoría "Boa" ou superior e son poucos os animais cunha morfoloxía inferior.

Porcentaxe de vacas de cada categoría segundo o ano de cualificación:

Categoría	2025	2024	2023	2022	2021	2020	<2020
Excelente (EX)	0,3	0,1	0,3	0,2	0,3	0,0	0,2
Moi boa (MB)	3,8	2,8	4,3	3,3	2,5	2,8	2,7
Máis que boa (BB)	41,4	41,1	47,5	47,1	41,6	43,9	40,8
Boa (B)	47,5	47,4	41,6	42,6	48,2	46,0	46,0
Regular (R)	2,5	3,7	2,3	2,2	2,8	2,8	3,4
Insuficiente (IN)	0,0	0,1	-	0,0	0,1	0,0	0,1

15. CUALIFICACIÓN MORFOLÓXICA

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS	112	89,13	100
BAIXO HOLSTEIN	SARRIA	103	87,96	99
PENA	BEGONTE	45	84,16	51
CASA PAÍNZA	O PÁRAMO	90	84,09	52
CASEIRO DE ERNES	COSPEITO	47	84,04	45
ANDRÉS	PORTOMARÍN	109	83,84	44
CASA CAPÓN	CHANTADA	74	83,80	47
CASILMOURE	ANTAS DE ULLA	49	83,45	35
BARREIRO BALTAR	PASTORIZA	91	83,31	38
CONCHADOS	BEGONTE	58	83,26	43
TÍO ANDRÉS	SARRIA	41	83,24	34
CASA POZO	LUGO	79	83,15	29
CID	BARREIROS	86	83,12	26
REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA	200	83,08	33
CASA DO REGO	LÁNCARA	59	83,07	34
CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO	44	83,02	34
XUSTO	CASTRO DE REI	131	82,94	33
MAREY CASTRO	POL	38	82,89	45
MAYORDOMO	CASTROVERDE	77	82,71	27
CABO DE VILA	SAMOS	140	82,60	30
QUINTIÁN	O PÁRAMO	57	82,51	26
NEIRAS	SARRIA	68	82,47	22
TEIXEIRO	PASTORIZA	115	82,44	23
CASANOVA	BALEIRA	51	82,39	24
CARREIRA	O INCIO	108	82,31	24
CASA LUCHANA	PORTOMARÍN	119	82,29	24
NOVELLE	PARADELA	64	82,20	25
ROMUALDO POUSADA	PASTORIZA	72	82,19	22
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	65	82,03	18
XANXUMIL	O SAVIÑAO	39	82,03	28
GRANDE	RIBADEO	54	82,02	24

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
FELIPE	O CORGO	66	82,00	24
FRUXINDE	PARADELA	70	81,96	21
XURXO	SARRIA	36	81,89	14
PENELAS	CASTRO DE REI	58	81,88	16
A LAGOA SERABEL	XERMADE	72	81,86	18
COSTUREIRO NOVA	SARRIA	46	81,83	17
LINA	TRABADA	51	81,82	18
CASA DE POLO	BARREIROS	104	81,81	16
CARBALLO GONZÁLEZ	PASTORIZA	57	81,77	12
LA NAVE	O CORGO	128	81,74	23
ZORRO	SARRIA	29	81,66	21
MILLAN	TABOADA	62	81,61	15
FIDALGO DE SANTA ICÍA	SARRIA	32	81,59	22
CASA GRANDE	O SAVIÑAO	85	81,53	16
CASTRILLÓN	FRIOL	27	81,48	11
VARELA	CASTROVERDE	60	81,45	20
GRANJA ILLOA	MONTERROSO	48	81,42	10
VARELA	TABOADA	52	81,40	15
GRANXA VÁZQUEZ	LUGO	22	81,36	14
GRANXA VILA	LUGO	48	81,35	19
CASA FONTES	SARRIA	40	81,35	5
ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE	36	81,33	19
VALIÑOS	POL	130	81,26	18
BREA	PARADELA	63	81,24	10
O VILAR	PASTORIZA	95	81,23	13
GAYOSO	CASTRO DE REI	52	81,19	4
OS ARROXOS	CASTRO DE REI	129	81,19	17
A VEREDA	CASTRO DE REI	265	81,18	13
CASA DIMAS	MONTERROSO	39	81,18	5
CASA GUEIMOLO	MEIRA	64	81,17	8
CAMPOLONGO	CARBALLEDO	88	81,17	15
CASA GABINO	FRIOL	77	81,13	8
CAVADAS	XERMADE	154	81,12	20

15.1. Ganderías cunha media de cualificación de 81 ou máis puntos

Gandería	Concello	Vacas	Puntos	Porcentaxe MB ou EX
CASA DE BISPO	CHANTADA	62	81,11	6
TENDEIRO	O PÁRAMO	116	81,11	15
RAMIL	O PÁRAMO	87	81,10	18
CADENAS	CASTRO DE REI	99	81,07	8
CHUSCO	RIBADEO	102	81,06	17
PENA GUISANDE	O PÁRAMO	165	81,04	11
AGUSTÍN	SARRIA	76	81,04	7
BAO BELLO	CASTRO DE REI	81	81,01	15
CONDÓN	LÁNCARA	41	81,00	10
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	50	81,00	2
MONASTERIO	TRABADA	57	81,05	4
BREA	PARADELA	63	81,03	11
ROMEPÉN	SARRIA	138	81,01	10
CABANAS	O SAVIÑAO	74	81,00	16
TENDEIRO	O PÁRAMO	101	81,00	12

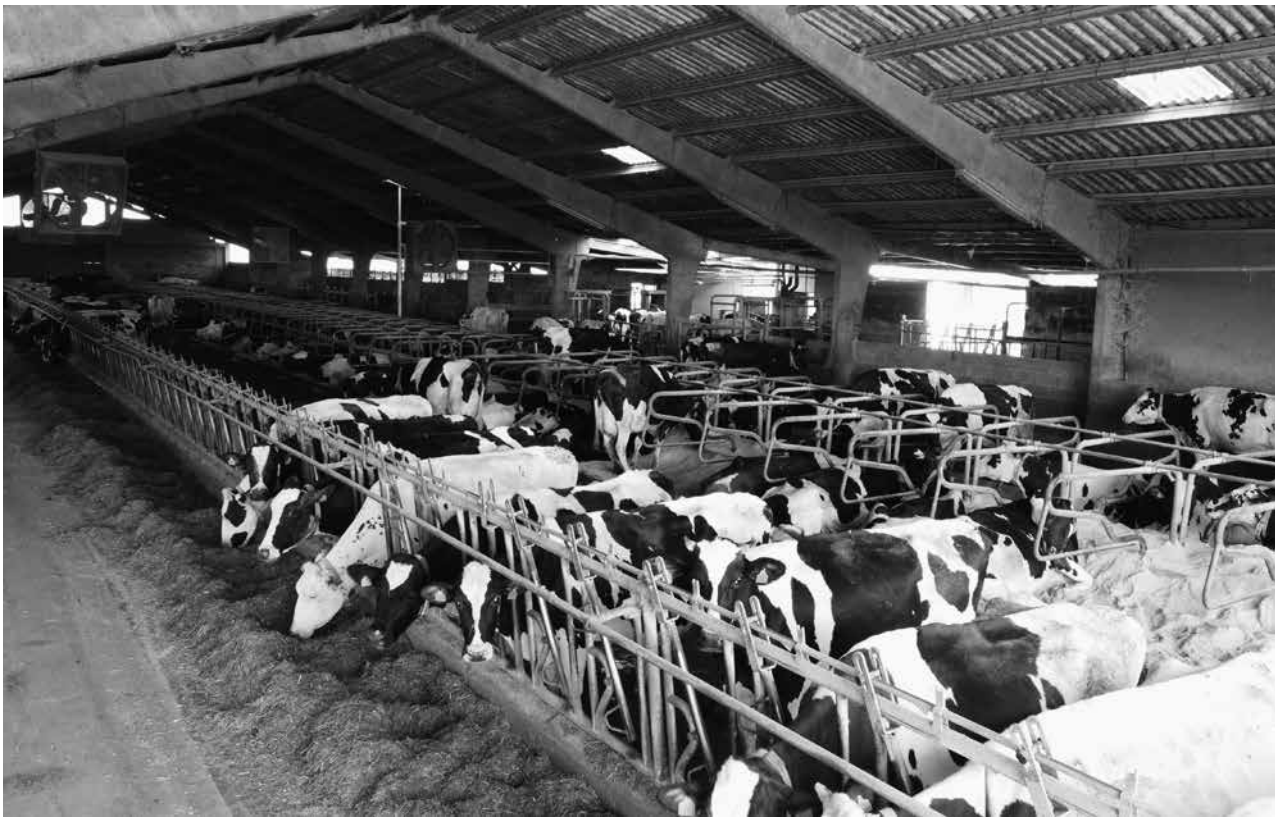

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2025

Vacas vivas a 31 de decembro de 2025 que non volveron ser cualificadas neste ano, ordenadas polo código de gandería.

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
BARREIRO HONOUR CAROLINA	86	03/04/2023	BARREIRO BALTAR	PASTORIZA
BARREIRO DREAMBIG CHERYL	86	21/01/2023	BARREIRO BALTAR	PASTORIZA
BARREIRO DREAMBIG ASTRID	86	10/01/2023	BARREIRO BALTAR	PASTORIZA
CASANOVA PARFECT 405	86	25/07/2022	CASANOVA	BALEIRA
VEIGUEIRO LAWMAN GRANA	86	28/05/2023	COOP. VEIGUEIRO	BARREIROS
MANTOÑO PERENNIAL BRITTA	88	14/10/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HATCHET LUMINA	87	15/02/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO ATWOOD BRITALIA	86	27/01/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANANS FROLLEN	86	27/01/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO SIDEKICK ELBA	86	15/03/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CHIEF FRANCESCA ET	87	19/12/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANANS ABALAR	86	12/08/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DORAL DESIRALIS RED	87	01/07/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANANS PLEIA	86	06/01/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CHIEF FRANCISCA ET	86	20/12/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO JORDY LUANDA RED	87	15/04/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO PERENNIAL LEXINGTON	88	21/09/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CHIEF LUZ	87	17/03/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO MAXL PANITA	86	01/10/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DELTA LAMBDA PINKROSE	88	14/10/2022	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANANS DULISA	86	22/05/2023	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
TEIXEIRO GLADIUS GLADA	86	23/11/2022	TEIXEIRO	PASTORIZA
TEIXEIRO ROLEX ROMINA	87	08/03/2023	TEIXEIRO	PASTORIZA
TEIXEIRO ROLEX MINCHA	87	17/04/2023	TEIXEIRO	PASTORIZA
FONTES SEMPRE ALEGRE	86	01/07/2022	CASA FONTES	SARRIA
XERCAS CAV ESA PRINCI	86	12/08/2022	CAVADAS	XERMADE
CAPON-HOLSTEIN WOODMAN CATALEA	86	12/05/2023	CASA CAPÓN	CHANTADA
PENA HANANS STORM 3795	86	01/05/2022	PENA	BEGONTE
PENA HAPPEN AIT MOOVIN 3742	86	19/09/2022	PENA	BEGONTE
PENA HAPPEN AIT MOGUL 3749	86	14/10/2022	PENA	BEGONTE
PENA PALMER BEEMER 3794	86	04/04/2022	PENA	BEGONTE

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2025

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
O PALOMAR RONALD BRUNA	87	25/09/2020	O PALOMAR	LÁNCARA
XUSTO MOONDANCE MINA	86	27/01/2023	XUSTO	CASTRO DE REI
XERLEA MONIN 3205	86	01/01/2023	XERLEA	COSPEITO
ROMEPEN FAVORITE 619 4091	86	06/06/2022	ROMEPEN	SARRIA
BAIXO MOOVIN MYSSY II	86	25/07/2021	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO DELTA LAMBDA AL MARLEN	86	20/07/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MOOVIN MARUXYA	86	20/05/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO HAXL BYBY	86	14/07/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO ATWOOD MALENA VIII ET	86	10/04/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO CHIEF MARUXY V	87	22/10/2021	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MOOVIN IVY	86	20/01/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MOOVIN IVORIX V ET	88	14/01/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO DELTA LAMBDA AL MALENA	86	20/07/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MASTER MISY	88	05/09/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MOOVIN IVORIX II	86	10/09/2020	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO MASTER MARLUNA	87	22/09/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO HANIKO DEYSY	87	21/12/2022	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
ANDRES THUNDER 6159 RONA	87	12/02/2023	ANDRES	PORTOMARÍN
MAYORDOMO CHIEF ROSANNA	86	27/04/2023	MAYORDOMO	CASTROVERDE
MAYORDOMO DEL LAMBDA FRANSUA	86	28/01/2022	MAYORDOMO	CASTROVERDE
MAYORDOMO LAMBDA ABBIANTA ET	86	15/11/2022	MAYORDOMO	CASTROVERDE
POZOSAA ROZTAC 0225 VIOLETA	86	29/01/2023	CASA POZO	LUGO
CABO DE VILA LAMBDA ZAFIRO	86	02/05/2022	CABO DE VILA	SAMOS
RAXINO KARL PIRUETA	86	30/07/2023	RAXINO	CHANTADA
PENELAS DOLOMITA GALENA	86	16/11/2022	PENELAS	CASTRO DE REI
TRUMP POSA RADAR	86	24/12/2022	A VEREDA	CASTRO DE REI
TENDEIRO KING DOC 0674	86	27/12/2022	TENDEIRO	O PÁRAMO
QUEIXEIRO PANDA 5509	86	15/06/2021	QUEIXEIRO	TABOADA
HEDRA HEROPLUS 5622	86	27/09/2022	HEDRA	OUTEIRO DE REI
NEIRAS DOLOMITA 4812	86	09/03/2023	NEIRAS	SARRIA
PAINZA HAXL 1483 PRECIOSA	87	08/11/2022	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
PAINZA RUBELS 1505 RUBY RED	86	08/05/2023	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
PAINZA HARMONY 4102 MADONNA	86	09/10/2023	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO

15.2. Vacas de primeiro parto cualificadas MB 86 ou máis durante o ano 2025

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
CONCHADOS REDEYE 5494 PALO RED	87	04/12/2022	CONCHADOS	BEGONTE
MINERO HANDSOME 8903 FREYA	86	05/02/2023	LÓPEZ ZOLLE	PARADELA
NEIRAS GERO 4313	86	18/08/2022	ANCAMI	PARADELA
CASA GRANDE DE FENTE GERO 9284	86	06/12/2022	CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO

15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2025

Vacas vivas a 31 de decembro de 2025 ordenadas polo código de gandería .

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
POLO SPIDERMAN 4978 BALA	90	04/08/2018	CASA DE POLO	BARREIROS
MANTOÑO HIGH OCTANE ELSIE	90	10/02/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CRUSHTIME PROZZINE	90	06/07/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO THUNDER FROSINA	90	10/02/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO WARR. LUSCINDA RED ET	92	19/04/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO OCTANE GLADYS	90	22/03/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO UNSTOPABULL LUXY RED	90	12/11/2018	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO BEEMER ELIZABETH	90	08/10/2018	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CRUSHTIME LAURIA	92	11/02/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANIKO DUNBELLA	90	01/07/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DIAMONDBACK DAIDA	90	15/04/2019	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO UNIX DILIANA	90	19/09/2019	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO EMILIO DULCEA	90	18/09/2019	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO UNSTOPAB. ROSEANE RED	92	05/09/2019	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO GOLDUST ELOISA	90	11/07/2015	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DOORMAN RINATIA	92	23/08/2017	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO KING ROYAL VIVID	90	14/02/2021	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DOORMAN CLARITA	90	03/08/2021	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DELTA LAMBDA ALANA	90	10/07/2021	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO KING DOC AUDRINA	90	06/03/2021	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO HANIKO VIKA	91	05/09/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO UNIX DILIENA	92	20/01/2021	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CHIEF ROSEWHITE	90	16/12/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS

15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2025

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
MANTOÑO UNIX BRITTANY ET	93	23/10/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO KING DOC DULCINEA	90	01/10/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO DOORMAN GINY	91	19/09/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
MANTOÑO CHIEF CLAUMELA	91	10/11/2020	MANTOÑO HOLSTEIN	BARREIROS
PONDEROSA PURSUIT DAKOTA	90	22/11/2020	REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA
PONDEROSA RIDGELINE LORENA	92	03/01/2021	REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA
PONDEROSA KENDAL BETTY	90	17/10/2019	REY DE MIÑOTELO	PASTORIZA
TEIXEIRO BANDARES BANDA	90	26/01/2019	TEIXEIRO	PASTORIZA
GAIGO TORREL COBIÑA	90	13/08/2016	GAIGO	MEIRA
LEBON BASIX BAYENA 495	90	23/06/2019	LEBÓN	SAMOS
FERREIRO ROCIO JORDY RED ROJA	91	02/01/2020	CID	BARREIROS
CID SHOPPING MAIKA	92	04/04/2014	CID	BARREIROS
CASILMOURE LEOMARCOS 4850	90	19/09/2017	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CASILMOURE BANDARES 4856 ET	90	18/10/2017	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
LUCHANA SHARPE 8820	90	05/10/2018	CASA LUCHANA	PORTOMARÍN
CAPON-HOLSTEIN LIGHTHOU CAELI	90	25/03/2020	CASA CAPÓN	CHANTADA
PENA DIAMONDBACK XACOBEO 8701	90	05/11/2018	PENA	BEGONTE
CAMPA SALVUS ESPERANZA	90	15/12/2019	PENA	BEGONTE
PENA MERIDIAN SEAVER 4232	90	06/01/2020	PENA	BEGONTE
PEDROLAS RENATO 9513	90	01/02/2018	PEDROLAS	CASTROVERDE
ARROXOS ATHLETE FELIPA	90	12/10/2013	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
ARROXOS RONALD JANE	90	01/02/2020	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
VILAR-ALAXE DOORSOPEN1261 7777	92	10/09/2017	VILAR ALAXE	CASTRO DE REI
XUSTO CLASSIC LISA	90	23/06/2017	XUSTO	CASTRO DE REI
BAIXO JETSET SILLY	90	12/09/2016	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
ROMEPEN LAGER 304 8869	90	17/08/2018	ROMEPÉN	SARRIA
BAIXO JACOBY LIZY	90	30/09/2019	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO CRUSHABULL MARUXY	93	30/10/2019	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO DEMPSEY IVANNA	90	06/05/2020	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO HANIKO LOANA	90	19/06/2020	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO UNDENIED BARBARA	90	19/07/2018	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO CRUSHTIME BARBARA	93	26/09/2019	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
BAIXO BIWAY MARUXI ET	92	29/04/2019	BAIXO HOLSTEIN	SARRIA
NOVELLE XACOBEO VIOLETA	90	13/11/2015	NOVELLE	PARADELA

15.3. Vacas Excelentes cualificadas en 2025

Vaca	Puntos	Nada	Gandería	Concello
NOVELLE UNIX MINIS	90	12/03/2019	NOVELLE	PARADELA
ANDRES KINGBOY MILKA	90	28/07/2017	ANDRÉS	PORTOMARÍN
BAIXO ITCHEN MARY	90	24/01/2017	ANDRÉS	PORTOMARÍN
CARAVILLAS HAPPY ANITA	90	27/06/2018	MAYORDOMO	CASTROVERDE
ENRIQUE DO COCHE SPRING 0355	90	30/05/2018	ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI
POZOSAA EMILIO 9998 EMILY	90	31/08/2020	CASA POZO	LUGO
POZOSAA KRUSADER 9450 XELA	91	02/04/2015	CASA POZO	LUGO
POZOSAA UNDENIED 1004	90	13/01/2019	CASA POZO	LUGO
ELOY GOLDWYN LEONCIA	90	26/09/2017	CARBALLO GONZÁLEZ	PASTORIZA
CABO DE VILA SCOTCH TEJERINA	90	03/05/2019	CABO DE VILA	SAMOS
TIO ANDRES SIDEKICK 7855-405	90	14/10/2019	TÍO ANDRÉS	SARRIA
CUNDINS CISMA PINNACLE	90	25/11/2018	TÍO ANDRÉS	SARRIA
98 NACRE	90	12/01/2017	A LAGOA SERABEL	XERMADE
LA VIRGULE ODYSSEE 0711	90	12/07/2018	A LAGOA SERABEL	XERMADE
VILARMOR CAYENNE NANCI	91	21/04/2020	A LAGOA SERABEL	XERMADE
PAINZA SHIMMER 2883 LITA	90	21/07/2020	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
ZORRO ESTATE KARINA	91	17/02/2017	ZORRO	SARRIA
ROIBAS BREWMASTER VELA 4059	90	18/09/2018	ROIBAS SAN CLODIO	BEGONTE
REGO SUPERTORO SANADI 1038	90	25/11/2018	ROMUALDO POUSADA	PASTORIZA

16. VALORACIÓN XENÉTICA

Co obxectivo de facilitar a selección dos mellores animais, Conafe elabora un índice de selección denominado Índice de Mérito Xenético Total (ICO) que combina os valores xenéticos de produción, morfoloxía e caracteres funcionais.

Os índices actualízanse dúas veces ao ano e publícanse nos meses de xuño e novembro; nesta Memoria son utilizadas as avaliacións de novembro de 2025.

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Relaciónanse as 100 mellores ganderías por media de ICO.

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA	71	1.190	9,9
CASA GABINO	FRIOL	111	1.170	-
TEIXEIRO	PASTORIZA	141	1.157	-
ROSENDE	GUNTÍN	50	1.156	10,0
AGUSTÍN	SARRIA	99	1.156	1,0
ZORRO	SARRIA	46	1.155	-
CASA QUEIROGA	O PÁRAMO	76	1.151	-
CASA BARANGUEIRA	COSPEITO	69	1.147	-
BARRIO	SARRIA	77	1.147	-
PAULINO	LÁNCARA	22	1.146	-
CASA SENRA	OUTEIRO DE REI	69	1.145	1,4
QUINTIÁN	O PÁRAMO	72	1.144	-
TÍO ANDRÉS	SARRIA	52	1.143	-
ROMEPÉN	SARRIA	233	1.143	-
ÁLVAREZ	BALEIRA	36	1.142	-
LEBÓN	SAMOS	192	1.141	-
CASA DON MANUEL	SARRIA	161	1.140	-
CASA PEDRO	PARADELA	67	1.140	1,5
PURUTU	CHANTADA	49	1.140	-
NOVO CASTRO	COSPEITO	134	1.140	-
CASA MEILÁN	SARRIA	61	1.140	-
CORDEIRO	COSPEITO	81	1.139	-
CASA DO REGO	LÁNCARA	80	1.139	-
MORADO	GUITIRIZ	273	1.138	-
TENDEIRO	O PÁRAMO	132	1.138	-

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
HERBÓN NÚÑEZ	BARALLA	220	1.136	-
CABANA	PASTORIZA	388	1.136	-
SAN MIGUEL	PALAS DE REI	282	1.136	3,2
CASANOVA	BALEIRA	63	1.136	6,3
SEIXAS	TABOADA	234	1.136	-
BERLAI	GUNTÍN	519	1.135	-
REDONDA	OUTEIRO DE REI	121	1.135	-
CAS DE PEDRO	CARBALLEDO	85	1.135	-
VILARIÑO	CASTRO DE REI	62	1.135	-
GALÁN	PASTORIZA	106	1.135	-
PORTAGÁNDARA	GUITIRIZ	238	1.135	2,5
ESCALEIRA	SARRIA	225	1.135	-
CASA ROMÁN	CASTROVERDE	161	1.134	-
CASA MELCHOR	MONTERROSO	174	1.134	-
GULDEIROS	COSPEITO	102	1.134	1,0
MARTIÑO	SARRIA	70	1.134	-
NEIRAS	SARRIA	88	1.134	-
FONTELO DE BAIXO	GUNTÍN	80	1.133	17,5
REVOLTA	VILALBA	324	1.133	-
AS PANDAS	VILALBA	176	1.133	-
CASA DEVESA	MONFORTE	131	1.133	-
CASA PENELO	CASTROVERDE	34	1.132	-
ANDIÓN	POL	115	1.132	-
PEDRÓN A PONTE	CASTRO DE REI	119	1.132	12,6
CASA ABOGADO	O CORGO	34	1.132	-
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	183	1.132	-
CASA CARBALLAL	CASTRO DE REI	61	1.132	-
NOVO	CASTRO DE REI	58	1.132	-
CASA XACOBE	LUGO	131	1.131	9,2
CASA COCHERO	GUITIRIZ	115	1.131	-
LACPI	SARRIA	87	1.131	-
ENRIQUE DO COCHE	CASTRO DE REI	231	1.131	-
CASA MACHIÑO	GUITIRIZ	70	1.131	-
VARELA	CASTROVERDE	66	1.131	-

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
CASA DA GRAÑA	RIBEIRA DE PIQUIN	23	1.130	-
BARRIO	LUGO	88	1.130	-
CASA DE CASTIÑEIRA	PALAS DE REI	41	1.129	-
CASA LEITEIRO	SARRIA	44	1.129	-
PRADEDA POZO	GUNTÍN	68	1.129	10,3
CASA DE ZOQUEIRO	LUGO	55	1.129	-
CREXAL	PASTORIZA	404	1.129	4,5
A FONTE	PASTORIZA	71	1.128	-
OUTEIRO	CASTROVERDE	120	1.128	0,8
DO REI	PASTORIZA	75	1.128	-
EDRADA	PARADELA	111	1.128	-
VARELA LABRADA	CASTRO DE REI	173	1.128	-
XIL	SARRIA	73	1.128	-
CASTELO	CASTRO DE REI	15	1.128	6,7
GRAÑA	GUITIRIZ	41	1.128	-
CASTRO	SARRIA	62	1.128	-
ESVI	TRABADA	68	1.127	-
CASABELLA	POL	165	1.127	2,4
PORTALOUSA	XERMADE	106	1.127	5,7
SIDORIO	CASTROVERDE	62	1.127	-
PENELAS	CASTRO DE REI	74	1.127	1,4
BALTAR	CHANTADA	104	1.127	-
VEIGA	PARADELA	55	1.127	-
CAMPOLONGO	CARBALLEDO	86	1.127	-
MONARCA	LÁNCARA	74	1.127	-
CAVADAS	XERMADE	182	1.127	-
CASA SARA	PARADELA	129	1.127	-
CASA BENIGNO	GUNTÍN	32	1.127	-
CASA QUINTELA	TRIACASTELA	76	1.127	-
CARREIRAS	COSPEITO	107	1.126	-
CHARENT	GUNTÍN	107	1.126	-
LUGAR DO MONTE	COSPEITO	96	1.126	-
BELLA	GUNTÍN	224	1.126	1,3
BLANCO VILLARCABREIRO	GUNTÍN	108	1.126	5,6

16.1. Mellores ganderías por media de ICO

Gandería	Concello	Vacas	ICO	% importadas
PORTELEIRA	SARRIA	50	1.126	28,0
CASEIRO	PASTORIZA	123	1.126	1,6
CAINZADA	CASTRO DE REI	106	1.126	7,5
ALGRABUSÁN	GUNTÍN	225	1.125	-
GARRIDO	OUTEIRO DE REI	38	1.125	13,2
NELAN	CASTRO DE REI	95	1.125	-
FERMÍN	LÁNCARA	130	1.125	10,8
CASA DE BISPO	CHANTADA	59	1.125	-
LAR DE GRACOZA	COSPEITO	86	1.125	-
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	88	1.125	-
CADENAS	CASTRO DE REI	110	1.125	-
TORRE MARELLE	RIBADEO	167	1.125	-
VILASILVESTRE	VILALBA	134	1.125	-
FINCA DE EIRAS	POL	174	1.125	-

Inclúese a porcentaxe de vacas importadas de cada gandería, dado que para estes animais a forma de cálculo do ICO difire da utilizada para os animais nados na propia explotación.

16.2. Mellores vacas por ICO

Relaciónanse as 50 vacas con maior valor de Índice de Mérito Xenético Total, con ou sen proba xenómica e con parto.

Vaca	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
DEVESA GIGANTIC 8469	01/10/23	79	1.283	CASA DEVESA	MONFORTE
CREXAL GLADIUS 2512 ET	08/06/22	81	1.271	CREXAL	PASTORIZA
CASAGABINO BORA.MUX FIV RED ET	24/11/23	77	1.271	CASA GABINO	FRIOL
JAIME GLADIUS 1486 ET	21/05/22	80	1.270	CASA JAIME	COSPEITO
LODOS CLARO SANA	21/12/23	78	1.268	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
SAT AGOSTO DA FRESTYLE JUNE ET	16/05/22	82	1.263	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
TEIXEIRO GLADIUS SHEGA	21/07/22	81	1.263	LODEIRO	TRABADA
AGUSTIN SUNRISE BAS 2683	06/10/23	79	1.263	AGUSTÍN	SARRIA
SAT AGOSTOGLOBET DAMSEL RED ET	10/02/24	78	1.262	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
LODOS PRECISION SIF	03/10/23	77	1.261	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
PIÑEIRO GIGANTIC 8256	18/08/23	78	1.260	CASA PIÑEIRO	SARRIA

16.2. Mellores vacas por ICO

Vaca	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
CASAGABINO FRESICIA FIV RED ET	01/07/23	78	1.258	CASA GABINO	FRIOL
SAT AGOSTO DAR. GLO REILLY RED	26/04/23	78	1.258	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
AS PANDAS GIGANTIC 288	27/12/23	78	1.256	AS PANDAS	VILALBA
CASAGABINO GINGER NAIGI	12/02/23	82	1.256	CASA GABINO	FRIOL
COSTUREIRO AIRAS DUQUESA 5343	10/07/23	80	1.256	COSTUREIRO	O CORGO
CASAGABINO GING MIA FIV RED ET	22/11/21	80	1.250	CASA GABINO	FRIOL
AGUSTIN PALMER 2567	02/12/21	82	1.249	AGUSTÍN	SARRIA
CHARENT GLADIUS 9344 FIV ET	16/04/22	79	1.249	CHARENT	GUNTÍN
AGUSTIN SUNRISE BAS 1092	23/11/23	79	1.248	AGUSTÍN	SARRIA
SAT AGOSTO DAR. CROWN SELMA ET	11/08/20	82	1.247	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
XERCASPORTA GIGABALL 9594	18/03/22	55	1.246	PORTALOUSA	XERMADE
EDRADA GIGABALL 3857	17/12/22	50	1.245	EDRADA	PARADELA
SAT AGOSTO DA FRESTYLE LENA ET	22/05/22	83	1.245	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
REDONDA GIGABALL 3801	27/07/22	82	1.244	REDONDA	OUTEIRO DE REI
CASAGABINO FREEST. YUNA FIV ET	29/03/22	83	1.244	CASA GABINO	FRIOL
5587 WEH BAILEY ET	25/06/22	80	1.244	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
CREXAL BEACHBOY 2563 ET	15/10/22	79	1.243	CREXAL	PASTORIZA
ACEBEDO GIGABALL 8633	14/12/21	53	1.243	ACEBEDO	PARADELA
TEIXEIRO GLADIUS FINA ET	19/05/22	80	1.243	TEIXEIRO	PASTORIZA
AS PANDAS GIGABALL 276	03/11/23	83	1.243	AS PANDAS	VILALBA
MORADO PINBALL 4768	08/11/23	81	1.243	MORADO	GUITIRIZ
ROSENDE CAPTAIN 4826 ET	15/06/22	82	1.241	ROSENDE	GUNTÍN
REDONDA GABINO 2050 RED ET	19/12/23	80	1.241	REDONDA	OUTEIRO DE REI
CASAGABINO PRECISIO.GEA FIV ET	05/07/23	79	1.241	CASA GABINO	FRIOL
ROMEPEN FREESTYLE 687 4937	28/01/23	80	1.241	ROMEPÉN	SARRIA
SAT AGOSTO DAR. PERU LEANE	17/11/23	79	1.240	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
MELCHOR SOYSAUCE 4966 361	20/11/23	81	1.240	CASA MELCHOR	MONTERROSO
ROSENDE CAPTAIN 4828 ET	18/06/22	82	1.240	ROSENDE	GUNTÍN
SAT AGOSTO DAR. GAVINO MELODY	13/09/23	79	1.240	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
ROMEPEN FUGLEMAN 661 4133 ET	08/11/22	79	1.240	ROMEPÉN	SARRIA
RM MIRTHE	13/09/22	83	1.239	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
MARTIÑO AIRAS 5351	20/09/23	77	1.238	MARTIÑO	SARRIA
TEIXEIRO GLADIUS ZETA	04/11/23	80	1.237	TEIXEIRO	PASTORIZA

Vaca	Nada	Fiab.	ICO	Gandería	Concello
DON MANUEL GIGANTIC 0641	27/01/24	78	1.237	CASA DON MANUEL	SARRIA
XESTOSELO 7416 6846	08/01/24	78	1.236	XESTOSELO	GUITIRIZ
NOVO GUIRI 6392	26/12/23	78	1.236	NOVO CASTRO	COSPEITO
TEIXEIRO MINGUS TANA	21/03/23	80	1.236	TEIXEIRO	PASTORIZA
FOILEBAR MALDINI MARBELLA	07/03/24	78	1.236	CASA SARA	PARADELA
FONTIXON SALARIO 1013	23/09/20	59	1.236	FONTIXÓN	CASTRO DE REI
QUEIROGA ALTAHOTHAND 2264	23/12/20	54	1.236	CASA QUEIROGA	O PÁRAMO

16.3. Mellores xovencas por ICO

Inclúe as 50 mellores femias por de Indice de Mérito Xenético Total, con ou sen proba xenómica, menores de 30 meses.

Nome	Nada	ICO	Proba	Gandería	Concello
CASAGABINO THIEM MEIGA FIV ET	23/11/24	1.345	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO SUNDOW.MEIRA FIV ET	18/03/25	1.317	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO MIVIFY FIV RED ET	01/11/24	1.312	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO FRESYN FIV RED ET	03/01/25	1.311	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO PRECISIO.MEI FIV ET	10/07/23	1.302	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO THIEM MEIGE FIV ET	13/02/25	1.298	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO HINOTE MEINA FIV ET	21/07/25	1.295	G	CASA GABINO	FRIOL
ZORRO THIEM 5972 TUCHA	15/01/25	1.294	G	ZORRO	SARRIA
SAT AGOSTO DAR RE SYN SIANA ET	03/11/24	1.292	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
SAT AGOSTO DA FLAD TISH RED ET	05/04/24	1.292	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR ROME MISS MAGIC	04/02/25	1.290	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
SAT AGOSTO DAR. FLAD GOLDIE ET	08/04/24	1.290	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
ROMEPÉN BORAX 812 0177	15/06/24	1.288	G	ROMEPÉN	SARRIA
PEDRO GIGANTIC 013 8373	05/10/24	1.288	G	CASA PEDRO	PARADELA
CASAGABINO THIEM MIATIN FIV ET	13/01/25	1.284	G	CASA GABINO	FRIOL
REGO CAMBRE CALESI 5415	03/03/25	1.284	G	CASA DO REGO	LÁNCARA
SAT AGOSTO DAR. GLAX KOKACHIN	26/01/25	1.281	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
MARTIÑO SUNDOWNER 8843	02/06/25	1.281	G	MARTIÑO	SARRIA
SAT AGOSTO DAR. FLAD SCOUT ET	04/04/24	1.279	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
AS PANDAS FLADDERAK 350	02/09/24	1.278	G	AS PANDAS	VILALBA
GRANXA ALVAREZ GABRIELLE 4401	31/01/25	1.278	G	GRANXA ÁLVAREZ	COSPEITO

16.3. Mellores xovencas por ICO

Nome	Nada	ICO	Proba	Gandería	Concello
CASAGABINO SPERMIN FRESMIN RED	10/07/25	1.276	G	CASA GABINO	FRIOL
CASAGABINO FRESIA FIV RED ET	10/02/25	1.275	G	CASA GABINO	FRIOL
XESTOSELO FREIRE 0093	30/05/24	1.275	G	XESTOSELO	GUITIRIZ
COSTUREIRO CAMBRE 5329	30/07/25	1.273	G	COSTUREIRO	O CORGO
SAT AGOSTO DAR. VIVIFY MELLOW	22/06/24	1.272	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
DON MANUEL GIGANTIC 0684	02/10/24	1.271	G	CASA DON MANUEL	SARRIA
SAT AGOSTO DAR. SUNDOWNER NUKA	15/01/25	1.270	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
MORADO GIGANTIC 5659	30/10/24	1.270	G	MORADO	GUITIRIZ
ROMEPEN BORAX 810 0175	09/06/24	1.269	G	ROMEPÉN	SARRIA
AGUSTIN GABRIELLE 1101	31/12/23	1.269	G	AGUSTÍN	SARRIA
DEMATIAS GABRIELLE 8319	07/12/24	1.269	G	DEMATÍAS	LUGO
TEIXEIRO VENOM VENA	14/08/24	1.268	G	TEIXEIRO	PASTORIZA
LODOS CLARO SANA	21/12/23	1.268	G	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
EIRAS RYAN 2130 DAWSON	19/04/24	1.267	G	FINCA DE EIRAS	POL
SAT AGOSTO DAR RE SYN ROSIE ET	03/11/24	1.267	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
REDONDA GABRIELLE 2824	02/11/23	1.266	G	REDONDA	OUTEIRO DE REI
ROMEPEN GUIRI 836 0200	20/09/24	1.265	G	ROMEPÉN	SARRIA
CASAGABINO SUNNY FRISIA FIV ET	30/04/25	1.265	G	CASA GABINO	FRIOL
SAT AGOSTO DAR. FORWARD BLISS	07/06/24	1.265	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
COSTUREIRO FLADDERAK 1832	30/05/25	1.265	G	COSTUREIRO	O CORGO
CASAGABINO BORAX MEIKE	29/11/23	1.265	G	CASA GABINO	FRIOL
JAIME FLADDERAK 1762	07/02/24	1.265	G	CASA JAIME	COSPEITO
ROMEPEN GABRIELLE 884 6845	23/04/25	1.265	G	ROMEPÉN	SARRIA
JAIME RIPLEY 1907	01/01/25	1.264	G	CASA JAIME	COSPEITO
ROSENDE SHEEPSTER 0050 ET	07/03/24	1.264	G	ROSENDE	GUNTÍN
SAT AGOSTO DAR VIVIFY BAELA ET	03/09/24	1.264	G	AGOSTO DARRIBA	PASTORIZA
JAIME RIPLEY 1896	18/12/24	1.263	G	CASA JAIME	COSPEITO
DON MANUEL SUNDOWNER 0730	23/05/25	1.263	G	CASA DON MANUEL	SARRIA
DON MANUEL GIGANTIC 0672	16/07/24	1.263	G	CASA DON MANUEL	SARRIA
SAT OS CARRIS PERU 8600	24/11/24	1.263	G	OS CARRÍS	FRIOL
BARRIO GIGANTIC 8253	22/10/24	1.263	G	BARRIO	SARRIA

16.4. Animais de alta valoración xenética

O 10 % dos mellores animais da raza segundo as avaliacións xenéticas poden optar a unha liña de seguro específica.

- **Seguro de explotacións de gando vacún de alta valoración xenética**, comprendido no Plan de Seguros Agrarios Combinados.

Esta liña de seguro permite valorar de xeito diferenciado aqueles animais que cumpren o requisito de ser de alta valoración xenética, coa conseguinte indemnización complementaria no caso de sinistro.

Valores unitarios máximos que se lles han de aplicar aos animais para os efectos do cálculo do capital asegurado:

	Reprodutoras	Recría
Razas non puras	1.156 €	578 €
Razas puras	1.420 €	710 €
Razas puras en Control Leiteiro oficial	1.700 €	850 €
Alta valoración xenética	2.495 €	1.247 €

Para considerar un animal de alto valor xenético, tense en conta se o seu índice xenético é de pedigree (con base nos índices dos pais) ou é propio (calculado de acordo coa súa cualificación morfolóxica e cos datos de lactacións propios ou das súas fillas). O baremo cambia en cada avaliación xenética, aumentando grazas ao progreso xenético.

Así mesmo, as granxas que estean no grupo de mellores ganderías por valor xenético medio a nivel nacional poderán incluír todos os seus animais, con independencia da idade e do valor xenético, como animal de alto valor xenético.

Cómpre lembrar que os valores correspondentes ao percentil 90 % varían cada vez que hai unha nova avaliación xenética, feito que ten lugar dúas veces ao ano, en xuño e novembro, polo que a consideración de animal de alto valor xenético tamén cambia.

Débese ter en conta que, no caso dun sinistro, o animal que se vai indemnizar debería ser de alto valor xenético no momento de contratar ou renovar a póliza, e non necesariamente no momento en que se produce o sinistro.

17. ESTUDO DAS FILLAS DE TOUROS DE XENÉTICA FONTAO

O centro de Xenética Fontao é unha empresa pública participada pola Administración, Acruga e Fefriga, e constitúe o maior centro nacional polo número de touros postos en testaxe e pola calidade dos seus sementais, na medida en que estes ocupan os primeiros postos na clasificación nacional.

17.1. Datos xerais

Das femias en Control Leiteiro na provincia de Lugo a finais de 2025, 63.418 son fillas de touros de Xenética Fontao, o que representa o 46 % das femias vivas con pai coñecido.

Se analizamos estas femias en función do ano de nacemento, obtemos o seguinte gráfico:

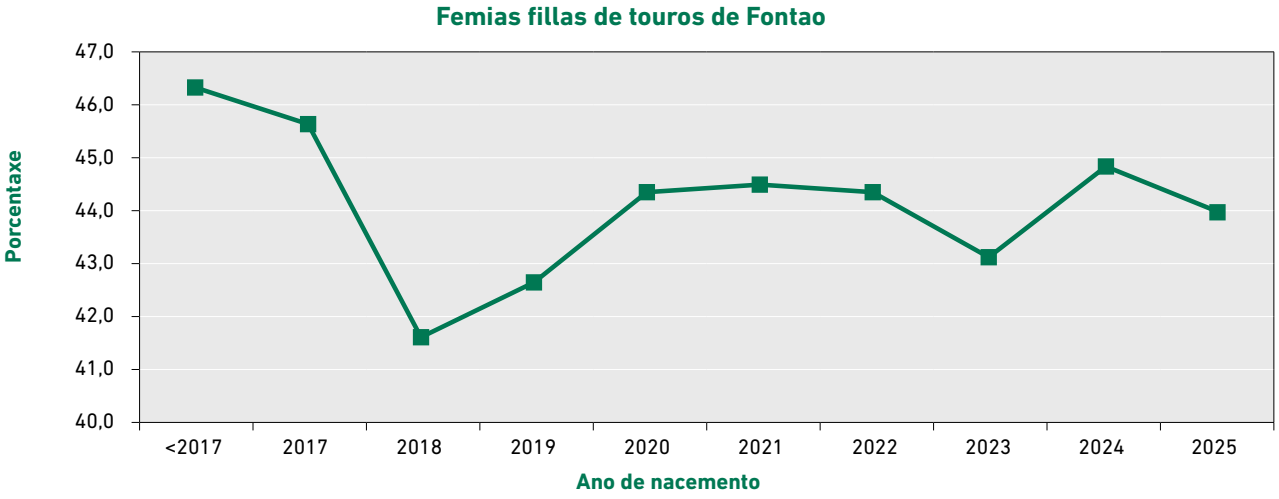

GAUDI

17.2. Produción das fillas de touros de Xenética Fontao

O 47 % das lactacións válidas con pai coñecido, rematadas en 2025, pertencen a vacas fillas de touros de Xenética Fontao.

A media de produción normalizada en vacas de primeiro parto na provincia de Lugo para o ano 2025 foi de 9.920 kg de leite. No seguinte cadro salientamos os touros con polo menos 50 lactacións de primeiro parto válidas rematadas en 2025 que superan a media da provincia:

Touro	NL	Leite	% Gr	% Pt
GROVE	105	10.924	3,87	3,37
HEROPLUS	103	10.723	4,03	3,40
GLOP	113	10.609	3,74	3,30
GERO	580	10.493	3,80	3,31
PALMER	264	10.458	3,81	3,40
GENUINE	528	10.427	3,86	3,33
GOTHAM	50	10.271	3,75	3,25
SIGMA	118	10.223	3,75	3,27
RIOAVESO	100	10.189	4,04	3,37
SANXURXO	584	10.186	3,73	3,27
STELO	219	10.143	3,82	3,27
STUART	329	10.143	4,01	3,38
DINYDON	56	10.114	3,89	3,39
GUAY	110	10.096	4,32	3,48
SALVAME	262	10.068	3,84	3,33
GIGABALL	343	10.040	4,23	3,45
DONSIMON	61	10.022	3,74	3,40
CROSS	67	10.008	4,22	3,46
SNOB	110	9.976	3,60	3,37
BI BATTLE	175	9.960	3,95	3,37
GIGI	194	9.950	3,80	3,26
MELLOR	69	9.944	3,65	3,18
NETFLIX	64	9.930	3,84	3,29

Mellores vacas por produción de 1.º parto fillas de touros de Xenética Fontao

Relaciónanse as 50 mellores por quilos de leite producidos en 305 días, cunha idade ao parto inferior a 30 meses.

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
FERREIRO PRUDENCI 6510	17.417	2,93	3,08	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
XERLEA STELO 5016	17.403	2,12	3,07	XERLEA	COSPEITO
FERREIRO GERO 6532	17.088	3,23	3,11	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
FONDON COPYON 5676	16.848	3,00	3,20	GANADERIA FONDÓN	RIBADEO
CAMPOLONGO GIGI TELMA 20	16.730	2,43	3,06	CAMPOLONGO	CARBALLEDO
LEBON GERO GENARA 678	16.641	3,26	2,97	LEBÓN	SAMOS
VICTORIO HEROPLUS 1123	16.630	2,86	3,09	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
SAT REVOLTA RISTO 7926	16.548	2,95	3,16	REVOLTA	VILALBA
LEBON GENUINE GELEN 649	16.491	3,57	3,29	LEBÓN	SAMOS
FERREIRO HEROPLUS 5629	16.463	2,38	3,16	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
VICTORIO GOTHAM 1106	16.225	2,52	3,03	SALGADO BUIDE	CASTRO DE REI
LUCHANA SANXURXO 4707	16.202	2,68	2,88	LEBÓN	SAMOS
CONDON GIGI 8787 LAIKA	16.081	3,18	3,30	CONDÓN	LÁNCARA
OTERO NOVO SISPLAU 3663	15.967	3,62	3,38	OTERO NOVO	CASTRO DE REI
REGO GAUDI GARBIÑE 7143	15.967	3,41	3,19	CASA DO REGO	LÁNCARA
AS PANDAS SALVAME 113	15.938	3,17	3,23	AS PANDAS	VILALBA
DEVESA PALMER 5971	15.898	3,43	3,28	CASA DEVESA	MONFORTE
LEBON GIGABALL GIMAN 652	15.895	3,44	3,29	LEBÓN	SAMOS
LEBON GENUINE GAITA 655	15.867	2,64	3,03	LEBÓN	SAMOS
SAT REVOLTA AIRAS 0177	15.861	2,72	3,05	REVOLTA	VILALBA
FOROS SANXURXO ESTONIA	15.800	3,44	2,96	OS FOROS	PASTORIZA
VICTORIO GLOP 1151	15.748	2,62	3,01	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
AS PANDAS PALMER 101	15.660	3,70	3,32	AS PANDAS	VILALBA
SAT REVOLTA GLOP 8225	15.644	2,86	3,15	REVOLTA	VILALBA
REIGADA KEY 5870	15.632	3,16	3,12	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
EDRADA GERO 3862	15.586	2,89	2,82	EDRADA	PARADELA
CHACO GIO 1472	15.576	4,68	3,29	CHAÍN	POL
TENDEIRO HEROPLUS 2152	15.571	3,38	3,16	TENDEIRO	O PÁRAMO
FERPAR GENUINE 0549	15.549	3,42	3,31	FERPAR	O INCIO
FERREIRO PRINCI 2492	15.483	3,26	3,20	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
XERLEA GIGI 4970	15.470	3,15	3,15	XERLEA	COSPEITO
PENELAS MBAPPE 9837	15.451	2,80	3,11	CASA PENELAS	GUNTÍN
G.Q KURVERS 6266	15.446	2,82	3,26	GARCÍA QUINTANA	TRABADA

Mellores vacas por produción de 1.º parto fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
NEIRAS HEROPLUS 4303	15.437	3,58	3,25	NEIRAS	SARRIA
FERREIRO GROVE 2560	15.412	2,95	3,28	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
SAT REVOLTA GLOP 0051	15.394	2,86	3,01	REVOLTA	VILALBA
MADRA GENUINE 4534	15.352	3,34	3,58	MADRA	CASTRO DE REI
TABERNEIRO SALVATIER 7956	15.333	3,80	3,15	CASA TABERNEIRO	LUGO
AS PANDAS GENUINE 167	15.322	3,40	3,51	AS PANDAS	VILALBA
REGO SIGMA SYLVIA 7130	15.313	3,61	3,30	CASA DO REGO	LANCARA
SAT REVOLTA MILKOR 7946	15.284	2,59	3,04	REVOLTA	VILALBA
VICTORIO CARAMELO 5133	15.255	2,37	3,17	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
FERREIRO GENUINE 2574	15.251	2,93	3,15	DO FERREIRO	CASTRO DE REI
XERLEA CROSS 3183	15.241	3,22	3,23	XERLEA	COSPEITO
PEDREIRAS GENUINE 287-3186	15.214	3,23	3,15	AS PEDREIRAS	FRIOL
REIGADA SANXURXO 5886	15.183	3,63	3,14	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
XESTOSELO GENUINE 5719	15.178	2,82	3,12	XESTOSELO	GUITIRIZ
O CASTRO RIOAVESO 3857	15.174	4,44	3,29	CASA CARBALLO	POL
VILAR 0121 SALVAME 8770	15.164	2,90	2,88	VILAR DE BAIXO	PORTOMARÍN
MELCHOR HODER 6609 137	15.159	3,06	3,32	CASA MELCHOR	MONTERROSO

CHACHI

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

A media de produción normalizada en vacas de dous ou máis partos na provincia de Lugo no ano 2025 foi de 11.751 kg de leite. No seguinte cadro salientamos os touros con polo menos 50 lactacións segundo ou posteriores partos válidas rematadas en 2025 que superan a media da provincia:

Touro	NL	Leite	% Gr	% Pt
SUPERMARIO	72	13.654	3,93	3,22
KYO	63	13.279	3,80	3,21
SALVUS	347	12.977	3,80	3,25
GINGER	292	12.885	3,82	3,28
BATERY	166	12.845	3,93	3,21
MISIONE	62	12.745	3,89	3,15
SALARIO	341	12.711	3,93	3,35
DONSIMON	586	12.578	3,84	3,34
CASTROMIL	127	12.523	4,08	3,35
GENIAL	450	12.510	3,94	3,31
SALUD	180	12.494	4,01	3,29
ARNO	102	12.476	4,05	3,31
BI BATTLE	955	12.349	3,93	3,32
GERO	106	12.319	3,71	3,31
BANDIDO	68	12.293	3,61	3,25
SALVAME	684	12.276	3,94	3,34
SIGMA	150	12.272	3,81	3,21
SOBRADO	132	12.239	4,02	3,39
SALVATIER	259	12.229	3,85	3,36
GOAL	393	12.190	4,03	3,35
GENUINE	147	12.157	3,98	3,36
MELLOR	103	12.130	3,50	3,10
GOLDOURO	74	12.117	3,58	3,03
GIGASTAR	51	12.116	3,96	3,32
CLUN	192	12.106	3,79	3,32
SNOB	158	12.075	3,68	3,33
STUART	56	12.058	4,21	3,36
DUSTER	60	12.044	3,72	3,21
HORIZON	274	12.036	3,93	3,40
SUPERTORO	432	12.028	3,83	3,23

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

Touro	NL	Leite	%Gr	%Pt
LUDIX	53	12.021	3,79	3,29
CICLO P	302	12.007	4,05	3,30
HAPPY	199	11.984	3,95	3,26
SOLER	124	11.973	3,84	3,37
EXTEN	152	11.973	3,72	3,29
LUGO	118	11.959	3,89	3,19
KARTEL	67	11.900	3,68	3,22
HONDO	130	11.885	3,98	3,42
SEMPRE	366	11.880	4,28	3,49
SANXURXO	736	11.860	3,73	3,19
MERITENE	96	11.858	3,86	3,28
HIGHWAY	52	11.835	3,85	3,27
CONCORD	80	11.834	3,93	3,32
LEOMARCOS	134	11.825	4,05	3,31
BRUCE	99	11.817	4,06	3,19
BANANA	68	11.806	3,78	3,29
NIGHTKING	98	11.787	4,03	3,35
SUPERB	51	11.782	3,86	3,24
DINYDON	75	11.768	3,83	3,38
PALMER	351	11.758	3,93	3,45
RENAN	58	11.756	3,75	3,19
XEO	65	11.755	3,69	3,25

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	NL	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
FONDON SANXURXO 4085	5	22.894	3,33	3,06	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS DONSIMON 9	3	22.568	3,85	3,26	AS PANDAS	VILALBA
FONDON SANXURXO 3320	4	22.068	3,52	2,98	FONDÓN	RIBADEO
AS PANDAS DONSIMON 970	2	22.034	2,75	2,85	AS PANDAS	VILALBA
EDRADA SUPERTORO 9117	3	22.030	2,17	2,82	EDRADA	PARADELA
G.Q ARION 5774	4	21.806	3,54	2,90	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
CARAVILLAS HAPPY LUNA	3	21.347	2,78	2,83	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
LODOS CLUN LEÑA	4	21.242	3,73	3,08	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
VICTORIO GOLDOURO 4103	3	21.184	2,24	2,63	SALGADO BUÍDE	CASTRO DE REI
FERREIRO LEOMARCOS 3285	4	21.021	2,77	3,01	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
CASILMOURE LEOMARCOS 3531	3	20.890	3,92	3,05	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CASILMOURE DELETE 1815	7	20.762	4,21	2,69	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
VILAR GINGER 0568 REICHEL	3	20.729	3,37	3,17	VILAR	CASTROVERDE
CHACO SALVATIER 3272	3	20.704	4,97	3,12	CHAÍN	POL
AS PANDAS GERO 82	2	20.688	2,65	2,88	AS PANDAS	VILALBA
XUSTAS COLINPEN 807	3	20.628	3,16	2,97	GRANXA XUSTAS	COSPEITO
CANAL DELUXE 6219	5	20.590	3,31	2,88	O CANAL CARBALLOSA	CASTRO DE REI
LEBON SUPERTORO TORITA 405	5	20.558	3,14	3,10	LEBÓN	SAMOS
FERPAR BI BATTLE 2273	2	20.549	3,27	3,07	FERPAR	O INCIO
XUSTO SALVUS NETFLIX RED	3	20.498	4,28	3,00	XUSTO	CASTRO DE REI
FERPAR SANXURXO 7491	4	20.498	3,32	2,99	FERPAR	O INCIO
AS PANDAS INVICTUS 711	5	20.481	3,13	2,65	AS PANDAS	VILALBA
REIGADA GENIAL 9603	3	20.453	3,07	3,00	CASA REIGADA	CASTRO DE REI
CASILMOURE LEOMARCOS 4850	5	20.412	5,63	3,32	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
G.Q BRAUN 5504	4	20.322	3,40	3,24	GARCÍA QUINTANA	TRABADA
XUSTAS JULE P ROJO 800	3	20.280	2,55	2,85	GRANXA XUSTAS	COSPEITO
S. ANDRES KARTEL 8306	3	20.210	3,05	3,13	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
SAT REVOLTA THOS 6307	4	20.195	2,50	3,03	REVOLTA	VILALBA
SAT REVOLTA SOBRADO 4134	2	20.194	2,56	3,19	REVOLTA	VILALBA
ZORRO GENIAL 9336 RULA	3	20.176	2,36	3,24	ZORRO	SARRIA
S. ANDRES MUGABE 9360	2	20.074	3,61	3,38	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
VARELA LABRADA BI BATTLE 1136	4	19.936	2,49	2,78	VARELA LABRADA	CASTRO DE REI
TENDEIRO DONSIMON 9557	2	19.911	3,45	3,19	TENDEIRO	O PÁRAMO
FERREIRO EXTEN 067	2	19.904	2,91	3,10	FERREIRO RIAL	ANTAS DE ULLA

Mellores vacas por produción de dous ou máis partos fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	NL	Leite	% Gr	% Pt	Gandería	Concello
PEDROLAS HAPPY 6383	2	19.877	3,01	2,80	PEDROLAS	CASTROVERDE
AS PANDAS DONSIMON 4	3	19.875	3,61	3,47	AS PANDAS	VILALBA
QUEIROGA GOAL 2240	2	19.808	2,64	2,85	PENA GUISANDE	O PÁRAMO
LEBON GINGER GINEBRA 525	3	19.781	3,45	2,93	LEBÓN	SAMOS
REGO BI BATTLE BICOKA 1081	2	19.775	2,90	3,08	CASA DO REGO	LÁNCARA
NEIRAS SALVUS 1246	2	19.771	2,96	3,15	NEIRAS	SARRIA
S. ANDRES KARTEL 8304	3	19.752	2,73	3,13	CASA SAN ANDRÉS	PARADELA
AS PANDAS SNOWSEN 712	5	19.706	3,48	3,04	AS PANDAS	VILALBA
POLO MELENDI LEONA	4	19.706	2,46	3,08	CASA DE POLO	BARREIROS
LODOS GENIAL KATRINA	3	19.622	3,62	3,12	LODOS E PÉREZ	PASTORIZA
VALLO BI BATTLE 1497	3	19.616	2,57	3,10	EXPLOT. FERREIRO	BALEIRA
SAT REVOLTA SALARIO 4775	3	19.612	2,43	3,18	REVOLTA	VILALBA
REGO SIGMA SYDNEY 1045	3	19.586	3,09	3,13	CASA DO REGO	LÁNCARA
NOVOA SUPERB SUPREMA	3	19.552	2,47	2,88	NOVOA	TABOADA
AGUSTIN SUPERMARIO 9193	3	19.526	3,30	3,01	AGUSTÍN	SARRIA
G.Q SANXURXO 5834	4	19.523	3,53	3,23	GARCÍA QUINTANA	TRABADA

17.3. Cualificación das fillas de touros de Xenética Fontao

A cualificación das vacas é o modo que temos de avaliar de forma sistemática a morfoloxía dos animais. Con estes datos calcúlanse os índices xenéticos de xeito similar ao que ocorre coas lactacións. Un dato que adoitan amosar os catálogos é a porcentaxe de vacas fillas dun touro cualificadas con 80 puntos ou máis.

Na provincia de Lugo a porcentaxe de vacas cualificadas BB ou máis e do 48,4 %. No seguinte cadro preséntanse os touros de Xenética Fontao que superan esta porcentaxe, con polo menos 50 vacas cualificadas.

Touro	Vacas cualificadas	% BB ou máis
MELENDI	82	65,9
SUPERMARIO	79	63,3
HAPPY	338	61,2
KURVERS	51	60,8
PALMER	663	60,0
LEOMARCOS	102	59,8
HORIZON	215	59,1
BALANCE	109	58,7
DIMAX	87	58,6
GINGER	236	58,1

17.3. Cualificación das fillas de touros de Xenética Fontao

Touro	Vacas cualificadas	% BB ou máis
SALVAME	883	57,8
GOAL	391	57,0
HEROPLUS	124	56,5
SANDOZ	50	56,0
CARAMELO	126	55,6
SEMPRE	497	54,5
GUAY	640	54,1
BANDIDO	76	53,9
BROU	56	53,6
IMATHOS	73	53,4
STELO	272	52,9
HODER	55	52,7
SNOB	239	52,7
GOTHAM	73	52,1
CONCORD	75	52,0
SUPERTORO	368	51,6
SIGMA	263	51,3
GIGABALL	594	51,2
KIRON	53	50,9
MBAPPE	55	50,9
KARTEL	65	50,8
CLUN	176	50,6
SALUD	254	50,4
PRINCI P	869	50,1
SOLER	152	50,0
GENUINE	700	49,9
SALVUS	346	49,7
DINYDON	129	49,6
SUPREM	130	49,2
JEQUE	124	49,2
GERO	870	48,5
TORREL	247	48,2
PANDA	193	48,7
CLUN	235	48,5
GIGASTAR	64	48,4

Vacas cualificadas con máis de 85 puntos no ano 2025 fillas de touros de Xenética Fontao

Indícanse as vacas vivas a 31 de decembro de 2025 ordenadas por pai.

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
XANXUMIL ARMONICO ARMONIA	ARMONICO	86	XANXUMIL	O SAVIÑAO
DEMETRIO ARMONICO 7222	ARMONICO	87	CASA DEMETRIO	XERMADE
A CHOUSA ARMONICO 3143	ARMONICO	86	A CHOUSA	RIBADEO
ALGRABUSAN ARTBLAU 215 8649	ARTBLAU	87	ALGRABUSÁN	GUNTÍN
RAMIL ASENSIO 5166	ASENSIO	88	RAMIL	O PÁRAMO
ARROXOS ATHLETE FELIPA	ATHLETE	90	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
CASILMOURE BALANCE 6482	BALANCE	86	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CASA GRANDE BALI 7158	BALI	86	CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO
LEBON BASIX BAYENA 495	BASIX	90	LEBÓN	SAMOS
DO SARGENTO BATERY 5434	BATERY	87	DO SARGENTO	CASTRO DE REI
XERCASPORTA BI BATTLE 5763	BI BATTLE	87	PORTALOUSA	XERMADE
CASANOVA BI BATTLE 862	BI BATTLE	89	CASANOVA	BALEIRA
XERCAS CAV VALIOSA BI-BATTLE	BI BATTLE	86	CAVADAS	XERMADE
POL CABALEIRO 3382	CABALEIRO	86	GRANXA POL	TABOADA
CASILMOURE DELETE 2679	DELETE	86	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CARBALLO DE BAIXO DELUXE PINTA	DELUXE	88	CASA PAÍNZA	O PÁRAMO
CAMPO BELLO DERBI CASTAÑA	DERBI	86	CAMPOVELLO DE CURRAS	PASTORIZA
ROMEPEN FAVORITE 619 4091	FAVORITE	86	ROMEPÉN	SARRIA
PACO GENIAL NOVA	GENIAL	86	ARGEREY	FRIOL
CASA GRANDE DE FENTE GERO 9284	GERO	86	CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO
RAXINO GERO CAMELIA	GERO	86	RAXINO	CHANTADA
NEIRAS GERO 4313	GERO	86	ANCAMI	PARADELA
GRANDE GINGER 8908	GINGER	86	CASA GRANDE	O SAVIÑAO
GRANDE GINGER 7801	GINGER	86	CASA GRANDE	O SAVIÑAO
XANXUMIL GOAL GOLONDRINA	GOAL	87	XANXUMIL	O SAVIÑAO
FELIPE GOAL 6011	GOAL	86	FELIPE	O CORGO
GRANDE GOAL 8920	GOAL	86	CASA GRANDE	O SAVIÑAO
NOGUEIRA GUAY 1032	GUAY	86	NOGUEIRA	O SAVIÑAO
ARROXOS GUAY KATIA	GUAY	86	OS ARROXOS	CASTRO DE REI
FIGUEIRA GUAY 9388	GUAY	86	FIGUEIRA	TABOADA
VAZQUEZ GUAY 1314 BAÑERA	GUAY	86	VÁZQUEZ	O PÁRAMO
CARAVILLAS HAPPY ANITA	HAPPY	90	MAYORDOMO	CASTROVERDE
HEDRA HEROPLUS 5622	HEROPLUS	86	HEDRA	OUTEIRO DE REI

Vacas cualificadas con máis de 85 puntos no ano 2025, fillas de touros de Xenética Fontao

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
A PENA 43 HEROPLUS 5009	HEROPLUS	86	A PENA 43	O SAVIÑAO
POZOSAA HONESTO 9382 HONESTA	HONESTO	86	CASA POZO	LUGO
CASILMOURE HORIZON 5995	HORIZON	87	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
CAINZADA IMATHOS 2028	IMATHOS	86	CAINZADA	CASTRO DE REI
FOROS INFINITY NONATA	INFINITY	88	OS FOROS	PASTORIZA
TELLADO JEWEL 3818	JEWEL	86	ROMUALDO POUSADA	PASTORIZA
HEDRA JORDI 5661	JORDI	87	HEDRA	OUTEIRO DE REI
NOVOA JULIUS 5542 JULIA	JULIUS	86	NOVOA	TABOADA
RAXINO KARL PIRUETA	KARL	86	GANDERÍA RAXINO	CHANTADA
SC TOXEIRO LEOMARCOS FURIA	LEOMARCOS	87	TOXEIRO	COSPEITO
CASILMOURE LEOMARCOS 4850	LEOMARCOS	90	CASILMOURE	ANTAS DE ULLA
PACIO LUACES 5931	LUACES	87	H. VALIÑA IRIMIA	PASTORIZA
CRUCES MELENDI 0638	MELENDI	87	PERICO	TRIACASTELA
XERLEA MONIN 3205	MONIN	86	XERLEA	COSPEITO
PENA PALMER BEEMER 3794	PALMER	86	PENA	BEGONTE
LIXEIRO PALMER 2133	PALMER	87	LIXEIRO	MONFORTE
DEVESA PALMER 9455	PALMER	86	CASA DEVESA	MONFORTE
PENELAS PALMER GUSA	PALMER	86	PENELAS	CASTRO DE REI
CAMPOLONGO PALMER BOWSER 28	PALMER	88	CAMPOLONGO	CARBALLEDO
CREXAL PALMER 2418	PALMER	86	CREXAL	PASTORIZA
QUEIXEIRO PANDA 5509	PANDA	86	QUEIXEIRO	TABOADA
TEQUELO PRINCI 2013	PRINCI P	86	CASA TEQUELO	CHANTADA
XERCAS CAV ESA PRINCI	PRINCI P	86	CAVADAS	XERMADE
QUINTIAN PRINCI TUGBA RED	PRINCI P	87	QUINTIÁN	O PÁRAMO
ACILLEIROS RISK VILMA	RISK	86	ACILLEIROS	CARBALLEDO
VALCARCEL SALARIO 9530	SALARIO	87	CASA VALCARCEL	LÁNCARA
O CONDE SALVAME 4023	SALVAME	86	GRANXA O CONDE	POL
REGO SALVAME SELENA 7128	SALVAME	87	CASA DO REGO	LÁNCARA
GAYOSO SALVAME NUBE	SALVAME	86	GAYOSO	CASTRO DE REI
INDIANO SALVAME 3040	SALVAME	86	INDIANO	SARRIA
GRANDE SALVUS 7234	SALVUS	86	CASA GRANDE	O SAVIÑAO
FOROS SALVUS DUMBA	SALVUS	86	OS FOROS	PASTORIZA
NOVOA SALVUS REGINA	SALVUS	86	NOVOA	TABOADA
PENEDOS SALVUS 4039	SALVUS	86	OS PENEDOS	PASTORIZA

Vaca	Pai	Puntos	Gandería	Concello
CAMPA SALVUS ESPERANZA	SALVUS	90	PENA	BEGONTE
CABARCOS SANDOZ DANIA	SANDOZ	86	CASA CABARCOS	VILALBA
VARELA SANDOZ 6293	SANDOZ	86	VARELA	CASTROVERDE
VEIGA SANXURXO MILENE	SANXURXO	87	CASA VEIGA	CARBALLEDO
RIO SANXURXO 4289	SANXURXO	86	RÍO	CASTROVERDE
PIÑEIRO SANXURXO 8785	SANXURXO	86	CASA PIÑEIRO	SARRIA
ARMESTO SANXURXO 3853 FLORINDA	SANXURXO	86	XUÍZ	BÓVEDA
FONTES SEMPRE ALEGRE	SEMPRE	86	CASA FONTES	SARRIA
QUINTIAN SEMPRE 5118 CENECA	SEMPRE	86	QUINTIÁN	O PÁRAMO
CASA GRANDE SERRY 4659	SERRY	87	CASA GRANDE DE FENTE	MONTERROSO
FONTESTRIZ SHARAD 3201	SHARAD	86	FONTESTRIZ	CHANTADA
CANTEIRO SIGMA KITTY	SIGMA	86	OLALLA	POL
GAIGO SNAKE GINDA 5524	SNAKE	88	GAIGO	MEIRA
LIXEIRO STOP 0928	STOP	87	LIXEIRO	MONFORTE
REGO SUPERTORO SANADI 1038	SUPERTORO	90	ROMUALDO POUSADA	PASTORIZA
GAIGO TORREL COBIÑA	TORREL	90	GAIGO	MEIRA
NOVELLE XACOBEO VIOLETA	XACOBEO	90	NOVELLE	PARADELA

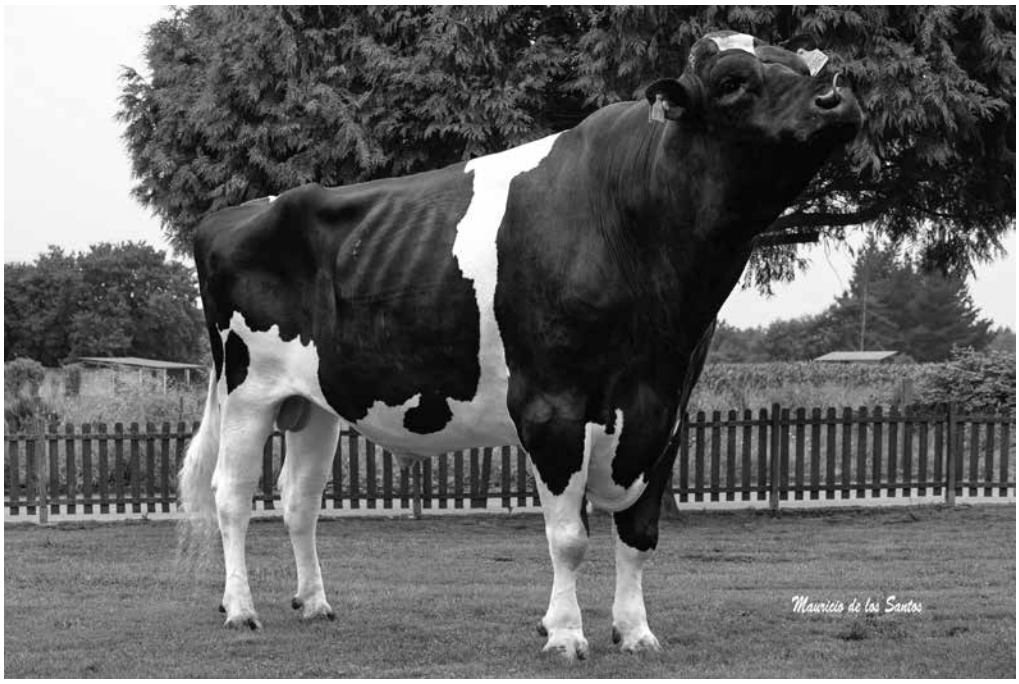

GIGABALL

18. INFORME REPRODUTIVO

O Control Leiteiro é moito máis que a medida do leite producido e as súas análiticas, pois a análise da información recollida pode ser moi útil na xestión da explotación. Como observamos en capítulos anteriores, a fertilidade é a principal causa de baixa das vacas nas explotacións, polo que o estudo e avaliación dos índices reprodutivos pode axudar a detectar os puntos febles dunha explotación.

A comparación dos datos dunha explotación fronte aos datos medios da provincia é unha boa forma de detectar posibles desviacións que están afectando ao resultado final.

18.1. Taxa de non retorno

A taxa de non retorno representa a porcentaxe de vacas que logo da primeira inseminación non volven ser cubertas durante un período determinado. Pode ser calculada para o período desexado, malia que os dous máis utilizados son a 56 días e a 90 días.

A análise do desenvolvemento deste índice ao longo dos últimos anos dános unha idea de como foi evolucionando a fertilidade das vacas neste período.

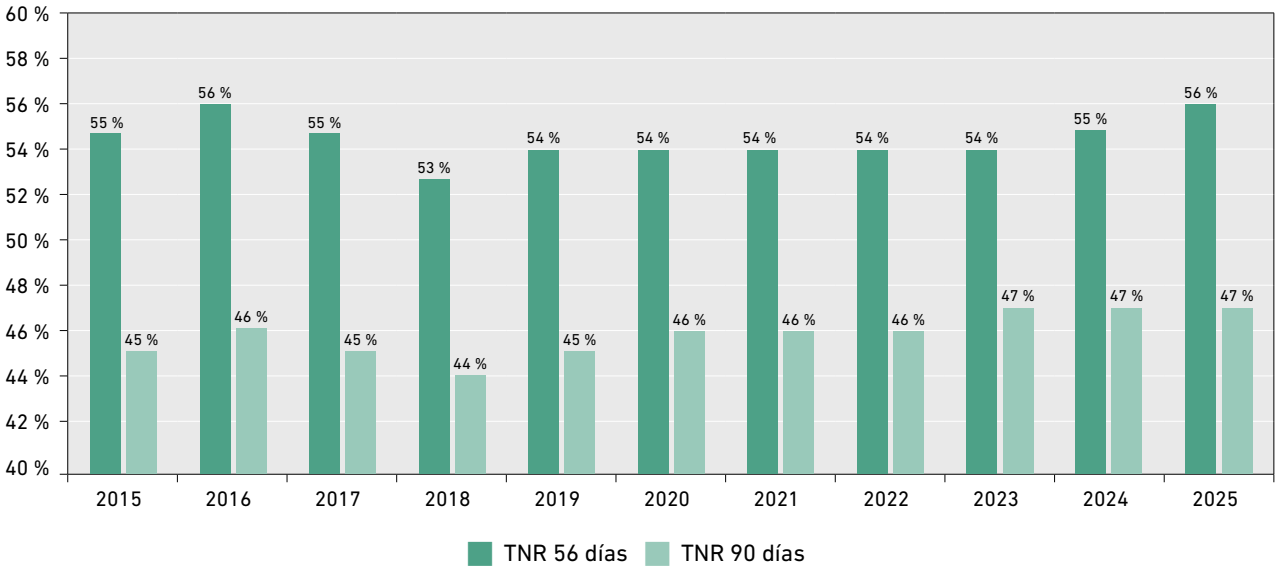

A diferenza entre a taxa de non retorno a 56 e a 90 días mantense constante. A taxa de preñez é aínda un valor menor, pero, ao non recoller diagnóstico de xestación, soamente sabemos se a vaca quedou preñada cando volve parir. Por iso, en Control Leiteiro traballamos sempre coa taxa de non retorno.

18.2. Número de inseminacións por vaca preñada

Este dato non é o que mellor representa o éxito reprodutivo no rabaño, xa que, cando non se detecta o celo, ben porque non existe ou porque non se ve, esa vaca non é inseminada, pero tampouco vai preñar. Pode sernos de utilidade á hora de facer unha programación na compra de doses.

O seu cálculo está realizado a partir das inseminacións fecundantes dos partos que houbo durante cada un dos anos. Inclúe inseminacións tanto de vacas coma de xovencas.

Evolución do número de inseminacións por vaca:

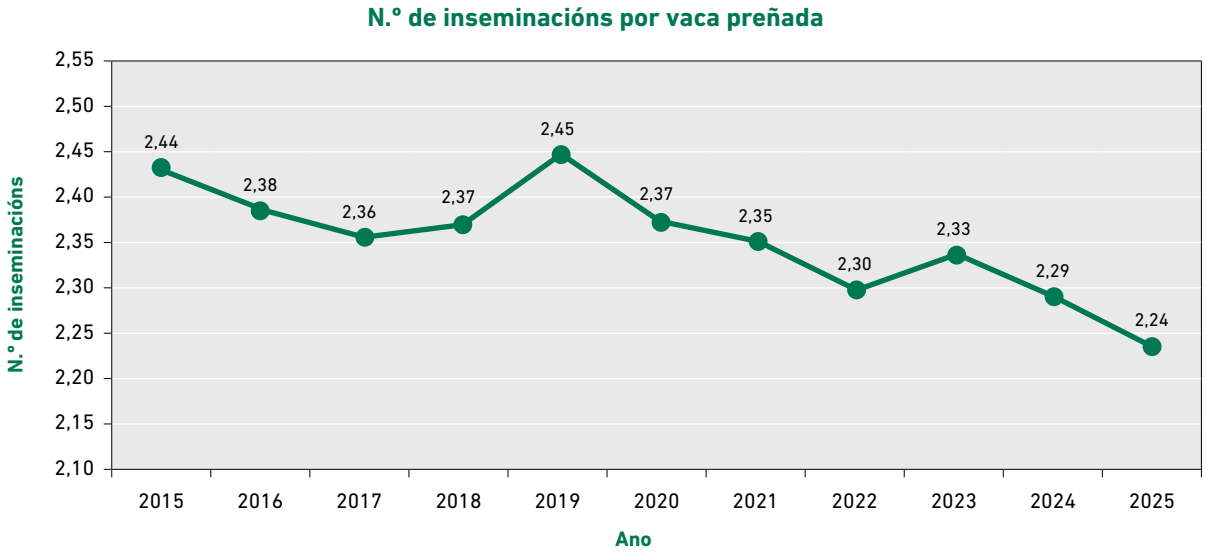

A distribución de preñeces que deron lugar aos partos do ano 2025 en función do número de inseminacións foi a seguinte:

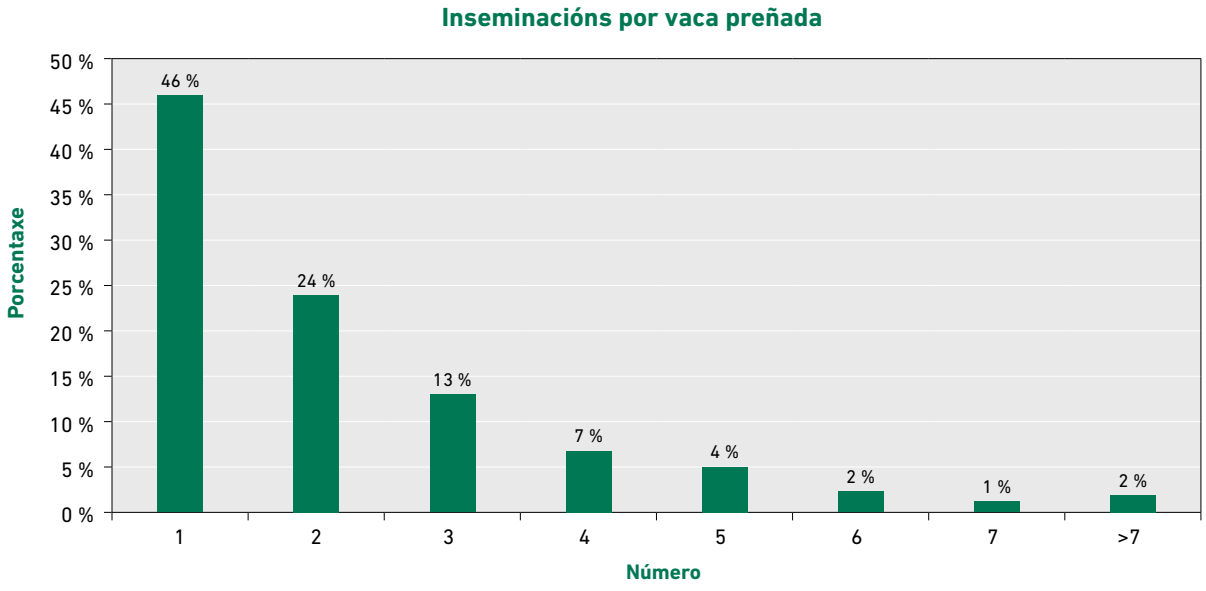

No 46 % dos partos a inseminación fecundante foi a primeira.

18.3. Intervalo entre partos

O intervalo entre partos é un bo indicador da xestión reprodutiva da granxa, xa que, dalgún xeito, engloba todos os outros parámetros. O problema é que non serve para referenciar o estado reprodutivo do rabaño no momento actual, ao ser unha referencia do que aconteceu na explotación varios meses atrás.

Para amosar a evolución do intervalo entre partos ao longo dos dez últimos anos, co fin de evitar a distorsión sobre estes valores debido a animais doadores de embrións ou abortos, acóutase para intervalos comprendidos entre 10 e 24 meses.

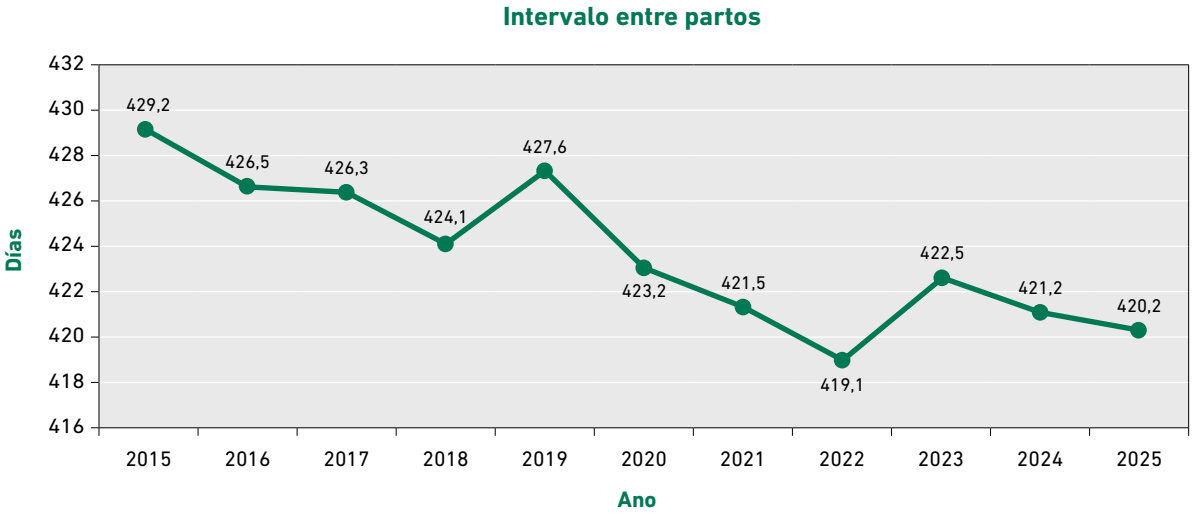

Análise da distribución dos partos do ano 2025 en función do intervalo parto-parto:

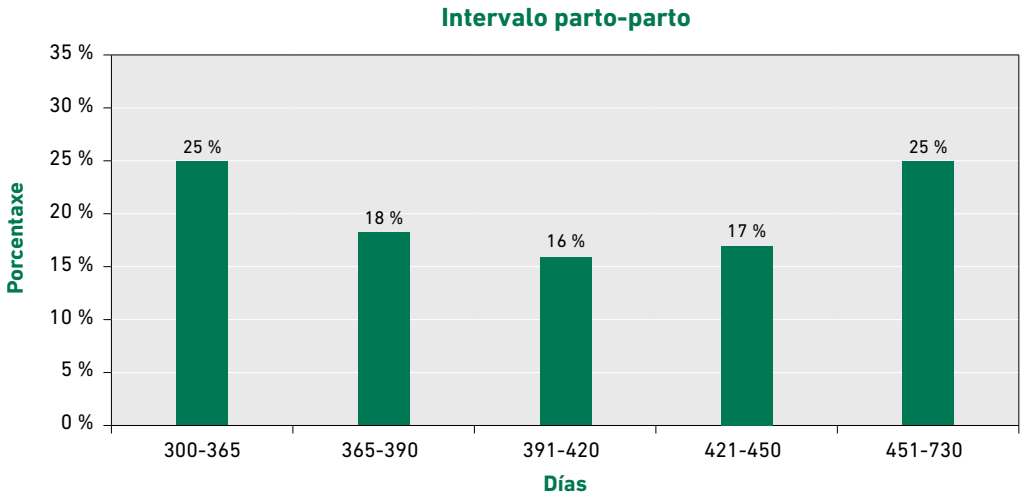

Temos que salientar a alta porcentaxe de vacas que paren cun intervalo superior aos 451 días: un 27 %. É este un grupo de animais que poderiamos definir como 'vacas problema', xa que é un grupo no que resulta difícil manter unha axeitada condición corporal, motivo polo que adoitan ser novamente vacas problema no seguinte parto.

18.4. Intervalo de parto-primeira inseminación

A diferenza deste período fronte ao de espera voluntario achega unha idea da calidade na detección de celos na gandería. O alongamento do intervalo parto-primeira inseminación por riba do período de espera voluntario prodúcese porque a vaca non saíu en celo ou este non foi detectado.

Evolución deste período ao longo dos últimos anos:

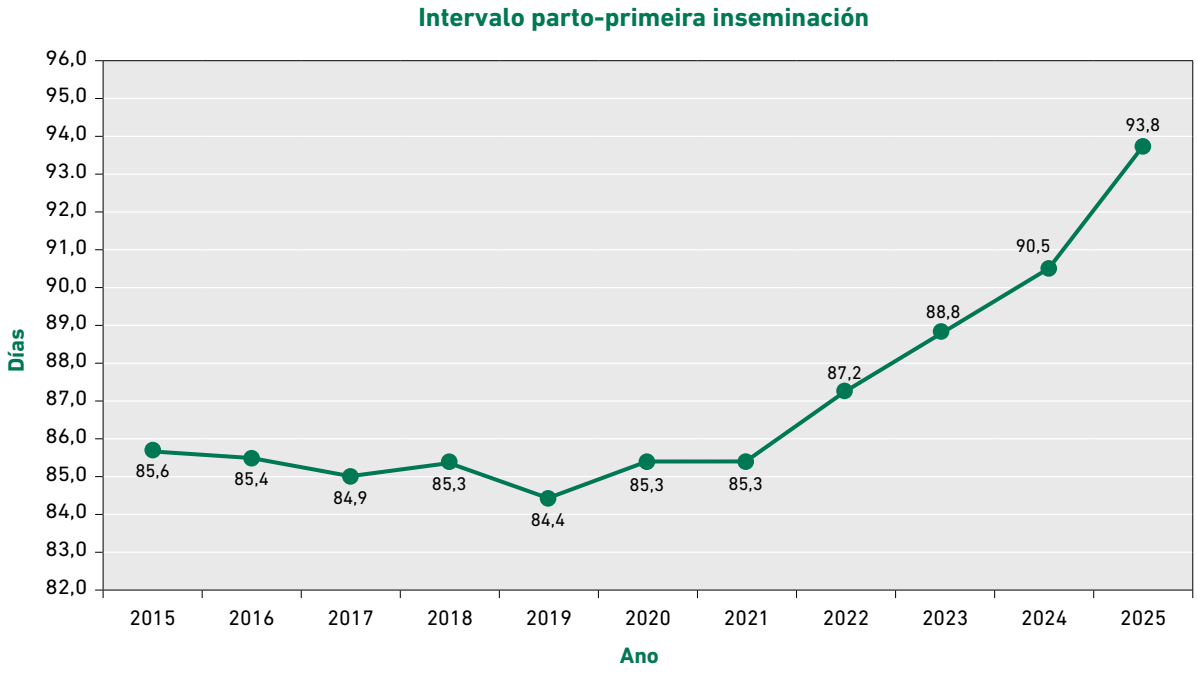

Análise por períodos do intervalo no ano 2025:

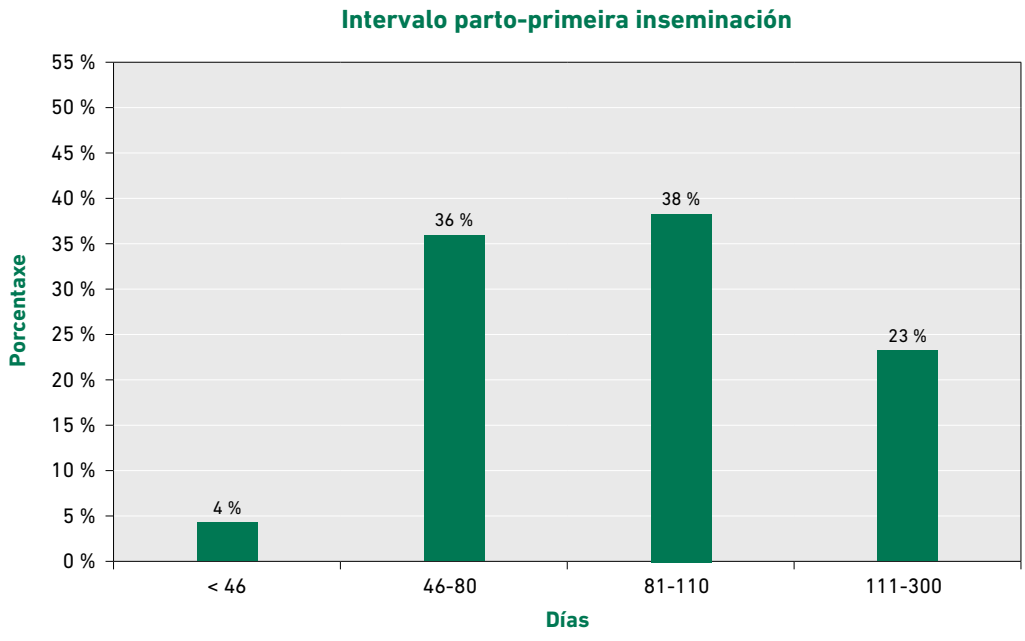

18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante

Aínda que o intervalo parto-primeira inseminación estea próximo ao período de espera voluntario, pode que o intervalo entre partos sexa moi elevado. Isto vai ser debido á taxa de preñez, o que nos vai determinar este periodo parto-inseminación fecundante.

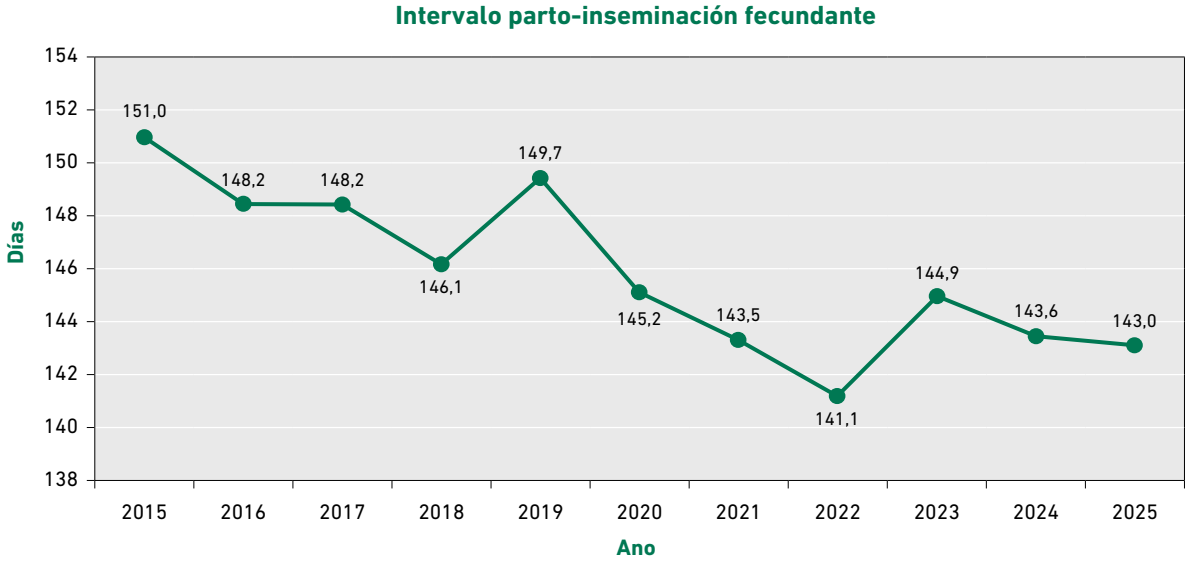

Dado que o intervalo entre partos está formado por este período máis a duración da xestación, fai que a representación gráfica teña un comportamento similar ao do intervalo entre partos, xa que a duración da xestación é constante, coas únicas diferenzas significativas debidas á raza do touro empregada na cubrición.

Análise da porcentaxe de vacas que preñan en cada intervalo:

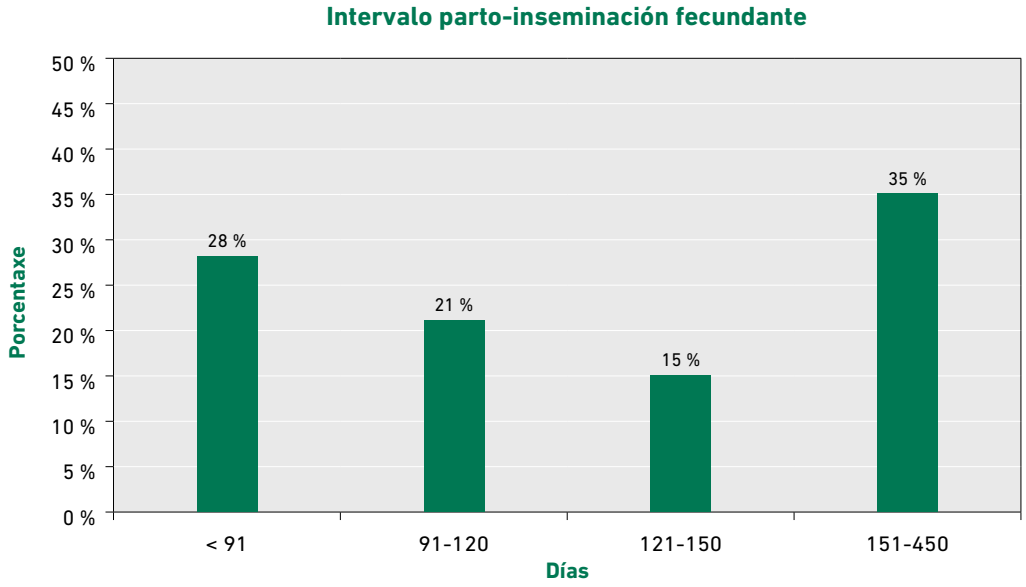

Dáse unha alta porcentaxe de vacas, o 35 %, que preñan despois dos cinco meses de paridas, o que provoca o empeoramento dos índices reprodutivos.

18.5. Intervalo parto-inseminación fecundante

No seguinte gráfico amósase de forma conxunta a evolución dos índices descritos anteriormente, que representan a evolución do intervalo entre partos con base en como se foron comportando o resto dos índices que o compoñen, isto é, os días transcorridos dende o parto ata a primeira inseminación; os días entre a primeira inseminación, e a inseminación fecundante e a duración da xestación.

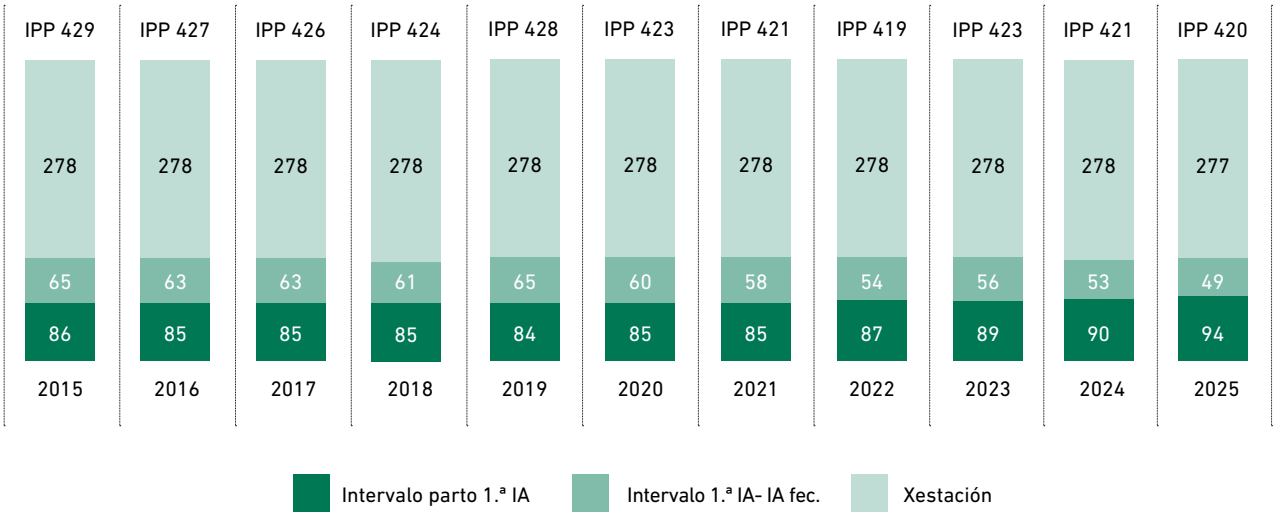

19. ESTUDO DOS TOUROS USADOS EN CONTROL LEITEIRO

19.1. Touros máis usados durante o ano 2025

Relaciónanse os touros de raza frisoa con máis de 1.000 inseminacións.

Nome	Rexistro	Nome curto	N.º inseminacións
Diekers 3Star Oh FLADDERAK	ESPM9205288762	FLADDERAK	8.365
Cmp GABRIELLE De Chanel ET	ESPM1505288905	GABRIELLE	6.693
Sha SUNDOWNER ET	ESPM9205463829	SUNDOWNER	6.669
Weh CAMBRE ET	ESPM9205463828	CAMBRE	6.334
GUIRI ET	ESPM9205288759	GUIRI	4.615
FREIRE RED	ESPM9205288763	FREIRE	3.741
3Star Poppe GIGANTIC	ESPM9205262503	GIGANTIC	2.744
Cookiecutter HYPNOTIC	840M3212874445	HYPNOTIC	2.397
OCD Gameday SPINAL TAP	840M3223868952	SPINAL TAP	1.898
Gil-Gar FUMAGALLI	USAM0144116797	FUMAGALLI	1.739
Curtis CARAMELO ET	ESPM9205179083	CARAMELO	1.732
Mandy KODAK ET	ESPM9204628506	KODAK	1.706
Anila SPERMINATOR 0830 ET	ESPM3605355958	SPERMINATOR	1.577
Sandy Valley ESQUIRE- ET	840M3209481391	ESQUIRE	1.516
Peak HOLCOMB ET	840M3142181656	HOLCOMB	1.488
Jbtoullec TONY P Rc	ESPM9205413332	TONY	1.450
CASTROMIL ET	ESPM9204896316	CASTROMIL	1.436
ROMMEL ET	ESPM9205463832	ROMMEL	1.301
Cherry Lily Zip LUSTER P ET	840M3138843085	LUSTER	1.286
Rico RIPLEY	ESPM9205463830	RIPLEY	1.283
Thos Sanjay LLAMA	ESPM0805151787	LLAMA	1.192
Casagabino CHUNIUS FIV ET	ESPM2705183935	CHUNIUS	1.075
Willems Hoeve WOODY	NLDM0965020507	WOODY	1.052

19.2. Taxa de non retorno (TNR)

Este índice reprodutivo achega información sobre a fertilidade do touro vendo a porcentaxe de vacas que, sendo inseminadas por primeira vez, non volven ser inseminadas nos 56 días posteriores.

Dado que se toma como referencia un alto número de inseminacións en distintos rabaños, este índice proporciona unha boa referencia sobre a fertilidade do touro.

No estudo que se leva a cabo, as inseminacións corresponden a explotacións en Control Leiteiro da provincia de Lugo durante 2025; realízanse listaxes dos touros con máis de 100 inseminacións na provincia lucense, pero, ademais, indícanse o valor de TNR e o número de primeiras inseminacións en Galicia.

A fertilidade dun touro mide a habilidade do seu seme para empreñar vacas. Pódese determinar por análise laboratorial, pero a validez desta análise é limitada, dende o momento no que o espermatozoide que fertiliza o oocito non é representativo da mostra de seme na súa totalidade (xa que é un so espermatozoide entre varios millóns que van na palleta). Por iso, a fertilidade débese contrastar, á parte de facelo no laboratorio, con outros índices, como pode ser a taxa de non retorno.

De cada touro indícanse os seguintes datos:

- Nome completo
- Número de primeiras inseminacións incluídas na análise
- Taxa de non retorno, porcentaxe de primeiras inseminacións que non repetiron no intervalo posterior de 56 días

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
Plain Knoll ADOBE	43,4	113	8,1	47,8	43,3	187
Matcrest ALTAHAILED	53,3	105	4,4	24,8	50,0	176
Peak ALTAINDIGO	56,3	158	6,3	24,1	59,9	369
Peak ALTAOLAF	51,5	132	8,8	51,5	58,5	195
Peak ALTATABLOID	52,3	107	6,3	42,1	49,7	161
Peak ALTAWOODSIDE	49,5	105	8,8	40,0	58,7	225
Peak AXFORD	59,0	217	9,9	61,8	60,5	385
Ttm Tv BASTION P	57,3	150	3,2	41,3	56,9	225
T Spruce BEAUFORT	42,4	203	14,5	48,3	39,5	223
Walnutlawn Pg BENSON	53,7	205	8,9	30,2	56,2	447
Denovo 4275 BILLBOARD	48,2	398	10,0	42,7	53,2	711
Denovo 22123 BILLINGS	44,6	184	14,2	64,1	47,3	262
Delta BOLITAR P RED	49,8	269	2,8	17,8	54,3	392
Delta BOULEVARD	53,3	225	9,4	34,7	54,8	283
Mb Lucklady BULLSEYE	51,0	104	7,4	26,9	55,7	228
Weh CAMBRE	54,0	2.062	8,0	34,2	52,7	2.809
Genosource CAPTAIN	57,3	110	18,3	56,4	56,9	188

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
CASTROMIL	54,7	772	3,3	13,7	53,6	1.953
Wilra SSI Esquire CHUCK	62,2	156	5,4	82,1	60,6	256
Cundins CIRIO Fiv Red	56,0	125	5,2	13,6	57,8	225
CONGO	60,9	115	7,2	51,3	58,5	253
Thos Monteverdi CREUET	55,7	345	4,2	9,3	53,1	463
Diekers 3Star DALMORE PP RED	50,6	166	7,2	30,1	47,9	186
Kings Ransom DAZZLIN	64,7	153	2,1	22,9	64,3	238
Cundins DINAMITA	54,2	1.193	7,7	33,4	56,6	2.221
Westcoast DYNAMIC	50,5	101	11,2	48,5	48,8	213
T-Spruce Esquire EAMON	50,4	113	12,6	48,7	56,0	382
Adaway EMPHASIS	38,3	107	8,9	39,3	48,8	371
Cedarwall ENJOY PP	35,2	105	8,1	28,6	43,5	147
T-Spruce Esquire ESKIL	50,9	754	18,9	37,0	51,7	1.109
Sandy Valley ESQUIRE	46,7	733	15,6	27,8	52,5	1.437
Wilt FIDJY	57,8	192	5,3	16,7	57,5	463
Grille F Choice FITNESS	55,8	113	2,3	15,9	54,7	150
Diekers 3Star Oh FLADDERAK	56,3	1.694	5,9	19,4	59,1	3.147
Terra Linda FLASH	57,9	126	12,6	45,2	59,5	190
Delta FOUNDER	54,0	400	3,6	24,5	56,5	591
Peak FREELANCER	54,5	165	8,3	12,7	56,4	511
Poppe FREESTYLE Red	57,2	145	5,0	36,6	51,6	188
FREIRE RED	58,3	326	3,4	12,0	56,3	560
Aurora FRONTENAC	59,9	172	5,5	59,3	58,8	303
Lscg Gabrielle GABEIRAS	50,7	596	7,9	32,0	51,5	1.265
Lscg Gabrielle GABINET	55,2	339	14,7	37,8	55,0	478
Cmp GABRIELLE De Chanel	54,9	1.281	6,3	28,1	57,3	2.876
Lscg Gabrielle GABRYS	60,5	119	3,6	16,8	61,0	218
GALON Alh Ibiziana	50,5	388	9,7	31,4	50,3	443
Gga GANGWAY	64,1	103	5,2	15,5	65,3	173
Af GENIS P RED	58,0	169	3,7	22,5	56,6	235
GERO	42,5	106	1,8	44,3	49,8	237
Bomaz GETAWAY	50,3	187	13,4	35,8	54,3	256
GIGABALL	55,3	371	4,2	26,1	57,4	1.531
3Star Poppe GIGANTIC	58,7	300	3,2	26,7	60,5	608

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
GINGER Sanderij Syman Red	45,9	693	8,2	25,7	49,6	1.370
Hgh 41801 GOLDSTAR	58,1	155	4,2	11,0	60,2	246
Denovo GROOT	66,0	197	3,2	18,3	67,0	221
GUIRI	54,3	1.417	7,3	19,8	55,6	3.206
Sunquest Dropping HALOS	52,7	169	11,3	13,0	56,5	432
Siemers HANIEL P	60,0	435	8,1	38,4	58,7	1.641
Siemers Lambda HANIKO	51,7	232	23,2	39,7	48,3	294
Mr HARDWAY	57,9	159	9,4	25,8	62,1	348
Siemers Pfct HARDY 35126	45,9	122	7,2	23,0	47,1	155
Aot Parfect HARMONY	60,1	153	9,6	37,9	54,8	219
Mr Ernest Anthony HAVENOFEAR	51,2	125	5,2	37,6	51,7	549
Beyond HI FIVE	36,5	137	6,2	41,6	52,5	261
Aurora HIBISCUS	46,4	280	18,7	69,3	53,4	691
Haveitall Blakely HINGE	61,4	184	9,7	33,7	59,9	414
Bomaz HOTTIE RED	38,3	128	5,3	55,5	49,5	208
Cookiecutter HOVERBOARD	54,6	130	8,7	45,4	49,1	491
Siemers Wolf HULU 37006	58,6	304	8,9	32,9	55,8	697
Cookiecutter HYPNOTIC	46,7	781	12,0	32,1	51,4	1.263
Farnear JAVELIN	51,7	205	12,8	43,9	54,1	338
Stgen JULIUS	46,6	116	23,2	80,2	47,6	164
Winstar KANDU P	41,9	117	8,4	49,6	45,9	133
S S I Hayk KEANU	57,3	361	14,4	36,6	58,2	1.197
Lars-Acres Ssi KERSH	43,7	167	27,8	19,8	45,0	220
Woodcrest KING DOC	42,6	141	10,1	9,9	45,6	360
Mandy KODAK	47,3	203	7,0	32,0	49,6	256
Comestar LARIZIO	58,6	237	10,8	31,2	57,2	444
Cookiecutter LARSON	52,2	607	9,5	37,7	56,3	1.847
Grille Lionel LIDER	56,0	611	6,4	39,0	54,4	1.022
Grille Lionel LINCOLN	58,5	142	3,2	11,3	55,3	206
Cherry Lily Zip LUSTER P	46,6	809	12,8	25,1	47,9	2.363
Eskdale LUSTOP PP	46,5	228	10,4	32,9	46,3	445
Ar-Joy Cu Vg MARLON	44,2	113	11,3	38,9	50,0	294
Peak MAUNO	55,3	217	12,1	34,6	54,0	461
Fws MILENIAL	56,1	280	6,1	24,3	58,2	423

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
OH MILORD	53,7	1.913	10,9	45,6	54,6	2.976
Ramos Goodlife MIRABEL	55,1	118	3,5	11,9	59,5	279
Casagabino Borx MIX FIV RED	58,9	180	4,1	23,3	53,3	289
Ttm Maverick NEVER AGAIN	50,0	102	5,4	27,5	54,6	282
Siemers Rengd PARFECT	55,4	314	6,8	22,9	53,0	1.776
Siemers Twn PARSLY 32480	53,3	137	137,0	2,9	50,3	177
Siemers PARX	55,5	119	7,9	22,7	59,8	194
Ciguañuela Dolomita PEPIN	49,2	380	6,2	30,3	51,8	454
CUNDINS PLATINUM DE CHANEL	52,4	1.354	11,0	26,7	54,5	3.128
Progenesis POPEYE	43,6	195	8,5	43,6	46,7	396
Progenesis POPROCK	53,5	127	9,8	8,7	56,0	168
Siemers PORSCHE	55,9	111	6,2	36,0	58,9	304
Wilder POWERMATE	56,0	293	9,5	34,1	53,2	735
Weh POZOBLANCO	50,1	1.732	12,2	37,2	52,9	3.031
Doble S Precision PRECOIN	47,1	155	6,0	7,1	46,1	178
Casagabino PREMIO RED	52,1	559	5,9	44,5	53,2	984
Doble S Precision PRET	52,5	242	5,0	14,5	52,8	517
St Gen R-Haze RAPID	58,4	113	4,9	91,2	56,4	236
RELAX Gh Jezebel	54,1	597	10,1	29,0	54,0	940
S-S-I Pr RENEGADE	45,2	166	12,8	18,7	53,4	356
Arroxos Renegade REQUEIXO	49,8	241	4,5	8,7	54,8	527
Rico RIPLEY	61,0	182	3,7	29,1	65,5	322
RITMO	46,2	186	8,1	24,7	44,9	214
RODEO Gh Yoyo	49,7	165	13,8	15,2	52,9	204
ROMAN	48,2	164	5,7	20,7	50,9	397
Siemers ROZTAC	50,1	379	10,8	32,7	54,2	1.638
Sha RUKURU	52,6	272	18,1	15,1	51,1	358
SANXURXO	61,5	299	2,6	15,4	61,3	444
Rr 12362 SHEIN RED	59,7	717	6,2	48,0	57,9	996
Aot SHINEHORN	70,6	109	3,1	13,8	69,3	202
Terra Linda SINGLETON	50,0	280	7,6	30,7	51,4	971
Lscg 0783 SPARTAN RED	65,2	178	3,7	16,9	62,4	218
Anila SPERMINATOR 0830	57,0	500	5,3	30,6	56,3	1.427
OCD Gameday SPINAL TAP	56,6	692	16,5	29,3	52,6	1.199

19.2. Taxa de non retorno

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas	TNR Galicia	N.º 1.ª IA Galicia
STARMAX	63,7	113	2,6	15,9	61,9	155
Fly Higher SUGARHIGH	47,2	127	12,7	37,8	48,4	368
Wkm SUMA P	59,6	453	6,8	21,0	62,7	541
Sha SUNDOWNER	42,6	2.201	7,1	40,8	45,5	3.933
Grille Sunrise SUNNY	54,8	314	6,4	17,2	55,4	350
Leaninghouse TAOS	53,8	264	13,2	18,2	52,8	646
Sandy Valley TENTASTIC	55,6	169	13,0	50,3	54,6	220
THIEM	43,1	204	8,2	43,6	49,4	403
TIFFANY	52,6	285	5,6	25,3	51,1	493
Jbtoullec TONY P	56,3	520	5,8	41,3	60,5	930
Progenesis TOTAL	54,0	139	15,4	22,3	56,3	245
Aurora TUBMAN	65,2	322	8,7	57,1	57,2	760
Jbtoullec ULOKA Jbt	48,7	119	5,2	5,9	50,6	176
Cogent B WALLACE	54,7	117	10,6	51,3	52,4	229
Aija WOLFGANG P	70,3	165	4,9	37,6	64,3	544
Terra Linda WOODFORD	55,6	135	13,5	31,1	54,6	187
Willems Hoeve WOODY	47,7	197	7,3	37,1	45,1	319
Ciam ZAZAR	57,2	152	3,5	9,2	59,0	200
Peak ZIMMER	58,8	119	9,2	17,6	65,8	184
Media	**53,2**	**339**	**9,4**	**31,7**	**54,4**	**664**

Datos ordenados polo nome curto do touro.

Á hora de interpretar estes valores, hai que fixarse non só no valor de taxa de non retorno, senón tamén nos datos complementarios.

A menor IA/RAB, maior fiabilidade da TNR, xa que o touro se empregou en maior número de rabaños. Os touros probados adoitan ter un maior número de inseminacións por rabaño, fronte aos touros en proba, que teñen ratios IA/RAB menores de 2,0.

Canta maior porcentaxe de xovencas, menor fiabilidade da TNR, xa que estes animais adoitan ter unha maior fertilidade que as vaca.

Fiabilidade estimada segundo o número de primeiras inseminacións:

N.º 1.ª insem.	100	200	300	400	500	1.000	2.000
Fiabilidade	30	46	56	63	68	81	89

19.3. Seme sexado

Dende Africor Lugo marcamos as inseminacións realizadas con seme sexado, sempre que o gandeiro dispoña desa información; así podemos analizar o comportamento deste produto.

Durante o ano 2025 identificáronse como seme sexado 32.016 inseminacións recollidas en 705 ganderías, das cales un 59 % foron primeiras inseminacións.

Os touros con máis de cen primeiras inseminacións marcadas como seme sexado durante 2025 foron os seguintes:

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas
Denovo 4275 BILLBOARD	45,1	193	8,4	42,0
Weh CAMBRE	49,5	645	5,8	64,7
Wilra SSI Esquire CHUCK	63,3	128	5,6	87,5
Cundins DINAMITA	49,1	316	6,2	60,1
T-Spruce Esquire ESKIL	53,6	224	9,7	75,4
Sandy Valley ESQUIRE	45,3	254	10,6	54,3
Diekers 3Star Oh FLADDERAK	56,9	195	2,7	53,8
Lscg Gabrielle GABEIRAS	53,1	213	6,9	52,1
Cmp GABRIELLE De Chanel	47,3	239	4,3	55,6
GALON Alh Ibiziana	38,9	113	9,4	64,6
Bomaz GETAWAY	50,0	110	11,0	49,1
GINGER Sanderij Syman Red	38,5	117	4,7	48,7
GUIRI	53,8	156	3,2	61,5
Siemers HANIEL P	57,9	114	6,7	58,8
Aurora HIBISCUS	49,3	213	16,4	61,5
Haveitall Blakely HINGE	58,5	118	9,8	41,5
Siemers Wolf HULU 37006	58,3	115	6,1	52,2
Cookiecutter HYPNOTIC	41,9	229	6,9	55,9
Farnear JAVELIN	50,0	124	10,3	54,0
S S I Hayk KEANU	59,7	139	9,9	71,2
Cookiecutter LARSON	40,7	113	4,9	67,3
Grille Lionel LIDER	59,4	197	4,1	62,9
Cherry Lily Zip LUSTER P	40,3	154	6,4	42,9
OH MILORD	55,1	896	9,5	61,9
Ciguañuela Dolomita PEPIN	46,6	148	7,8	41,9
Cundins PLATINUM De Chanel	52,9	204	5,2	59,8
Weh POZOBLANCO	43,8	484	7,6	65,5
Casagabino PREMIO RED	60,8	199	5,0	77,4

Touro	TNR	N.º 1.ª IA	IA/RAB	% xovencas
St Gen R-Haze RAPID	58,7	104	5,2	92,3
RELAX Gh Jezebel	55,9	118	4,7	50,0
Rr 12362 SHEIN RED	58,3	247	6,0	80,2
Anila SPERMINATOR 0830	57,7	163	6,0	57,7
OCD Gameday SPINAL TAP	58,2	177	7,4	71,8
Sha SUNDOWNER	33,9	667	5,3	68,7
Jbtoullec TONY P	53,1	130	5,7	60,8
Aurora TUBMAN	67,3	171	6,3	80,1
Media	**51,7**	**226**	**7,0**	**61,3**

O seme sexado é un produto en crecemento. O seu uso increméntase ano tras ano utilizándoo para poder seleccionar as nais da seguinte xeración, pero tamén se está empregando seme sexado macho de razas cárnicas, dado o maior valor no mercado destes machos. Así, **no ano 2025 identificáronse máis de 700 inseminacións con touros de aptitude cárnica como sexados**.

Para poder avaliar o comportamento deste tipo de seme é imprescindible a súa identificación como seme sexado ao anotar a inseminación, así despois podemos coñecer a súa fertilidade e a procentaxe de femias.

Finalmente, hai que salientar a importancia da identificación do seme sexado (anotalo no calendario de reprodución) para que o controlador poida marcar esta inseminación e facilitar o seguimento deste tipo de seme, tanto no que se refire á fertilidade coma á porcentaxe de femias.

19.4. Facilidade de parto

A facilidade de parto é un dato que se recolle con cada parto que se produce. Esta información é útil para valorar a capacidade dos touros de producir partos sen problemas.

A facilidade de parto valórase e codifícase segundo a seguinte escala:

1 = fácil (sen axuda, a vaca pare soa)
2 = moderado (lixeira axuda)
3 = parto difícil (forte tracción)
4 = cesárea ou fetotomía
5 = presentación anormal

Facilidade de parto en función do touro

Preséntase unha **relación de touros con máis de 200 partos durante 2025** en Galicia na que se indica a facilidade de parto coma porcentaxe de cada categoría, agrupando as categorías 3, 4 e 5, pois representan unha porcentaxe moi baixa. Faise relación á porcentaxe de primeiros partos, pola súa influencia sobre o resultado global por touro.

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Díficil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
ADAWAY Rio 2183	358	77,1	18,2	1,1	34,1
Westcoast ALCOVE	330	95,2	2,4	0,9	27,0
Peak ALTAINDIGO	448	86,8	12,5	0,5	25,5
Peak WHEELHOUSE	655	84,3	12,7	0,6	47,9
Peak ALTAWOODSIDE	237	88,6	1,7	0,8	55,3
Peak ALTAZAREK	431	76,6	21,4	1,2	56,4
Peak AXFORD	268	92,5	7,5	-	57,5
CMP Ginger AZAFRAN RED	210	78,6	15,2	1,0	32,4
Denovo 4275 BILLBOARD	477	91,0	8,0	0,6	52,4
Delta BOLITAR P RED	260	81,2	16,9	1,2	29,6
Jaime Lover BRAMA	258	81,4	15,5	1,6	25,2
Blumenfeld Frazld BRASS	200	82,0	17,0	1,0	25,0
Mb Lucklady BULLSEYE	250	71,2	28,8	-	50,0
CALVIN	210	87,1	9,1	0,5	27,1
Weh CAMBRE	3.424	84,6	13,3	0,8	36,6
Ph CAMPEON	291	80,4	14,1	0,7	29,9
Curtis CARAMELO	742	82,6	14,8	0,8	33,8
CASTROMIL	1.252	83,6	12,6	0,5	22,9
Casagabino CHUNIUS	359	78,0	20,1	0,3	27,9
Hgh 85165 CLAYTON	229	74,7	23,1	0,4	12,2
Thos Monteverdi CREUET	348	90,2	8,6	1,1	21,0
Oh-River-Syc CRUSHABULL	304	63,2	33,9	0,7	19,7
Cundins DINAMITA	531	84,8	11,3	0,9	37,7
Danhof Hh DRAX	327	90,2	7,3	-	48,3
Kings Ranson DYNASTY	316	91,8	4,1	0,3	43,7
Pine-Tree EASTON	210	75,7	23,3	-	56,2
Thos Soul ELFO P	291	82,8	15,5	1,7	16,2
T-Spruce Esquire ESKIL	274	82,5	16,4	1,1	38,0
Sandy Valley ESQUIRE	1.312	82,9	14,7	1,3	38,6
Sandy-Valley EVERGLADE	829	83,6	13,2	1,0	38,5
Adaway FAYETTE	361	88,9	10,0	0,3	40,7
Wilt FIDJY	296	84,5	14,2	0,3	40,5
Diekers 3Star Oh FLADDERAK	6.237	80,9	16,6	0,7	34,5

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Díficil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
Terra Linda FLASH	212	67,0	32,1	0,9	31,6
FREIRE RED	1.876	84,8	14,0	0,8	24,4
Gil-Gar FUMAGALLI	537	75,2	22,2	1,7	40,0
Wilder FURY	562	84,3	7,7	0,2	29,4
Cmp GABRIELLE De Chanel	5.615	81,1	16,0	0,6	35,8
Gga GANGWAY	403	75,4	21,8	0,3	32,5
Visstein 3Star GAVINO RED	332	86,5	12,4	-	20,2
Af GENIS P RED	593	85,8	11,0	1,7	42,3
Bomaz GETAWAY	266	90,6	9,4	-	53,4
GIGABALL	286	67,8	27,3	0,7	35,7
3Star Poppe GIGANTIC	1.299	84,1	13,9	1,2	30,2
GINGER Sanderij Syman Red	1.012	81,6	13,3	0,7	44,1
GIROUD	216	91,2	5,1	-	44,4
GUIRI	3.786	82,0	15,5	0,6	34,4
Siemers HANIEL P	645	81,1	17,7	0,2	38,1
Grille MCc Cinder HAPPY	265	74,0	24,9	0,8	21,1
Siemers Pfct HARDY 35126	289	88,2	11,4	0,4	35,6
Aot Parfect HARMONY	307	86,3	12,4	1,3	34,5
Mr Ernest Anthony HAVENOFEAR	468	75,4	22,4	0,6	35,3
Beyond HI FIVE	217	88,9	8,3	0,9	96,8
Aot HINDSIGHT RED	322	80,8	17,7	0,6	37,0
Peak HOLCOMB	773	76,6	21,1	0,8	39,5
Cookiecutter HORSESHOE	433	89,6	9,2	0,7	42,3
Siemers Wolf HULU 37006	724	82,3	16,2	0,7	49,3
Sinesio Hailed HYPER	801	87,9	9,6	1,6	20,5
Cookiecutter HYPNOTIC	1.442	82,2	16,8	0,6	46,4
Pine Tree JAVADI	384	78,1	21,4	0,3	32,6
T Spruce Esquire KAREEM	639	80,4	17,8	1,1	91,7
Kaegaarden Berlin KARL	365	83,3	12,6	0,3	28,2
S S I Hayk KEANU	919	89,7	8,9	0,8	67,1
Lars-Acres Ssi KERSH	332	93,7	5,7	-	72,0
Thos Foreman KIKI	238	89,1	10,1	-	26,5
Woodcrest KING DOC	328	78,7	20,1	0,9	32,0

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Díficil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
Progenesis KNOWHOW	461	88,1	8,0	0,9	25,8
Mandy KODAK	483	87,8	10,4	0,2	23,2
Thos Flugeman LACAI	269	82,5	14,1	0,7	24,5
Westcoast LAMBEAU	484	82,4	16,7	0,6	24,0
Cookiecutter LARSON	1.467	85,7	12,4	0,2	47,7
Thos Sanjay LLAMA	379	72,0	25,3	1,3	20,6
Sheland Parfect LOCK	395	84,6	14,9	0,3	41,8
Cherry Lily Zip LUSTER P	1.457	87,4	11,1	0,3	38,2
Progenesis MAESTRO	428	88,6	7,9	0,9	48,4
Aurora MAGELLAN	223	88,8	10,8	0,5	28,3
Ramos Goodlife MIRABEL	265	79,3	17,7	1,9	19,6
Progenesis PALERMO	217	86,2	12,4	-	100,0
PALMER	286	74,1	24,5	0,7	31,1
Siemers PARBO	237	70,9	28,3	0,4	69,6
Siemers Rengd PARFECT	929	86,3	11,6	0,8	50,8
Siemers PARX	263	83,3	14,8	1,5	33,1
Progenesis PATTERN	282	90,1	7,1	0,7	49,7
Progenesis PINBALL	259	92,3	5,8	-	44,8
Cundins PLATINUM De Chanel	227	85,9	11,0	-	44,1
Peak PLAYBACK	247	73,7	19,4	2,0	30,0
Progenesis POLISHED	1.263	85,2	13,9	0,6	91,5
Siemers PORSCHE	360	93,3	5,6	0,3	55,8
Siemers POST	210	93,8	5,2	0,5	54,8
Weh POZOBLANCO	225	85,8	14,2	-	37,8
Casagabino PREMIO RED	576	88,0	10,9	0,2	49,3
Siemers WH PYRO 36756	240	90,8	7,5	0,8	67,5
Vogue REDEYE P	345	86,1	12,8	0,9	39,7
Stegen RC REDLEA	313	91,4	6,1	0,3	78,0
RELAX Gh Jezebel	215	72,6	22,8	1,4	37,2
S-S-I Pr RENEGADE	224	96,9	2,7	-	33,9
Arroxos Renegade REQUEIXO	325	75,1	22,5	-	21,5
Rico RIPLEY	671	86,1	10,7	0,6	40,4
ROMAN	458	78,6	19,0	0,7	37,1

19.4. Facilidade de parto

Touro	N.º de partos	Fácil	Moderado	Díficil, cesárea ou anormal	% primeiros partos
ROMMEL	702	85,8	12,1	1,1	25,9
Siemers ROZTAC	764	85,5	13,5	0,7	40,1
Sha RUKURU	398	92,5	6,8	0,5	20,4
S-S-I Renegade RUPERT	585	89,2	8,9	-	38,6
SANXURXO	432	79,2	18,3	1,4	33,1
Grille Soul SEDUCTION P Red	319	65,2	28,2	1,6	19,8
Peak SHAWARMA	302	83,4	14,9	0,3	28,5
Rr 12362 SHEIN RED	288	92,0	6,3	-	59,4
Terra Linda SINGLETON	670	75,8	21,2	0,8	43,1
Gel Sanchez SIROTTO P	302	81,5	13,3	1,3	15,6
Lscg 0783 SPARTAN RED	282	87,9	11,0	0,4	51,1
Anila SPERMINATOR 0830	1.757	85,0	13,3	0,6	34,8
OCD Gameday SPINAL TAP	1.308	91,5	7,4	0,5	32,0
STARMAX	467	90,8	7,5	0,4	29,8
Wkm SUMA P	519	84,8	13,3	1,4	29,7
Sha SUNDOWNER	3.884	83,2	15,1	0,5	44,8
AF Sunrise SUNFORT	381	86,9	8,4	1,3	20,0
Leaninghouse TAOS	526	89,9	8,4	0,8	42,4
Sandy Valley TENTASTIC	392	82,1	15,3	0,5	57,4
Jbtoullec TERRY	221	80,1	17,2	0,5	34,4
THIEM	228	83,3	15,8	-	45,2
Jbtoullec TONY P	1.375	81,6	16,1	1,0	37,7
Our Favorite VANGUARD	262	87,8	10,7	-	40,8
Ciam-XF Ginger VENTOSO RED	423	80,9	18,0	0,7	22,9
Aija WOLFGANG P RC	376	77,9	17,0	0,8	41,8
Willems Hoeve WOODY	383	91,1	8,4	0,5	33,9
Lscg XEN	286	69,6	20,6	0,7	50,7
Ciam ZAZAR	242	85,1	12,4	-	25,6
Claynook ZOAR	366	85,8	12,8	0,8	47,5

Ordenados polo nome curto do touro

19.5. Velocidade de muxido

Existe unha correlación xenética entre a velocidade de muxido e o reconto celular, o que significa que a maior velocidade de muxido, maior RCS.

Se a velocidade de muxido é alta, diminúe a tensión do esfínter do teto, o que provoca unha menor resistencia do ubre á entrada de microorganismos e, polo tanto, aumenta o risco de mamite.

Pola contra, unha vaca con velocidade de muxido excesivamente lenta significa que neste animal non se realiza ben a extracción do leite, o que trae como consecuencia un aumento da tensión intramamaria e un aumento do tempo de muxido, se ben adoitan ter RCS máis baixos. Polo tanto, o óptimo para velocidade de muxido é o intermedio.

A herdabilidade para a velocidade de muxido é de 0,11, polo que non cabe esperar unha mellora importante deste carácter con base na selección, e ten que ser incluído nun índice de saúde do ubre que incida noutros factores (RCS, conformación de ubre etc.).

Os datos recóllense nunha escala subxectiva, de 1 a 3, da que informa o muxidor:

1. **Muxido rápido**
2. **Muxido medio**
3. **Muxido lento**

Na seguinte taboa analízanse dos pais das vacas en función do valor recollido de velocidade de muxido das súas filas. Cítanse os touros con 100 ou máis vacas avaliadas en Galicia.

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Bush Bros ACADIA	115	17,4	72,2	8,7
Adonis ADAI	125	14,4	67,2	15,2
Plain Knoll ADOBE	118	43,2	51,7	5,1
AIRAS	276	15,6	69,2	14,1
Cmp ALLURE de Chanel	127	40,9	52,8	4,7
Fb 7683 Billy ALONSO	142	20,4	65,5	5,6
Ocd Helix ALPHABET	145	16,6	74,5	6,2
Peak ALTAALTUVE	136	25,7	63,2	10,3
Peak ALTAAMULET	224	23,2	63,4	12,9
Glen D Haven ALTAHOTROD	159	21,4	66,0	12,6
Peak WHEELHOUSE	143	34,3	53,1	11,9
Peak ALTAZAREK	261	29,1	58,6	10,3
Stantons ATEAM	233	28,8	58,8	12,4
3Star Hwh BAMBAM P	345	20,3	68,4	11,0
Blumenfeld Frazls BASIC	377	16,4	65,5	18,0
Hfp BENTLEY	301	14,6	71,8	13,3
Delta BODYGUARD	107	19,6	74,8	5,6
Blumenfeld Frazld BRASS	232	19,8	66,8	12,5

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Lscg CALACHO	127	26,8	72,4	0,8
Larcrest CAPTIVATING	608	22,2	67,4	9,7
Curtis CARAMELO	1.062	27,9	62,7	8,6
Stantons CHIEF	123	16,3	69,9	13,0
Wilder COACH	382	21,2	72,0	6,8
CROSS	472	11,7	72,5	15,3
Oh-River-Syc CRUSHABULL	110	22,7	65,5	10,0
DIRECTOR	274	26,3	61,7	10,2
DOLOMITA Delta Jaidyn	236	12,3	79,7	8,1
Kings Ranson DYNASTY	104	43,3	48,1	7,7
Silverridge V EUGENIO	571	30,6	59,9	9,3
FAVORITE	324	14,8	68,2	17,0
Diekers 3Star Oh FLADDERAK	111	17,1	69,4	12,6
Poppe FREESTYLE Red	184	16,8	67,9	13,6
Cmp GABRIELLE de Chanel	149	28,2	61,7	9,4
GALILEO	101	9,9	65,3	23,8
Gga GANGWAY	449	22,3	62,1	14,7
GARIDO	213	22,5	62,4	15,0
GAUDI	231	18,2	64,9	16,9
GENUINE	202	14,9	69,8	14,9
GERO	818	21,6	68,3	9,3
GIGABALL	1.685	21,5	66,5	11,3
Sh GIGABYTE	141	22,7	58,9	18,4
3Star Poppe GIGANTIC	129	11,6	79,1	9,3
GIGI Red	212	18,4	66,5	14,6
GINGER Sanderij Syman Red	117	28,2	57,3	10,3
Cavalleria Crimson GLOP	122	13,9	69,7	16,4
Thos Saturn GRECO	405	20,5	70,4	7,9
GUIRI	153	33,3	58,8	7,2
Siemers Exc HANANS 31753	133	36,1	56,4	6,8
Grille Mcc Cinder HAPPY	488	24,8	61,7	13,5
Cookiecutter HARRISENNA	123	26,8	60,2	13,0
Peak HAXL	174	15,5	79,3	5,2

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Aot Silver HELIX	127	29,1	55,9	14,2
Tirsvad Hotspot HONDO	149	28,9	61,7	9,4
Cookiecutter HORSESHOE	192	25,0	62,0	13,0
Gel Prudence HUB	151	19,9	66,9	9,3
Cookiecutter HYPNOTIC	645	32,1	55,5	11,6
Genosource JAMISON	117	29,1	59,0	11,1
San Rian JEQUE Hotjob	149	18,1	73,2	6,7
Kaegaarden Berlin KARL	2.002	21,6	67,1	10,5
Kaergaard Soundcloud KEY	275	18,9	66,5	14,5
Woodcrest KING DOC	480	30,6	57,9	10,6
Akilia KIWI	107	12,1	68,2	19,6
Westcoast LAMBEAU	245	34,3	60,0	5,7
Comestar LAUTRUST	127	26,8	65,4	7,9
Ladys-Manor Tropic LEVEL	168	20,8	61,9	17,3
Sheland Parfect LOCK	110	23,6	62,7	13,6
Cherry Lily Zip LUSTER P	464	36,2	54,7	8,6
Progenesis MAESTRO	249	26,5	61,4	11,6
Ocd Alphabet MAGNUM	138	21,7	65,9	12,3
Rasberry MAXL	126	32,5	56,3	8,7
Grille Moovin MONIN	217	20,7	66,8	11,1
Vh NADER	179	24,0	69,8	5,6
Ramos XF Newstar NEWTON	214	29,0	64,0	5,6
S S I Msu Challngr ORBIT	112	25,0	59,8	13,4
OTIS	100	16,0	75,0	9,0
PALMER	611	22,3	69,1	8,0
Siemers Rengd PARFECT	341	33,4	60,7	5,3
Anila Palmer PAYDAY	154	33,8	61,7	4,5
Petton PEPSI	155	30,3	54,8	14,2
Progenesis PINBALL	400	25,8	58,5	15,5
Siemers PORSCHE	529	23,3	65,2	11,5
Pine Tree-I PURSUIT	185	35,1	58,9	5,4
Ri-Val-Re RAGER RED	113	23,0	68,1	8,0
Peak RAYSHEN	137	12,4	81,0	5,8

19.5. Velocidade de muxido

Touro	Vacas	Rápida	Normal	Lenta
Progenesis REDDIT	197	32,5	57,4	10,2
Vogue REDEYE P	189	35,4	56,1	8,5
S-S-I Pr RENEGADE	144	34,0	58,3	7,6
Trent-Way-Js RONALD	106	15,1	77,4	4,7
Blumenfeld Gdanc RORY	324	16,7	72,8	9,6
Siemers ROZTAC	494	33,0	52,2	14,6
SALVAME	130	19,2	63,1	16,9
SANXURXO	892	18,6	71,0	9,2
SIGMA	228	25,4	67,5	6,6
S S I Bg Mnshnr SLEATER	120	38,3	55,8	5,8
SNOB	252	24,2	68,7	6,0
Koe 10275 SPORTING	652	22,9	64,6	12,0
STELO	115	16,5	67,8	11,3
Gga STUART	135	19,3	75,6	5,2
Progenesis SUMMERDAY	203	30,5	62,1	7,4
Ocd Hotjob TALON	121	21,5	70,2	8,3
Delta TREASURE	254	19,3	72,4	7,9
Jaime Saturn XUSTAS	500	20,4	70,2	9,2

Na provincia de Lugo, o 15 % das vacas avaliadas en 2025 foron cualificadas como rápidas polo gandeiro e o 10 %, como lentas. Valores por arriba ou abaixo destes son os que nos indican se un touro proporciona animais máis ou menos lentos ca media.

A velocidade de muxido é un carácter no que o valor óptimo é o intermedio, na procura de sementais que proporcionen poucas vacas con valores extremos.

20. INFORMACIÓN DO CONTROL LEITEIRO

O Control Leiteiro ten como obxectivo servirlles de ferramenta aos gandeiros para a xestión das súas explotacións, polo que é de utilidade tanto para o manexo da explotación como para a selección dos animais.

No contexto da era da información na que se fala do *big data*, o Control Leiteiro constitúe unha fonte de xeración de información enorme, pois esta recóllese seguindo unha normativa, o que fai que os datos sexan homoxéneos e comparables no tempo e entre ganderías, datos históricos dispoñibles para o gandeiro e técnicos autorizados e unha información oficial, que se incorpora ao Libro Xenealóxico e incrementa o valor dos animais tanto para o mercado coma para o seu valor segurable.

Non obstante, dende Africor Lugo buscamos devolver toda a información procesada en informes que lle resulten prácticos e útiles ao gandeiro, a cal recibe en papel, pero tamén a ten dispoñible na nosa web e na *app*.

20.1. Informe mensual

Como o seu nome indica, este informe xérase despois de cada visita ás explotacións. Nel o gandeiro pode comprobar a evolución dos principais ratios da gandería:

CEGACOL
Centro Galego de Control

INFORME MENSUAL DE CONTROL LEITEIRO 07/2025

ZONA: TITULAR:
REGA: ENDEREZO:
DATA CONTROL: PROVINCIA: LUGO

PRODUCIÓN

Vacas totais

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0/3,3	GRAXA	PROT.	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR ▲		DENOVO ▼		PINSAT
61	225	45.8	45.04	3.78	3.42	2.2	1.10	291	35.4	32.1	30.4	31.8	0.08

Vacas 1º parto

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0	GRAXA	PROT.	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR	DENOVO	PINSAT
14	244	42.1	40.46	3.57	3.48	2.2	1.03	277	36.6	30.1	0.07

Vacas adultas

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0	GRAXA	PROT.	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR	DENOVO	PINSAT
47	220	47.0	46.40	3.84	3.41	2.2	1.13	295	35.1	30.7	0.08

Vacas paridas de menos de 100 días

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0	GRAXA	PROT.	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR	DENOVO	PINSAT
10	45	48.2	45.48	3.58	3.23	1.4	1.11	276	41.5	26.2	0.07

Vacas paridas de entre 100 e 200 días

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0	GRAXA	PROT	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR	DENOVO	PINSAT
18	148	51.0	47.17	3.43	3.25	1.3	1.05	300	33.5	29.2	0.07

Vacas paridas de máis de 200 días

VACAS	DEL	LEITE	L. 4,0	GRAXA	PROT.	PL	Gr/Pt	UREA	PREFOR	DENOVO	PINSAT
33	322	42.3	43.74	4.08	3.60	3.1	1.13	290	34.1	31.7	0.08

KG de leite/vaca presente: 39.9 Kg/Res (12.9 %) NP medio das vacas controladas: 2.7 partos
Idade ao primeiro parto: 26.3 meses Porcentaxe de primeiros partos: 23.0 %

	GANDEIRIA	PROVINCIA
Gramos/día de metano (CH4) por vaca controlada:	533.8 (61 reses)	473.9
BHB en vacas con menos de 35 días ao parto, positivas % e Nº.:	25.0 (4 reses)	17.7

REPRODUCIÓN

Taxa de non retorno 56 días: 54.1 (61 reses) primeiras inseminacións.
Taxa de non retorno 56 días xatas: 35.3 (17 reses) primeiras inseminacións.
Taxa de non retorno 56 días vacas: 59.1 (44 reses) primeiras inseminacións.

IPP reses en control/ IPP último ano: 485 (47 reses) 487 (47 reses)
Media de DEL das vacas inseminadas por primeira vez no último mes: 136 días (3 reses)
Media de idade en meses das xatas inseminadas por 1ª vez no último mes: 17.0 meses (3 reses)

Sinatura do controlador

20.1. Informe mensual

Tamén se listan as vacas en produción, ordenadas por nome e con toda a información nunha única liña:

LISTADO VACAS CONTROLADAS

NOME	RCS	PROD	BHB	ACD	RCD	D.PARTO	CRIA	NP	NC	DEL	LEITE	% Gr	% Pt	LEITE ACUM	RCS	RCS ULT.C TRL	%RCS	UREA	BHB	NI	ÚLTIMA IA	TOURO
002 1002 KINGBO						16/10/2023	1	4	20	627	33.8	4.20	3.73	27.955	**254**		1.8	275	0.00	3	02/07/2024	RG XASTRE
017 1017 SIGMA						02/03/2024	1	4	16	489	27.7	4.30	3.79	25.177	110		0.6	321	0.00	3	09/12/2024	AB PONCEAU
021 1021 CLEVER			X			28/06/2025	2	5	1	6	39.8	4.62	3.45	239	**224**	204	1.9	265	0.14			
022 1022 MOGUL					76.1	03/10/2024	1	4	9	274	50.3	3.85	3.35	16.379	196		2.1	260	0.00	1	12/04/2025	(S)SALVAME XFO
027 1027 BUBBA						29/05/2025	1	5	2	36	62.6	4.81	3.00	1.934	47		0.6	353	0.00			
029 1029 HAPPY						26/07/2024	2	4	11	343	30.9	4.19	3.63	14.668	**972**		6.3	308	0.00	1	01/01/2025	AB PONCEAU

Así mesmo, recóllense o resto das vacas da explotación, de forma que podemos buscar calquera vaca da granxa de forma sinxela sabendo soamente o grupo ao que pertence:

LISTADO VACAS NON CONTROLADAS (Ordenadas por data de inseminación)

NOME	D. NAC.	ULT. PARTO	NP	ULT. IA	Nº IA	TOURO
016 1016 KINGDO	27/02/2018	30/11/2023	4	27/09/2024	1	(S)SHEIN XFO
057 1057 SANXUR	14/06/2019	06/01/2024	3	09/10/2024	3	GABRIELLE XFO
100 7100 BI BAT	17/12/2020	04/04/2024	2	15/10/2024	2	ANG BARTON
098 9398 SALVA	13/11/2020	11/01/2024	2	20/10/2024	3	LIM OURONEGRO

LISTADO XOVENCAS (máis de un ano de idade)

NOME	D. NAC.	ULT. IA.	Nº IA	TOURO
159 7159 SATURN	02/12/2022	13/10/2024	5	TONY XFO
160 7160 GERO	14/12/2022	16/12/2024	4	TONY XFO
161 7161 GIGABA	25/12/2022	26/09/2024	3	TONY XFO
171 7171 GAUDI	02/05/2023	26/09/2024	1	(S)CAMBRE XFO

Un repaso ás últimas baixas e o leite que deixaron producido é, sen dúbida, un dos mellores indicadores de rendibilidade que podemos ter:

VACAS DADAS DE BAIXA NO ÚLTIMO CONTROL (non inclúe vendas)

NOME	IDADE (MESES)	MOTIVO	NP	PROD. VITALICIA
008 1008 KINGBO	83.3	ACCIDENTE	4	62747

DATOS MEDIOS DAS BAIXAS EN LACTACIÓN DURANTE O ÚLTIMO ANO

Nº VACAS	IDADE	NP MEDIO	DEL	PROD. VITALICIA
12	75.0	3.2	415	54353

20.1. Informe mensual

Previsión de partos para os próximos meses:

PREVISIÓN PARTOS

	OUTUBRO	NOVEMBRO	DECEMBRO	XANEIRO	FEBREIRO	MARZO
Nº de partos Totais	4 100%	7 100%	9 100%	3 100%	7 100%	6 100%
Nº e % 1º partos	1 25%	1 14%	3 33%	2 67%	2 29%	4 67%
Nº e % partos cruce	2 50%	3 43%	2 22%	2 67%	3 43%	1 17%
Nº e % partos leite	2 50%	4 57%	7 78%	1 33%	4 57%	5 83%
Nº e % partos sexado	0 0%	3 43%	2 22%	1 33%	2 29%	3 50%

Aquelas ganderías que teñen vacas de varias razas necesitan coñecer a produción de cada grupo:

LISTADO AGRUPADO DE RAZAS

RAZAS	VACAS	DEL	LEITE	L.4,0/3,	GR	PR	PL	GR/P	UREA	TIPO
FRISONA	66	192	44.12	43.74	3.83	3.46	2.7	1.11	255	Vacas tot.contr.
JERSEY	23	188	28.55	37.36	5.72	4.54	3.9	1.26	232	Vacas tot.contr.
FRISONA	21	143	39.97	39.84	3.92	3.39	2.2	1.16	255	Vacas 1ºpartos contr.
JERSEY	7	164	26.71	33.99	5.50	4.42	3.4	1.25	257	Vacas 1ºpartos contr.
FRISONA	45	215	46.06	45.55	3.79	3.49	2.9	1.09	255	Vacas adultas contr.
JERSEY	16	199	29.36	38.88	5.82	4.59	4.1	1.27	221	Vacas adultas contr.
FRISONA	19	53	46.74	43.80	3.55	3.21	2.5	1.11	243	Vacas parto<100 contr.
JERSEY	5	49	40.27	47.81	5.18	3.84	4.9	1.36	219	Vacas parto<100 contr.
FRISONA	19	143	49.73	46.80	3.53	3.29	3.2	1.08	265	Vacas parto entre 100 e 200
JERSEY	8	153	26.15	34.25	5.69	4.61	2.8	1.23	219	Vacas parto entre 100 e 200
FRISONA	28	319	38.54	40.95	4.23	3.74	2.5	1.14	257	Vacas parto>200 contr.
JERSEY	10	286	24.62	33.68	6.02	4.84	4.2	1.24	250	Vacas parto>200 contr.

20.2. Informe de lactacións

Este informe emítese semestralmente e nel recóllense as lactacións rematadas durante ese período e móstrase a comparación das medias da gandería coa provincia e comunidade.

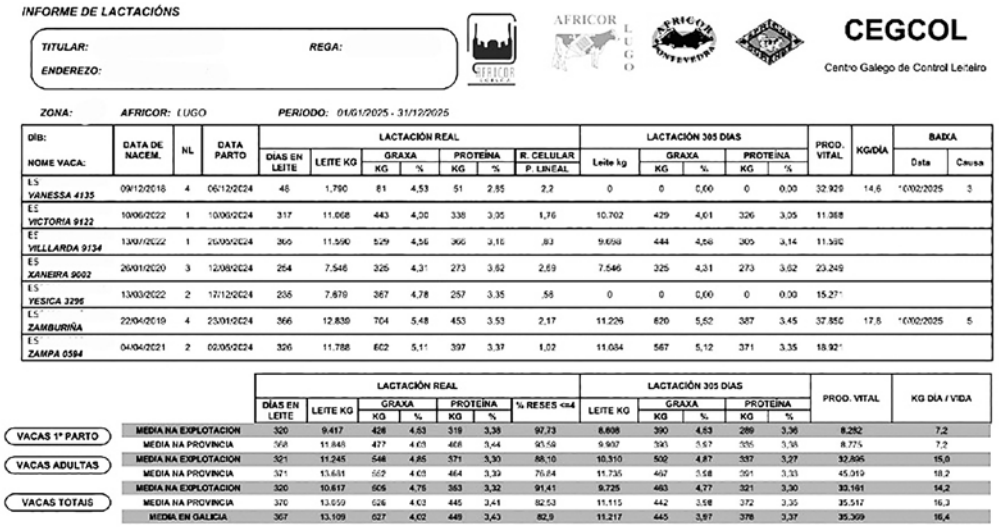

INFORME DE LACTACIÓNS

TITULAR: REGA:

ENDEREZO:

CEGCOL
Centro Galego de Control Leiteiro

ZONA: AFRICOR: LUGO PERIODO: 01/01/2025 - 31/12/2025

DIB: / NOME VACA:	DATA DE NACEM.	NL	DATA PARTO	LACTACIÓN REAL							LACTACIÓN 305 DIAS					PROD. VITAL	KG/DÍA	BAIXA	
				DIAS EN LEITE	LEITE KG	GRAXA KG	GRAXA %	PROTEÍNA KG	PROTEÍNA %	R. CELULAR P. LINEAL	Leite kg	GRAXA KG	GRAXA %	PROTEÍNA KG	PROTEÍNA %			Data	Causa
ES YANESSA 4135	09/12/2018	4	06/12/2024	48	1.790	81	4,53	51	2,85	2,2	0	0	0,00	0	0,00	32.920	14,6	10/02/2025	3
ES VICTORIA 9122	10/06/2022	1	10/06/2024	317	11.068	443	4,00	338	3,05	1,76	10.702	429	4,01	326	3,05	11.368			
ES VILLARDA 9134	13/07/2022	1	26/06/2024	369	11.590	529	4,56	366	3,16	,83	9.658	444	4,59	305	3,14	11.380			
ES XANEIRA 9002	26/01/2020	3	12/08/2024	254	7.546	325	4,31	273	3,62	2,69	7.546	325	4,31	273	3,62	23.249			
ES YESICA 3296	13/03/2022	2	17/12/2024	235	7.870	367	4,78	257	3,35	,58	0	0	0,00	0	0,00	15.271			
ES ZAMBURIÑA	22/04/2019	4	23/01/2024	366	12.830	704	5,48	453	3,53	2,17	11.226	620	5,52	387	3,45	37.850	17,8	10/02/2025	5
ES ZAMPA 0584	04/04/2021	2	02/05/2024	326	11.788	602	5,11	397	3,37	1,02	11.084	567	5,12	371	3,35	18.921			

		LACTACIÓN REAL							LACTACIÓN 305 DIAS					PROD. VITAL	KG DÍA / VIDA
		DÍAS EN LEITE	LEITE KG	GRAXA KG	GRAXA %	PROTEÍNA KG	PROTEÍNA %	% RESES <=4	LEITE KG	GRAXA KG	GRAXA %	PROTEÍNA KG	PROTEÍNA %		
VACAS 1º PARTO	MEDIA NA EXPLOTACION	320	9.417	426	4,53	319	3,38	97,73	8.608	390	4,53	289	3,36	8.282	7,2
	MEDIA NA PROVINCIA	308	11.848	477	4,03	408	3,44	90,59	9.907	395	3,97	335	3,38	8.775	7,2
VACAS ADULTAS	MEDIA NA EXPLOTACION	321	11.245	548	4,85	371	3,30	88,10	10.310	502	4,87	337	3,27	32.695	15,0
	MEDIA NA PROVINCIA	321	13.631	562	4,03	464	3,39	76,84	11.735	467	3,98	391	3,33	45.019	18,2
VACAS TOTAIS	MEDIA NA EXPLOTACION	320	10.617	606	4,76	363	3,32	91,41	9.725	463	4,77	321	3,30	33.161	14,2
	MEDIA NA PROVINCIA	370	13.059	626	4,03	445	3,41	82,53	11.115	442	3,98	372	3,35	35.517	16,3
	MEDIA EN GALICIA	367	13.109	627	4,02	449	3,43	82,9	11.217	445	3,97	378	3,37	35.309	16,4

20.3. Informe técnico

É un informe anual que pretende mostrar unha serie de índices reprodutivos e a súa comparación coa media da provincia, algo que, sen dúbida, debe axudar a identificar fortalezas e feblezas nas prácticas de manexo.

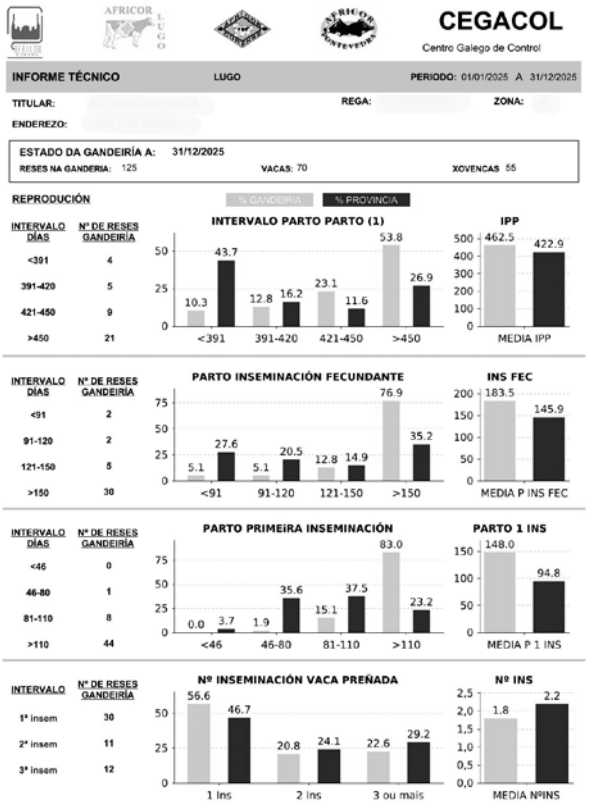

CEGACOL
Centro Galego de Control

INFORME TÉCNICO LUGO PERIODO: 01/01/2025 A 31/12/2025

TITULAR: REGA: ZONA:

ENDEREZO:

ESTADO DA GANDEIRÍA A: 31/12/2025
RESES NA GANDERIA: 125 VACAS: 70 XOVENCAS 55

REPRODUCIÓN % GANDEIRIA % PROVINCIA

INTERVALO DÍAS	Nº DE RESES GANDEIRÍA
<391	4
391-420	5
421-450	9
>450	21

INTERVALO PARTO PARTO (1)
10.3 43.7 12.8 16.2 23.1 11.6 53.8 26.9
<391 391-420 421-450 >450

IPP
462.5 422.9
MEDIA IPP

INTERVALO DÍAS	Nº DE RESES GANDEIRÍA
<91	2
91-120	2
121-150	5
>150	30

PARTO INSEMINACIÓN FECUNDANTE
5.1 27.6 5.1 20.5 12.8 14.9 76.9 35.2
<91 91-120 121-150 >150

INS FEC
183.5 145.9
MEDIA P INS FEC

INTERVALO DÍAS	Nº DE RESES GANDEIRÍA
<46	0
46-80	1
81-110	8
>110	44

PARTO PRIMEIRA INSEMINACIÓN
0.0 3.7 1.9 35.6 15.1 37.5 83.0 23.2
<46 46-80 81-110 >110

PARTO 1 INS
148.0 94.8
MEDIA P 1 INS

INTERVALO	Nº DE RESES GANDEIRÍA
1ª insem	30
2ª insem	11
3ª insem	12

Nº INSEMINACIÓN VACA PREÑADA
56.6 46.7 20.8 24.1 22.6 29.2
1 Ins 2 Ins 3 ou mais

Nº INS
1.8 2.2
MEDIA NºINS

20.3. Informe técnico

Neste informe tamén se mostra un resumo das lactacións e a evolución mensual da produción na gandería, polo que resulta útil para valorar as variacións estacionais nesta.

PRODUCION

REAIS	Nº VACAS	DIAS	IPP	LEITE	GRAXA	%GRAXA	PROT.	%PROT.
VACAS 1º PARTO	19	427	-	16988	711	4.19	609	3.58
VACAS ADULTAS	30	468	458	23447	942	4.02	817	3.49
VACAS TOTAL	49	452	458	20943	853	4.07	736	3.52

NORMALIZADA A 305 DÍAS	Nº VACAS	DIAS	IPP	LEITE	GRAXA	%GRAXA	PROT.	%PROT.
VACAS 1º PARTO	19	427	-	12596	507	4.02	436	3.46
VACAS ADULTAS	30	468	458	17107	652	3.81	571	3.34
VACAS TOTAL	49	452	458	15358	596	3.88	519	3.38

	VACAS EN MUXIDO	KG/DIA	%GRAXA	%PROTEINA	G/P	UREA	PL	RCS%>200	ALTAS	PARTOS	SECAS	BAIXAS
XANEIRO	57	46	4.36	3.62	1.21	240	2.6	19	1	5	3	5
FEBREIRO	59	49	3.96	3.53	1.12	183	2.1	15	4	6	4	2
MARZO	61	48	4.37	3.55	1.23	246	2.7	21	4	3	4	2
ABRIL	60	49	4.33	3.45	1.26	298	2.3	15	0	2	3	0
MAIO	59	50	3.98	3.53	1.13	279	2.5	19	3	4	2	0
XUÑO	61	51	4.04	3.46	1.17	270	2.5	20	0	2	1	0
XULLO	62	48	3.94	3.49	1.13	264	2.7	21	5	4	3	4
SETEMBRO	58	46	4.38	3.62	1.21	286	3.1	22	5	6	6	1
OUTUBRO	58	46	4.38	3.62	1.21	204	2.7	16	3	7	3	0
NOVEMBRO	62	47	4.24	3.61	1.18	193	2.6	15	2	9	7	1
DECEMBRO	64	48	3.94	3.57	1.10	196	3.0	17	5	2	6	1
MED. ANUAL	60	48	4.17	3.55	1.18	241	2.6	18	32	54	50	16
PROVINCIA	71	35	4.09	3.46	1.18	238	2.6	22	32	80	78	31

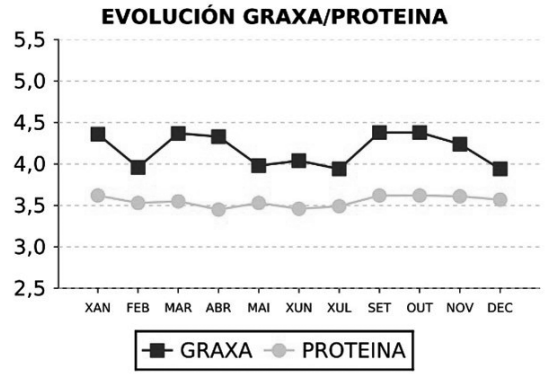

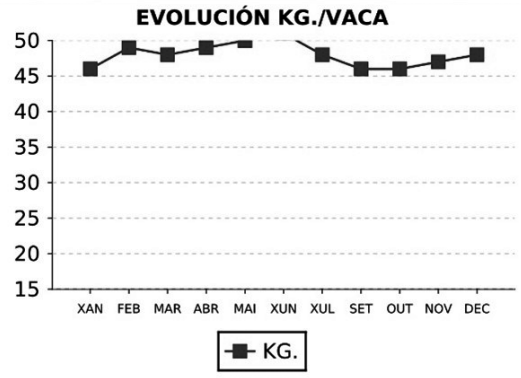

% de REPOSICIÓN		LONXEVIDADE (PARTOS/VACAS)		IDADE MEDIA 1 PARTO (MESES)	
GAND.	PROVINCIA	GAND.	PROVINCIA	GAND.	PROVINCIA
27.8	31.9	3.8	3.2	25.90	25.80

$$\frac{\text{V1 LACT. REAL}}{\text{VTOTAL LACT REAL}} \times 100$$

VACA: RES CON MAIS DE 35 MESES CON OU SEN PARTO OU MENOR DE 35 MESES CON XOVENCA: RES MENOR DE 35 MESES SEN PARTO

P. LINEAL: 0 - 4: VALORES OPTIMOS || >4: RISCO DE MAMITE

(1) REPRODUCIÓN: IPP Calculado en base os partos rexistrados no período

20.4. Informe anual

Neste informe toma grande importancia a comparativa co resto das explotacións. Deste xeito, avalíase a saúde do rabaño mediante a evolución da cetose, a mamite e as baixas, onde o gandeiro pode analizar os valores da súa explotación en comparación coa media da provincia.

CEGACOL
Centro Galego de Control

INFORME ANUAL CONTROL LEITEIRO — **LUGO** — **PERIODO: 01/01/2025 - 31/12/2025**

TITULAR: **REGA:** **ZONA:**

Composición do rabaño

Femias de alta: 125 **Vacas:** 70 **Recría:** 55

Porcentaxe recría: 79% (48%)
Taxa de reposición: 26% (31%)

Saúde do rabaño

CETOSE:

No primerio control de cada lactación determínase o valor BHB (betahidroxibutirato), un indicador de cetose subclínica

Vacas analizadas: 51
Porcentaxe de vacas cun valor elevado de BHB: 14% (16%)

MAMITE

A mamite é unha das enfemidades con maior repercusión na produción de leite . A avaliación de RCS (reconto células somáticas) axudanos a controlar a mamite

Porcentaxe de vacas cun RCS alto ao secado: 25 (23%)
Porcentaxe de vacas curadas no secado: 80 (65%)
Porcentaxe de novas infeccións no secado: 3 (21%)
Porcentaxe de primeirizas con alto RCS ao parto: 15 (15%)

No informe mensual para as vacas de primeiro control indícase o RCS do último control do parto anterior

BAIXAS

Baixas na explotación (non vendas). Os datos entre paréntese corresponden á media da

	Valor	Porcentaxe	Idade en meses	Días en leite
Baixas na explotación	16	13% (21%)	59.4 (57.4)	
Baixas con parto	12	16% (27%)	75.5 (65.7)	398 (299)
Baixas sen parto	4	16% (9%)	11.2 (29.5)	

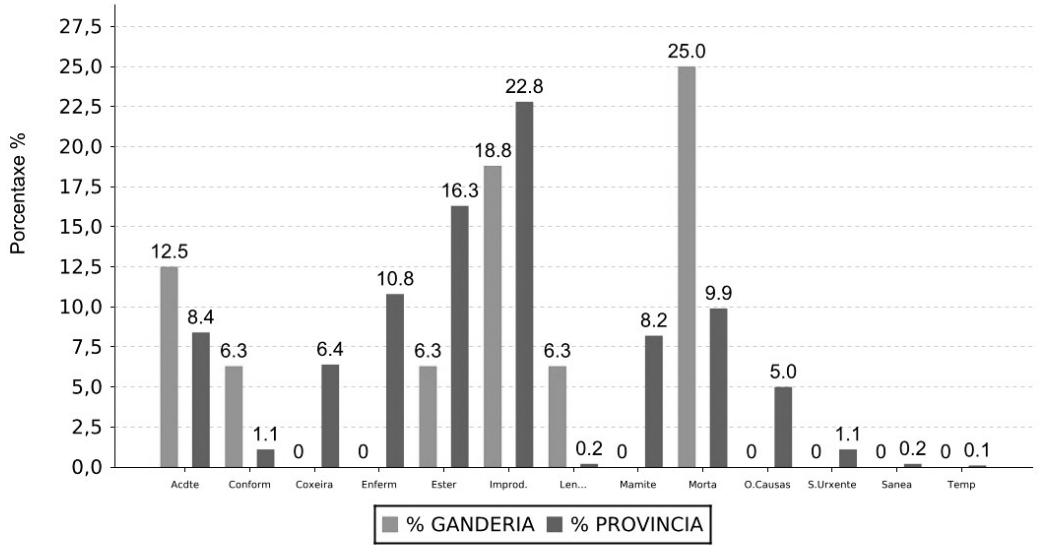

A distribución das baixas en función do motivo, comparada coa media da provincia, pode axudar a identificar posibles puntos febles no manexo da explotación.

20.4. Informe anual

Igualmente, móstranse os valores de taxa de non retorno dos touros nesa gandería e a media na provincia, porque o número de inseminacións nunha soa gandería non é significativo para determinar a fertilidade dun touro, así o gandeiro pode ver como se comportou na súa explotación e na media das ganderías.

Evolución número de control - Kg leite

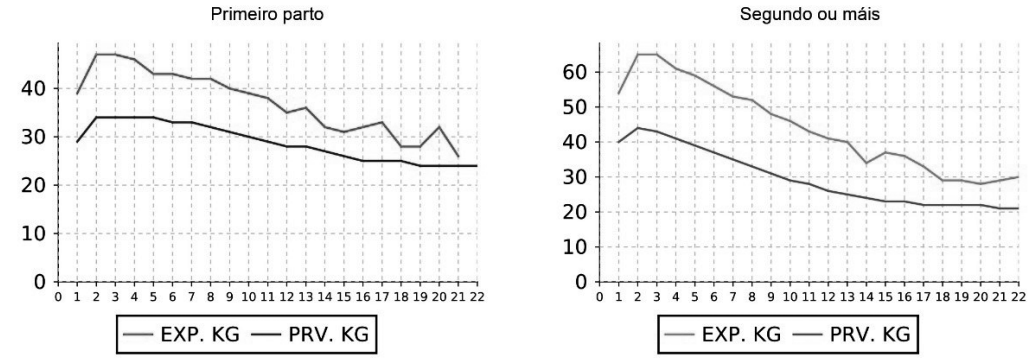

TAXA DE NON RETORNO

TNR: Taxa de non retorno a 56 días. Indica a porcentaxe de vacas que non repetiron aos 56 días seguintes á inseminación. Para o cálculo desta TNR imos utilizar as 3 primeiras inseminacións por vaca, o que supón o 80% das inseminacións da da explotación, a fín de incrementar o número de datos por touro

Número de inseminacións na explotación:	117	(91,41)	TNR xatas:	53,57	(61,9)
TNR da explotación:	58,97	(51,9)	TNR vacas:	60,67	(49,4)

ESTUDO POR TOURO: Indícase os touros ordenados de maior a menor

TOURO	INSEMINACIONS	TNR	% XOVENCAS	% PROVINCIA (>100
GABRIELLE XFO	15	66.7	46.7	53.9
CARAMELO XFO	11	27.3	9.1	56.4
TONY XFO	11	90.9	18.2	53.5
LIM PAPELERO	7	42.9		
AB PONCEAU	7	85.7		49.6
RG XASTRE	7	71.4		44.0
CAMBRE XFO	6	66.7	66.7	51.7
FLADDERAK XFO	5	40.0	20.0	55.3
OC CARNE	4	100.0		54.7
GENIS XFO	4	25.0	75.0	58.1
ANG ADMIRAL	4	50.0	25.0	49.6
RG CASEIRO	3	33.3		50.0
RITMO XFO	3	66.7	33.3	
SPERMINATOR	3	33.3	100.0	52.9
PALMER XFO	3	100.0		59.2
GOAL XFO	2	100.0	50.0	
LIM OURONEGRO	2	50.0		50.2
GAUDI XFO	2	50.0		

21. MELLORES GANDERÍAS DA PROVINCIA DE LUGO

Establécese unha ordenación de explotacións de acordo cos criterios de **produción, cualificación morfolóxica e valoración xenética** para as explotacións da provincia de Lugo.

Para formar parte deste grupo, cómpre estar entre as 100 mellores explotacións para cada un dos tres criterios antes mencionados.

A cada unha das 100 primeiras dáselles unha puntuación segundo o posto no que se sitúa en cada criterio; así, a gandería con media de produción máis alta recibe 100 puntos; 99 á segunda, e así sucesivamente. A suma destas puntuacións establece a clasificación.

Con base nos datos de 2025, temos 10 explotacións que cumpren este requisito.

Gandería	Concello	Morfoloxía		Produción		Xenética		Puntos
		Cualific.	Posto	Leite	Posto	ICO	Posto	
CASA DO REGO	LÁNCARA	83,07	15	15.887	2	1.139	22	264
ZORRO	SARRIA	81,66	42	15.447	5	1.155	6	250
NEIRAS	SARRIA	82,47	22	14.571	12	1.134	38	231
TENDEIRO	O PÁRAMO	81,11	66	14.045	23	1.138	25	189
AGUSTÍN	SARRIA	81,04	71	13.626	39	1.156	5	188
VARELA	CASTROVERDE	81,45	47	14.180	19	1.131	55	182
LODOS E PÉREZ	PASTORIZA	80,84	85	15.121	8	1.132	53	157
CASANOVA	BALEIRA	82,39	24	12.842	94	1.136	30	155
CAMPOLONGO	CARBALLEDO	81,17	62	12.794	97	1.127	88	56
CASA DE ROCA	GUITIRIZ	80,88	81	12.900	88	1.125	100	34

AFRICOR LUGO

O noso agradecemento ao **SERVIZO DE PRODUCIÓNS GANDEIRAS E BENESTAR ANIMAL** da Consellería do Medio Rural e a **FEFRIGA**, polos datos e polo apoio recibido para a confección desta Memoria.

Tamén lle queremos deixar constancia do noso agradecemento á **CAIXA RURAL GALEGA**, polo apoio económico prestado para a divulgación das actividades de AFRICOR LUGO.

CAIXA RURAL GALEGA

AFRICOR LUGO

Ronda de Fingoi, 117 - 27002 LUGO
Tfno. 982 250 714
info@africorlugo.com

www.africorlugo.com